

БИБЛИОТЕКА РОССИЙСКОЙ АКАДЕМИИ НАУК

**ИЗДАНИЯ,
ВОЗВРАЩЕННЫЕ ИЗ СПЕЦФОНДА,
В СЛАВЯНСКОМ ФОНДЕ БАН:
БЕЛОРУССКИЙ ОТДЕЛ**

*БИБЛИОГРАФИЧЕСКИЙ
УКАЗАТЕЛЬ*

Санкт-Петербург
2017

УДК 015
ББК 91я1
И 36

Составители: *М. В. Колмакова, Д. Ю. Чернышенко*

Ответственный редактор:
кандидат педагогических наук *Н. В. Колмакова*

Научные консультанты:
доктор исторических наук *А. Н. Вабищевич,*
А. В. Стефанович

И 36   **Издания, возвращенные из Спецфонда**, в Славянском фонде БАН: белорусский отдел: библиографический указатель / сост.: *М. В. Колмакова, Д. Ю. Чернышенко* ; авт. вступ. ст. д-р ист. наук, проф. *А. Н. Вабищевич* ; отв. ред. *Н. В. Колмакова*. – СПб. : БАН, 2017. – 260 с. : ил.
ISBN 978-5-336-00212-6

Библиографический указатель посвящен изданиям, которые были возвращены в Белорусский отдел Славянского фонда БАН из Отдела специальных фондов в конце 90-х гг. XX в. – начале XXI в. Указатель содержит перечень изданий, вернувшихся в Славянский фонд БАН, а также вспомогательные указатели и иллюстративные материалы. Лейтмотивом настоящего издания стала работа *А. Н. Вабищевича*, посвященная историческому наследию белорусского народа.

В работе над созданием библиографического указателя приняли участие сотрудники Библиотеки Российской академии наук, Центральной научной библиотеки им. Якуба Коласа Национальной академии наук Беларуси и Брестского государственного университета им. А. С. Пушкина.

Обложка: набросок скульптуры А. Грубэ «Праца».
Из издания № 61

СОДЕРЖАНИЕ

От составителей	3
Вабищевич А. Н. Историческое наследие белорусского народа 20–30-х гг. XX в.: достижения и потери	20
Перечень изданий, возвращенных в Славянский фонд БАН	
1. Издания, возвращенные в середине XX в.:	
1.1. Монографические издания и сборники	41
1.2. Периодические издания	71
2. Издания, возвращенные в конце XX – начале XXI вв.:	
2.1. Монографические издания и сборники	74
2.2. Периодические издания	149
Вспомогательные указатели	
Именной указатель	164
Алфавитный указатель заглавий изданий и произведений	175
Алфавитный указатель мест печатания и типографий	229
Указатель источников поступления изданий в Славянский фонд БАН.....	233
Указатель штампов	235
Иллюстрации	245

ОТ СОСТАВИТЕЛЕЙ

Настоящий библиографический указатель «Издания, возвращенные из Спецфонда, в Славянском фонде БАН: белорусский отдел» является первым сводом книг, переданных из Спецхрана Библиотеки Академии наук в Славянский фонд и сформированных по языковому принципу.

Славянский фонд Библиотеки Академии наук был образован в 1883 г. По структуре он разделен на языковые отделы, среди которых: польский, чешско-словацкий, сербо-хорватский, украинский, белорусский и др. После реорганизации структуры БАН в 30-х гг. XX в., вызванной «Академическим делом 1929–1930 гг.», Славянский фонд прекратил пополняться и был включен в состав основного фонда. Его структура (деление на языковые отделы) была сохранена, равно как значительная часть фонда. Это позволило в 90-е гг. XX в. вновь открыть читальный зал Славянского фонда и начать изучение его богатств. В настоящее время Славянский фонд является мемориальным, что позволяет изучать его отделы и входящие в них издания как вполне завершенную коллекцию, выясняя судьбу печатных экземпляров и их авторов.

Белорусский отдел Славянского фонда насчитывает порядка четырех тысяч единиц хранения и содержит монографии, брошюры, периодические и продолжающиеся издания. География мест печатания и типографий разнообразна. Основная часть изданий, представленная в Славянском фонде, была опубликована организациями, располагающимися в Минске, Москве, Бресте и других городах. Такое многообразие возможно объяснить тем, что одним из основных источников комплектования

Славянского фонда являлся обязательный экземпляр всех изданий, выходящих на территории Российской империи. После 1917 г. поступление обязательного экземпляра всей печатной продукции продолжилось. По мере роста объема книгоиздания коллекция Славянского фонда обогащалась и становилась более полной.

В ходе работы с белорусским отделом нам удалось выявить издания, которые были изъяты из Славянского фонда и помещены в Отдел специальных фондов (далее: Спецфонд¹), а впоследствии возвращены на свои места. Но история этого процесса (передачи и возврата) сопряжена с трагическими историческими событиями, затронувшими судьбы многих людей.

Об истории создания и развития Спецфондов написано немало обстоятельных трудов: Лютова К.В. (1928–2005) «Спецхран Библиотеки Академии наук : из истории секретных фондов»², Блюм А.В. (1933–2011) «Как это делалось в Ленинграде : цензура в годы оттепели, застоя и перестройки 1953–1991»³ и др. Стоит отметить, что фонды с запрещенными книгами существовали задолго до XX в. и отражали тяготы взаимодействия их авторов с различными структурами власти. «Сложные отношения библиотек и власти власть всегда решала в свою пользу: одни книги сжигались публично, другие – передавались на длительное хранение в особые помещения»⁴. Но именно в советский период истории в фондах БАН был образован один из самых крупных Спецфондов, в котором было сосредоточено огромное количество изданий на различных языках. «Офици-

---

¹ В настоящем указателе мы избрали форму сокращения «Спецфонд», так как она запечатлена в тексте штампов на изданиях, которые изымались для хранения в Отделе специальных фондов БАН СССР (см. Указатель штампов).

² Лютова, К.В. Спецхран Библиотеки Академии наук : из истории секретных фондов. СПб., 1999. 204, [3] с. + 18 л. ил.

³ Блюм, А.В. Как это делалось в Ленинграде : цензура в годы оттепели, застоя и перестройки 1953–1991. СПб., 2005. 296 с.

⁴ Леонов, В.П. Предисловие // Спецхран Библиотеки Академии наук : из истории секретных фондов / К.В. Лютова. СПб., 1999. С. 3.

ально спецхранов в библиотеках как бы не было вовсе. В расписаниях работы библиотек для читателей спецхраны обычно не назывались, не было их ни в указателях помещений, ни в открытых телефонных справочниках, о них не писалось в библиотечной печати... А они – спецхраны – были, функционировали почти 70 лет и накопили изрядные, во многом уникальные фонды. Нельзя было говорить или писать и о цензуре, породившей спецхраны, ее тоже как бы не существовало»⁵. Сегодня ни у сотрудников библиотек, ни у читателей нет сомнений в том, что Спецфонды были реальны, оттого понятен высокий интерес к хранившимся там десятилетиями изданиям, которые получили возможность обрести своего читателя.

Исчерпывающую характеристику причин, по которым издания изымались из библиотек и свободной продажи дает Арлен Викторович Блюм в монографии «Как это делалось в Ленинграде» в разделе, посвященном библиотекам: «В мае 1923 г. Главлит разработал и разослал «инструкцию о порядке конфискации и распределения изъятой литературы». Вот только два её пункта: «Изъятие (конфискация) открыто изданных печатных произведений осуществляется органами ГПУ на основании постановлений органов цензуры... Произведения, признанные подлежащими уничтожению, приводятся в ГПУ в негодность к употреблению для чтения, после чего могут быть проданы как сырьё для переработки в предприятиях бумажной промышленности с начислением полученных сумм в доход казны по смете ГПУ». Конечно, это не означало, что все без исключения экземпляры подвергались физическому истреблению: по одному-два экземпляра дозволялось оставлять в отделах специальных фондов (в просторечии – «спецхранов») крупнейших национальных библиотек и научных хранилищ. В библиотеках других типов, а также в книготорговых предприятиях все экземпляры подлежали уничтожению «посредством обращения в бумажную массу» ... Начиная с 30-х годов такого рода опе-

---

⁵ *Лотова, К.В.* Спецхран Библиотеки Академии наук : из истории секретных фондов. СПб., 1999. С. 5.

рации должны были производиться исключительно по особым "Сводным спискам книг, подлежащих исключению из библиотек и книготорговой сети", рассылавшимся Главлитом»⁶. Исследователь выделяет два «основных типа запрета»: «персонафицированный» и «содержательный».

К первому типу относились следующие категории авторов:

- подвергшиеся политическим репрессиям;
- высланные (философский пароход 1922 г.) или эмигрировавшие (массовая эмиграция в начале революции 1917 г.);
- «невозвращенцы»;
- оставленные под подозрением.

Сравнительно более объемной в количественном отношении является часть изданий, определенная для хранения в Спецфонде, принадлежавших перу авторов, подвергшихся политическим репрессиям.

Вместе с тем, большое количество изданий было изъято исходя из «персонафицированных» мотивов, среди которых А.В. Блюм отмечает:

« - Книга снабжена предисловием, послесловием, вступительной статьёй или примечаниями лица, относящегося к перечисленным выше категориям;

- помещена библиографическая реклама книжной продукции (обычно на последней странице или обложке), перечисляющая среди прочего и выпущенные издательством книги все тех же нежелательных персон;

- в произведении выводится в качестве литературного персонажа или просто упоминается реально неугодное лицо»⁷.

При этом А.В. Блюм отмечает, что в содержании произведений характеристика «неугодного персонажа» могла быть представлена по-разному: от нейтральной до клеймящей. Но издание изымалось, несмотря на контекст, а в отдельных случаях только из-за упоминаемого в нем имени. Эту информацию

---

⁶ *Блюм, А.В.* Как это делалось в Ленинграде : цензура в годы оттепели, застоя и перестройки 1953–1991. СПб., 2005. С. 57.

⁷ См. там же. С. 58.

крайне важно учитывать при поиске и работе с указанными изданиями, так как на первый взгляд не всегда удается безошибочно определить причины, по которым то или иное издание было изъято из основного фонда библиотеки и определено в Спецфонд. Одновременно с процессом изъятия литературы из фондов БАН составлялись документы учета и справочный аппарат Спецфонда. Алфавитные карточки, содержащие библиотечные описания изымаемых изданий, также удалялись из генерального, систематического, читательского алфавитного и других каталогов и составляли картотеки Спецфонда, с которыми могли работать ограниченная группа сотрудников подразделения, а также отдельная категория читателей, имеющих разрешение.

Не менее интересно сложилась судьба этих изданий во второй половине XX в.

25 февраля 1956 г. на XX съезде ЦК КПСС Н.С. Хрущев в своем докладе подчеркивал необходимость начавшейся реабилитации людей, ранее считавшихся «врагами народа». «Достаточно сказать, что с 1954 года по настоящее время Военной Коллегией Верховного суда уже реабилитировано 7679 человек, причем многие из них реабилитированы посмертно»⁸. В это же время начинается возвращение изданий в основной фонд БАН, изъятых ранее в Спецфонды. «Массовое возвращение книг произошло на рубеже 50–60-х годов – в связи с реабилитацией многих писателей, хотя и далеко не всех. Не нужно, однако, также забывать, что уцелели лишь считанные экземпляры, сохранившиеся в крупнейших библиотеках, располагавших отделами специальных фондов»⁹. БАН удалось сохранить особенно редкие и ценные издания, которые стремительным потоком вливались на свои места в основном фонде. В бело-

---

⁸ Речь Хрущева на XX съезде партии. – [Электронный ресурс] // Coldwar. [сайт]. [2017]. URL: http://www.coldwar.ru/hrushchev/cult_of_personality.php (Дата обращения 20.02.2017).

⁹ Блум, А.В. Как это делалось в Ленинграде : цензура в годы оттепели, застоя и перестройки 1953–1991. СПб., 2005. С. 64.

русский отдел Славянского фонда в это время было возвращено 41 издание – монографические и периодические, среди авторов которых мы можем видеть: А.И. Александровича, М.И. Гарецкого, С.М. Некрашевича и др. Издания, возвращенные в середине XX в., в большинстве своём имеют на последней странице обложки характерный штамп (крест, вписанный в круг), что является одним из внешних признаков того, что издание было изъято в Спецфонд.

«Однако не надо думать, что при этом прекратилось запрещение, а, следовательно, и изъятие книг из общих фондов. Оба эти процесса – засекречивание и рассекречивание литературы – шли параллельно»¹⁰. Активная работа Спецфонда продолжалась вплоть до 90-х гг. XX в. После 1991 г., когда «распоряжением Главлита СССР, бессменного руководителя всех спецхранов страны, "специальные фонды" были, наконец, рассекречены»¹¹, появилась возможность вернуть изъятые издания на их места в основной части фонда. Отдел специального хранения БАН был реорганизован и в 1994 г. преобразован в Сектор Литературы русского зарубежья, главной задачей которого была работа по возврату изданий в основной фонд.

В период начиная с 90-х гг. XX в. – первые десятилетия XXI в. в белорусский отдел Славянского фонда были возвращены более 100 единиц. Стоит отметить также и то обстоятельство, что среди возвращенных встречаются издания, которые были изъяты не из Славянского фонда: часть таких изданий изымалась из Справочно-библиографического и других отделов библиотеки¹², другая определялась на хранение в спецхран

¹⁰ *Лютова К.В.* Спецхран Библиотеки Академии наук : из истории секретных фондов. СПб., 1999. С. 94

¹¹ См. там же. С. 6.

¹² Место хранения экземпляра в фондах БАН могло меняться в соответствии с необходимостью наличия того или иного издания в профильном (в соответствии с темой издания) подразделении. Например, часть справочной литературы, словари и др., регистрировались в «Книгах поступлений» Славянского отделения в момент их поступления в фонд, и получали соответствующие шифры, но позже переда-

в момент своего поступления в БАН. Благодаря сотрудникам БАН удалось сохранить в своих фондах яркие образцы издательской продукции того времени.

Более подробно о судьбе авторов и изданий читатель сможет узнать из статьи А.Н. Вабищевича «Историческое наследие белорусского народа 20–30-х гг. XX в.: достижения и потери», которая помещена в настоящем издании (см. С. 20–40). В тексте мы дополним их библиографическими описаниями, включая экземпляры, о чьей сложной судьбе идет речь в этой статье, а также в ряде изданий, которые мы указали ранее.

Структура библиографического указателя

ПЕРЕЧЕНЬ ИЗДАНИЙ, ВОЗВРАЩЕННЫХ В СЛАВЯНСКИЙ ФОНД БАН

Перечень состоит из двух разделов: «Издания, возвращенные в середине XX в.» и «Издания, возвращенные в конце XX – начале XXI в.». Каждый раздел содержит два подраздела: «Монографические издания» и «Периодические и сериальные издания». Описания изданий в каждом подразделе представлены в алфавитном порядке. Вместе с тем, в указателе применена сквозная нумерация библиографических описаний, что позволило составить вспомогательные указатели, которые помогут читателю осуществить поиск изданий в основном тексте в соответствии с различными исследовательскими задачами.

вались в Справочно-библиографический подотдел. На изданиях представлялись шифры временного хранения того подразделения, в которое издания определились, но вместе с тем сохранялась информация о первоначальных – основных шифрах, которые являются постоянными. Такая тенденция передачи изданий в профильные подразделения наблюдается и сегодня. Из Спецфондов издания возвращались на шифры основного фонда, то есть в соответствии с постоянным шифром (в том числе в Славянский фонд, так как он с 1994 г. является сектором в составе основного фонда).

Все библиографические описания, представленные в перечне, помимо традиционного наполнения, содержат в себе дополнительную информацию:

✓ **шифр Славянского фонда** БАН, представляющий собой комбинацию из числового и буквенного обозначения (например, «XXV*/б 182», где «XXV*» – обозначение белорусского языкового отдела, «б» – обозначение формата, «182» – порядковый номер издания на полке).

✓ **шифр Спецфонда** (в указателе: «шифр с.ф.»).

Эта информация является одним из важнейших внешних признаков, в соответствии с которым мы можем сделать вывод о том, что издание было изъято для хранения в Отделе специальных фондов. Как правило, шифр размещался в левом верхнем углу издания (на специальной бумажной наклейке (ил. 1), либо на самом издании (ил. 2)) и представлял собой рукописную комбинацию из числового и буквенного обозначения (например: 12409-А, где «12409» – порядковый номер издания в Спецфонде, «А» – обозначение формата).

✓ **наличие штампов** (в указателе: «№ 1», «№ 5»), с обозначением места размещения штампа: титульный лист, обложка, номера страниц издания и др. Эти сведения позволили нам оформить наши наблюдения и составить «*Указатель штампов*».

✓ **номер «Книги поступления»**¹³ (в указателе: «Номер

---

¹³ «Книга поступлений. Славянский отдел» является архивным (СПбФ АРАН. Ф. 1, оп. 10, № 239) рукописным документом учета новых поступлений, который заполняли сотрудники III Славянского Отделения с момента его образования в качестве самостоятельного подразделения, вплоть до окончания его работы в 30-х гг. XX в. Каждый год в этом документе в соответствии с порядковым (сквозным по году) номером фиксировались авторы (в случае их наличия) и наименования всех, поступающих на хранение в фонд изданий, шифры последующего хранения, а также количество поступивших экземпляров. В случае наличия информации об источнике поступления издания, она также регистрировалась в соответствующих полях документа (особенно важными для нас являются отметки о фамилиях дари-

КП»). Славянского Отделения представляет собой дробь: в числителе указан год, в знаменателе – порядковый номер регистрации издания в «Книге поступления» (например, «*Номер КП: 1925/7549*» или «*Номер КП: неизв.*» (если данное издание не было нами обнаружено)). Исходя из информации, которую мы смогли почерпнуть из этих сведений, был составлен «**Указатель источников поступления**», который также позволяет производить поиск изданий в соответствии с заявленными параметрами.

✓ **Номер «Летопису Беларускага друку»** (в указателе: ЛБД). В описаниях изданий, опубликованных после 1925 г., приведены ссылки на год и номер в Летописи белорусской печати (напр.: «*ЛБД: 1925. № 5*» или «*ЛБД: неизв.*» (если информация о данном издании не была нами найдена)).

✓ **Оглавление**

В описании изданий, которые содержат две и более работ автора/авторов, не отраженные на титульном листе.

Дополнительные сведения позволяют читателю каталога составить более полное представление о массиве переданных изданий, а также обратить внимание на особенности каждого экземпляра.

ВСПОМОГАТЕЛЬНЫЕ УКАЗАТЕЛИ

Занимаясь подготовкой настоящего тома, мы старались рассмотреть представленные издания в качестве условного выделенного книжного собрания, которое имеет ряд особенностей и неких общих признаков. Отчасти это восприятие было продиктовано внешним обликом изданий, так как на обложках и/или титульных листах помещались шифры Спецфонда, и по

телей, а также фиксирование принадлежности к коллекции / частной библиотеке). См.: Сырку Полихроний Агапиевич (1855–1905) : к 160-летию со дня рождения : каталог выставки / сост. : М.В. Колмакова, Д.Ю. Чернышенко ; отв. ред. Н.В. Колпакова. СПб., 2016. С. 6.

возвращении в Славянский фонд их не удаляли. Также к мысли об условном единстве приводит анализ штампов, которые имеются на подавляющем большинстве экземпляров, и период публикации этих изданий, который был задан достаточно узкими хронологическими рамками с 1914 по 1938 гг. Исходя из накопленных наблюдений, мы решили дополнить наше издание вспомогательными указателями, которые станут приглашением к дополнительным исследованиям, связанным с литературой, возвращенной из Спецфонда в Славянский фонда БАН.

Именной указатель

Представлен в классической форме перечня личных имен, упоминаемых в тексте библиографических описаний основной части издания, расположенных в соответствии с алфавитным принципом, с обозначением отсылок на порядковые номера описаний. В процессе составления именной указателя мы опирались на издание «Слоўнік беларускіх псеўданімаў»¹⁴, что позволило учесть и структурировать в указателе все варианты личных имен, псевдонимов и криптонимов, которые мы включили в текст библиографического описания. В то же время в нашем указателе мы закрепили в качестве базового настоящее имя автора и в круглых скобках указали те варианты псевдонимов и криптонимов, которые встречаются в исследуемых изданиях. Также в именной указатель включены и сами формы псевдонимов и криптонимов с обозначением отсылки к базовой форме.

Алфавитный указатель заглавий изданий и произведений

Как и именной указатель, представлен в виде перечня, выстроенного в соответствии с алфавитным принципом, с обо-

---

¹⁴ *Саламевіч, Я.* Слоўнік беларускіх псеўданімаў (XVI–XX стст.). Мінск, 1983. 207 с.

значением отсылок на порядковые номера библиографических описаний в основной части нашего издания.

Алфавитный указатель мест печатания и типографий

Структура указателя представлена следующим образом. Названия мест изданий располагаются в соответствии с алфавитным принципом и являются параграфами, внутри которых размещены подпункты с наименованиями издательств и типографий. В случаях, когда известным является только город, а указания на издательство или типографию отсутствуют, в указателе используется обозначение [б. в.], которое помещено в качестве первого подпункта параграфа. Отсылки на порядковые номера библиографических описаний в основной части нашего издания привязаны к подпунктам параграфов.

В ходе сбора материалов для указателя нам удалось выяснить множество важных обстоятельств, связанных с переименованием и реструктуризацией отдельных издающих организаций, а также раскрыть некоторые обозначающие их аббревиатуры. Эту информацию мы отразили в тексте указателя при помощи концевых сносок, в содержании которых кратко представили необходимую информацию, позволяющую сделать структуру самого указателя более информативной и удобной для использования.

Указатель источников поступления изданий в Славянский фонд БАН

Указатель является аналитическим представлением сведений, которые мы смогли почерпнуть из «Книг поступлений Славянского Отделения», регистрационные номера которых сохранились на экземплярах, возвращенных из Спецфонда БАН. Нам удалось выявить семь организаций и три частных лица, направлявших издания в белорусский отдел Славянского

го фонда. К сожалению, не все экземпляры смогли сохранить необходимые регистрационные номера, а в ряде случаев в соответствующие графы «Книги поступлений» не была внесена информация, которая помогла бы нам установить источник поступления. В ходе составления указателя мы постарались учесть эти важные аспекты.

Из сохранившихся сведений нам удалось сделать вывод, что большая часть изданий белорусского отдела поступила в Славянский фонд от Книжной палаты Республики Белоруссия. Она была образована в 1924 г. в соответствии с постановлением Совета народных комиссаров БССР № 47 от 25 июня в структуре Белорусской государственной и университетской библиотеки. В соответствующей графе «Книги поступлений» значится запись: «От Белорусской книжной палаты». В ходе работы было выявлено 90 изданий, источник поступления которых обозначен как «Белорусская книжная палата».

На отдельных изданиях, поступавших из Белорусской книжной палаты, имеется штамп «Беларуская Дзяржаўная і Унівэрсытэцкая Бібліатэка», расположенный на последней странице обложки в левом верхнем углу. Часть этих изданий также имеют несколько рукописных номеров, вписанных в этот штамп. В ряде случаев эти номера представляют собой дробь, состоящую из числителя и знаменателя, в других – простая комбинация цифр. В ходе работы с «Книгами поступлений» Славянского фонда БАН была выявлена следующая закономерность: информация, представленная в цифры дроби отражена в графах «Книги поступлений»: числитель соответствует номеру акта поступления из Белорусской книжной палаты, а знаменатель – порядковому номеру в этом акте. Номер акта и соответственный порядковый номер фиксировались в поле «Источник поступления» под формулировкой «от БКП». Реже в «Книге поступлений» встречается следующая запись: «От Беларускага дзяржаўнага ўнівэрсітэта. Бібліатэка».

Также встречается запись: «От Центральной Книжной Палаты (Белорусский государственный университет и библиоте-

ка¹⁵)). В перечне учреждений-отправителей также отмечены Белорусский государственный университет, Институт белорусской культуры (после 1928 г. и реорганизации в Академию наук Белоруссии нами зафиксирован всего один экземпляр, где в графе «источник поступления» значится «Белорусская академия наук») и др. Отдельная часть изданий поступила в белорусский отдел Славянского фонда от Российской центральной книжной палаты (с 1920 г. располагавшейся в Москве), а также Украинской книжной палаты.

Единичные экземпляры поступали из иных государственных учреждений, например, несколько изданий поступили от Белорусского государственного издательства и Азиатского музея (ныне это Институт восточных рукописей РАН).

Следующая группа источников комплектования Славянского фонда БАН – пожертвования ученых. Это небольшая по размерам, но не по значению группа. Экземпляр с автографом А.И. Малеина был подарен в 1930 г. А.И. Лященко. Несколько экземпляров были подарены В.Ф. Боцяновским в 1922 г. и А.А. Шлюбским в 1930 г. и др.

Сведения, включенные в указатель источников поступления, дополняет имеющуюся информацию об истории экземпляров, хранящихся в Славянском фонде БАН, и создают перспективы для дальнейших исследований.

Указатель штампов

Необходимость составления и размещения указателя штампов стала очевидной в ходе работы с изданиями, которым по-

---

¹⁵ Белорусский государственный университет в Минске был образован в 1921 г. В составе библиотеки были созданы Белорусская Книжная Палата и Библиографическое бюро. В 1922 г. Центральная Российская книжная палата предоставляет ей право получать один обязательный экземпляр всех выходящих в РСФСР изданий. С 1923 г. библиотека стала получать обязательные экземпляры всех изданий, выходявших в УССР.

священ настоящий том библиографического указателя, так как они являются важными свидетельствами жизни издания как в фондах БАН, так и за их пределами.

Штампы содержат различные сведения о хранении или принадлежности издания тому или иному человеку либо организации. Их фиксирование создает перспективное поле для дальнейших исследований, связанных с историей книги.

В указателе представлено пятнадцать штампов, которые выстроены в следующем порядке: под № 1 в указателе приведен штамп, наиболее часто встречающийся на исследуемых изданиях, а под № 15 – штамп, встречающийся не более одного раза. Такое расположение в соответствии с количественными признаками является наиболее удобным для поиска информации в тексте указателя, а также несет в себе статистические сведения, которые могут быть использованы для исследовательской работы.

Все штампы, которые мы отметили в указателе, условно можно поделить на две группы: внутренние штампы отделов БАН и внешние штампы, свидетельствующие о принадлежности изданий тем или иным организациям и/или частным лицам.

К первой группе относятся девять штампов, которые представлялись сотрудниками различных отделов и подотделов БАН, среди которых: Первое Русское Отделение (№ 8, № 10), Третье Славянское Отделение (№ 2, № 5), Отдел специального хранения (№ 3, № 4¹⁶), Читальный зал (№ 12), Справочно-библиографический подотдел (№ 6) и Запасные фонды (№ 13).

Ко второй группе относятся шесть штампов, три из которых свидетельствуют о принадлежности издания к частным книжным собраниям и коллекциям: С.К. Живописцева¹⁷ (№ 11),

---

¹⁶ Специфический штамп со вписанным крестом, встречается на обороте обложки изданий, определенных для хранения в «Отделе специального хранения» БАН.

¹⁷ Более подробно см.: *Сосновская, И.А.* Семен Константинович Живописцев: «От человека остаются только одни дела его...». Эл. ресурс. <http://www.gosarchiv-orel.ru/docs/Semen%20Konstantinovich%20>

А. Висканто (№ 14) и А.И. Лященко¹⁸ (№ 15). Также ко второй группе мы отнесли штамп Белорусской государственной и университетской библиотеки (№ 1) и Библиотеки Ленинградского отделения Коммунистической Академии при ЦИК СССР¹⁹ (№ 7).

Штамп № 9 свидетельствует, что издание было получено по обмену от белорусских коллег, и также отнесен нами ко второй группе. Сведения о времени регистрации изданий со штампом № 9 в «Книгах поступления» Славянского Отделения не сохранились, и установить источник поступления их в фонд в настоящее время не представляется возможным. Но мы с уверенностью можем отнести штамп № 9 к группе внешних штампов, так как его текст выполнен на белорусском языке, что является нехарактерным признаком для тех штампов, которые использовались в БАН в 20-е и 30-е гг. XX в.

Деление на указанные группы штампов БАН представляется нам условным, так как мы не обладаем исчерпывающей информацией о всех деталях и истории рассматриваемых штампов. Считаем, что эта тема является крайне важной для изучения и перспективной для проведения отдельного масштабного исследования.

Также стоит учитывать, что на одном издании могут встре-

Zhivopistsev.pdf (дата обращения 20.04.2017 г.). Отмеченное этим штампом издание было зарегистрировано в «Книге поступлений» Славянского Отделения БАН в 1922 г.

¹⁸ Более подробно см.: *Герасимова, Л.М.* А.И. Лященко – библиофил и библиограф // 275 лет Библиотеке Академии наук : сборник докладов юбилейной научной конференции 28 ноября – 1 декабря 1989 г. / ред. кол. В.П. Леонов (отв. ред.), Л.М. Равич, М.А. Шапарнева. СПб., 1991. С. 259–264 ; *Бекжанова, Н.В.* Коллекция биографических материалов А.И. Лященко в фонде Справочно-Библиографического отдела Библиотеки РАН / Н.В. Бекжанова // Петербургские чтения 98-99: Материалы Энциклопед. б-ки «Санкт-Петербург 2003». СПб., 1999. С. 399-402 – и др.

¹⁹ Институты и библиотека бывшей Коммунистической академии были влиты в Академию наук СССР в 1936 г.

чаться несколько штампов одновременно и эти сочетания также могут быть использованы в научной работе.

Деление на группы, пусть и условное, позволяет нам составить более подробное представление о различных аспектах жизни книги как в фондах БАН (некоторые штампы свидетельствуют о передаче изданий между фондами), так и в фондах других организаций, а также частных книжных собраний и библиотек.

В указателе мы поместили иллюстративные примеры самих штампов, их описание, отметили места расположения штампов на изданиях, а также поместили отсылки на номера библиографических описаний изданий, приведенных в основной части настоящего тома, в которых указано наличие штампов.

Безусловно, изучение изданий со штампами и самих штампов способствуют расширению наших представлений о жизни книги, ее истории и культуре, а также открывают обширное поле для анализа качественного и количественного состава книжных собраний и коллекций, что позволяет существенно обогатить имеющиеся знания об их владельцах, а также о становлении науки и книжного дела в различных странах мира.

Представленные вспомогательные указатели, которые были составлены в ходе работы с изданиями, возвращенными в Славянский фонд из Спецфонда БАН, являются приглашением специалистам к дополнительным исследованиям этого крайне важного и интересного книжного собрания.

В раздел «**Иллюстрации**» вошли иллюстративные материалы, которые позволяют создать более полное представление о возвращенных в фонд изданиях, а также позволяют визуальным образом дополнить некоторые аспекты текста настоящего библиографического указателя.

Надеемся, что библиографический указатель «Издания, возвращенные из Спецфонда, в Славянском фонде БАН : белорусский отдел» станет полезным для тех, кто занимается изучением истории XX в., развития библиотечного дела, а также для

специалистов широкого круга гуманитарных проблем, которые отражены в текстах представленных изданий.

В ходе подготовки настоящего тома библиографического указателя мы обращались к архивным документам, сохранившимся в бывшем отделе Спецфонда (ныне: Отделе Литературы русского зарубежья). Благодарим коллег за консультации и полезные советы в организации работы.

Особенно хотим поблагодарить наших белорусских коллег Александра Николаевича Вабищевича и Александра Викторовича Стефановича, ставших нашими научными консультантами и помощниками. Их участие позволило существенно обогатить нашу работу, и мы надеемся, что она будет по достоинству оценена нашими читателями.

Также выражаем благодарность Валерию Павловичу Леонову, Наталии Владимировне Колпаковой и Елене Владимировне Чилиевой за ценные замечания и помощь в публикации указателя.

ИСТОРИЧЕСКОЕ НАСЛЕДИЕ БЕЛОРУССКОГО НАРОДА 20–30-х гг. XX в.: ДОСТИЖЕНИЯ И ПОТЕРИ

Включенные в данный библиографический указатель белорусские издания были изъяты из общественного пользования по спискам Главного управления по делам литературы и издательств (Главлита), но в «хрущевскую оттепель», «перестройку» и в постсоветский период возвращены в основные фонды. В подавляющем большинстве они были напечатаны в 20–30-х гг. XX в. – знаковое время в истории белорусского народа. В 1917–20-х гг. происходило становление его государственности. Вначале была попытка создания государства на национально-демократической основе в условиях оккупации белорусских земель кайзеровской Германией – рада Всебелорусского съезда, разогнанного большевиками в декабре 1917 г., своей 3-й Уставной грамотой 25 марта 1918 г. провозгласила независимость Белорусской Народной Республики (БНР). А 1 января 1919 г. в Смоленске была провозглашена Советская Социалистическая Республика Белоруссия (впоследствии названная Белорусская Советская Социалистическая Республика – БССР), первое правительство которой возглавил общественный деятель и писатель Тишка Гартный (Д. Жилунович). Через несколько дней правительство переехало в Минск.

БССР вошла в состав СССР, образованного 30 декабря 1922 г. В 1924 и 1926 гг. произошли укрупнения территории БССР за счет восточнобелорусских земель, которые находились в составе РСФСР. Это значительно укрепило экономический потенциал Советской Белоруссии, способствовало её культурному разви-

тию. В 1926/1927 хозяйственном году в республике было завершено восстановление промышленности и транспорта. Дальнейшее их развитие было связано с индустриализацией. В условиях НЭПа была развёрнута кооперация в сельском хозяйстве. Проводимая наркомом земледелия БССР Д. Прищеповым политика хуторизации давала определенные результаты – в 1927 г. в республике хуторские хозяйства составляли около 20 % крестьянских дворов²⁰.

Стоявшие у истоков белорусской советской государственности А. Червяков, Д. Жилунович, В. Игнатовский и другие видные деятели объединили вокруг себя национальную интеллигенцию, которая и стала двигателем процессов белорусизации – политики национально-государственного и культурного строительства в БССР, нацеленной на развитие белорусского языка, культуры, науки и просвещения. При этом надо было учитывать специфику населения республики, где белорусы составляли 80 % (в подавляющем большинстве крестьяне, проживали в сельской местности). В национальной структуре населения были также евреи, русские, поляки, украинцы, латыши, татары и др.

Белорусизация официально началась после того, как 15 июля 1924 г. сессия ЦИК БССР приняла постановление «О практических мероприятиях по проведению национальной политики» и была создана специальная комиссия по осуществлению национальной политики во главе с А. Хацкевичем. Белорусский язык вводился в деятельность республиканского государственного и партийного аппарата, в просвещение, науку, культуру. В рамках белорусизации осуществлялась «коренизация» – выдвижение кадров из коренного населения на партийную, советскую и хозяйственную работу.

Среди основных направлений белорусизации следует отметить следующие: развитие белорусской культуры; расширение

---

²⁰ Гісторыя Беларусі : у 6 т. Т. 5. Беларусь у 1917–1945 гг. / А. Вабішчэвіч [і інш.]; рэдкал.: М. Касцюк (гал. рэд.) [і інш.]. Мінск, 2006. С. 149.

сферы использования белорусского языка; введение белорусского языка в учебный процесс учреждений образования, перевод государственного аппарата и делопроизводства на белорусский язык; создание национальной системы высшего образования; организация научно-исследовательской работы в республике; открытие культурно-просветительских учреждений; развитие белорусской литературы; налаживание национального книгопечатания и др.²¹

Значимым достижением белорусизации было создание национальной системы образования. Тогда острой социальной проблемой являлась неграмотность населения. Была образована Чрезвычайная комиссия по ликвидации неграмотности, организовано общество «Долой неграмотность», развернута на местах работа по обучению неграмотных. В 1926 г. в республике было введено всеобщее начальное образование, в 1932 г. – неполное среднее. Активно проводилась белорусизация учебного процесса в школах. К 1928 г. 80 % начальных школ в республике являлись белорусскими. Кроме них, действовали также русские, польские, еврейские, украинские, литовские, латышские, немецкие, эстонская школы. 30 октября 1921 г. состоялось торжественное открытие Белорусского государственного университета (БГУ). Первым его ректором был назначен профессор-историк Владимир Иванович Пичета.

Белорусизация позволила значительно расширить сферу использования белорусского языка – в государственном делопроизводстве, в области просвещения, науки, культуры, в деятельности хозяйственных, профсоюзных и других организаций, воинских формирований. Белорусский, русский, еврейский (идиш) и польский языки признавались официальными, однако белорусский язык выполнял функцию языка общения между государственными, профессиональными и общественными учреждениями и организациями в республике. В ноябре 1926 г. в Минске была проведена академическая конференция по реформе белорусского правописания и азбуки, в которой участвовали отечественные и

---

²¹ Вабішчэвіч, А.М. Гісторыя культуры Беларусі : вучэб.-метадычны комплекс / А.М. Вабішчэвіч. Брэст, 2016. С. 102.

зарубежные ученые, лидеры белорусской эмиграции (В. Ластовский, К. Езовитов, В. Пигулевский).

Значительно увеличилось количество книг, периодики на белорусском языке. В 1927 г. в БССР издавались 20 газет, из них 10 на белорусском языке, 3 – на идиш, 3 – на русском, 2 – на польском, 1 – на литовском, 1 – на смешанном языке. Создавалась сеть библиотек, музеев, культурно-просветительных учреждений. Теперешняя Национальная библиотека Беларуси была основана в 1922 г. как Белорусская государственная библиотека и библиотека БГУ, с 1926 г. реорганизована в Белорусскую государственную библиотеку, в 1932–1992 гг. – это Государственная библиотека БССР имени В.И. Ленина.

Также в 1920-е гг. происходило становление белорусской науки. Важным событием стало открытие в 1922 г. Института белорусской культуры (Инбелкульт) на основе научно-терминологической комиссии Наркомпроса БССР. Инбелкульт осуществлял исследования по гуманитарным, естественно-научным и другим направлениям. В его организации и работе приняли участие академик Е. Карский, Я. Купала, Я. Колас, Я. Лёсик, З. Бядуля, Д. Жилунович, В. Пичета и др. В 1920-е гг. в республику приехали известные ученые И. Замотин, М. Никольский, В. Перцев, Н. Щекотихин и др. На 1 октября 1926 г. Инбелкульт насчитывал 224 человека, из них 83 действительных члена, 74 – члена-сотрудника и 67 членов-корреспондентов. Первым председателем Инбелкульта был Степан Некрашевич, после него стал Всеволод Игнатовский. Инбелкульт являлся значительным центром культурной жизни, внёс вклад в национально-культурное возрождение, формирование кадров для науки и культуры. Была разработана белорусская терминология по всем отраслям науки, изданы соответствующие словари. Согласно постановлению ЦИК и СНК БССР от 13 октября 1928 г. Инбелкульт был реорганизован с 1 января 1929 г. в Белорусскую академию наук. Её первым президентом стал В. Игнатовский, ученым секретарем – В. Ластовский. Среди первых действительных членов Белорусской академии наук были 22 известных ученых, писатели, общественные деяте-

ли: Я. Купала, Я. Колас, В. Пичета, Д. Жилунович, С. Некрашевич, И. Замотин, С. Матулайтис и др. В культурную жизнь включились после возвращения из эмиграции упомянутый В. Ластовский, А. Цвикевич, А. Смолич, М. Горецкий, Л. Родзевич и др.

Происходило становление белорусской исторической науки. Неоднократно переиздавался «Краткий очерк истории Белоруссии» В. Игнатовского. Вопросы национальной политики царизма в Белоруссии, развитие общественной мысли, проблематику белорусского национального движения раскрывал А. Цвикевич в монографии «Западно-русизм: очерки из истории общественной мысли в Белоруссии в XIX и начале XX в.». Однако работа М. Довнар-Запольского «История Белоруссии» так и не была тогда издана (вышла только в 1994 г.). Массовый характер приобрело краеведческое движение – было создано Центральное бюро краеведения, которое издавало журнал «Наш край». В 1926 г. в республике действовали 240 краеведческих организаций, которые охватывали около 10 тыс. человек.

В культурном строительстве в республике наряду с белорусами активно участвовали русские, евреи, поляки, украинцы, литовцы и др. В БССР были приглашены ученые из РСФСР и других советских республик, которые с большим уважением отнеслись к культурным традициям, языку белорусского народа, верно служили его интересам. Среди них были уроженец Москвы Николай Щекотихин, положивший начало белорусскому искусствоведению, уроженец Тверской губернии Иван Замотин, который много сделал в белорусском литературоведении, и др. Не будучи белорусом и уроженцем белорусских земель, воспитанный на лучших традициях Московского университета В. Пичета, ректор БГУ, был пропагандистом и популяризатором белорусского языка – в 1923 г. вышла его брошюра «Белорусский язык как фактор национально-культурный». Белорусизация имела и некоторые отрицательные моменты. Командно-административные методы её проведения, нарушение принципа добровольности вызывали определённое недовольство среди части небелорусского населения.

В 1920-е гг., когда наблюдалась свобода творческого поиска, соперничество мыслей, появлялись различные группы и направления, белорусская литература переживала расцвет. Именно тогда возникли литературные объединения «Маладняк» («Молодняк»), «Узвышша» («Возвышенность»), «Польмя» («Платье»). В ноябре 1928 г. Всебелорусский съезд «Молодняка» объявил себя первым съездом Белорусской ассоциации пролетарских писателей.

В то же десятилетие произошло становление гуманистической белорусской прозы, значительными достижениями которой были первые книги трилогии Я. Коласа «На ростанях» («На перепутье») – «В полесской глуши», «В глубине Полесья», его повесть «На просторах жизни», роман Т. Гартного «Соки целины», повесть М. Чарота «Свинопас», документально-художественные записки М. Горецкого «На империалистической войне», сатирический роман А. Мрыя «Записки Самсона Самосуя» и др. Особо следует отметить увлекательную литературу для детей Я. Мавра – повести «В стране райской птицы», «Полесские робинзоны» и его другие произведения.

Высоким художественным уровнем отмечалась белорусская поэзия. Я. Купала в поэме «Безназоўнае» («Безымянное») стремился осмыслить перемены в жизни белорусского общества. В начале 1920-х гг. Я. Колас завершил работу над поэмой-эпопеей «Новая земля», которую называют «энциклопедией жизни белорусского крестьянства конца XIX – начала XX в.²² Яркой страницей является юмористическая и сатирическая поэзия К. Крапывы. Оригинальные произведения Я. Купалы, Я. Коласа, З. Бедули, Т. Гартного, А. Александровича, В. Дубовки, В. Жилки, Т. Кляшторного, Я. Пуци, М. Чарота и других белорусских поэтов занимают достойное место в контексте европейских модернистских течений.

Важнейшей особенностью белорусской драматургии 1920-х гг. является универсальность её творческих поисков. Свой вклад

---

²² *Вабішчэвіч, А.М.* Гісторыя культуры Беларусі : вучэб.-метадычны комплекс / А.М. Вабішчэвіч. Брэст, 2016. С. 100.

в её становление внесли Я. Купала, В. Голубок, Л. Родзевич, Е. Минович и др. Глубоким национально-культурным контекстом проникнута сатирическая трагикомедия Я. Купалы «Тутэйшыя» («Здесьние»). Однако со второй половины 1920-х гг. пьесу «Тутэйшыя» запретили для показа как националистическую. Спектакль был поставлен на сцене Белорусского государственного театра имени Я. Купалы режиссером Н. Пинигиным только в 1990 г. Историческая тематика поднята в драмах «Кастусь Калиновский» Е. Миновича и «Скоринин сын из Полоцка» М. Громыко.

В 1920-е гг. происходило становление белорусского национального театра, музыки. 14 сентября 1920 г. в Минске прошло торжественное открытие Белорусского государственного театра (с 1926 г. – БГТ-1). Организатором и руководителем театра был Ф. Жданович, в 1921–1931 гг. художественным руководителем являлся режиссер Е. Минович. В репертуаре театра с самого начала были оригинальные национальные художественные произведения, насыщенные фольклором, историческим материалом: «Павлинка» и «Раскиданное гнездо» Я. Купалы, «Машека», «Кастусь Калиновский» Е. Миновича и др. В августе 1920 г. в Минске начала работу театральная труппа под руководством В. Голубка, которая поставила его спектакль «Суд». В 1926 г. труппа была переименована в Белорусский государственный передвижной театр, а в 1932 г. стала Третьим Белорусским государственным театром (БГТ-3). Кроме постановок В. Голубка, в репертуаре были произведения В. Дунина-Марцинкевича, М. Чарота, Л. Родзевича и др. Этот самобытный театральный коллектив приобрел популярность во всех уголках Белоруссии. В. Голубку в 1928 г. первому в республике было присвоено звание народного артиста БССР.

Основой Второго Белорусского государственного театра (БГТ-2), открытого в ноябре 1926 г. в Витебске, стали учащиеся Белорусской драматической студии в Москве, которая была организована ещё в 1920 г. для подготовки национальных актерских кадров. Также в республике происходило развитие театрального

искусства национальных меньшинств – были созданы Государственный еврейский театр и Польский государственный передвижной театр БССР.

В 1920-е гг. были заложены основы белорусской композиторской школы. У её истоков стояли композиторы Н. Аладов, А. Богатырев, В. Золотарев, Г. Пукст, Е. Тикоцкий, Н. Чуркин. Первой советской белорусской оперой стала опера «Освобождение труда» Н. Чуркина.

История белорусского кинематографа началась в 1924 г., когда было создано Белгоскино. С 1928 г. в Ленинграде действовала киностудия «Советская Белоруссия», которая в 1939 г. переехала в Минск. Собственное кинопроизводство началось в 1925 г. с кинохроники о Первомайских праздничных торжествах. В 1926 г. режиссер Ю. Тарич снял первый художественный (ещё немой) фильм «Лесная быль» по повести М. Чарота «Свинопас».

В истории изобразительного искусства начала 1920-х гг. Витебск становится крупнейшим художественным центром. Именно там в декабре 1918 г. начала действовать народная художественная школа, основателем и директором которой стал М. Шагал. С Витебском связано творчество основателя супрематизма К. Малевича, который создал объединение художников – УНОВИС («Утвердители нового искусства»). Творческая практика художников-авангардистов предопределила ряд достижений мирового архитектурного дизайна, промышленной графики, хотя её неоднозначно восприняли в среде художественной интеллигенции.

В изобразительном искусстве 1920-х – начала 30-х гг. – в работах И. Ахремчика, В. Волкова, В. Кудревича, М. Станюты, А. Тычины, М. Филипповича, А. Грубе, А. Бразера и других художников, скульпторов – нашли отражение идеи национально-культурного возрождения, богатые исторические и культурные традиции белорусского народа, его быт, знаменитые исторические личности, памятники зодчества.

В период между Первой и Второй мировыми войнами белорусская нация была разделена вопреки её воле. Согласно Рижско-

му мирному договору от 18 марта 1921 г. Западная Белоруссия вошла в состав Польши и находилась там до сентября 1939 г. Западнобелорусские земли являлись отсталым аграрно-сырьевым придатком Польского государства, рынком сбыта промышленных товаров и дешёвой рабочей силы. В сельском хозяйстве, где была занята большая часть населения, господствовало крупное помещичье землевладение, сохранялись феодально-крепостнические пережитки, малоземелье крестьян. Несмотря на проведённую капиталистическую по сути земельную реформу, усиливалось обнищание крестьянства. Повсеместно шло насаждение польских колонистов (осадников). В середине 1930-х гг. в Западной Белоруссии зажиточные крестьяне составляли всего 5 %, середняки – 15 %, а бедняки – 80 %²³.

В отношении западнобелорусского населения польскими властями проводилась политика насильственной полонизации. Закрывались белорусские школы, издательства, библиотеки, избы-читальни, газеты и журналы. В 1939 г. около 35% населения оставалось неграмотным. Из 514 белорусских школ, которые действовали в Западной Белоруссии до 1921 г., к 1923 г. осталось только 32, а к сентябрю 1939 г. – ни одной. Были закрыты 8 белорусских гимназий, а единственная белорусская гимназия в Вильно стала филиалом польской. Западнобелорусская молодёжь не имела доступа к среднему, высшему образованию. Среди студентов Виленского университета С. Батория белорусов в межвоенное время было не более 3 %²⁴.

Административно-полицейские органы преследовали всякую гражданскую активность и инакомыслие в Западной Белоруссии. Тысячи коммунистов, комсомольцев, беспартийных активистов из рабочих, крестьян, прогрессивной интеллигенции находились в тюрьмах или в созданном в 1934 г. Берёза-Картузском концлагере.

В первой половине 1920-х гг. территория Западной Белорус-

---

²³ Гісторыя Беларусі : у 6 т. Т. 5. Беларусь у 1917–1945 гг. С. 357.

²⁴ *Вабішчэвіч, А.М.* Нацыянальна-культурнае жыццё Заходняй Беларусі (1921–1939 гг.) / А.М. Вабішчэвіч. Брэст, 2008. С. 29.

сии была охвачена антипольским партизанским движением под руководством коммунистов и белорусских эсеров. Наиболее радикальные позиции в общественно-политической борьбе занимала Коммунистическая партия Западной Белоруссии (КПЗБ), созданная в 1923 г. Её руководителями были А. Славинский, С. Миллер, С. Дубовик, И. Логинович, А. Кончевский, Л. Родзевич, Н. Орехво и др. Из национально-демократических партий сплочённостью выделялась клерикальная Белорусская христианская демократия (БХД), которую возглавляли католические ксендзы А. Станкевич, Ф. Обрантович, В. Годлевский, К. Степович и др. Образованный в 1930 г. Центральный союз культурных и хозяйственных организаций (Центросоюз), лидерами которого были Р. Островский, А. Луцкевич, Ф. Акинчиц, Я. Станкевич, выступал за сотрудничество с авторитарным режимом Ю. Пилсудского. Не случайно, что КПЗБ и БХД, категорически отрицающие «соглашательскую» позицию, прозвали их «белорусской санацией».

Использовались и легальные формы борьбы: в конце 1922 г. в польском сейме была создана национальная депутатская фракция – Белорусский посольский клуб. Вышедшая из его состава группа депутатов революционно-демократической ориентации образовала в 1925 г. отдельный клуб Белорусской крестьянско-рабочей громады (БКРГ) во главе с Брониславом Тарашкевичем. БКРГ превратилась в массовую легальную политическую организацию – насчитывала около 120 тыс. человек, которые были объединены в более чем 2 тыс. кружков²⁵. В её программе были требования о конфискации помещичьих земель и разделении их между безземельными крестьянами, создании рабоче-крестьянского правительства, самоопределении Западной Белоруссии, её воссоединении с БССР и др. Однако в январе-марте 1927 г. польские власти провели массовые аресты активистов и запретили организацию. Судебные процессы против руководителей Громады вызвали волну протестов как в Западной Белоруссии, так и в БССР, других советских республиках. Традиции БКРГ

²⁵ Гісторыя Беларусі : у 6 т. Т. 5. Беларусь у 1917–1945 гг. С. 396.

продолжил в 1928–1930 гг. в польском сейме белорусский рабоче-крестьянский клуб «Змаганне» («Борьба»).

Несмотря на неблагоприятные условия, усилиями общественных структур, интеллигенции в Западной Белоруссии осуществлялась защита и дальнейшее развитие национально-культурных традиций. Значительную роль сыграли культурно-просветительские организации – Товарищество белорусской школы (ТБШ), Белорусский институт хозяйства и культуры (БИХиК), а также Белорусское научное товарищество, белорусский музей, белорусская гимназия, издательства в Вильно. Западнобелорусская литература была насыщена пафосом освободительной борьбы, продолжала демократические традиции. Национальные, общечеловеческие ценности прослеживались в творчестве В. Жилки, Н. Арсеньевой и др. Революционно-демократическое направление представляли М. Танк, М. Василёк, А. Соллогуб, П. Пестрак, В.Тавлай, М. Машара и др. Следует также отметить яркую публицистику Б. Тарашкевича, В. Самойло, А. Кончевского, литературоведческие труды А. Станкевича, А. Луцкевича и др. Особую популярность имел хор Белорусского студенческого союза в Вильно под руководством Г. Ширмы, собирателя и популяризатора белорусских песен. Оригинальной и самобытной является творчество Я. Дроздовича, П. Сергиевича, М. Севрука и других художников Западной Белоруссии. Достижения западнобелорусской культуры являются составной частью белорусского культурного наследия.

Период 1930-х гг. был отмечен коренными социально-экономическими, общественно-политическими и культурными преобразованиями в СССР. Как и во всём Советском Союзе, в социально-политической жизни БССР установилась однопартийность, господство тоталитарной идеологии, в экономике господствующими стали командно-административные методы управления. Внушительными были успехи индустриализации: за 1929–1940 гг. в республике были введены в действие, реконструированы 1853 предприятия. Наряду с традиционными отраслями (пищевой, деревообрабатывающей и др.) возникли новые отрас-

ли – станкостроение, производство сельскохозяйственных машин, химическая, топливная и др., развивался транспорт. БССР превратилась в индустриально развитую республику – к 1940 г. 80 % всей продукции народного хозяйства давала промышленность. После воссоединения в западных областях БССР в 1939–1941 гг. развернулись радикальные социально-экономические преобразования – национализация, реконструкция и строительство предприятий, произошли изменения в образовании, здравоохранении, науке и культуре. Однако созидательная работа осуществлялась в условиях установления там командно-административной системы.

Год «великого перелома» (1929-й) имел тяжелые последствия для белорусов, которые были в основном крестьянами. В республике была развёрнута сплошная коллективизация и ликвидация кулачества как класса. Проводимая принудительная коллективизация обернулась для крестьянства давлением и репрессиями, широким использованием чрезвычайных мер, отлучением от вековых традиций²⁶.

В 1929 г. в БССР работала комиссия ЦКК ВКП(б) во главе с В. Затонским, целью которой являлось изучение практики проведения национальной политики в республике. Она признала «национал-демократизм» главной опасностью. Вскоре последовали репрессии. По делу «Союза освобождения Белоруссии» («Саюза вызвалення Беларусі», СВБ), «контрреволюционной антисоветской организации», в 1930 г. были арестованы 108 человек – фактически «цвет» белорусской общественности: нарком земледелия Д. Прищепов, нарком просвещения А. Балицкий, известные ученые, писатели В. Ластовский, Я. Лёсик, С. Некрашевич, А. Смолич, В. Дубовка, М. Горецкий и др. Из них 86 человек были осуждены на различные сроки высылки за пределы республики, 4 получили по 10 лет лагерей²⁷. Снятый с должности президента Белорусской академии наук, исключен-

---

²⁶ Гісторыя Беларусі : у 6 т. Т. 5. Беларусь у 1917–1945 гг. С. 285.

²⁷ Міхнюк, У. Захоўваць вечно : справа № 20951-с // Маладосць. 1992. № 6. С. 110–132.

ный из партии, обвиненный в принадлежности к СВБ 4 февраля 1931 г. застрелился В. Игнатовский. Органы ОГПУ хотели сделать идейным лидером Янку Купалу, вызывали его на длительные, изнурительные допросы. После очередного допроса Я. Купала совершил 20 ноября 1930 г. попытку самоубийства. В предсмертном письме на имя председателя ЦИК БССР А. Червякова он писал: «Умираю, принимая то, что лучше смерть физическая, чем незаслуженная смерть политическая. Видно, такая доля поэтов. Повесился Есенин, застрелился Маяковский, ну, и мне туда за ними дорога»²⁸. Народного «песняра» удалось тогда спасти.

В 1933 г. было сфабриковано дело «Белорусского национального центра» (БНЦ), «контрреволюционной повстанческой шпионско-диверсионной организации». По этому делу проходили видные деятели западнобелорусского национально-освободительного движения С. Рак-Михайловский, П. Метла, М. Бурсевич, И. Дворчанин, П. Волошин, И. Гаврилик и др., которые преследовались польским режимом «санации» Ю. Пилсудского и содержались в тюрьмах, откуда их по обмену политзаключенными в 1930–1932 гг. удалось вырвать в БССР. Всего по делу БНЦ репрессирован 161 человек²⁹.

Лидера БСРГ Б. Тарашкевича в 1933 г. обменяли на белорусского драматурга Ф. Олехновича, узника Соловков. В БССР Б. Тарашкевича не встречали как национального героя. Его отправили в Москву, где он преподавал в Международном аграрном институте. Однако 6 мая 1937 г. он был арестован, 5 января 1938 г. осуждён «двойкой» к высшей мере наказания как «агент польского генштаба», а 29 ноября 1938 г. расстрелян.

Репрессиям в Советском Союзе подверглись и руководители Компартии Польши и КПЗБ, распущенных Исполкомом Коминтерна в августе 1938 г. якобы из-за связей с польской дефензивой (политической полицией). Эти необоснованные обвинения были сняты с западнобелорусских коммунистов только на XX

---

²⁸ *Купала, Я.* Поўны збор твораў : у 9 т. Т. 8. Мінск, 2002. С. 113.

²⁹ *Адамушка, У.І.* Палітычныя рэпрэсіі 20–50-х гадоў на Беларусі. Мінск, 1994. С. 61–94.

съезде КПСС. Это было тяжёлым испытанием, так как со своей стороны польские власти с середины 1930-х гг. запретили деятельность в Западной Белоруссии уцелевших партий и организаций, в том числе ТБШ и БИХиК, разработали радикальные планы по ускорению полонизации.

«Большой террор» 1937–1938 гг. охватил и Советскую Белоруссию. На XVI съезде КП(б)Б в июне 1937 г. резко критиковали председателя ЦИК БССР А. Червякова за недостаточную работу по борьбе с «врагами народа». Он не выдержал этой травли и 16 июня 1937 г. покончил жизнь самоубийством. Также в результате самоубийства погиб 21 июня того же года арестованный председатель СНК БССР Н. Голодед. В 1938 г. были расстреляны первые секретари ЦК КП(б)Б Н. Гикало, В. Шарангович. Сталинским репрессиям подверглись многие партийные работники, военные, деятели науки, культуры. Повторно были осуждены к расстрелу лица, проходившие ранее по делам СВБ, БНЦ. Зловещим символом сталинских репрессий в Белоруссии стало урочище Куропаты под Минском, место расстрелов и захоронений репрессированных органами НКВД в 1937–1940 гг.

С сентября 1939 г. до начала Великой Отечественной войны репрессивные мероприятия охватили западные области БССР – около 150 тыс. человек (без военнопленных польской армии и высланных беженцев), из них 120 тыс. были депортированы в Сибирь, Казахстан и другие регионы Советского Союза³⁰. Жертвами репрессий стали А. Луцкевич, А. Власов, В. Богданович, М. Кравцов, В. Самойло и другие общественные и культурные деятели Западной Белоруссии. Согласно приблизительным подсчётам, всего на протяжении 1920–50-х гг. в БССР репрессиям подверглось около 600 тыс. человек³¹.

В 1930-е гг. в сложных условиях действовали система образо-

---

³⁰ *Касцюк, М.* Бальшавіцкая сістэма ўлады на Беларусі / М. Касцюк. Мінск : ВП «Экаперспектыва», 2000. С. 211.

³¹ Там же. С. 176; *Адамушка, У.І.* Палітычныя рэпрэсіі 20–50-х гадоў на Беларусі. Мінск, 1994. С. 9.

вания и научная сфера республики. Была проведена значительная работа по ликвидации неграмотности, организации деятельности общеобразовательной школы, что поспособствовало повышению уровня образованности населения. Однако на просвещение отрицательно влияло сложное социально-экономическое положение, унификация школьного дела, различные эксперименты в обучении и воспитании, борьба с «национал-демократизмом», репрессии против учителей, преподавателей. Одновременно открывались новые учебные заведения. В 1939/40 учебном году в БССР действовали 22 высших (15,4 тыс. студентов) и 102 средних специальных учебных заведения (133,6 тыс. учащихся), ещё около 20 тыс. человек учились на заочных отделениях и курсах.

В области науки также открывались новые заведения, укреплялась их материальная база. В конце 1930-х гг. в республике насчитывалось 40 научно-исследовательских учреждений (более 1,5 тыс. сотрудников). Ученые занимались изучением производственного комплекса, разработкой научных проблем прикладного характера. Однако репрессии существенно ослабили кадровый потенциал белорусской науки, полностью обнажили отдельные научные направления. Например, в 1937–1938 гг. были закрыты академические институты философии, советского строительства и права, физико-технический – они возобновили свою деятельность только в 1947 г. Среди репрессированных в 1937–1938 гг. в Академии наук БССР были её руководители И. Сурта, В. Щербаков, П. Панкевич, П. Горин (Коляда), академики Е. Афанасьев, Ц. Бурстин, И. Замотин, Д. Жилунович, С. Матулайтис, В. Сербента и др.

Для развития культуры и искусства БССР в это время было характерно фактическое свертывание белорусизации, реализация мероприятий «культурной революции» и расширение массовой культуры, развертывание воинствующего атеизма. Был установлен партийно-государственный контроль за творческим процессом, вводились идеологические ограничения и запреты. В национально-культурной жизни стала применяться формула И. Сталина

о развитии культуры – национальной по форме и социалистической по содержанию.

В 1930-е гг. всякий литературный диалог, плюрализм мнений был свернут. Основные изменения в литературной жизни были предусмотрены постановлением ЦК КП(б)Б «О перестройке литературно-художественных организаций в БССР» от 27 мая 1932 г. Прежние литературные объединения прекратили существование, создан единый Союз писателей БССР. Главным принципом метода социалистического реализма, который стал основным в литературе и искусстве, было объявлено правдивое, конкретно-историческое отражение действительности в её революционном развитии. При этом происходила идеализация событий революции и существующего общественного строя. Тема современности, социалистических преобразований стала ведущей. Я. Купала не был уже прежним пророком национального возрождения, но оставался душой белорусской нации, продолжал служить ей, но уже другими средствами, до своей трагической и таинственной смерти в Москве 28 июня 1942 г. Осмысление прошлого становится очень важным в прозе Я. Коласа, З. Бедули, Т. Гартного. Среди наиболее значительных произведений белорусской литературы 1930-х гг. нужно отметить повесть Я. Коласа «Дрыгва» («Трясина»), романы К. Черного «Бацькаўшчына» («Родина») и «Третье поколение», романы М. Горецкого «Виленские коммунары» и «Комаровская хроника», поэму Я. Купалы «Над рекой Орессой», его сборник стихов «От сердца» и др. Ценными являются книги для детей М. Лынькова – «О смелом вояке Мишке и его славных товарищах», «Миколка-паровоз». Народной стали называть драму К. Крапивы «Партизаны». Особым достижением белорусской драматургии стала его сатирическая комедия «Кто смеется последним».

Однако 1930-е гг. стали довольно трагическими для белорусской литературы. Согласно сведениям исследователя Л. Морякова, жертвами сталинских репрессий стали 90 % белорусских литераторов – около 500 человек³². Погибли во время репрессий писате-

³² *Лашкевич, К.* Как в БССР уничтожали врачей и избавлялись от

ли и поэты Максим Горьцкий, Сергей Дорожный, Михась Чарот, Тишка Гартный (Д. Жилунович), Алесь Дудар, Язеп Лёсик, Василий Сташевский, ученые Степан Некрашевич, Иван Замотин, Николай Байков, ученые и общественные деятели Александр и Иван Цвикевици, а также многие другие, чьи труды представлены в предлагаемом для читателей библиографическом указателе. Среди жертв сталинских репрессий были поэты Анатолий Вольный, Валерий Моряков, Изи Харик, Моисей Кульбак, прозаики Платон Головач, Михась Зарецкий, ученые Вацлав Ластовский, Аркадий Смолич и многие другие. Прошли через тяжёлые испытания репрессий, но смогли выжить Владимир Пичета, Гаврила Горьцкий, Владимир Дубовка, Андрей Александрович, Язеп Пуша, Кузьма Черный, Сымон Хурсик, Михаил Громыко, Сергей Граховский, Станислав Шушкевич и др.

Состояние творческой депрессии, морального угнетения в среде белорусских писателей в условиях развернутых репрессий отмечал первый секретарь ЦК КП(б)Б К. Пономаренко в докладной записке «О белорусском языке, литературе и писателях» от 21 ноября 1938 г.: «Наиболее крупную контрреволюционную националистическую работу провёл союз ”советских писателей Белоруссии”, идейно возглавляемый всегда десятком профашистских писателей (в том числе известные Янка Купала и Якуб Колас)... Здесь разлагали литературное движение, здесь боролись с Советской властью. ... Здесь был центр – штаб нацфашистской пропаганды ... По количеству и качеству изобличающего материала ... они, безусловно, подлежат аресту и суду, как враги народа. В частности, Наркомвнудел Белоруссии запросил из центра санкцию на арест Купалы и Коласа уже давно, но санкция пока не дана...»³³. Политика «кнута» и «пряника», харак-

---

больных – [Электронный ресурс] // Новости TUT.BY. [сайт]. [2010]. URL: <https://news.tut.by/society/201107.html>. – (Дата обращения 20.02.2017) ; Гісторыя Беларусі : у 6 т. Т. 5. Беларусь у 1917–1945 гг. С. 350.

³³ Платонаў, Р. АДПУ-НКУС супраць беларускіх пісьменнікаў // Беларускі гістарычны часопіс. 1994. № 3. С. 65.

терная для отношений между советскими властями и интеллигенцией, проявилась и в случае с белорусскими писателями: вместо орденов они получили ордена. Среди 132 советских писателей, награждённых за выдающиеся успехи согласно Указа Президиума Верховного Совета СССР от 31 января 1939 г., были 7 белорусских литераторов. В частности, орденом Ленина были награждены Я. Купала и Я. Колас.

Активно начал работать Главлит. Чистки библиотек от «вредной» литературы проводились и в 1920-х гг., но гигантские масштабы они приобрели в 1930-х гг. В ходе макулатурной кампании уничтожались архивные документы, многочисленные издания. В сводном контрольном списке изданий Государственного издательства Белоруссии, которые списаны в макулатуру (Минск, 1935), значились 1778 названий книг, журналов, которые необходимо было срочно уничтожить. Такие списки составлялись ежегодно, даже по несколько раз в году. По всему Советскому Союзу массовые чистки библиотек произошли в 1936–1937 гг. Если до 1 января 1937 г. цензурные органы БССР проверили 280 массовых библиотек, из которых отобрали 2175 названий «троцкистско-зиновьевской», 1693 «нацдемовской» и 367 педологической литературы (педология как психолого-педагогическое направление попала под запрет), то уже через месяц число проверенных библиотек увеличилось до 483, а количество названий запрещенных книг по указанным категориям возросло, соответственно, до 3849, 3023 и 816³⁴. В спецхранилища библиотек попали за «контрреволюционное» или «нацдемовское» содержание, авторство «врагов народа» книги деятелей БНР, белорусского национального возрождения, деятелей культуры, искусства, науки – активистов белорусизации 1920-х гг., репрессированных в 1930–1950-х гг., официальные, массово-политические, научно-популярные,

---

³⁴ *Гужалоўскі, А.А.* Чырвоны аловак : нарысы па гісторыі цензуры ў БССР : у 2 кн. / А.А. Гужалоўскі. Кн. 1 : 1919–1941 гг. Мінск, 2012. С. 183.

учебные, справочные, литературно-художественные издания, журналы и др.

В 1930-х гг. произошла переориентация репертуара театров в сторону освоения советской драматургии. Ведущим театральным коллективом являлся БГТ-1. Тогда в театре были поставлены такие произведения национальной драматургии, как «Бацькаўшчына» («Родина») К. Черного, «Конец дружбы», «Партизаны», «Кто смеется последним» К. Крапивы, «Соловей» З. Бедули. Важное место в театральной жизни республики занимал БГТ-2. Среди значимых его постановок следует отметить пьесы «Павлінка» и «Примаки» Я. Купалы, «Война войне» и «В пущах Полесья» Я. Коласа, «Нестерка» В. Вольского, «Бесприданница» А. Островского и др. Были открыты новые театры – Театр юного зрителя БССР, Русский государственный театр БССР, во второй половине 1930-х гг. создавались колхозно-совхозные театры в ряде городов республики, в 1938–1940 гг. – областные театры, особенно в западных областях БССР. В 1937 г. была создана Белорусская государственная филармония.

Однако в 1930-х гг. многие театральные деятели были подвергнуты репрессиям. Большой потерей для белорусского искусства было закрытие БГТ-3. В. Голубок был арестован и расстрелян. Также погиб во время репрессий художественный руководитель Государственного еврейского театра БССР М. Рафальский.

В сложных обстоятельствах 1930-х гг. происходило дальнейшее развитие музыкального искусства. В 1933 г. был создан Государственный театр оперы и балета БССР, на сцене которого ставились произведения мирового и национального оперного искусства. В первые годы были поставлены оперы «Евгений Онегин» и «Пиковая дама» П. Чайковского, «Князь Игорь» А. Бородина, «Русалка» А. Даргомыжского и др. Первым белорусским балетом стала постановка «Соловей» М. Крошнера (1939 г.). Одной из ярких звезд оперного театра стала певица Лариса Александровская. Всенародное признание ей принесло одухотворенное исполнение белорусских народных песен. Белорусские композиторы создали целый ряд значительных музыкальных произведений. Наиболее

известными были вокально-симфоническая поэма «Над рекой Орессой» Н. Аладова, оперы «Михась Подгорный» Е. Тикоцкого, «В пушах Полесья» А. Богатырева, «Цветок счастья» А. Туренкова и др.

В 1930-х гг. в живописи особое внимание было обращено на социальную борьбу белорусского народа. Производственная тема заняла важное место в творчестве И. Ахремчика, В. Волкова, П. Гавриленко, Е. Кругера, А. Шевченко, М. Филипповича. В пейзаже по-прежнему ведущее место занимал В. Бельницкий-Бируля, а в жанре портрета – В. Волков, М. Филиппович, И. Ахремчик. В 1939 г. была открыта Государственная картинная галерея БССР.

В зодчестве БССР в межвоенное время расширялся конструктивизм. С конца 1920-х гг. в архитектуре республики стал господствовать функционализм. В республику нередко направлялись архитекторы из Москвы и Ленинграда (Г. Лавров, И. Лангбард и др.), которые возвели крупные комплексы общереспубликанского значения. В архитектуре наблюдалось критическое освоение классического наследия.

Одним из выдающихся зодчих являлся Иосиф Лангбард, который внёс значительный вклад в формирование архитектурного облика Минска. Созданные им здания стали настоящей визитной карточкой белорусской столицы. Его проект Дома правительства БССР был признан самым лучшим на всесоюзном конкурсе 1929 г. Возведение Дома правительства проходило в 1930–1934 гг. В Минске по проектам И. Лангбарда были также построены Дом Красной Армии, здание театра оперы и балета, главный корпус АН БССР. В связи с планируемым переносом столицы республики из Минска в Могилев (необходимость в реализации такого проекта отпала после сентября 1939 г.) И. Лангбардом в 1938–1939 гг. возводилось в Могилеве здание для правительства (Дом Советов) и несколько других общественных, жилых построек.

В целом, 1920–1930-е гг. были сложным, неоднозначным и одновременно плодотворным временем в истории белорусов, которые хотели «людьми зваться» (Я. Купала). С одной стороны, происходило становление государственности, развернулось наци-

онально-культурное возрождение, достигнуты успехи в социально-экономическом развитии, в науке, просвещении, литературе и искусстве, проведена ликвидация неграмотности, повышался общеобразовательный и культурный уровень широких слоев трудящихся. С другой стороны, белорусские земли были разобщены (Западная Белоруссия находилась в составе Польского государства, где белорусы подвергались национальному и социальному угнетению), устанавливался тоталитарный режим, проводились репрессии, осуществлялась борьба с религией и распространялся атеизм. Надеемся, что белорусские издания межвоенного двадцатилетия, времени надежд, свершений и трагедий, найдут заинтересованного пользователя.

***А. Н. Вабищевич,**
д-р ист. наук, проф.,
заведующий кафедрой истории славянских народов
БГУ имени А.С. Пушкина*

ПЕРЕЧЕНЬ ИЗДАНИЙ, ВОЗВРАЩЕННЫХ В СЛАВЯНСКИЙ ФОНД БАН

1. ИЗДАНИЯ, ВОЗВРАЩЕННЫЕ В СЕРЕДИНЕ XX в.

1.1. Монографические издания и сборники

1. Александровіч, А. І. Фабрыка сьмерці : з жыцця Заходняй Беларусі / Андрэй Александровіч. – Менск : Беларускае дзяржаўнае выдавецтва, 1929. – 31, [1] с.

Шифр: XXV*/6 951

Шифр с.х.: 144-А

Наличие штампов: № 3 (тит. л.; с. [1])

№ 2 (тит. л.)

Номер КП: 1929/5252

ЛБД: 1929. № 83

Содержание:

Фабрыка сьмерці. С. 3–4.

Беларуская марсэльеза. С. 5–6.

Панскі падарунак : да прысуду над «Грамадой». С. 7–8.

Надыйдзе яшчэ завіруха. С. 9–10.

Таварышы, з намі вясна. С. 11–13.

Паўстанцы : поэма. С. 14–31.

2. Антошкін, Д. Кароткі нарыс профэсыянальнага руху ў Расіі / Д. Антошкін ; пераклад пад рэдакцыяй А. Раманоўскага. – Менск : Выданьне ЦСПСБ, 1925. – 126 с.

Шифр: XXV*/6 275

Шифр с.х.: 23394-5

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: 1926/1720

ЛБД: 1925. № 6

3. Багдановіч, А. В. Новая беларуская літаратура / А. В. Багдановіч. – Віцебск : Выданьне Віцебскага Акруговага Таварыства Краязнаўства, 1925. – 25, [1] с.

Шифр: XXV*/б 266

Шифр с.х.: 12409-А

Наличие штампов: № 3 (тит. л.; 17 стр.; с. [1])

№ 1 (обл.)

№ 4 (обл.)

Номер КП: 1926/811

ЛБД: 1925. № 10

4. БССР. Народны камісарыят асветы. Школьныя тэсты / Навукова-Мэтодологічны Камітэт пры Народным Камісарыяце Асьветы Беларускай ССР. – Менск : Друкарня БДВ, 1927. – 7 с.

Шифр: XXV*/в 145

Шифр с.х.: 15488-Б

Наличие штампов: № 5 (обл.)

№ 4 (обл.)

Номер КП: 1927/3603

ЛБД: 1927. № 42

5. Гарэцкі, М. І. Руска-беларускі слоўнік / браты М. і Г. Гарэцкія. – Смаленск : Друкарня Аtdзела Народнае Асьветы, 1918. – 108, [2] с.

Шифр: XXV*/б 193

Шифр с.х.: 6238-А

Наличие штампов: № 6 (обл., тит.л., с. 17, [2])

Номер КП: 1921/359

6. Дарожны, С. М. Звон вясны : вершы / С. Дарожны, І. Плаўнік. – Менск : Дзяржаўнае Выдавецтва Беларусі, 1926. – 55, [1] с. – (Кніжніца «Маладняк» ; № 11).

Шифр: XXV*/а 67

Шифр с.х.: 20242-А

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: 1926/4875

ЛБД: 1926. № 156

Содержание:

- Дарожны, С.* Залатая россып. С. 5–6.
Дарожны, С. Я мінуўшчыны не шкадую. С. 7–13.
Дарожны, С. Рытмы вясковай працы. С. 14–17.
Дарожны, С. Ня шумяць табуны калосься... С. 18.
Дарожны, С. У сутоньні касою каравай... С. 19.
Дарожны, С. І чамусьці у гэты час... С. 20.
Дарожны, С. Абрасьлі зімою (прысьвячаю Ё. Дубоўцы). С. 21–24.
Дарожны, С. Васількі (прысьвячаю І.В. Луцкевічу). С. 25–27.
Дарожны, С. Спатканьне. С. 28–30.
Дарожны, С. Пастушка. С. 31–33.
Плаўнік, І. Гэты сьпеў я падслухаў у руні... С. 35.
Плаўнік, І. Машыннае раньне. С. 36–37.
Плаўнік, І. Штрыхі (11 ліпню – дню вызваленьня Беларусі ад палякаў прысьвячаю). С. 38–42.
Плаўнік, І. Толькі ноч. С. 43.
Плаўнік, І. Успаміны. С. 44–45.
Плаўнік, І. Іграюць промені у вочах... (прысьвячаю комсамолцы Н.) С. 46.
Плаўнік, І. Вецер. С. 47.
Плаўнік, І. Дуброва. С. 48.
Плаўнік, І. То ня сонца заходзіць. С. 49.
Плаўнік, І. Нешта чую. С. 50.
Плаўнік, І. Трыюлет. С. 51.
Плаўнік, І. Асеньняе. С. 52.
Плаўнік, І. Звон сонцу. С. 53.
Плаўнік, І. Ой, пайду я. С. 54.
Плаўнік, І. А у смутку задумнага лесу... С. 55.

7. **Дубоўка, У. М.** Лацініка ці кірыліца : да проэкту рэформы беларускага альфабэту / Уладзімір Дубоўка. – Гомель : Друкарня «Палесдрук», [1929]. – 16 с. – Отд. оттиск из: Узвышша : часопіс. Менск, 1929. № 1.

Шифр: XXV*/в 328 (ил. 3)

Шифр с.х.: 13954-Б

Наличие штампов: № 2 (обл.)
№ 4 (обл.)

Номер КП: 1929/3942
ЛБД: 1929. № 23

8. Замоцін, І. І. М. Багдановіч : крытычна-біографічны нарыс / І. Замоцін. – Менск : Друк. Беларус. Акадэміі Навук, 1929. – LXL с. : партр. – Отд. оттиск вступ. статьи из: Творы М. Багдановіча : [у 2 т.]. Т. 1 / [Інстытут беларускае культуры] ; пад рэдакцыяй, [прадмова] І.І. Замоціна. Менск, 1927. – На тит. л. дарственная надпись: «Дорогому Александру Иустиновичу Малеину от автора».

Шифр: XXV*/б 1328 (ил. 4)

Шифр с.х.: 13730-Б

Наличие штампов: № 15 (обл., тит.л., с. 1)

Номер КП: 1930/2606
ЛБД: 1929. № 232

9. Камуністычная партыя Беларусі. Цэнтральны камітэт. Адзел культуры і прапаганды ленінізма. БССР – ордэнаносная, 1920–1935 : да 15-годдзя вызвалення БССР ад белалапалякаў і дня ўручэння Ордэна Леніна / Адзел культуры і прапаганды ленінізма ЦК КП(б)Б. – Менск : Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі, Соцэксектар, 1935. – 55, [9] с.

Шифр: XXV*/а 244

Шифр с.х.: 2824-А

Наличие штампов: № 3 (тит.л., с. 17, [9])
№ 7 (тит. л., с. [9])

Номер КП: неизв.
ЛБД: 1935. № 461

Содержание:

БССР – ордэнаносная. С. 3–5.

15 год назад. С. 5–9.

Як гаспадарылі акупанты. С. 9–13.

Як працоўныя пад кіраўніцтвам партыі змагаліся супроць акупацыі і атрымалі перамогу. С. 13–24.

БССР расце і мацнее як індустрыяльная рэспубліка. С. 25–31.
Змяніўся твар беларускай вёскі. С. 31–35.
Пышна расцвітае соцыялістычная культура ў БССР. С. 35–38.
Расце матэрыяльны дабрабыт працоўных БССР. С. 38–43.
Таржаство ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі. С. 43–48.
Уперад, да новых перамог! С. 48–[1].

10. Некрашэвіч, С. М. Аб пашырэнні аканьня на чужеземныя словы / С. Некрашэвіч. – [Мінск] : 1-ая дзяржаўная друкарня «БДВ», [1926]. – 9 с. (Матар’ялы да Акадэмічнае Конфэрэнцыі па рэформе правапісу і азбукі / Інстытут беларускае культуры, Сэкцыя беларускае мовы і літаратуры ; 4).

Шифр: XXV*/6 408

Шифр с.х.: 20126-Б

Наличие штампов: № 1 (обл.)
№ 4 (обл.)

Номер КП: 1927/831

ЛБД: 1926. № 336

11. Некрашэвіч, С. М. Лемантар / С. Некрашэвіч. – Менск : Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі, 1925. – 71 с.

Шифр: XXV*/6 190

Шифр с.х.: 20129-Б

Наличие штампов: № 4 (обл.)

Номер КП: 1925/1881

ЛБД: 1925. № 103

12. Некрашэвіч, С. М. Лемантар / С. Некрашэвіч. – 6-е выд., перараб. – Менск : Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі, 1929. – 95 с.

Шифр: XXV*/6 1230

Шифр с.х.: 20130-Б

Наличие штампов: № 2 (передний форзац, тит. л.)
№ 4 (обл.)

Номер КП: 1929/11107

ЛБД: 1929. № 400

13. Некрашэвіч, С. М. Роднае слова. Кн. 1 / С. Некрашэвіч. – Менск : Выданьне Беларускага коопэрацыйна-выдавецкага т-ва «Савецкая Беларусь», 1923. – 205, III с. – На обл.: Масква – Петраград.

Шифр: XXV*/в 27

Шифр с.х.: 20131-Б

Наличие штампов: № 2 (обл.; тит.л.)

№ 8 (обл.; тит.л.)

№ 4 (обл.)

Номер КП: 1924/833

ЛБД: неизв.

Содержание:

Янка і яго сваякі. С. 3.

У каго ёсьць матка, у таго й галоўка гладка. С. 4.

Над калыскаю. С. 4–5.

Добрая дачушка. С. 5.

Маці. С. 6–7.

З чаго памёр Янкаў дзядзька. С. 7.

Як Янка захварэў на каросту. С. 8.

Як Янка папсаваў свае зубы. С. 9.

Якія ў Янкі вочы. С. 9–10.

Цікавая хатка. С. 10–11.

Чалавечае цела. С. 11–12.

Родны брат парсючка. С. 12–15.

Таварышкі. С. 15–16.

Янка і яго сабака. С. 16.

Шпачок, дзе ты? С. 16–17.

Дзядулька і ўнучак. С. 17–18.

Што нарабіла зайздрасць. С. 18–19.

Як я гуляю. С. 19–21.

Вершык для гульні. С. 21.

Зімовыя забавы. С. 21–22.

Дудар. С. 22–23.

Забава з Мурзам. С. 23–24.

Сьнежны дзед. С. 24–26.

Хлопцы з казой. С. 26–27.

Янкавы цацкі. С. 27.

Што Янка робіць дома. С. 27–28.

Як я навучыўся плясьці кошкі. С. 28–29.
Памочнік. С. 29–30.
Гульгайныя дзеткі : жарт. С. 30.
Бай. С. 30–31.
Зацірка. 32.
У школу. С. 33.
Першая кніжка. С. 34.
Сваім розумам. С. 34–35.
К дзеткам. С. 35.
Як Янка маляваў чалавека. С. 35–38.
Як дзеці самі зрабілі парадак у школе. С. 38–39.
Усе за работай. С. 39–40.
Лянівы й старэнны. С. 40.
Уперад не хваліся. С. 40–41.
Дружна з ахвотай. С. 41–42.
Старая хата. С. 43.
Наша хатка. С. 44.
Як людзі дадумаліся рабіць печы. С. 44–45.
Як Янкаў бацька пабудаваў новую хату. С. 45–46.
Будова. С. 46–47.
Чаму-ж мне ня пець? С. 47.
Чыстае паветра. С. 47–48.
Палахлівы Янка. С. 48.
Смутныя дні. С. 49.
Каток і пеўнічак : казка мамы. С. 49–51.
Як жыла Красуля ў Сымоніхі. С. 51–52.
Разумны конь. С. 52–53.
Конік. С. 53.
Цыган. С. 54.
Аўца. С. 54.
Казьляткі й воўк : казка. С. 55.
Бабулька і Козьлік. С. 56.
Казёл і баран : казка. С. 57–58.
Пастушок. С. 58–59.
Сабака. С. 59.
Пажарны сабака. С. 60.
Мышы і кот. С. 60–61.
Што каму. С. 61.
Спрэчка жывёлін. С. 61.
Чубатка. С. 62.

Курачка : казка. С. 62–63.
Храбры певень. С. 63–64.
Муха-хахаўка : казка. С. 64–65.
Гаспадарка. С. 65.
Старая вёсачка. С. 66.
Старая вёска. С. 66–67.
Мая радзіма. С. 67–68.
Вясковая Рада або Сельсавет. С. 68–69.
Пытаньні аб вёсцы. С. 69–70.
Сельскі Савет. С. 70.
Каваль-знахар. С. 71.
Кавалю. С. 71–72.
Шавец. С. 72.
На балоце. С. 73–74.
Палескія абразы. С. 74.
Песьня грабара. С. 74–75.
Чыгунка. С. 75–76.
Чыгунка. С. 76–77.
У горадзе. С. 77–78.
На почце. С. 79.
На гуце. С. 79–80.
Селянін і рабочы. С. 80–81.
На чырвонай дарозе. С. 81.
Беларуская марсэльеза. С. 82.
Сіла ў грамадзе. С. 82–83.
Жыцьцё Камлюкоў пасья рэволюцыі. С. 83–84.
Аб мінулым. С. 84.
Работа на прыгоне. С. 84–85.
Слуцкія ткачыхі. С. 85.
Пытаньні аб нашым краі. С. 85–86.
Наша краіна. С. 86–87.
Наш народ. С. 87.
Люблю наш край. С. 87–88.
Восень. С. 89–90.
Восень. С. 90.
Асеньні дождж. С. 91.
Нагляданьні над ападам лісту. С. 91.
Восень. С. 92.
Янкаў сон. С. 92–93.
Віхор. С. 93–94.

Асеньня нагляданьні над птушкамі. С. 94.
Гусі. С. 94–95.
Сялянская праца ў верасьні. С. 95.
Як Янка з бацькам здымалі яблыкі. С. 95–96.
Як Камлюк саджаў у сваім садзе дрэвы. С. 96–97.
Праўда ад усяго даражэй. С. 97.
Гісторыя адной яблычкі. С. 98–99.
Барацьба з садовымі шкоднікамі. С. 99.
Як Кармлюк перахоўваў хлеб і бульбу. С. 99–101.
Капуста. С. 101–102.
Што робіць селянін у кастрычніку. С. 102.
Што робіць селянін у лістападзе? С. 103.
Бычок-трацячок. С. 103.
Сьвіньня пад дубам. С. 104.
Як ваўкі нашу сьвіньню ўхапілі. С. 104–105.
Воўк-дурань : казка. С. 105–107.
Аловак. С. 107.
Лесавое сьвята. С. 107–108.
Лес. С. 108–109.
Адзіная працоўная школа. С. 109.
Сьвята Кастрычнікаўскай Рэвалюцыі. С. 109–111.
Зіма. С. 112–113.
Сьняжынкi. С. 113–114.
Нагляданьні. С. 114–115.
Прыход зімы. С. 116.
Зіма ў вёсцы. С. 117–118.
Зімой. С. 118.
Марозка : казка. С. 119–120.
Дзедка-Мароз. С. 120–121.
Зімовая праца ў садзе. С. 121–122.
Коўдрачка. С. 122.
Прастакаваты чалавек. С. 122.
Жарт. С. 122.
Аб чым ведаеш, таго ня пытайся. С. 122.
На заробаткі. С. 123.
Маленькая работніца. С. 124.
Знаходка. С. 124–125.
Як ратаваць замерзлага. С. 125.
Аблава на дзікіх сьвіньней. С. 125–127.
Ушчункі бабулі- зімы. С. 127–128.

Зімовы вецер. С. 128.
Сьвята 22 студзеня. С. 128–129.
Ваш сыяг абаронім. С. 129–130.
Вясна. С. 131–133.
Вясна. С. 134.
Песьні вясны. С. 134.
Нагляданьні над пачаткам вясны. С. 135.
Раніца вясною. С. 135.
Буслы. С. 136.
Нагляданьні над птушкамі. С. 136–137.
Ластавачка. С. 137.
Нагляданьні над птушкамі, якія прылятаюць з выраю. С. 137–138.
Салавей. С. 138.
Верабей : народная. С. 138–139.
Нагляданьні за гнёздамі. С. 139.
Храбры дрозд. С. 140.
Дзяцел і совы. С. 140–141.
Нашы птушкі. С. 141–142.
Ручэй. С. 142–143.
Нёман. С. 143–144.
Крынічная вада. С. 144.
Загадкі. С. 144–145.
Варона й рак. С. 145–146.
Хлопчык і плотачка : казка. С. 146–147.
Качаняткі. С. 147.
У зямлі. С. 148.
Жабы. С. 148–149.
На поплаве. С. 149.
Пралеска. С. 150.
Краска. С. 150–151.
Камень і краска. С. 151.
У полі. С. 151.
Нагляданьні над дробнымі жывёламі. С. 152.
Пчолкі. С. 152.
Раёчак. С. 153.
На пашы. С. 153.
Што робіць Янкаў бацька ў сакавіку. С. 154.
Наш сад. С. 154.
Садочак. С. 154–155.
У дзіцячым садзе. С. 155.

Нагляданьні ў гародзе. С. 155–156.
Як Янкаў бацька зрабіў цёплы расаднік. С. 156–157.
Як людзі дадумаліся да плуга. С. 157–159.
Як Камлюк з дрэннай зямлі зрабіў добрую. С. 159–160.
Нагляданьні над сяўбою. С. 160.
Морква. С. 160–161.
Хвалько. С. 161.
Пудзіла. С. 161–162.
Раніца. С. 162–163.
Вечарам. С. 163.
Сьвята першага мая. С. 163–165.
Май. С. 165–166.
Міжнародны Гімн («Інтэрнацыянал»). С. 166–167.
Лета. С. 168–169.
Лета. С. 169.
Суш. С. 169.
Раніцою. С. 170.
Летняя ноч. С. 170–171.
Перад навальніцай. С. 171.
Як прадракаць пагоду : народныя прыметы. С. 171–172.
Нагляданьні над воблакамі. С. 172.
Туман і дождж. С. 172–173.
Летні дождж. С. 173–174.
Вясёлка. С. 174.
Нагляданьні ў лесе. С. 175.
На пагулянку. С. 175–176.
Вясна. С. 176.
Што дзеці бачылі ў лесе. С. 176–178.
Як дзеці бавіліся ў лесе. С. 178.
Паварот з пагулянкі. С. 179.
Камарова сьмерць. С. 179–180.
Вавёрка і воўк : казка. С. 180.
Два таварышы. С. 180–181.
Вожык. С. 181–182.
На пасецы. С. 182.
На лузе. С. 182–183.
У летні дзень. С. 183–184.
Сенажаць. С. 184–185.
Касьбіты : жарт. С. 185.
Музыка. С. 185–186.

Нагляданьні ўлетку ў садзе і ў гародзе. С. 186.
Матылёк. С. 187.
Нашы прыяцелі. С. 187–188.
Нагляданьні ў полі. С. 188–189.
На полі. С. 189.
Сявец. С. 190.
Хто што сее. С. 190–191.
Ніва. С. 191.
Жня. С. 191–192.
Песьня жанцоў. С. 192–193.
Васількі і каласы. С. 193.
Ячмень і пшаніца : казка. С. 193.
Селянін і мядзведзь : казка. С. 194.
Адкуль узяўся хлеб. С. 194–196.
Вясковыя дзеці. С. 196.
Як чалавек быў канём. С. 196–200.
У краіне будучага. С. 200–203.
Барацьбітом. С. 203–204.
Моладзь. С. 204.
Рэволюцыйныя выслоўі. С. 204–205.

14. Некрашэвіч, С. М. Роднае слова. Кн. 1 / С. Некрашэвіч. – 3-е выд., выпр. – Менск : Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі, 1926. – 224 с. – Экз. деф.: с. 97–128 адсутваюць; тетрадь с. 161–192 вшита повторно.

Шифр: XXV*/6 372 (ил. 5)

Шифр с.х.: 20132-Б

Наличие штампов: № 1 (обл.)
№ 4 (обл.)

Номер КП: 1927/772

ЛБД: 1926. № 337

Содержание:

Янка і яго сваякі. С. 3.
У каго ёсьць матка, у таго й галоўка гладка. С. 4.
Над калыскаю. С. 4–5.
Добрая дачушка. С. 5.
Маці. С. 6–7.
З чаго памёр Янкаў дзядзька. С. 7.

Як Янка захварэў на каросту. С. 8.
Як Янка папсаваў свае зубы. С. 9.
Якія ў Янкі вочы. С. 9–10.
Цікавая хатка. С. 10–11.
У доктара. С. 11–12.
Родны брат парсючка. С. 12–15.
Як я гуляю. С. 15–16.
Вершык для гульні. С. 17.
Зімовыя забавы. С. 17–18.
Дудар. С. 18–19.
Забавы з Мурзам. С. 19–20.
Сьнежны дзед. С. 20–22.
Янкавы цацкі. С. 22.
Што Янка робіць дома. С. 22–23.
Як я навучыўся плясьці кошыкі. С. 23–24.
Памочнік. С. 24–25.
Гультайныя дзеткі : жарт. С. 25.
Бай. С. 25–26.
Зацірка. 27.
У школу. С. 28.
Першая кніжка. С. 29.
Сваім розумам. С. 29–30.
К дзеткам. С. 30.
Як Янка маляваў чалавека. С. 30–33.
Як дзеці самі зрабілі парадак у школе. С. 33–34.
Усе за работай. С. 34–35.
Лянівы й старэнны. С. 35.
Уперад не хваліся. С. 35–36.
Дружна з ахвотай. С. 36–37.
Старая хата. С. 38.
Наша хатка. С. 39.
Як людзі дадумаліся рабіць печы. С. 39–40.
Як Янкаў бацька пабудоваў новую хату. С. 40–41.
Новая хатка. С. 42.
Чаму-ж мне ня пець? С. 42.
Чыстае паветра. С. 42–43.
Палахлівы Янка. С. 43.
Смутныя дні. С. 44.
Каток і пеўнічак : казка мамы. С. 44–46.
Як жыла Красуля ў Сымоніхі. С. 46–47.

Разумны конь. С. 47–48.
Конік. С. 48.
Аўца. С. 49.
Козьлік. С. 49.
Казляткі й воўк : казка. С. 50.
Бабулька і Козьлік. С. 51.
Казёл і баран : казка. С. 52–53.
Пастушок. С. 53–54.
Сабака. С. 54.
Пажарны сабака. С. 55.
Мышы і кот. С. 55–56.
Што каму. С. 56.
Спрэчка жывёлін. С. 56.
Чубатка. С. 57.
Курачка : казка. С. 57–58.
Храбры певень. С. 58–59.
Муха-хахаўка : казка. С. 59–60.
Гаспадарка. С. 60.
Старая вёсачка. С. 61.
Старая вёска. С. 61–62.
Мая радзіма. С. 62–63.
Вясковая Рада або Сельсавет. С. 63–64.
Пытаньні аб вёсцы. С. 64–65.
Сельскі Савет. С. 65.
Каваль-знахар. С. 66.
Кавалю. С. 66–67.
Шавец. С. 67.
На балоце. С. 68–69.
Палескія абразы. С. 69.
Песьня грабара. С. 69–70.
Чыгунка. С. 70–71.
Чыгунка. С. 71–72.
У горадзе. С. 72–73.
На почце. С. 74.
На гуце. С. 74–75.
Селянін і рабочы. С. 75–76.
На чырвонай дарозе. С. 76.
Беларуская марсэльеза. С. 77.
Сіла ў грамадзе. С. 77–78.
Жыцьцё Камлюкоў пасья рэволюцыі. С. 78–79.

Аб мінулым. С. 79.
Работа на прыгоні. С. 79–80.
Слуцкія ткачыкі. С. 80.
Пытанні аб нашым краі. С. 80–81.
Наша краіна. С. 81–82.
Люблю наш край. С. 82–83.
Восень. С. 84–85.
Восень. С. 85.
Асеньні дождж. С. 86.
Нагляданні над ападам лісту. С. 86.
Восень. С. 87.
Янкаў сон. С. 87–88.
Віхор. С. 88–89.
Асеньні нагляданні над птушкамі. С. 89.
Гусі. С. 89–90.
Сялянская праца ў верасні. С. 90.
Як Янка з бацькам здымалі яблыкі. С. 90–91.
Як Камлюк саджаў у сваім садзе дрэвы. С. 91–92.
Праўда ад усяго даражэй. С. 92.
Гісторыя адной яблычкі. С. 93–94.
Барацьба з садовымі шкоднікамі. С. 94.
Як Кармлюк перахоўваў хлеб і бульбу. С. 94–96.
Капуста. С. 96– .
Сьмерць Леніна. С. 129.
Правадыру. С. 130.
Дзічае гора : расказ хлопчыка. С. 130.
Аб Уладзімеру Ільічу Леніне. : расказ дзяўчынкі. С. 130.
Што нам расказваў дзядзька Язэп. С. 131–132.
Ваш сьцяг абаронім. С. 132.
Сьвята 22 студзеня. С. 133.
Вясна. С. 134–136.
Вясна. С. 137.
Песьні вясны. С. 137.
Нагляданні над пачаткам вясны. С. 138.
Раніца вясною. С. 138.
Буслы. С. 139.
Нагляданні над птушкамі. С. 139–140.
Ластавачка. С. 140.
Нагляданні над птушкамі, якія прылятаюць з выраю. С. 140–141.
Салавей. С. 141.

Верабей : народная. С. 141–142.
Нагляданьні за гнёздамі. С. 142.
Храбры дрозд. С. 143.
Дзяцел і совы. С. 143–144.
Нашы птушкі. С. 144–145.
Ручэй. С. 145–146.
Нёман. С. 146–147.
Крынічная вада. С. 147.
Загадкі. С. 147–148.
Варона й рак. С. 148–149.
Хлопчык і плотачка : казка. С. 149–150.
Качаняткі. С. 150.
У зямлі. С. 151.
Жабы. С. 151–152.
На поплаве. С. 152.
Пралеска. С. 153.
Краска. С. 153–154.
Камень і краска. С. 154.
У полі. С. 154.
Нагляданьні над дробнымі жывёламі. С. 155.
Пчолкі. С. 155.
Раёчак. С. 156.
На пашы. С. 156.
Што робіць Янкаў бацька ў сакавіку. С. 157.
Наш сад. С. 157.
Садочак. С. 157–158.
У дзіцячым садзе. С. 158.
Як Сымонка паступіў у дзіцячы дом. С. 158–161.
Нагляданьні ў гародзе. С. 161–162.
Як Янкаў бацька зрабіў цёплы рассаднік. С. 162–163.
Як людзі дадумаліся да плуга. С. 163–165.
Як Камлюк з дрэннай зямлі зрабіў добрую. С. 165–166.
Нагляданьні над сяўбою. С. 166.
Морква. С. 166–167.
Хвалько. С. 167.
Пудзіла. С. 167–168.
Раніца. С. 168–169.
Вечарам. С. 169.
Сьвята першага мая. С. 169–171.
Май. С. 171–172.

Міжнародны Гымн («Інтэрнацыянал»). С. 172–173.
Лета. С. 174–175.
Лета. С. 175.
Суш. С. 175.
Раніцою. С. 176.
Летняя ноч. С. 176–177.
Перад навальніцай. С. 177.
Як прадракаць пагоду : народныя прыметы. С. 177–178.
Нагляданьні над воблакамі. С. 178–179.
Туман і дождж. С. 178–179.
Летні дождж. С. 179–180.
Вясёлка. С. 180.
Нагляданьні ў лесе. С. 181.
На пагулянку. С. 181–182.
Вясна. С. 182.
Што дзеці бачылі ў лесе. С. 182–184.
Як дзеці бавіліся ў лесе. С. 184.
Паварот з пагулянкі. С. 185.
Камарова сьмерць. С. 185–186.
Вавёрка і воўк : казка. С. 186.
Два таварышы. С. 186–187.
Вожык. С. 187–188.
На пасецы. С. 188.
На лузе. С. 188–189.
У летні дзень. С. 189–190.
Сенажаць. С. 190–191.
Касьбіты : жарт. С. 191.
Музыка. С. 191–192.
Нагляданьні ўлетку ў садзе і ў гародзе. С. 192.
Матылёк. С. 193.
Нашы прыяцелі. С. 193–194.
Нагляданьні ў полі. С. 194–195.
На полі. С. 195.
Сявец. С. 196.
Хто што сее. С. 196–197.
Ніва. С. 197.
Жня. С. 197–198.
Песьня жанцоў. С. 198–199.
Васількі і каласы. С. 199.
Ячмень і пшаніца : казка. С. 199.

Хто такія п'янэры. С. 200–201.
Што павінен памятаць п'янэр. С. 201.
П'янэры дапамаглі. С. 201–202.
П'янэры. С. 202.
Селянін і мядзвездзь : казка. С. 203.
Адкуль узяўся хлеб. С. 203–205.
Вясковыя дзеці. С. 205.
Як чалавек быў канём. С. 205–209.
У краіне будучага. С. 209–212.
Барацьбітом. С. 212–213.
Моладзь. С. 213.
Рэволюцыйныя выслоўі. С. 213–214.

15. Пушча, Я. Vita : поэзіі / Язэп Пушча. – Менск : Выданьне ЦБ «Маладняка», [1926]. – 58, [2] с.

Шифр: XXV*/а 61 (ил. 6)

Шифр с.х.: 7710-А

Наличие штампов: № 3 (тит.л., с.17, [2])

№ 1 (обл.)

№ 4 (обл.)

Номер КП: 1926/4393

ЛБД: 1929. № 49

Содержание:

Прадмова. С. 3.
Жыцьцё. С. 7–8.
Каплі вады. С. 9.
Не хацеў ахаладжаць ён сэрца. С. 10.
Стаяў ён нагім на дарозе. С. 11.
За сталецьцем у сталецьце. С. 12.
Бягучы ў крыніцу па ваду. С. 13.
Міма радыю мчыцца. С. 14.
Яна. С. 15.
У сэрцы холад, гнеў. С. 16.
О, жоўталісьце мой асеньні. С. 19.
Вечар асеньні, вечар маўклівы. С. 20.
Зоры мітусяцца, сьвецяць. С. 21–22.
З-за лесу, лесу. С. 23.
Надраньне. С. 24.

Пад хмелем вясновага піва. С. 25.
Над Прыпяцьцю. С. 26.
Непагодай. С. 27–28.
Ночка моўчкі крочыць. С. 29.
Дух мой узвіўся высока. С. 30.
Лятуць ў прасторы мэтэоры. С. 33.
Ад радасьці. С. 34–35.
Палка-чарнявыя вочы. С. 36–37.
З табой я спаткаўся учора. С. 38.
Не сядзець мне з хлапцамі. С. 39–40.
Узагрудзьдзі. С. 41.
Не закілзаць. С. 42.
Ў павевах сонечнай красы. С. 43.
Здаецца. С. 44.
Скамячыўшы злосьць. С. 45.
З тугі вялікай на душы. С. 46.
Душа людзкая халадзе. С. 47.
Я юнацтва вітаю. С. 48.
Прысядзем на пянчук. С. 51.
Я для Беларусі мілай. С. 52–53.
Пад хатай. С. 54.
З цыклю «Заходняя Беларусь». С. 55–56.
Не калосьсе. С. 57–58.

16. Пушча, Я. Дні вясны : поэзіі / Язэп Пушча. – Менск :
Беларускае Дзяржаўнае Выдавецтва, 1927. – 86, [2] с.

Шифр: XXV*/а 99 (ил. 7)

Шифр с.х.: 7711-А

Наличие штампов: № 3 (тит.л., с.17, [2])

№ 2 (тит.л., с. 33)

Номер КП: 1927/7538

ЛБД: 1927. № 348

Содержание:

Зялёны шум лясны... С. 3.

Струны. С. 7–8.

Ня шумі, бяроза! С. 9.

Песьня юнацтву. С. 10–16.

Мастак. С. 17–18.

Спатыкаем ўсе мы долю... С. 21.
Хвалі. С. 22.
Сьветлых дзён хараство. С. 23–24.
Высіцца, высіцца арка. С. 25–26.
Сённяя вочы свае праглядзеў... С. 27–28.
Смутак сьлязой адцвітае на скронях... С. 29.
Ой за лугам, лесам развясёлая зара. С. 30
Любыя, мілыя ліпы... С. 31.
Ой ты, краса палёў далёкіх... С. 32–33.
Мэлёдыя. С. 34–35.
Маёй песьні ніхто не ачэрніць... С. 36.
Ня сыніў, ня думаў, не гадаў... С. 37.
Праплюскочуць гады, бы вада. С. 38.
Браты вы мае! С. 39–40.
Дружбакоў-гаварышаў ня маю... С. 41–42.
Сьлязіны буйныя упалі... С. 43.
На сэрцы раны ёсьць... С. 44.
Ў чыстым полі на кургане... С. 45–46.
Я аддаў дню вясноваму дань... С. 47–48.
Вечна ўвечар вецер з сьвістам... С. 49–50.
На дарогах крыжавых. С. 51–52.
Песьня цьвіце. С. 53–54.
Сьцюдзёнаю зімой. С. 55–56.
Ўзьвейся, вецер. С. 57.
Вечнае Раньнэ-Мэсія. С. 58.
Я ведаю... С. 59–60.
З цыклю «Заходняя Беларусь». С. 61.
Панская навала. С. 62–63.
Оркестры. С. 64.
Рабіндранат Тагору. С. 65–66. – Страницы вырезаны
Ня шумеце, ветры! С. 69–75.
Дзвьярэй больш рука не адчыніць... С. 76.
Я стаю пахіліўшы чало. С. 77–82.
Выгляд твой малажавы зблажэў. С. 83–84.
Ў пачуцьцях быў я нехайным... С. 85–86.

17. Пушча, Я. Песьні на руінах / Язэп Пушча. – Менск :
Беларускае дзяржаўнае выдавецтва, 1929. – 171, [3] с.

Шифр: XXV*/6 1163

Шифр с.х.: 7062-А

Наличие штампов: № 3 (тит.л.; с. 17, [3])
№ 4 (обл.)

Номер КП: 1929/8451

ЛБД: 1929. № 292

Содержание:

- Песьня вайны (1914–15). С. 5–74.
Цень консула. С. 75–105.
Чорная дарога. С. 107–110.
Новыя лісты. С. 111–120.
Зашумелі лісты. С. 121.
О, жоўталісьце мой асенні! С. 122.
Укленчылі дні перад лесам... С. 123–124.
На восень дзіўлюся. С. 125.
Заплаканы вечар. С. 126.
Даліны адвевялі шумам аўсяным... С. 127.
Вечар асенні, вечар маўклівы. С. 128.
Мітусяцца, сьвецяць. С. 129.
Якая змучаная дрож... С. 130.
Словы мае, словы – песьні агнявыя... С. 131–132.
Я аддаў дню вясноваму дань... С. 133–134.
Гарцуюць крыклівыя ветры... С. 135–136.
Сухі марозны вецер сум расьсеяў... С. 137.
Грахі мае душы. С. 138–143.
Гары, сьвяці. С. 144–145.
Сягонья ноч пагодная. С. 146–147.
Спаткаў яго я на вокзале. С. 148–149.
Ня стлеў, ня згас! С. 150–151.
За бяседным сталом. С. 152–154.
Як любя тут. С. 155–156.
Палац. С. 157.
Малося я за вас. С. 158.
Ў прасторы зоры. С. 159–160.
Забралі людзі. С. 161–163.
На ростані. С. 164–165.
Вітрыны. С. 166–167.
Эўропа душу закавала ў мэталы... С. 168.
Прыяцелям-поэтам. С. 169–170.
Чорныя вароны. С. 171.

18. Пушча, Я. Раніца рыкае : вершы / Язэп Пушча. – Менск : Выданьне ЦБ «Маладняка», 1925. – 51, [1] с. – (Кніжніца «Маладняк» ; № 5).

Шифр: XXV*/а 52 ⁵⁾

Шифр с.х.: 8313-А

Наличие штампов: № 3 (тит.л.; с. 17, [1])
№ 1 (обл.)
№ 4 (обл.)

Номер КП: 1925/4534

ЛБД: 1925. № 125

Содержание:

- Раніцу шчэбет пільнуе... С. 5.
Раніца. С. 6.
Усьміхаецца раніца. С. 7.
Песьня сонцу. С. 8.
Вясновае. С. 9.
Дажынкавае. С. 10.
Пракацілася песьня дубровай... С. 11.
Стол бяседы абрусам накрыты... С. 12.
Ось дзе будзе ўжо радасьці поўна... С. 13.
Зімовае. С. 14.
Зазванеце. С. 15–16.
Тут і там. С. 17–19.
Вецер-разбэшчаны шэльма... С. 20–21.
Туляўся выбоямі грэблі. С. 25–26.
Васількова-зялёнаю ночкай. С. 27–28.
Мне чупрыны ня хочацца зьвесіць. С. 29.
Я сын дубровы круглалістай. С. 30–32.
Вуліца рукі прасьцера. С. 33–34.
Эх, вёска... С. 35.
Не ўдалося у гэта мне лета... С. 36–37.
Ой ды, песьні мае, цёмнавірыя! С. 41.
Эх, песьня! С. 42–43.
Ой ты, хмелю! С. 44–45.
Я ў песьні пра вёску трыбуню... С. 46–47.
Прывітаньне табе... С. 48–49.
Фантазія ня ў Азіі, а на Беларусі. С. 50–51.

19. Сташэўскі, В. П. Бацька і сын ; У Цемры : п'есы / В. Сташэўскі. – Менск : Выданьне ЦБ «Маладняка», 1927. – 88 с.

Шифр: XXV*/6 520

Шифр с.х.: 15356-Б

Наличие штампов: № 2 (обл.; тит.л.)

Номер КП: 1927/7549

ЛБД: 1927. № 360

20. Усебеларускі з'езд інжынерна-тэхнічных работнікаў (3 ; 1928 ; Мінск). Рэзальюцыі III-га Усебеларускага зьезду інжынерна-тэхнічных работнікаў (19-га – 22-га мая 1928 г.) і пастанова IV Пленуму ЦСПСБ аб выніках зьезду ІТР і далейшай рабоце інж.-тэхнічных сэкцый (8-га – 9-га чэрвеня 1928 г.). – Менск : Выданьне ЦСПСБ, 1928. – 39, [1] с.

Шифр: XXV*/а 144

Шифр с.х.: 21281-А

Наличие штампов: № 5 (с. 1, [1])

Номер КП: 1928/7287

ЛБД: 1928. № 479

Содержание:

Ісаеў, А. Каплан, Мількамановіч. Усім акруговым прафбюро, ЦП саюзаў усім акруговым МБІТ і бюро сэкцый ЦП саюзаў / [з таварыскім прывітаньнем: Нам. старшыні ЦСПСБ *Ісаеў*, Старшыня БМБІТ *А. Каплан*, Адказны сакратар БМБІТ *Мількамановіч*]. С. 1–2.

Галадзед. Прамова старшыні СНКБ тав. *Галадзед* на Ўсебеларускім зьездзе інжынераў і тэхнікаў 18 мая 1928 г. С. 3–13.

Пастанова IV-га Пленуму Цэнтральнага Савету Прафсаюзаў Беларусі (8-га–9-га чэрвеня 1928 г.) па дакладу тав. *Каплана Л.Б.* аб выніках III-га Усебеларускага Зьезду ІТР і далейшай працы інжынерна-тэхнічных сэкцый. С. 14–16.

Рэзальюцыі III-га Ўсебеларускага Зьезду Інжынерна-тэхнічных работнікаў : [па дакладу ЎсеМБІТ тав. *Гэндлера*]. С. 17–18 ; [па справаздачы МБІТ Беларусі]. С. 18–27 ; [па дакладу тав. *Каркліна*]. С. 27–30 ; [па дакладу т. *Ісаева*]. С. 30–36 ; [склад пленуму і прэзыдыуму БІТРБ]. С. 36.

Весткі аб пэрсанальным складзе ўдзельнікаў III-га Ўсебеларускага Зьезду ІТР. С. 37–39.

21. Хацкевіч, А. І. Масавая работа Саветаў і выканаўчых камітэтаў БССР на III сэсіі ЦВК БССР VIII скліканьня : даклад т. Хацкевіча, спрэчкі і пастанова ЦВК БССР па дакладу аб масавай рабоце / А. І. Хацкевіч ; Цэнтральны выканаўчы камітэт БССР. – Менск : Выданьне ЦВК БССР, 1928. – 127, [1] с.

Шифр: XXV*/6 892

Шифр с.х.: 17491-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1929/1432

ЛБД: 1928. № 595

Содержание:

Пасяджэньне пятае : ранішняе, 18-га верасьня 1928 году. [Даклад аб масавай рабоце саветаў т. *Хацкевіча*] / старшыня – тав. *А. Чарвякоў*. С. 3–48.

Пасяджэньне шостае : вячэрняе, 18-га верасьня 1928 г. [Працяг спрэчак па дакладу т. *Хацкевіча*] / старшыня т. *Чарвякоў*. С. 49–75.

Пасяджэньне сёмае : ранішняе, 19-га верасьня 1928 году. [Працяг спрэчак па дакладу т. *Хацкевіча*] / старшыня – тав. *Чарвякоў*; [прапанова аб складу камісіі па дакладу т. *Масальскі*]. С. 76–118.

Пастанова Цэнтральнага Выканаўчага камітэту БССР па дакладу аб масавай рабоце саветаў / [Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР *А. Чарвякоў*, сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР *А. Хацкевіч*]. С. 119–127.

22. Хурсік, С. А. Першы паўстанак : зборнік апавяданьняў / С. Хурсік. – Менск : Выданьне ЦБ «Маладняка», 1925. – 63, [1] с. – (Кніжніца «Маладняк»; № 8).

Шифр: XXV*/а 52₈

Шифр с.х.: 7673-А

Наличие штампов: № 3 (тит.л., с. 17, [1])

№ 1 (обл.)

№ 4 (обл.)

Номер КП: 1926/810

ЛБД: 1925. № 156

Содержание:

Адам Залес. С. 3–36.

Вырвалася. С. 37–63.

23. Цвікевіч, І. І. Анатомія фізіялогія і гігіена / Ів. Цвікевіч. – Менск : Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі, 1926. – 230, [2] с.

Шифр: XXV*/б 458

Шифр с.х.: 15767-Б

Наличие штампов: № 2 (обл., тит.л.)

№ 4 (обл.)

Номер КП: 1927/6287

ЛБД: 1927. № 40

24. Цвікевіч, І. І. Гадаваньне грудных дзяцей / Ів. Цвікевіч. – Менск : Выдавецтва «Белтрэстдрук», 1924. – 44 с. – (Сялянская бібліятэка ; № 13).

Шифр: XXV*/б 58¹³⁾

Шифр с.х.: 7743-А

Наличие штампов: № 3 (тит.л.; с. 17, 44)

№ 4 (обл.)

Номер КП: 1924/832

ЛБД: неизв.

25. Цвікевіч, І. І. Парады цяжарным / І. Цвікевіч. – Менск: Выдавецтва «Белтрэстдрук», 1923. – 18 с. – (Сялянская бібліятэка ; № 3).

Шифр: XXV*/а 255

Шифр с.х.: 7742-А

Наличие штампов: № 3 (тит.л., с. 17, 18)

№ 4 (обл.)

Номер КП: 1924/190

ЛБД: неизв.

26. Цвікевіч, І. І. Хто адгадае? : 28 беларускіх загадак / сабраў Ів. Цвікевіч. – Менск : Беларускае дзяржаўнае выдавецтва, 1928. – [8] с. – (Для дзетак-малалетак).

Шифр: XXV*/а 164

Шифр с.х.: 7744-А

Наличие штампов: № 3 (тит.л., с. [8])
№ 4 (обл.)

Номер КП: 1928/7741

ЛБД: 1928. № 482

27. Цвікевіч, І. І. Як гадаваць грудных дзяцей / Ів. Цвікевіч. – 2-е выд. – Менск : Беларускае дзяржаўнае выдавецтва, 1928. – 44 с. – (Сялянская бібліотэка ; № 93).

Шифр: XXV*/б 58⁹³⁾

Шифр с.х.: 7745-А

Наличие штампов: № 3 (тит.л.; с. 17, 44)
№ 2 (обл.; с. 44)
№ 4 (обл.)

Номер КП: 1929/3974

ЛБД: 1928. № 58

28. Цвікевіч, І. І. Як усьцерагчыся ад сыфілісу / І. Цвікевіч. – Менск : Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі, 1925. – 30, [1] с. – (Сялянская бібліотэка ; № 40).

Шифр: XXV*/б 58⁴⁰⁾

Шифр с.х.: 7741-А

Наличие штампов: № 3 (тит.л., с. 17, [1])
№ 1 (обл.)
№ 4 (обл.)

Номер КП: 1925/4552

ЛБД: 1925. № 156

29. Чарот, М. Босыя на вогнішчы : поэма / М. Чарот ; з папярэднім артыкулам В. Кнорына. – Клімавічы : Выданьне Калінінскага Акрпалітасъветы, 1925. – 31, [1] с. – С дадатком:

У. Ігнатоўскі. «Босыя на вогнішчы» : крытычны нарыс. – С. 24–31.

Шифр: XXV*/б 209

Шифр с.х.: 15574-Б

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: 1925/3981

ЛБД: 1925. № 159

30. Чарот, М. Веснаход : аповяданьні / М. Чарот. – 2-е выд. – Менск : Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі, 1926. – 191, [1] с.

Шифр: XXV*/в 33

Шифр с.х.: 15575-Б

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: 1927/764

ЛБД: 1926. № 381

Содержание:

Пасьля буры. С. 3–6.

Да сонца. С. 7–11.

Самалёт. С. 12–18.

Кірмаш. С. 19–32.

Чалавек, які не радзіўся. С. 33–46.

Сповідзь самагоншчыка. С. 47–60.

Дзіўная заява. С. 61–66.

Бацюшка. С. 67–79.

Сон Габруся. С. 80–84.

На пасеках. С. 85–98.

Непатрэбны чалавек. С. 99–106.

Апошняя ноч. С. 107–119.

Талачка-шкрабалачка. С. 120–146.

Саматканая сьвітка. С. 147–163.

Галя. С. 164–191.

31. Чарот, М. Ленін : поэма / М. Чарот. – Менск : Выданьне ЦБ «Маладняка», 1926. – 32 с.

Шифр: XXV*/б 376

Шифр с.х.: 7502-А

Наличие штампов: № 3 (тит.л., с. 17, 32)

№ 1 (обл.)

Номер КП: 1927/895

ЛБД: 1926. № 382

32. Чорны, К. Апавяданьні / Кузьма Чорны. – Менск : Выданьне ЦБ «Маладняка», 1925. – 55, [1] с. – (Кніжніца «Маладняк» ; № 3).

Шифр: XXV*/а 53^{з)}

Шифр с.х.: 6663-А

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: 1925/4542

ЛБД: 1925. № 163

Содержание:

Быльнікавы межы. С. 3–12.

Мяшчане ў густой пары. С. 13–23.

Максімка. С. 24–55.

33. Чорны, К. Верасьнёвыя ночы : апавяданьні / Кузьма Чорны. – Менск : Беларускае дзяржаўнае выдавецтва, 1929. – 138, [1] с.

Шифр: XXV*/б 985

Шифр с.х.: 7824-А

Наличие штампов: № 3 (тит.л., с. 17, [1])

№ 2 (обл., тит.л.)

Номер КП: 1929/5806

ЛБД: 1929. № 192

Содержание:

Верасьнёвыя ночы. С. 5–33.

Трагедыя майого настаўніка. С. 34–42.

Веснавыя дарогі. С. 43–50.

Начлег у вёсцы Сінегах. С. 51–54.

Буры. С. 55–58.

Як мы пакінулі хутар. С. 59–69.

Выпадак увосень. С. 70–72.

Па дарозе. С. 73–89.

Не хачу гэтак. С. 90–100.

Забойства. С. 101–115.
Мельнікі. С. 116–130.
Спатканьне. С. 131–138.

34. Чорны, К. Па дарозе / Кузьма Чорны. – Менск : Выданьне ЦБ «Маладняка», 1925. – 43, [1] с. – (Кніжніца «Маладняка»).

Шифр: XXV*/а 65

Шифр с.х.: 6658-А

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: 1926/4394

ЛБД: 1926. № 213

Содержание:

Па дарозе. С. 3–20.

Восень і радасьць : настроі. С. 21–26.

Забойства. С. 27–43.

35. Чорны, К. Пачуцьці : апавяданьні / Кузьма Чорны. – Менск : Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі, 1926. – 163, [1] с.

Шифр: XXV*/б 347

Шифр с.х.: 6657-А

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: 1926/6957

ЛБД: 1926. № 383

Содержание:

Вечар. С. 5–26.

Буланы. С. 27–64.

Пачуцьці. С. 65–100.

Парфір Кіяцкі : малюнкi людзкіх адчуваньняў. С. 101–163.

36. Чорны, К. Срэбра жыцьця : апавяданьні / Кузьма Чорны. – Менск : Выданьне ЦБ «Маладняка», 1925. – 50, [1] с. – (Кніжніца «Маладняк» ; № 11).

Шифр: XXV*/а 52 _{II} (ил. 2)

Шифр с.х.: 6661-А

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: 1926/2283

ЛБД: 1926. № 73

Содержание:

Срэбра жыцця. С. 3–14.

Мельнікі. С. 15–31.

У вёсцы. С. 32–38.

Ня пі густога чаю. С. 39–50.

37. Чорны, К. Хвоі гавораць / Кузьма Чорны. – Менск : Выданьне ЦБ «Маладняка», 1926. – 109, [3] с.

Шифр: XXV*/а 73

Шифр с.х.: 6649-А

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: 1927/784

ЛБД: 1926. № 384

Содержание:

Хвоі гавораць. С. 3–39.

На пыльнай дарозе. С. 40–45.

Пробуюць грушы шумець. С. 46–54.

Маленькая драма. С. 55–66.

Захар Зынга. С. 67–102.

Гаворка уночы у дарозе. С. 103–109.

38. Чорны, К. Хвоі гавораць. – 2-е выд. – Менск : Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі, 1928. – 85, [1] с.

Шифр: XXV*/б 823

Шифр с.х.: 6647-А

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 192[9]/221

ЛБД: 1928. № 486

Содержание:

Хвоі гавораць. С. 3–31.

На пыльнай дарозе. С. 32–36.

Пробуюць грушы шумець. С. 37–43.

Маленькая драма. С. 44–52.

Захар Зынга. С. 53–80.

Гаворка уночы у дарозе. С. 81–85.

39. Эйнгорн, Д. Л. Ахова здароўя і вывучэньне фізычнага разьвіцьця дзяцей у школе і канцэнтру / Д. Эйнгорн і А. Равін. – Менск : Беларускае дзяржаўнае выдавецтва, 1928. – 35, [1] с. – (Мэтодычны дапаможнік для настаўніку і канцэнтру / Народны Камісарыят Асьветы БССР, Навукова-Мэтодологічны Камітэт ; вып. 3).

Шифр: XXV*/6 810

Шифр с.х.: 16495-Б

Наличие штампов: № 4 (обл.)

Номер КП: 1928/7719

ЛБД: 1928. № 458

Содержание:

Эйнгорн, Д., Равін, А. Санітарна-гігіенічная работа ў школе і канцэнтру. С. 5–16.

Эйнгорн, Д. Як настаўніку атрымаць і скарыстаць даныя аб фізычным разьвіцьці дзяцей. С. 17–30.

Дадатак. С. 31–35.

1.2. Пэрыодычныя выданьні

40. Беларускае навуковае таварыства. Гадавік Беларускага Навуковага Таварыства = Jahrbuch der Weissruthenischen Wissenschaftlichen Gesellschaft = Rocznik Białoruskiego Towarzystwa Naukowego = Annuaire de la Société Scientifique Blancruthénienne / Беларускае навуковае таварыства. – Вільня : Друкарня Я. Левіна, 1933. – Кн. 1 . – 209, [3] с.

Шифр: XXV*/в 412

Шифр с.х.: [сх. 169]

Наличие штампов: № 4 (обл.)

Номер КП: неизв.

ЛБД: неизв.

Содержание:

Пятнаццаць гадоў працы Беларускага Навуковага Таварыства. С. 5–16.

- Шкялёнак, М.** У трохсотныя ўгодкі сьмерці Вялікага Канцлера Льва Сапегі. С. 17–45.
- Талочка, У.** Беларусь у рэляцыі а. Пётры Камінскага З. С. Б. В. : аўдытара грэка-каталіцкае мітраполіі ў 1685 г. С. 46–51.
- Ільяшэвіч, М.** Расейская палітыка на землях былага Беларуска-Літоўскага гаспадарства за панаваньня Кацярыны II і Паўлы I : 1772–1801. С. 52–73.
- Брэжго, Б.** Замкі Віцебшчыны. С. 74–109.
- Станкевіч, Я.** Беларусь мусульмане і беларуская літаратура арабскім пісьмом. С. 111–141.
- Навіна, А.** (Луцкевіч, А.). Галоўныя кірункі ў беларускай поэзіі. С. 143–161.
- Навіна, А.** (Луцкевіч, А.). З недрукованае спадчыны па М. Багдановічу. С. 162–169.
- Астроўскі, Р.** Лічба і лік : увагі да тэорыі ліку і беспасрэдных лічбовых уяўленьняў. С. 170–175.
- Луцкевіч, А.** Беларускі Музей ім. Івана Луцкевіча. С. 176–182.
- А. Л.** Пячаткі полацкіх князёў у беларускім Музеі. С. 183–184.
- Ю.** Рэвэляцыйныя весткі аб Францішку Скарыне. С. 184.
- Станкевіч, Я.** Жыдоўскія рэлігійныя песьні пабеларуску. С. 185–187.
- А. Л.** Да гісторыі беларускага дрэварытніцтва. С. 187–188.
- А. Л.** Беларускі гутарнік Піліп Смуры. С. 188–189.
- А. Л.** Фрагмэнт з жыцьця В. Дунін-Марцінкевіча. С. 189–190.
- А. Л.** Праўда аб «Мужыцкай Праўдзе». С. 190–191.
- С. Ул.** Гісторыя беларускага мастацтва. С. 192–200.
- С. Ул.** Над калыскай беларускае музыкі. С. 200–206.
- Ільяшэвіч, Х.** З гісторыі друкарства. С. 207–209.

41. Беларускае навуковае таварыства. Запісы Беларускага Навуковага Таварыства. – Выданьне непэрыядычнае. – Вільня : Выданьне Беларускага Навуковага т-ва, 1938. – Сшыт. 1. – 69, [3] с.

Шифр: XXV*/6 1424

Шифр с.х.: сх 1691п

Наличие штампов: № 3 (с. 1, 17, [3])

№ 14 (обл.; с. 1)

№ 4 (обл.)

Номер КП: неизв.

ЛБД: неизв.

Содержание:

- Шкялёнак, М.* Падзел гісторыі Беларусі на пэрыёды. С. 1–9.
- Льяшэвіч, Х.* Канец існавання друкарні Дому Мамонічаў. С. 9–16.
- Луцкевіч, А.* Жыцьцё і творчасць Фр. Багушэвіча ў успамінах ягоных сучаснікаў. С. 16–30.
- Дарашэнка, Д.* Старонка з маіх успамінаў (сьветлай памяці Франціша Багушэвіча). С. 30–33.
- Талочка, У.* Фр. Багушэвіч і Э. Арэшчыха. С. 33–34.
- Брэжэга, Б.* Жалаба Рыскае Рады канца XIII стаг. С. 35–40.
- Станкевіч, Я.* Мова дыплёматычнага лісту Рыскае Рады 1271–1280 г. С. 40–50.
- Брэжэга, Б.* Мясцічка Глазмічы або Янавічы ў Віцебшчыне ў XVIII стагоддзі. С. 50–53.
- Флёроўскі, А.* Да гісторыі роду Верашчакаў. С. 53–55.
- Станкевіч, Я.* Прозьвішчы на – Ла (- Ло) і іх правапіс. С. 55–56.
- А. Л.* Палітычны працэс Якуба Коласа і Т.Т. (з архіву Беларускага Музею ім. Ів. Луцкевіча). С. 56–61.
- А. Л.* Прызнаньне правоў беларускае мовы падчас сусьветнае вайны. С. 61–62.
- Грышкевіч, В.* Іван Цеханоўскі : [нэкролёг]. С. 63–64.
- Летапіс Беларускага Навуковага т-ва. С. 65–69.
- Ад выдавецтва. С. 69.
- Inhalt. С. [1–3].

2. ИЗДАНИЯ, ВОЗВРАЩЕННЫЕ В КОНЦЕ XX – НАЧАЛЕ XXI вв.

2.1. Монографические издания и сборники

42. 5 Гадоў, 11-VII-1920 – 11-VII-1925 / над рэдакцыяй М. Модэля, А. Александровіча і А. Палонскага. – Клімавічы : Выданье Акругкома К.П.Б., 1925. – 54, [1] с. – Загл. обл. : 5 Гадоў з часу вызвалення Беларусі ад белапалаякаў.

Шифр: XXV*/6 232

Шифр с.х.: 45409-Б

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: 1925/4560

ЛБД: 1925. № 126

Содержание:

Чарвякоў, А. Сьвята «Чырвонага Кастрычніка» на Беларусі.
С. 3–4.

Ігнатоўскі, У.М. З гісторыі Беларусі. С. 5–14.

Палонскі, А. Комсамол і 11-га ліпеня. С. 15–18.

Александровіч, А. Два ліпневыя дні. С. 20–22.

Чарот, М. Адплата. С. 23.

Паўлінка. У крываваых кіпцях белага арла. С. 24–34.

Карачун, А. Дзень ліпневы над лесам згасау. С. 35–36.

Адзінец, М. Успаміны 1919–20 года, жыцця пад панскай Польшчай. С. 37–39.

Музыка, С. 10-га ліпеня 1920 году. С. 40–49.

Калінічэнка, А. За пяць гадоў. С. 50–52.

Аружжам на сонцы блішчэўшы. С. 63–54.

43. 1905 год у Беларусі : зборнік артыкулаў, успамінаў і матэрыялаў / Камісія ЦВК БССР па арганізацыі святкавання 20-годдзя Рэвалюцыі 1905 года, Гістпартаддзел ЦК КП(б)Б ; пад рэд. М. Шульмана. – Менск : [б. в.], 1925. – 111 с., [14] арк. іл. : іл., партр. – Библиогр. в подстроч. прим.

Шифр: XXV*/сб 91

Шифр с.х.: 44158-Б

Наличие штампов: № 7 (тит.л., с. [14])

Номер КП: неизв.

ЛБД: 1926. № 61

Содержание:

Шульман, М. Прадмова. С. III–VII.

Беленькі, Я. (Сяргэй). Успаміны аб бальшавіцкай арганізацыі ў г. Менску ў 1903–1909 г. С. 1–23.

Метлін, В. Курлоўскі расстрэл. С. 24–26.

Цімофеева, Н. (Маруся Маленькая). Аб рэвалюцыйным руху сярод вучнёўскай моладзі ў пачатку 1905 году ў г. Менску. С. 27–29.

Марахавец, Е. Сялянскі рух 1905–1907 гг. і соцыял-дэмакратыя ў Беларусі і Літве. С. 30–39.

Шклоўскі, Г.Л. Бабруйск напярэдадні 1905 году : з асабістых успамінаў. С. 40–46.

Гарэлік. З гісторыі рэвалюцыйнага руху ў Бабруйску. С. 47–73.

Бейлін, А. З рэвалюцыйных успамінаў. С. 74–80.

1905 год у Полацку : успаміны т.т. Вітэнбэрга. Пінт, Гуткіна і інш. С. 81–85.

Багдановіч, І. Успаміны аб рэвалюцыйным руху ў Слуцкім павеце. С. 86–89.

Харах, Ф. Аграрныя непарадкі ў мястэчку Пясочын. С. 90–91.

Пруднікаў, С. Як царскія каты расправіліся з сялянамі ў вёсцы Сямёнаўка. С. 92.

Дадатак. С. 93–102.

Рыўкін, А. Аршанскі пагром. С. 103–107.

Бейлін, А. Сьпіс політычных вязьняў у Магілёўскай губэрнскай турме 1906, 1908 і 1909 г.г. С. 108–109.

Сьпіс загінуўшых у часе курлоўскага расстрэлу ў Менску ў 1905 годзе. С. 110.

44. **Александровіч, А. І.** Па беларускім бруку / А. Алек-

сандровіч. – Менск : Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі, 1925. – 46, [1] с.

Шифр: XXV*/6 204

Шифр с.х.: 46031-Б

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: неизв.

ЛБД: 1925. № 2

Содержание:

Менскі рытм. С. 7–11.

Абрам. С. 12–17.

Усеваладу Макаравічу Ігнатоўскаму. С. 18–19.

Анатолю Вольнаму. С. 20

Лепш ня сунься... С. 21.

Друкар. С. 22.

Песьня вёскі й фабрычных станкоў. С. 23–24.

Бацькава радасьць. С. 25.

Падпольлю. С. 26.

Буду піонэр! С. 27.

Чырвонаармейская. С. 28.

Самалет (М. Маразоўскаму). С. 29

Новы Менск. С. 30.

3 поэмы «Мая казка». С. 33–40.

На магілу Максіма Багдановіча. С. 43–46.

45. Александровіч, А. І. Па беларускім бруку / Андрэй Александровіч. – 2-е выд. – Менск : Беларускае дзяржаўнае выдавецтва, 1928. – 46, [1] с.

Шифр: XXV*/6 871

Шифр с.х.: 22700-А

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1929/1433

ЛБД: 1928. № 588

Содержание:

Менскі рытм. С. 7–11.

Абрам. С. 12–16.

Усеваладу Макаравічу Ігнатоўскаму. С. 17–18.

Анатолю Вольнаму. С. 19.

Лепш ня сунься... С. 20–21.
Друкар. С. 22.
Песьня вёскі й фабрычных станкоў. С. 23–24.
Бацькава радасьць. С. 25.
Падпольлю. С. 26.
Буду піонэр! С. 27.
Чырвонаармейская. С. 28.
Вечар. С. 29.
Новы Менск. С. 30.
Мястэчка. С. 31–35.
Восень. С. 35.
Машыніст. С. 36.
Мая песьня. С. 37–38.
На магілу Максіма Багдановіча. С. 43–46.

46. Александровіч, А. І. Паўстанцы : поэма-інсцэніроўка : настроі сялян Заходняй Беларусі / А. Александровіч. – Менск : Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі, 1925. – 19, [1] с. – (Чырвоная зьмена ; № 5).

Шифр: XXV*/б 237

Шифр с.х.: 22701-А

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: 1925/5209

ЛБД: 1925. № 4

47. Антырэлігійнае выхаваньне ў школе : для другога кон-
цэнтру школ-сямігодак : з практыкі Менскай цэнтральнай
дасьледчай школы / Л. Шашкоў, І. Самковіч, У. Пігулеўскі [і
інш.]. – Менск : Беларускае дзяржаўнае выдавецтва, 1929. –
102, [1] с. – Библиогр.: с. 101–102.

Шифр: XXV*/в 411

Шифр с.х.: 41995-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1930/4663

ЛБД: 1929. № 3

48. Асноўныя пытаньні працы профсаюзаў на вёсцы :

збор артыкулаў аб вясковай працы профсаюзаў / пераклад А. Раманоўскага. – Менск : Выданьне ЦСПСБ, 1926. – 88, [2] с.

Шифр: XXV*/6 295

Шифр с.х.: 45382-Б

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: 1926/3645

ЛБД: 1926. № 139

Содержание:

Мельнічанскі, Г. Профсаюзы і сельская праца. С. 3–10.

Анцэловіч, Н. Пытанні абароны і арганізацыі парабкоў. С. 11–28.

Ларын, Ю. Грамадзкая роля парабкоў. С. 29–46.

Рэзьнікаў, І. Тарыфная політыка профсаюзаў на вёсцы. С. 47–56.

Калатухін, Б. Законадаўчае нормаваньне наёмніцкай працы сельска-гаспадарчых рабочых. С. 57–65.

Анцэловіч, Н. Часовыя правілы і тарыфная політыка Ёсепрацям-лесу. С. 66–71.

Львоўскі, Г. Культпраца саюзаў на вёсцы. С. 72–78.

Алуф, А. Практыка працы саюзаў. С. 79–88.

49. Байкоў, М. Я. Беларуска-расійскі слоўнік / М. Байкоў і С. Некрашэвіч. – Менск : Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі, 1925. – 356, [4] с.

Шифр: XXV*/6 437

Шифр с.х.: 45384-Б

Наличие штампов: № 6 (тит.л., с.17, [4])

№ 2 (обл.)

№ 5 (тит.л.)

Номер КП: 1927/3625

ЛБД: 1927. № 2

50. Байкоў, М. Я. На літаратурныя тэмы : зборнік артыкулаў / М. Байкоў (Мікола Крывіч). – Менск : Беларускае дзяржаўнае выдавецтва, 1929. – 214 с.

Шифр: XXV*/6 948

Шифр с.х.: 5729-А

Наличие штампов: № 2 (тит.л.)

Номер КП: 1929/5270

ЛБД: 1929. № 89

Содержание:

Прадмова аўтора. С. 5.

Беларуская літаратура ў яе адносінах да агульнай культуры пролетарыяту. С. 7–26.

Месца Янкі Купалы у беларускай літаратуры (Купала і Шэўчэнка). С. 27–39.

Поэма «Новая зямля», як монументальны твор у беларускай поэзіі. С. 40–66.

Цішка Гартны (біографічна-крытычны нарыс). С. 67–95.

На перагібе (увагі да другой кваліфікацыі роману Ц. Гартнага «Сокі Цаліны» – «На перагібе»). С. 96–110.

Аб творчасці Натальлі Арсеньевой. С. 111–123.

Наша літаратура за 1925 г. (увагі і гадкі). С. 124–133.

Беларуская проза за 1926 г. С. 134–149.

Да пытання аб чужаземных словах у нашай мове. С. 150–180.

Да пытання аб мэтодах і прыёмах нашае крытыкі. С. 181–213.

51. Байкоў, М. Я. Практычны расійска-беларускі слоўнік / М. Байкоў і М. Гарэцкі. – Менск : Белтрэздрук, 1924. – 255, [1], IV с.

Шифр: XXV*/6 1426

Шифр с.х.: 7391-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1925/7

ЛБД: неизв.

52. Байкоў, М. Я. Практычны расійска-беларускі слоўнік / М. Байкоў і М. Гарэцкі. – 2-е выд., выпр. і дап. – Менск : Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі, 1926. – 188, [4] с.

Шифр: XXV*/6 1425

Шифр с.х.: 42035-Б

Наличие штампов: № 6 (обл., тит.л., с. 17, [4])

№ 2 (тит.л.)

Номер КП: 1926/4863

ЛБД: 1926. № 140

53. Баліцкі, А. В. Аб сыстэме народнае асьветы ў Белару-сі : даклад тав. Баліцкага на II сэсіі ЦВК БССР VIII скліканьня і спрэчкі па дакладу / А.В. Баліцкі ; Цэнтральны выканаўчы камітэт БССР. – Менск : Савецкая Беларусь, 1928. – 80 с.

Шифр: XXV*/в 268

Шифр с.х.: 45381-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1928/2372

ЛБД: 1928. № 15

54. Бараноўскі, А. Барацьбіт : літаратурны зборнік для школьнага і пазашкольнага чытаньня / А. Бараноўскі, В. Аж-гірэй, В. Залуцкі. – Менск : Аб'яднаная беларуская вайсковая школа імя Ц.В.К. Беларускай Рэспублікі, 1927. – 380 с.

Шифр: XXV*/в 230

Шифр с.х.: 45383-Б

Наличие штампов: № 2 (обл., тит.л.)

Номер КП: 1927/6319

ЛБД: 1927. № 109

Содержание:

Прадмова. С. 3–4.

Дэкрэт Савету Народных Камісараў аб Рабоча-Сялянскай Чырво-най Арміі. С. 5.

Гартны, Ц. Чырвонаармейцы. С. 6.

Гартны, Ц. Чырвоны сыяг. С. 6–7.

Гушча, Т. Сяргей Карага. С. 7–16.

Ясакар. Чырвонаармейскі марш. С. 16–17.

Ясакар. Мяцежнік. С. 17–18.

Нёманскі. Дэзэртыр. С. 18–35.

На Сівашы (апавяданьне ўдзельніка крымскай кампаніі) / пералажыў *В. Залуцкі*. С. 35–36.

Курсанты / пералажыў *В. Залуцкі*. С. 37.

Крапіва. Чырвоная мятла добра мяла (успоміны ў дзень гадавіны Чырвонай арміі). С. 38–39.

Арбузаў. Госьць / пералажыў *В. Залуцкі*. С. 39–43.

Ліманоўскі. Адшуканы скарб (апавяданьне) : часыць 1. С. 44–58.

Гартны, Ц. Паўстаньне. С. 58–59.

- Гарун, А.* Трохлінейка-магазынка. С. 59.
Кароткі жыцьцёпіс У.І. Леніна. С. 60–68.
Сянькевіч, А. К партрэту Леніна. С. 68–72.
Дудар, А. Ленін. С. 72–73.
Бядуля, З. Чорна-чырвоная жалоба. С. 73–77.
Протокол пасяджэньня ЦК 10 кастрычніка 1917 г. / пералажыў
А. Бараноўскі. С. 78.
Кнорын. Першы Савет Рабочых і Салдацкіх Дэпутатаў у Менску /
пералажыў *А. Бараноўскі.* С. 79–80.
Гарэцкі, М. Прадвыбарная агітацыя (адрывак з повесці «Дзье
душы»). С. 80–82.
Арскі, П. Кроў рабочага. С. 82–86.
Гартны, Ц. Годзе! С. 87.
Гарэцкі, М. Чырвоныя ружы. С. 88–94.
Гартны, Ц. К працы. С. 94.
Гартны, Ц. Наперад, гэі! С. 95.
Купала, Я. Безназоўнае (1 і 2 разьдзелы). С. 95–96.
Кнорын. Бальшавікі на фронце ў часы кераншчыны / пералажыў
А. Бараноўскі. С. 97.
Барацьба за мір : 1. Урадавая нота / [Падпісаў: Народны Камісар
Замежных Спраў *Л. Троцкі*]. С. 97–98 ; 2. Адмова ген. Духоніна
ад перамаўленьняў аб часовым замірэньні / [Падпісалі: *Ленін,*
Сталін, Крыленка]. С. 98–100.
Кнорын. 25 кастрычніка / пералажыў *А. Бараноўскі.* С. 100–102.
Кнорын. 27 кастрычніка / пералажыў *А. Бараноўскі.* С. 102–104.
Чарот, М. Босыя на вогнішчы (поэма). С. 105–110.
Маніфэст Часовага Работніча-Сялянскага Савецкага Праві-
цельства Беларусі / [Старшыня Часавага Работніча-Сялянскага
Правіцельства Беларусі *Зьмітро Жылуновіч*]. С. 110–111.
Чарот, М. Дымам і пажарам. С. 111–112.
Бядуля, З. Беларусь. С. 112–116.
Бядуля, З. Кастрычнік (7 лістапада (25-га кастрычніка) 1917 г.)
(з чырвонага календара). С. 116–117.
Гартны, Ц. Работнічая і сялянская рэволюцыя. С. 117.
Гартны, Ц. Да гадавіны 25 кастрычніка. С. 117.
Кнорын. Тры зьвезды / пералажыў *А. Бараноўскі.* С. 118–120.
Сасноўскі. «Музыка» Саветаў / пералажыў *В. Залуцкі.* С. 120–125.
Гартны, Ц. Комунар. С. 125–126.
Чарот, М. Два. С. 126–127.
Нёманскі. Маці. С. 127–153.

- Чарот, М.** Комсамоля. С. 153–154.
- Купала, Я.** Арлянятам. С. 154.
- Ігнатоўскі, У.** Комсамольцу-ленінцу. С. 155–156.
Да гадавіны КСМБ (15/ХІІ 1918 г. – 15/ХІІ 1923 г.). С. 156–158.
- Зарэцкі, М.** Комсамолка. С. 158.
- Дудар, А.** Сьцеражыцца. С. 159.
- Чорны, К.** «Дзякуй богу, як шклянка». С. 160–166.
- Зарэцкі, М.** Як Настулька комсамолкай зрабілася. С. 166–171.
- Гартны, Ц.** Песьні гарбара. С. 172–173.
- Гаршын.** Глушэц (у Расіі ў 90-ыя гады ХІХ ст.). С. 174–175.
- Александровіч, А.** Мая песьня. С. 176.
- Цётка.** Мора. С. 176–177.
- Горкі, М.** Песьня аб сокале / пералажыў **А. Бараноўскі**. С. 177–179.
- Горкі, М.** Песьня аб буравесьніку / пералажыў **А. Бараноўскі**.
С. 179–180.
- Зарэцкі, М.** 42 (схэма літаратурнае ілюстрацыі). С. 180–192.
- Раіч, А.** Успаміны аб 1905 годзе. С. 193–205.
- Курлоўскі расстрэл / пералажыў **Ажгірэі**. С. 205–208.
- № 1. Грамадзяна гор. Менску (Прокламаццыя РС ДРП 18/ХІ
1905 г.) / пералажыў **Ажгірэі**. С. 207–208.
- Нёманскі.** Над Кроманьню (з часоў 1905 г.). С. 209–224.
- Цётка.** Хрэст на свабоду. С. 224–225.
- Дудар, А.** 3 поэмы 1920 год. С. 226–229.
- Чарот, М.** На пасеках. С. 229–238.
- Мы ўсталі песьняй-казкаю... С. 238–239.
- Л – кі.** Беларускі селянін у т. У.І. Леніна. С. 239–245.
- Чарот, М.** На чырвонай дарозе. С. 245.
- Гарбацэвіч.** Чырвоныя кветкі Беларусі : драма ў 4-х дзях : 3 акт.
С. 246–255.
- Чарот, М.** Пасьля буры. С. 255–257.
- Чарот, М.** Беларусь лапцюжная (поэма). С. 257–260.
- Чарот, М.** Песьня свабоды. С. 261.
- Зарэцкі, М.** Цішка Бабыль. С. 261–266.
- Гартны, Ц.** Сельскі рэўком. С. 266.
- Зарэцкі, М.** Гануля. С. 267–271.
- Краніва.** Ціг заводзіць новы быт. С. 271.
- Краніва.** Дзядзька Хвядос і малакасос. С. 271.
- Дудар, А.** Вясковае. С. 272.
- Сьвята ўраджаю. С. 272–273.
- Бядуля, З.** Дзень ураджаю. С. 273.

- Краніва*. Мы не паклонімся богу. С. 274.
Гушча, Т. На парозе. С. 274–284.
Краніва. Тварам да вёскі. С. 284.
Чарот, М. Кірмаш. С. 284–293.
Прошча. С. 294.
Краніва. Кармлю ўсё словам божым. С. 294–295.
Краніва. Сповідзь. С. 295–296.
Бядуля, З. Пуд жыта. С. 296–300.
Гарэцкі, М. Чырвоныя ружы. С. 300–309.
Гушча, Т. Думкі ў дарозе. С. 309–310.
Купала, Я. Мужык. С. 310.
Бядуля, З. Дванаццацігоднікі. С. 311–318.
Адозва, К. Каліноўскага. С. 319.
Міровіч. Кастусь Каліноўскі : драма ў 9 абразох : 1 акт. С. 319–326.
Гурло, А. К. Каліноўскі. С. 326–327.
Гушча, Т. Васіль Чурыла. С. 327–330.
Колас, Я. Дзядзька ў Вільні (з поэмы «Новая Зямля»). С. 330–334.
Гушча, Т. Бунт. С. 334–337.
Бядуля, З. На каляды к сыну. С. 337–342.
Колас, Я. Асадзі назад! С. 342.
Ігнатойскі, У. Эканомічны стан беларускага сялянства ў канцы XVIII стагоддзя. С. 342–344.
Багдановіч, М. Слуцкія ткачыхі. С. 344.
Гарэцкі, М. Досьвіткі. С. 344–346.
Купала, Я. Курган. С. 346–350.
Бядуля, З. На зачарованых гонях. С. 350–352.
Асілак. С. 352–354.
Павіншаваньне / з праўдзівага здарэння расказаў **В. Т.** С. 354–355.
Успаміны аб Парыскай Комуне. С. 356–358.
Маргерыт. Гібель Комуны / пералажыў В. Залуцкі. С. 358–365.
Гартны, Ц. Сьцяна фэдэралістых. С. 365.
Гартны, Ц. Ідуць гады (к 50-годзьдзю Парыскае Комуны). С. 366.
Маніфэст II Конгрэсу Комуністычнага Інтэрнацыяналу / пералажыў **В. Залуцкі**. С. 366–372.
Зарэцкі, М. Наш май. С. 372–373.
Чарот, М. Песня Першага Мая. С. 373.
Пот’е, Э. Міжнародны гімн. С. 374–375.
Беларуская марсэльеза. С. 375.

55. Баркоўскі, С. А. Першае Мая на Беларусі / С. Баркоўскі. – Менск : Выданьне Галоўпалітасьветы БССР, 1927. – 57, [2] с. – Библиогр.: с. 56–[58].

Шифр: XXV*/б 462

Шифр с.х.: 16187-Б

Наличие штампов: № 2 (обл., тит.л.)

Номер КП: 1927/6229

ЛБД: 1927. № 110

56. Баршчэўскі, Я. Беларускія легенды. Кн. 2. Чорна-кніжнік і зьмея, што вылупілася с пятушынага яйца / з Я. Баршчэўскага выдаў Янка Станкевіч. – Вільня : Гоман, 1917. – 30 с.

Шифр: XXV*/а 4 (ил. 8)

Шифр с.х.: 8020-А

Наличие штампов: № 3 (тит.л., с. 17, 30)

Номер КП: [1919/54]

ЛБД: неизв.

57. Беларуская акадэмія навук. Асіпавіцкі раён, Бабруйскае акругі : краязнаўчае апісаньне. Вып. 2. / Інстытут Беларускае Культуры, Цэнтральнае Бюро Краязнаўства. – Менск : [б. в.], 1928. – 88 с. : іл., табл. – До 1928 г. Інстытут беларускае культуры.

Шифр: XXV*/б 686 вып. 2)

Шифр с.х.: 13865-Б

Наличие штампов: № 5 (обл., тит.л., с. 17, 88)

№ 10 (обл., тит.л., с. 17, 88)

Номер КП: неизв.

ЛБД: 1928. № 671

Содержание:

Прадмова. С. 1.

Немцаў, А. Зборскі сельсавет. С. 3–36.

Азбукін, М., Немцаў, А. Мястчэчка Асіпавічы, Бабруйскай акругі. С. 37–61.

Немцаў, А. В. Журавец (Ясеньскага с.-с. Асіпавіцкага раёну). С. 63–78.

Немцаў, А. Помнікі старасьветчыны ў Асіпавіцкім раёне. С. 79–88.

58. Беларуская акадэмія навук. Краёвы слоўнік Чэрвеншчыны / улажыў М.В. Шатэрнік ; пад рэд. М.Я. Байкова і Б.І. Эпімаха-Шыпілы. – Менск : Выданьне Беларускае акадэміі навук, 1929. – [8], 317 с. – (Беларуская Акадэмія навук. Аддзел Гуманітарных навук. Камісія для ўкладаньня слоўніка жывой беларускай мовы).

Шифр: XXV*/сб 92

Шифр с.х.: 45929-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: неизв.

ЛБД: 1929. № 561

Содержание:

Камісія для ўкладаньня слоўніка жывой беларускай мовы. [Прамова]. С. [3–4].

Шатэрнік, М. [Прамова]. С. [5–6].

59. Беларуская акадэмія навук. Проект укладаньня слоўніка жывой беларускай мовы. (Прыняты Камісіяй для ўкладаньня слоўніка жывой беларускай мовы ў пашыраным складзе па дакладзе вуч. спэцыялістага Камісіі М. Байкова на пасяджэньні 15 красавіка 1929 г.). – Менск : Беларуская акадэмія навук, 1929. – 16 с.

Шифр: XXV*/в 337

Шифр с.х.: 45407-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1929/8511

ЛБД: 1929. № 236

60. Беларуская партыя сацыялістаў-рэвалюцыянераў. Праграма Беларускай народнай партыі рэвалюцыйных сацыялістаў. – Вільня : [б. в.], 1920. – 16 с.

Шифр: XXV*/6 48

Шифр с.х.: 22736-А

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1922/555

ЛБД: неизв.

61. Беларускі дзяржаўны музей. Сучаснае беларускае мастацтва : праваднік па адзеле сучаснага Беларускага малярства і разьбярства / Беларускі дзяржаўны музэй ; апрацавалі: М. Шчакаціхін і В. Ластоўскі. – Менск : [б. в.], 1929. – 30 с., [13] арк. іл. : іл.

Шифр: XXV*/6 910 (ил. 9)

Шифр с.х.: 15358-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1929/2327

ЛБД: 1929. № 63

62. Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. Агляд выкладання на 1-ым курсе Пэдагогічнага факультэту Бел. Дз. Ун-ту. – Менск : [б. в.], 1926. – 66, 6 с.

Шифр: XXV*/6 384

Шифр с.х.: 22698-А

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: 1927/856

ЛБД: 1926. № 270

63. Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. Агляд выкладання на Пэдагогічным факультэце Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту у 1927/28 ак. г. – Менск : [б. в.], 1927. – 68 с.

Шифр: XXV*/6 614

Шифр с.х.: 22697-А

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1928/1955

ЛБД: 1927. № 519

64. Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. Агляд выкладання на факультэце Права і Гаспадаркі Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту ў 1926/27 акадэмічным годзе. – Менск : [б. в.], 1926. – 20 с.

Шифр: XXV*/б 383

Шифр с.х.: 22696-А

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: 1927/859

ЛБД: 1926. № 271

65. Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. Агляд выкладання на факультэце Права і Гаспадаркі Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту ў 1927/28 акадэмічным годзе. – Менск : [б. в.], 1927. – 33, [3] с.

Шифр: XXV*/б 615; XXV*/б 615а

Шифр с.х.: 21434-А ; 21435-А

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1928/1960 ; 1928/1959

ЛБД: 1928. № 7

66. Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. Першы выпуск Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту 20 Лютага 1925 году = Первый выпуск Белорусского Государственного Университета 20 Февраля 1925 года. – Витебск : Издание Б.Г.У., 1925. – 31 с.

Шифр: XXV*/б 236

Шифр с.х.: 26576-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1925/4850

ЛБД: 1925. № 117

Содержание:

Место Высшего Социально-Экономического Образования в системе Советского строительства : доклад декана факультета общественных наук профессора *С.З. Каценбогена*. С. 3–12.

Речь зам. Декана Факультета Общественных наук проф. *С.Я. Вольфсона* : отчетный доклад. С. 13–17.

Вступительная речь Ректора Белорусского Государственного Университета профессора **В.И. Пичета**. С. 17–20.

Приветствие. Зав. агитпропом ЦК КПБ и Наркомпрос Белоруссии **В.М. Игнатовский**. С. 21–22.

Приветствие. Тов. **Гельтман** (Зампредсовнаркома БССР). С. 22–23.

Рабоча-Сялянскаму Ўраду Беларускай Сацыялістычнай Савецкай Рэспублікі. С. 24–29.

Список студентов Ф.О.Н., окончивших Университет. С. 30–31.

67. Беларускі дэкламатар «Чырвоны дудар» / зляжылі: Янка Купала, Цішка Гартны і Алесь Ляжневіч. – Менск : Беларускае коопэрацыйна-выдавецкае таварыства «Савецкая Беларусь», 1924. – 356 с. : партр.

Шифр: XXV*/в 42

Шифр с.х.: 40952-Б

Наличие штампов: [№ 8] (тит.л.)

Номер КП: 1925/17

Содержание:

Купала, Я. Маладая Беларусь. С. 5–6.

Чарот, М. Беларусы. С. 7.

Гартны, Ц. Да Нёмна. С. 7–8.

Чарот, М. Даволі сьлёз. С. 8.

Купала, Я. Гусляр. С. 9.

Чарнышэвіч, Ф. Сонца ўстае. С. 9–10.

Купала, Я. Роднае слова. С. 10–11.

Купала, Я. За свабоду сваю. С. 11–12.

Ясакар. Наш гарт. С. 12–13.

Купала, Я. Песьня званара. С. 13–14.

Купала, Я. За праўду, за шчасьце. С. 14.

Колас, Я. Вейце, ветры, на прасторы! С. 15.

Купала, Я. Гэй наперад. С. 16.

Зарніца, М. Бяздольным. С. 16.

Купала, Я. Прарок. С. 17–18.

Купала, Я. Моладзі. С. 19.

Запольскі, М. Маладое жыцьцё. С. 19–20.

Гартны, Ц. Мая стыхія. С. 20.

Купала, Я. Я мужык беларус. С. 21.

Купала, Я. З песень мужычых. С. 22.
Чарот, М. Я пясняр лясоў, балота... С. 22.
Гартны, Ц. Я хацеў-бы пяць... С. 23.
Гурло, А. Не гасеце агнёу. С. 23.
Купала, Я. Песьня вольнага чалавека. С. 24.
Гартны, Ц. Маёй песьні далі тоны... С. 25.
Гурло, А. З песьнай звонкай, з песьняй волі... С. 25.
Гартны, Ц. Чаго я хачу. С. 26.
Купала, Я. Ворагам Беларушчыны. С. 26–27.
Гарун, А. Песьня-звон. С. 28–29.
Галубок. Будучына. С. 29.
Гурло, А. Завод. С. 30.
Бядуля, З. У кузьні. С. 30–31.
Чарот, М. Кавалю. С. 32.
Чарнышэвіч, Ф. Песьня каваля. С. 32–33.
Гарун, А. Муляру. С. 33.
Гурло, А. Думкі рабочага. С. 34.
Колас, Я. Плытнікі. С. 34–35.
Моркаўка, А. Сьцены. С. 36.
Ясакар. Змаганьне. С. 36.
Ясакар. Звон. С. 37.
Купала, Я. Годзе. С. 37–38.
Чарот, М. Ведай, сьвет... С. 39.
Купала, Я. Зваяваным. С. 40.
Колас, Я. Што вы, хлопцы, пахмурнелі... С. 40.
Петрашкевіч, А. Скачы, браце. С. 41.
Гарун, А. Эх, сягонья, ў гэту ночку... С. 41–42.
Чарот, М. У дарозе. С. 42.
Чарот, М. Ц. Гартному. С. 43.
Чарот, М. Люблю. С. 44.
Купала, Я. З песень аб вясьне. С. 44–45.
Чарот, М. Аратаму. С. 45–46.
Купала, Я. Араты. С. 46.
Гурло, А. Сяўцу. С. 47.
Гартны, Ц. Красуй, збожжа! С. 47–48.
Чорны, К. Роднае поле. С. 48.
Купала, Я. Касцом. С. 49.
Колас, Я. Жніво. С. 50.
Купала, Я. Жніво. С. 50–51.
Валюш, Я. Жнея. С. 51.

- Купала, Я.* Песьняй толькі. С. 52.
- Купала, Я.* Чаго-б я хацеу... С. 53.
- Багдановіч, М.* Сонэт (паміж пяскоў Эгіпецкай зямлі). С. 54.
- Купала, Я.* Не загаснуць зоркі. С. 54.
- Гурло, А.* Вольнае слова. С. 55.
- Купала, Я.* З Новым годам! С. 56.
- Купала, Я.* Грайце, песьні. С. 57.
- Піліпаў, І.* Працуй, наш таварыш. С. 58.
- Купала, Я.* Прывітаньне. С. 59.
- Купала, Я.* Памяці Шэўчэнкі. С. 60.
- Зарніца, М.* Вялікаму песьняру Бацькаўшчыны (прысьвячаю Я. Купале). С. 61.
- Чарот, М.* Плывём к прыгожа-сьветлай далі. С. 62.
- Купала, Я.* Тут і там. С. 62.
- Колас, Я.* Не прасі, ня гнісь ніколі... С. 63.
- Я. Ш.* Калі ты прыгаміўся душой... С. 63–64.
- Купала, Я.* 1914-ты. С. 64.
- Купала, Я.* Вясна 1915-я. С. 65.
- Чарот, М.* Песьня лірніка. С. 66.
- Купала, Я.* Выйдзі... С. 67.
- Гартны, Ц.* Звон. С. 68.
- Гурло, А.* На шляху адраджэньня. С. 69.
- Купала, Я.* Беларушчына. С. 70.
- Гартны, Ц.* Б. Р. С. Р. (Беларуская Радавая Соцыялістычная Рэспубліка). С. 73–75.
- Чарот, М.* Разбуджаная. С. 75.
- Купала, Я.* У вырай! С. 76.
- Гартны, Ц.* Беларускі народ (пасьвячаю У. Ігнатоўскаму). С. 76–77.
- Чарот, М.* Вечная бура. С. 78.
- Гартны, Ц.* Па дарозе да будучыны. С. 79.
- Чарот, М.* На чарвонай дарозе. С. 80.
- Гартны, Ц.* Хто мы? С. 80–81.
- Гартны, Ц.* Будаваньне. С. 81–82.
- Купала, Я.* Будзь сьмелым! С. 82.
- Гартны, Ц.* Наперад! С. 83.
- Монвід, Я.* Уставай! С. 84.
- Гартны, Ц.* Паўстаньне. С. 84.
- Чарот, М.* Кліч званоў. С. 85.
- Гартны, Ц.* Раньш і цяпер. С. 86–87.

Журба, Я. Волат. С. 87.
Журба, Я. Хто мы? С. 88.
Чарот, М. Бунтар. С. 89.
Гартны, Ц. Ад сахі, ад станкоў. С. 89–90.
Гартны, Ц. Годзе! С. 90–91.
Журба, Я. Гыmn працы. С. 91–92.
Чарот, М. Да моладзі. С. 92–93.
Журба, Я. Чырвоны сыцяг. С. 93.
Дубоўка, У. Тым, хто на захадзе. С. 94.
Гартны, Ц. Чырвонаармейцы. С. 95.
Ясакар. Чырвонаармейскі марш. С. 96.
Гартны, Ц. Панства працы. С. 97.
Гартны, Ц. Рэволюцыя. С. 97–98.
Дудар, А. Першага мая. С. 98.
Ясакар. Май. С. 99.
Чарот, М. Песня Першага Мая. С. 100.
Гартны, Ц. Чырвоны сыцяг. С. 101.
Гартны, Ц. К працы. С. 101.
Журба, Я. Моладзі. С. 102.
Гартны, Ц. Комунар. С. 103.
Марыля. Вясковай кабеце. С. 104.
Гартны, Ц. Я хацеў-бы... С. 104–105.
Ясакар. Варта. С. 105.
Гартны, Ц. Сыцяна фэдэралістаў. С. 106.
Гурло, А. Думкі. С. 107.
Купала, Я. На сьмерць Сыцяпана Булата. С. 108.
Чарот, М. Дарагой памяці Сыцяпана Булата. С. 109.
Ясакар. Хто гэта ідзе? С. 110.
Чарот, М. Жывое балота. С. 111.
Гартны, Ц. Чырвоны мак. С. 112.
Чарот, М. Да працы. С. 112–113.
Чарот, М. А я іду... С. 113–114.
Гурло, А. Самалёт. С. 115.
Гартны, Ц. Дар. С. 115–116.
Чарот, М. Адарваным. С. 117.
Гартны, Ц. Я жыву... С. 118.
Багдановіч, М. Прывет табе, жыццё на волі! С. 121.
Купала, Я. Песня. С. 122.
Сявец, Я. Вёска. С. 123.
Зарніца, М. Паводка. С. 123–124.

Колас, Я. Дуб. С. 125.
Чарот, М. Чужына. С. 126.
Гартны, Ц. З прыродай вячаньне. С. 127.
Гартны, Ц. Мілы мне бясконца, любы тыя хвілі. С. 127–128.
Колас, Я. На ніве. С. 128–129.
Гурло, А. Мой край. С. 130.
Купала, Я. А зязюлька кукавала... С. 131.
Журба, Я. Спатыкаць пайдуня. С. 132.
Грамыка, М. Апошняя «даруй». С. 133–134.
Стручок. Стэп. С. 134–135.
Макар, К. Дзе? С. 135.
Гурло, А. Мая песьня. С. 136.
Колас, Я. Песьні зімы. С. 136–137.
Чарот, М. Люблю. С. 137.
Гартны, Ц. Пакуль жыў – для мяне... С. 138.
Ясакар. Дзень добры. С. 139.
Гартны, Ц. Белым матылёчкам. С. 140.
Гурло, А. Віхор. С. 141.
Колас, Я. Гай. С. 141.
Ясакар. Бярэзьнік. С. 142.
Гарун, А. Як ліст вярбінкі маладой... С. 142–143.
Гурло, А. У дарозе. С. 143.
Александровіч, А. Разводзьдзе. С. 144.
Плашчынскі, Я. Новы дзень. С. 145.
Купала, Я. Грай-жа, музыка. С. 146.
Чарот, М. Вечарам. С. 147.
Гартны, Ц. Я жыў. С. 147–148.
Колас, Я. Звон шыбаў. С. 148–149.
Буйла, К. Вы просіце песьні. С. 150.
Грамыка, М. Зоркі. С. 151–152.
Александровіч, А. Возера. С. 152.
Грамыка, М. Дарога. С. 153.
Гартны, Ц. Хочацца жыць. С. 154–155.
Колас, Я. Ноч. С. 155.
Чарот, М. Чырвоныя вяснянкі. С. 156–157.
Купала, Я. Закрытая кветка. С. 158.
Чарот, М. Я зноў – дзе поле каласамі. С. 159–160.
Гурло, А. Над рэчкай. С. 160.
Чарот, М. Жыцьцё. С. 161.
Колас, Я. Апошні лісток. С. 161–162.

Багдановіч, М. Слуцкія ткачыхі. С. 162.
Шымаўноскі, С. Дрот. С. 163.
Купала, Я. Старцы. С. 164–165.
Гарун, А. Завіруха. С. 165–166.
Купала, Я. Дзьве долі. С. 166.
Жылка, В. Пралескі. С. 167.
Дубоўка, У. Ноч наплакалі бярозы... С. 167.
Гурло, А. На моры. С. 168.
Гурло, А. Вечар над морам. С. 169.
Гурло, А. Надзея. С. 169.
Купала, Я. Явар і Каліна. С. 170.
Ясакар. Золатам сонца... С. 170.
Гурло, А. Сьвітаныне. С. 171.
Ясакар. Цёплы ранак. С. 171.
Арсеньнева, Н. У лесе. С. 172.
Купала, Я. Вясна. С. 172–173.
Гарун, А. Вясна прыйшла! С. 173.
Чарот, М. Вясну паяю. С. 174.
Ясакар. Вясной. С. 175.
Гарун, А. Вясна. С. 176.
Колас, Я. На полі вясной. С. 177.
Купала, Я. Ёсюды лета... С. 178.
Чарнышэвіч, Ф. Лета. С. 179.
Ясакар. Песьня начлежнікаў. С. 179–180.
Юрасік, С. Жняя. С. 180–181.
Арсеньнева, Н. Восень. С. 181.
Багдановіч, М. Зімой. С. 182.
Чарот, М. Сьветлая ноч. С. 182.
Запольскі, М. Ціха у небе... С. 183.
Купала, Я. Я бачыў... С. 184.
Купала, Я. Не прасьпі... С. 184.
Гарун, А. Дзяўчаці. С. 185.
Хмарка. Ты ўзбудзіў... С. 185–186.
Гарун, А. Мая любя. С. 186.
Гурло, А. Песьня. С. 187.
Купала, Я. Як у лесе зацьвіталі... С. 187–188.
Купала, Я. Ты прыдзі... С. 188.
Гурло, А. Мары каханьня. С. 189.
Ясакар. У ночы. С. 189.
Ясакар. Лугам-лугам зеляненькім... С. 190.

- Багдановіч, М.* Романс (Зорка Вэнэра). С. 190.
Ясакар. Дзяўчыне. С. 191.
Купала, Я. Абнімі ты мяне, маладая... С. 191–192.
Буйла, К. Не хачу я нічога казаці табе... С. 192.
Ясакар. Лугам-лугам зеляненькім... С. 193.
Гартны, Ц. Ткачыха. С. 193–194.
Купала, Я. А Яна? С. 194.
Гартны, Ц. Без цябе ня жыву. С. 195.
Купала, Я. Мая дзяучынка. С. 196.
Ясакар. Ці грэх. С. 196.
Купала, Я. Дзяўчынка, галубка мая! С. 197.
Купала, Я. Пакахай мяне, дзяўчынка... С. 198.
Жылка, В. Скажы! С. 199.
Паўловіч, А. Nokturn. С. 200–201.
Купала, Я. Дзяўчыныцы. С. 201.
Запольскі, М. Пакінь разважаць. С. 202.
Гарун, А. Песьня. С. 202–203.
Гарун, А. Два каханьні. С. 203–204.
Гартны, Ц. Браты-дубкі. С. 205.
Купала, Я. Агароднік (з Някрасава). С. 206–207.
Чарот, М. Незнаёмы. С. 207–209.
Купала, Я. Ё дагонку (Czaty) (А. Міцкевіча). С. 210–211.
Чарот, М. Русалка. С. 211–212.
Колас, Я. З поэмы «Новая зямля». С. 213–220.
Купала, Я. Курган. С. 221–226.
Ясакар. Ганулька. С. 227–228.
П – а, Л. Званы (пераложана з польскага М. Канапніцкай). С. 228–229.
Ясакар. Абмылка. С. 230–237.
Ясакар. Два браты. С. 237–239.
Ясакар. Нешчасьлівае каханьне. С. 240.
Ясакар. Доч месяца. С. 241.
Колас, Я. Катаржнікі. С. 242–243.
Колас, Я. У ватрозе. С. 243–244.
Колас, Я. Сон у турме. С. 244–245.
Колас, Я. Пісьмо з турмы. С. 246–247.
Тарас на Парнасе. С. 248–256.
Крапіва. Год Сьцяпана Лайдака. С. 259–262.
Колас, Я. На дарозе. С. 262.
Купала, Я. Мой пагляд і мэта (з прыпеўкаў тутэйшага). С. 263–265.

- Купала, Я.* Асёл і навука. С. 265.
- Леўчык, Г.* Пры калысцы (пасвячаю Язэпу Гапановічу). С. 266.
- Купала, Я.* «Ня ўсе дома». С. 266–267.
- Купала, Я.* Бот і лапаць. С. 268.
- Крапіва.* Плеткары. С. 268–269.
- Паўловіч, А.* Спадчына. С. 269.
- Лоз, К.* Хорт – ня хорт, чорт – ня чорт (з бальяды Міцкевіча і Одынца). С. 270.
- Купала, Я.* Мая хата скраю. С. 271–272.
- Купала, Я.* Дзе ні кінь – дык клін! С. 272–273.
- Колас, Я.* Песьня п’янага. С. 273–274.
- Купала, Я.* Поезія. С. 274–275.
- Цярэбіч, А.* Што і як будзе. С. 276–277.
- Абуховіч, А.* Ваўкалак. С. 277.
- Купала, Я.* Чары. С. 278.
- Купала, Я.* Два мужыкі і глушэц. С. 278–279.
- Гарун, А.* Журба і сьмехацьцё. С. 279–280.
- Паўловіч, А.* Прасьцярога. С. 281.
- Стары дзед.* Стары леў і асёл. С. 282.
- Купала, Я.* Янка Канцавы. С. 282–285.
- Колас, Я.* Панас гуляе. С. 285.
- Гарун, А.* Вясельле. С. 286.
- Крапіва.* Дзьве кумы. С. 287.
- Іванова, А.* З дзіцячых разгавораў (пераклаў Я. Пачопка). С. 288.
- Купала, Я.* Благая жонка. С. 288–289.
- Крапіва.* Вось такія дактары вымуць душу без пары. С. 289–290.
- Цярэбіч, А.* Хрызантэмы. С. 290–291.
- Крапіва.* Нэпія. С. 291–292.
- Крапіва.* Частушка-чыстушка. С. 292.
- Ш. Я.* Бабіны лекі (байка). С. 293–294.
- Будзька, Э.* Муха. С. 294.
- Крапіва.* Рашыў памерці. С. 295–296.
- Купала, Я.* Груган і салавей. С. 296.
- Цярэбіч.* Панскія куплеты. С. 297.
- Купала, Я.* Сьвінапас і стрынатка. С. 298.
- Колас, Я.* У судзе. С. 298.
- Паўловіч, А.* Заграніцай. С. 299–300.
- Стары Ўлас.* Свагаўство. С. 300.
- Крапіва.* Кармлю ўсё словам божым... С. 301.
- Ц – іч.* Папоўская прамова парафіянам. С. 301–302.

Гарун, А. Мяцеліца. С. 302.
Быліна, Я. Зязюля і варона. С. 303.
Краніва. Чырвоная мятла добра мяла... С. 303–305.
Пыркун. Нюрочка – Савдурачка. С. 305–306.
Ждановіч, Ф. Ідылія. С. 307.
Паўловіч, А. Панскія акуллары. С. 308.
Краніва. «Продналог». С. 309.
Неўскі, У. Мне знаць. С. 310.
Паўловіч, А. Скупы хлопчык. С. 310.
Паўловіч, А. Парадзіў. С. 311.
Бурачок, М. Быў у чысцы. С. 311–313.
Бурачок, М. У судзе. С. 314–316.
Купала, Я. Сват. С. 316–318.
Колас, Я. Вылечыў! С. 319–325.
Гарэцкі, М. Патаемнае. С. 329–331.
Ядвігін, Ш. Васількі. С. 332.
Аганькі (з расійскага – *Караленка*). (Пераглумачыў *Лішні*). С. 332.
Ядвігін, Ш. Важна фіга. С. 333–335.
Вясёлы злодзей (з украінскага – *Е. Гвоздыка*). С. 336.
Ігналева сякера. С. 337.
Петрашкевіч, А. Падзяліў. С. 338.
Багушэвіч, Ф. Сьведка. С. 339–340.
Павіншаваньне (з праўдзівага здарэньня расказаў *В.Т.*). С. 341–342.
Гушча, Т. Злавіў. С. 343–345.
Гушча, Т. Стараста. С. 346–348.

68. Беларускі навукова-даследчы інстытут сельскай і лясной гаспадаркі імя У. І. Леніна пры СНК БССР. Першы год працы Б.Н.Д. інстытуту : рабочы плян працы на 1927–1928 / Беларускі навукова-даследчы інстытут сельскае і лясное гаспадаркі імя У.І. Леніна пры СНК БССР ; склалі: З.Х. Прышчэпаў [і інш.]. – Менск : Выданьне БНДІ, 1927. – 121, [1] с. : іл., табл.

Шифр: XXV*/б 618

Шифр с.х.: 45406-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1928/2393

ЛБД: 1928. № 77

Содержание:

- Прышчэпаў, З.* Да першай гадавіны Беларускага Навукова-дасьледчага Інстытуту сельскае і лясной гаспадаркі імя У.І. Леніна / Старшыня Савету БНДІ імя У.І. Леніна Зьм. Прышчэпаў. С. 1–3.
- Гарэцкі, Г.* Год працы БНДІ сельскае і лясной гаспадаркі імя У.І. Леніна 26.1-1927 г. 26.1-1928 г. і плян працы на 1927-28 г. / Дырэктар Інстытуту Г. Гарэцкі. С. 4–41.
- Дубах, А.Д.* Адзел мэліорацыі і культуры балот : навукова-дасьледчая праца па пытаннях мэліорацыі на бліжэйшыя гады / Загадчык Аддзелу Мэліорацыі Праф. А.Д. Дубах. С. 42–50.
- Лубяка, Г.* Дзейнасьць аддзелу мэліорацыі НДІ за 1927 г. / Вучоны Спэцыялісты Аддзелу Мэліорацыі Г. Лубяка. С. 51–56.
- Дакукін, М.В.* Менская балотная дасьледчая станцыя / Дырэктар Балотнай Станцыі М.В. Дакукін. С. 57–64.
- Мельнік, С.П.* Адзел Лясное Гаспадаркі / Загадчык Аддзелу Лясной Гаспадаркі праф. С.П. Мельнік. С. 65–72.
- Смоліч, А.А.* Адзел С.-Г. Эканоміі і Аграрнай Політыкі / Загадчык С.-Г. Экан. і Агр. Палітыкі Праф. А.А. Смоліч. С. 73–82.
- Прохараў, А.* Менская Расьлінаводная Дасьледчая Станцыя / Дырэктар Станцыі А. Прохараў. С. 83–91.
- Пілько, М.* Менская Станцыя Аховы Расьлін ад шкоднікаў / Асыстэнт Станцыі Аховы Расьлін М. Пілько. С. 92–97.
- Макарэўскі, М.І.* Праца, задачы і перспэктывы беларускае мэтаролёгічнае службы / Загадчык Мэтбюро Дацэнт М.І. Макарэўскі. С. 98–103.
- Ганжа, Б.* Цэнтральная Хэмічная Лябораторыя НДІ імя У.І. Леніна / Вучоны спэцыяліст па хэміі балот, Загадчык Арганізацыяй Цэнтральнай Хэмічнай Лябораторыі Б. Ганжа. С. 104–110.
- Чуйко, Г.М.* Інстытут Сялян-Дасьледчыкаў / Вучоны Спэцыялісты Г.М. Чуйко. С. 111–117.
- Фінансаваньне Беларускага Навукова-Дасьледчага Інстытуту. С. 118–119.

69. Беразоўскі, А. Заходняя Беларусь пад пятой польскіх акупантаў : (за што Пілсудзкі разграміў Грамаду) / А. Беразоўскі. – Менск : ЦК Мопр’а БССР, 1928. – 45, [1] с. : іл.

Шифр: XXV*/б 668

Шифр с.х.: 12574-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1928/2975
ЛБД: 1928. № 150

70. Бліжэй да мас : збор артыкулаў па арганізацыйным будаўніцтве профсаюзаў СССР / пераклад М. Гурына. – Менск : Выданьне ЦСПСБ, 1926. – 111, [1] с.

Шифр: XXV*/в 106

Шифр с.х.: 21208-Б

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: 1926/4877

ЛБД: 1926. № 143

Содержание:

Томскі, М. Наконт хібаў профсаюзагна мэханізму. С. 3–25.

Мельнічанскі, Г. Чарговыя задачы оргпрацы профсаюзам. С. 26–41.

Рабіновіч, Л. Арганізацыйная політыка і практыка профсаюзаў. С. 42–53.

Фін, Я. Профсаюзы і беспрацоўныя. С. 54–70.

Геגעкоры, М. Грашовыя сродкі саюзаў на дырэктывах VI зьезду. С. 71–85.

Фін, Я. Сэзонныя і часовыя рабочыя. С. 86–93.

Фін, Я. Прыём і выключэньне з саюзаў. С. 94–101.

Пцяццоў, В. Аб вячэрніх занятках у профсаюзах. С. 102–106.

Гінзбург, А. Асноўныя палажэньні рабочай узаемадапамогі. С. 107–111.

71. Бондар, Г. П. Аграрная рэвалюцыя у святле поглядаў Маркса, Энгельса і Леніна = Аграрная рэвалюцыя в свете взглядов Маркса, Энгельса и Ленина / Г. П. Бондар. – Менск : [б. в.], 1929. – 120 с. – (Працы Беларускага навукова дасьледчага Інстытуту сельскае і лясное гаспадаркі ім. У.І. Леніна пры СНК БССР ; т. 13. Аддз. с.-г. эканоміі і аграрнай палітыкі ; вып. 8).

Шифр: XXV*/сб 70₁₃

Шифр с.х.: 41053-Б

Наличие штампов: №3 (тит.л., с. 17, 120)

Номер КП: 1929/5819

ЛБД: 1929. № 151

72. БССР. Галоўны палітыка-асветніцкі камітэт. Чырвоная селянская вечарынка / Галоўпалітасъветы БССР ; злажылі, предмова: П.Ф. Капаевіч, М. Сяўрук і С. Баркоўскі. – Менск : [б. в.], 1927. – 212 с.

Шифр: XXV*/6 461

Шифр с.х.: 45400-Б

Наличие штампов: № 2 (обл., тит.л.)

Номер КП: 1927/6216

ЛБД: 1927. № 122

Содержание:

Прадмова. С. 3

За чырвоную вечарынку. С. 4–6.

Агіт і палітсуды. С. 7–8.

Жывая і вусная газэты. С. 9–10.

Александровіч, А. Паўстанцы. С. 13–26.

Краніва. Калядная размова. С. 27–28.

Краніва. Рашыў памерці. С. 29–30.

Кошаль, Т. Пашанцавала. С. 31–37.

Вольны, А. У агранома. С. 38–42.

Лявонны, Ю. Нечаканае. С. 43–48.

Чарот, М. Самалёт. С. 52–57.

Гушча, Т. Дзяліцьба. С. 58–60.

Гушча, Т. Кірмаш. С. 61–64.

Гушча, Т. Чорт. С. 65–68.

Камалыга, Р., Ланіч, А. Бывае здарэньне. С. 69–70.

Чарот, М. Чалавек, які не радзіўся. С. 71–82.

Лявонны, Ю. Зьмітрок з Загоранкі. С. 83–85.

Гарбацэвіч, П. Зьмітрукоў Васіль з Котчына. С. 86–91.

Зарэцкі, М. Адкупіўся. С. 92–100.

Зарэцкі, М. Цішка Бабыль. С. 101–106.

Александровіч, А. Два ліпнёвыя дні. С. 107–109.

Гушча, Т. Сяргей Карага. С. 110–121.

Гушча, Т. Дачакаўся. С. 122–135.

Дудар, А. Ленін. С. 139–140.

Бядуля, З. Міжнародны дзень моладзі. С. 141.

Дудар, А. Першага Мая. С. 142.

Стрыгельскі. Гэй, брат заходні. С. 143.

Урываек з поэмы *М. Чарота* – «Ленін». С. 144–145.

Гартны, Ц. Чырвонаармейцы. С. 146.
Купала, Я. Арлянтам. С. 147–149.
Александровіч, А. Сьвята жанчын. С. 150.
Чарот, М. На чырвонай дарозе. С. 151.
Чарот, М. Адплата. С. 152.
Александровіч, А. Чырвонаармейская. С. 153.
Александровіч, А. 3 поэмы «Камсамол». С. 154–156.
Краніва. Ты ня лайся, дзядзя, пры Савецкай уладзе. С. 157.
Чарот, М. Моладзь. С. 158.
Краніва. Ціт заводзіць новы быт. С. 159.
Сукала, Я. Пра Кандрата і Ігнага, што кахалі «гар» заўзята. С. 160–162.
Краніва. Будуйце лазьні. С. 163.
Краніва. Кулак. С. 164.
Краніва. Мы не паклонімся богу. С. 165.
Міжнародны гімн. С. 169–171.
Беларуская марсэльеза (Ад веку мы спалі). С. 172–173.
Песьня, якую любіў Ільліч. С. 174.
Сьмелымі крокамі ў ногу. С. 175.
Маладняк (маладая гвардыя). С. 176.
Марш Будзённага. С. 177.
Марак. С. 178.
Кавалі. С. 179.
Чарнаморац. С. 180.
Доўгі, Ю. Пад гармонік. С. 183.
Віцька, В. Ой, у полі, полі... С. 184–185.
Трус, П. Вясковыя частушкі. С. 186.
Бульбянік, З. Новыя прыпеўкі. С. 187.
Падлужны, З. Гаспадарка іншым манэрам. С. 188.
Доўгі, Ю. Частушкі вясковай камсамолкі. С. 189.
Падлужны. Папоўскія. С. 190.
Плаўнік, І. Ой, шуміць, кудлаты лес. С. 191.
Малевіч, З. Я на ганку стаю. С. 192.
Бульбянік, З. Ой, мацней іграй гармонік. С. 193.
Комсамольскія частушкі. С. 194–195.
Сялянскія. С. 196.
Гульні. С. 199–202.
Загадкі. С. 203–204.
Простыя вопыты. С. 205–207.

73. БССР. Народны камісарыят асветы. Дапаможнік для работы па лемантару «Наша сіла – саветы» / Народны камісарыят асветы БССР, Гомельскі акруговы Палітасветы ; пад рэдакцыяй П. Шыфрына і П. Прудніка. – Гомель : Выданьне НКА БССР, 1929. – 69, [1] с.

Шифр: XXV*/6 1292

Шифр с.х.: 13758-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1930/1456

ЛБД: 1929. № 477

74. БССР. Цэнтральны выканаўчы камітэт. Барацьба з дзіцячай бяспрытульнасцю ў БССР : зборнік. – Менск : Выданьне Цэнтр. дзіц. камісіі пры ЦВК БССР, 1929. – 52 с.

Шифр: XXV*/6 1140

Шифр с.х.: 12573-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1929/8521

ЛБД: 1929. № 423

Содержание:

Даклад тав. *Будзіна* аб дзейнасці Цэнтральнай Дзіцячай Камісіі на Прэзыдыуме ЦВК БССР : 23 лютага 1929 году. С. 3–12.

Прамова т. *Хацкевіча*. С. 12–15.

Заклучнае слова т. *Будзіна*. С. 15–17.

Пастанова Прэзыдыуму ЦВК БССР па дакладу Цэнтр. Дзіц. Камісіі / [Старшыня Цэнтр. Вык. Кам. БССР *Чарвякоў* ; Сакратар Цэнтр. Вык. Кам. БССР *Хацкевіч*]. С. 17–18.

5 год (1924–1929) дзейнасці Гомельскага Таварыства «Прыхільнік Дзяцей» па барацьбе з дзіцячай бяспрытульнасцю. С. 19–24.

Шелег. Работа Полацкай Акрдзеткамісіі. С. 24–28.

Дзейнасьць праўленьня менскага Таварыства «Прыхільнік Дзяцей» з ачас з 16 красавіка 1927 года па 1 лютага 1929 г. С. 28–34.

Дзейнасьць Мазырскай Акруговай Дзіцячай Камісіі. С. 34–35.

Барацьба з дзіц. Бяспрытульнасцю ў Аршанск. Акрузе / [Старшыня Акрдзеткамісіі Акулік ; Адказны Сакратар *Фрумкін*]. С. 36–41.

Ленц, А.К., Лобач, Я.М., Шапиро, Д.Х. Об’ективное изучение бес-

призорного ребенка в системе мер борьбы с беспризорностью.
С. 42–52.

75. БССР. Цэнтральны выканаўчы камітэт. Вынікі працы па землябудаўніцтву працоўнага яўрэйскага насельніцтва ў Беларускай Сацыялістычнай Савецкай Рэспубліцы : стэнаграфічная справаздача пасяджэння прэзыдыуму ЦВК БССР 25-га сьнежаня 1926 г. – Менск ; Гомель : Выданьне Сэкратарыяту Ц.В.К. БССР, 1927. – 54, [1] с.

Шифр: XXV*/6 464

Шифр с.х.: 21282-А

Наличие штампов: № 2 (обл., тит.л.)

Номер КП: 1927/6192

ЛБД: 1927. № 116

76. Выпісы з беларускае літаратуры : новы і найноўшы кругабегі. Ч. 2 / уложана спэцыяльнай камісіяй пры выдавецтве. – Менск : Савецкая Беларусь, 1923. – 284, III, [1] с. – На обл.: Масква – Пецяярбург : Госіздат.

Шифр: XXV*/в 37

Шифр с.х.: 45389-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1924/837

Содержание:

Прадмова. С. 3–4.

Энэіда навыварат. С. 5–8.

Тарас на Парнасе. С. 9–12.

Ян Баршчэўскі (1790–1831). С. 13.

Баршчэўскі, Я. Рабункі Мужыкоў. С. 13–14.

Баршчэўскі, Я. Гарэліца. С. 14–15.

Баршчэўскі, Я. А чым-жа твая, дзеванька, галоўка занята? С. 15.

Аляксандар Рыпінскі. С. 16.

Рыпінскі, А. Нячысьцік. С. 16–18.

Рыпінскі, А. Ты-ж сам, суседзька, хацеў... С. 18.

Ян Чачот (1797–1747). С. 19.

Чачот, Я. Да мілых мужычкоў. С. 19–20.

Чачот, Я. Каб у карчме не сядзеў... С. 20.

- Чачот, Я.** Нашто нам дым выдае вочкі? С. 20–21.
- Чачот, Я.** Ай ей, які ён добры гаспадар! С. 21.
- Чачот, Я.** Пакуль сонца ўзыхдзе... С. 21.
- Чачот, Я.** Ой ты, суседзе багаты! С. 21.
- Дунін-Марцынкевіч. С. 22.
- Дунін-Марцынкевіч, В.** У карчме (з аповесці «Гапон»). С. 23–24.
- Дунін-Марцынкевіч, В.** Шчароўскія дажынкi (у дварэ). С. 24–26.
- Дунін-Марцынкевіч, В.** Вясна, голад, перапала. С. 26.
- Дунін-Марцынкевіч, В.** Спатканьне (з «Купала»). С. 26–28.
- Ф. Багушэвіч. С. 29–30.
- Багушэвіч, Ф.** Дурны мужык, як варона. С. 30.
- Багушэвіч, Ф.** Мая хата. С. 31.
- Багушэвіч, Ф.** Ня цурайся. С. 31–33.
- Багушэвіч, Ф.** Калыханка. С. 33–34.
- Багушэвіч, Ф.** У востры. С. 34–36.
- Багушэвіч, Ф.** Хрэсьбіны Мацюка. С. 36–38.
- Багушэвіч, Ф.** Хмаркі. С. 38.
- Багушэвіч, Ф.** Хцівец і скарб на сьвятога Яна. С. 38–41.
- Ян Неслухоўскі (Янка Лучына) (1851–1897). С. 42.
- Неслухоўскі, Я.** Сівер. С. 42.
- Неслухоўскі, Я.** Што думае Янка, вязучы дровы ў горад. С. 42–43.
- Неслухоўскі, Я.** Горсьць пшаніцы. С. 43–44.
- Неслухоўскі, Я.** Бусел. С. 44–45.
- Цётка (памёрла ў 1926 г.). С. 46.
- Цётка.** Хрэст на свабоду. С. 47.
- Цётка.** Скрыпка. С. 47.
- Цётка.** Суседзям у няволі. С. 48.
- Цётка.** Вера беларуса. С. 48.
- Цётка.** Сірацінка. С. 48–49.
- Цётка.** Прысяга над крывавамі разорамі. С. 49–50.
- Карусь Каганец (памёр у 1918 г.). С. 51.
- Каганец, К.** Кабзар. С. 52.
- Каганец, К.** Нёман. С. 52.
- Каганец, К.** Наш покліч. С. 52–53.
- Каганец, К.** У іншым шчасці няшчасце схована. С. 53–58.
- Ядвігін Ш. (1870–1921 г.). С. 59.
- Ядвігін, Ш.** Заморскі зьвер. С. 59–60.
- Ядвігін, Ш.** Што сказаў певень. С. 60–62.
- Ядвігін, Ш.** Васількі. С. 62.

- Ядвігін, Ш.* Вясельле. С. 62–63.
- Ядвігін, Ш.* Павук. С. 64.
- Ядвігін, Ш.* «При исполнении служебных обязанностей». С. 64–68.
Алесь Гарун-Прушынскі. С. 69.
- Шукевіч-Трацяцкаў, Р.* Сьялая любоў загубіла. С. 70–72.
- Дубоўка, У.* Ад Крывіцкіх балотаў да тундраў Сыбіру... (на сьята
Алесь Гаруна – у Маскве 2 красавіка 1922 г.). С. 72.
- Гарун, А.* Асеньні сьпеў. С. 73.
- Гарун, А.* Чаму з маленства, з ураджэнства... С. 73.
- Гарун, А.* Песьня. С. 73.
- Гарун, А.* Думкі – дыямэнты, краскі жыцьця... С. 73–74.
- Гарун, А.* Ідуць гады. С. 74.
- Гарун, А.* Эх, сягонья, ў гэту ночку... С. 75.
- Гарун, А.* Песьня звон. С. 75.
- Гарун, А.* Ваўкалакі. С. 75.
- Гарун, А.* Хто сказаў: «і я з народамі»... С. 75–76.
- Гарун, А.* Муляру. С. 76.
- Гарун, А.* У прыпар. С. 76–77.
- Гарун, А.* Вясна. С. 77.
- Гарун, А.* Вясна. С. 77.
- Гарун, А.* Завіруха. С. 77–78.
- Гарун, А.* Восень. С. 78–79.
- Гарун, А.* Навакол... С. 79.
- Максім Багдановіч (1892–1917 г.) С. 80–81.
- Багдановіч, М.* Апокрыф. С. 81–83.
- Багдановіч, М.* Чуешь гул? С. 83.
- Багдановіч, М.* Возера. С. 83.
- Багдановіч, М.* Прывет табе, жыцьцё на волі! С. 83.
- Багдановіч, М.* Над возерам. С. 83.
- Багдановіч, М.* Бура. С. 84.
- Багдановіч, М.* Возера. С. 84.
- Багдановіч, М.* Вечар на захадзе ў попеле тушыць... С. 84.
- Багдановіч, М.* Зімой. С. 84.
- Багдановіч, М.* Перад паводкай. С. 84–85.
- Багдановіч, М.* Па ляду у глухім бары... С. 85.
- Багдановіч, М.* У Вільні (сонэт). С. 85.
- Багдановіч, М.* Вулкі Вільні зіяюць і гулка грымяць! С. 85–86.
- Багдановіч, М.* Завіруха. С. 86.
- Багдановіч, М.* Даўно ўжо цела я хварэю... С. 86.
- Багдановіч, М.* Ня кувай ты, шэрая зязюля... С. 86.

- Багдановіч, М.* Цёмнай ноччу лучына дагарала... С. 86.
Багдановіч, М. Максім і Магдалена. С. 86–89.
Багдановіч, М. Страцім-лебедзь. С. 89–90.
Багдановіч, М. Летапісец. С. 90–91.
Багдановіч, М. Перапісчык. С. 91.
Багдановіч, М. Слуцкія ткачыхі. С. 91.
Багдановіч, М. Мая душа (трыюлет). С. 92.
Багдановіч, М. Калі ў ракавіну цёмную жамчужніцы... С. 92.
Багдановіч, М. Песьняру. С. 92.
Багдановіч, М. Тэрцыны. С. 92.
Багдановіч, М. Сонэт... С. 92–93.
Багдановіч, М. Рондо. С. 93.
Багдановіч, М. Октава. С. 93.
Багдановіч, М. Пэнтамэтры. С. 93–94.
Багдановіч, М. Непагодаю маёвай. С. 94.
Багдановіч, М. Трыюлет... С. 94.
Багдановіч, М. Вечар (трыюлет). С. 94.
Багдановіч, М. Трыюлет... С. 94.
Багдановіч, М. Межы. С. 94–95.
Багдановіч, М. 3 песьняў беларускага мужыка. С. 95.
Багдановіч, М. Над магілай мужыка. С. 96.
Багдановіч, М. С.Е. Палуяну. С. 96.
Багдановіч, М. Ёстань, навальніца, мкні нанова! С. 96.
Багдановіч, М. Жывеш ня вечна, чалавек... С. 96.
Якуб Колас. С. 97–98.
Колас, Я. Ня пытайце, не прасеце. С. 98.
Колас, Я. Водгульце. С. 98.
Колас, Я. Я ня знаю. С. 98.
Колас, Я. Могілка. С. 99.
Колас, Я. Вёска. С. 99.
Колас, Я. Мужык. С. 99–100.
Колас, Я. Месяц. С. 100.
Колас, Я. Песьня батрака. С. 100.
Колас, Я. Голь. С. 100.
Колас, Я. «Асадзі назад!». С. 100–101.
Колас, Я. Ворагам. С. 101.
Колас, Я. Думкі жаўнера. С. 101–102.
Колас, Я. О, край родны, край прыгожы! С. 102.
Колас, Я. У палёх Беларусі. С. 102.
Колас, Я. Вясной. С. 102–103.

- Колас, Я.* На полі вясной. С. 103.
Колас, Я. Краска. С. 103.
Колас, Я. Сьмон. С. 103–104.
Колас, Я. Ні красак, ні зыкаў. С. 104.
Колас, Я. Мароз. С. 104–105.
Колас, Я. Сьмерць Міхала. С. 105–111.
Колас, Я. Думкі ў дарозе. С. 111–112.
Колас, Я. Дудар. С. 112–114.
Янка Купала. С. 115–116.
Купала, Я. Мая думка. С. 116.
Купала, Я. Песьня мая... С. 116–117.
Купала, Я. Над Нёманам. С. 117–119.
Купала, Я. З песьняў беларускага мужыка. С. 119.
Купала, Я. З песьняў мужыцкіх. С. 119.
Купала, Я. А хто там ідзе? С. 120
Купала, Я. Ужо днее... С. 120–121.
Купала, Я. Ворагам Беларушчыны. С. 121.
Купала, Я. Цару неба й зямлі. С. 122–123.
Купала, Я. Гэй, наперад! С. 123.
Купала, Я. За праўду, за шчасьце... С. 123.
Купала, Я. У вырай. С. 124.
Купала, Я. На сьмерць Сьцяпана Булата. С. 124.
Купала, Я. Вясна. С. 124–125.
Купала, Я. Лета. С. 125.
Купала, Я. Жніво. С. 125–126.
Купала, Я. Плача восень. С. 126.
Купала, Я. Зімою. С. 126.
Купала, Я. Заклятая кветка. С. 127.
Купала, Я. Агляд поля. С. 127–128.
Купала, Я. Ночцы. С. 128.
Купала, Я. У зялёным садочку. С. 128.
Купала, Я. Сьмейся! С. 129.
Купала, Я. Курган. С. 129–133.
Зьмітрок Бядуля-Ясакар (Самуіл Плаўнік). С. 134–135.
Бядуля-Ясакар, З. Сьняжыначкі. С. 135.
Бядуля-Ясакар, З. Навальніца. С. 135.
Бядуля-Ясакар, З. На прадвесьні. С. 136–137.
Бядуля-Ясакар, З. А ў бары... С. 137.
Бядуля-Ясакар, З. Мой скарб. С. 137–138.
Бядуля-Ясакар, З. За мною – курганы вячыстыя... С. 138.

- Бядуля-Ясакар, З.* Я – спадчына вякоў, сын даўных пакаленьнаў...
С. 138–139.
- Бядуля-Ясакар, З.* З «Зачарованага краю». С. 139.
- Бядуля-Ясакар, З.* Паляшук пляжыць лес і выкарчвае балота.
С. 140.
- Бядуля-Ясакар, З.* З поэмы «Ярыла». С. 140–141.
- Бядуля-Ясакар, З.* З «Абразкоў». С. 141–142.
- Бядуля-Ясакар, З.* Русалкі. С. 142–144.
- Бядуля-Ясакар, З.* Сярод ночы. С. 144–154.
- Цішка Гартны – Зьмітро Жылуновіч. С. 155–156.
- Гартны, Ц.* Свабода. С. 156.
- Гартны, Ц.* Змагайся! С. 156.
- Гартны, Ц.* Ідзі дарогаю заросшай. С. 156–157.
- Гартны, Ц.* Дружна, з ахвотай. С. 157.
- Гартны, Ц.* Годзе! С. 157.
- Гартны, Ц.* Чырвоны мак. С. 157–158.
- Гартны, Ц.* Работнічая і сялянская рэволюцыя. С. 158.
- Гартны, Ц.* Чырвонаармейцы. С. 158.
- Гартны, Ц.* Раньш і цяпер. С. 158–159.
- Гартны, Ц.* Ад сонца. С. 159–160.
- Гартны, Ц.* Песьні гарбара. С. 160–161.
- Гартны, Ц.* Песьня грабара. С. 161–162.
- Гартны, Ц.* Песьня жняі. С. 162.
- Гартны, Ц.* Ткачыха. С. 162–163.
- Гартны, Ц.* Калысная песьня. С. 163.
- Гартны, Ц.* З песьняў каханьня («Песьні»). С. 163–164.
- Гартны, Ц.* Чаго я хачу. С. 164.
- Гартны, Ц.* Адрывак з раману «Сокі Цаліны». С. 164–169.
- Гартны, Ц.* Адрывак з апавяданьня «Панкел ліпа». С. 169–171.
- Міхась Чарот–Кудзелька. С. 172.
- Чарот–Кудзелька, М.* Жыцьцё. С. 173.
- Чарот–Кудзелька, М.* Дымам і пажарам. С. 173–174.
- Чарот–Кудзелька, М.* На шляху адраджэньня. С. 174.
- Чарот–Кудзелька, М.* Два. С. 174–175.
- Чарот–Кудзелька, М.* Моладзь. С. 175.
- Чарот–Кудзелька, М.* У дарозе. С. 175–176.
- Чарот–Кудзелька, М.* Пасьня першага мая. С. 176–177.
- Чарот–Кудзелька, М.* Новы Алімп. С. 177.
- Чарот–Кудзелька, М.* Бунтар. С. 177–178.
- Чарот–Кудзелька, М.* А я іду. С. 178.

- Чарот–Кудзелька, М.* З сучасных настройў. С. 178–179.
- Чарот–Кудзелька, М.* Вясну паяу. С. 179.
- Чарот–Кудзелька, М.* Босыя на вогнішчы. С. 179–189.
- Максім Гарэцкі. С. 190.
- Гарэцкі, М.* Пагаёмнае. С. 190–194.
- Гарэцкі, М.* Паншчына. С. 194–200.
- Гарэцкі, М.* Адрывак з повесці «Дзье душы». С. 200–202.
- Альбэрт Паўловіч (разд. ў 1875 г.). С. 203.
- Паўловіч, А.* Працуй і пей. С. 204.
- Паўловіч, А.* Над Сьвіслаччу. С. 204.
- Паўловіч, А.* Васеньня пара. С. 205.
- Паўловіч, А.* Званы. С. 205.
- Паўловіч, А.* Старац. С. 206.
- Паўловіч, А.* Nokturno. С. 207.
- Паўловіч, А.* Пан і акуляры. С. 207–208.
- Паўловіч, А.* Прыйшла у цэркву раз бабуля, сьвечках накупіла...
С. 208.
- Паўловіч, А.* За граніцай. С. 208.
- Паўловіч, А.* Перасьцярога. С. 209.
- Паўловіч, А.* Спадчына. С. 209.
- Констанцыя Буйла. С. 210.
- Буйла, К.* То ня песня. С. 210–211.
- Буйла, К.* У лесе. С. 211.
- Буйла, К.* Ноч. С. 211–212.
- Буйла, К.* Люблю. С. 212.
- Буйла, К.* Я шукала. С. 213.
- Буйла, К.* Дзяўчына. С. 213–214.
- Буйла, К.* Адна. С. 214.
- Буйла, К.* На магілках. С. 214–215.
- Грамыка, М.* Над хмарамі! (адрывак з поэмы «Крылан»). С. 216–217.
- Грамыка, М.* Сьпевы могілак (адрывак х поэмы «Крылан»). С. 218.
- Грамыка, М.* Апошняе «даруй». С. 218–219.
- Грамыка, М.* Марава. С. 219–221.
- Грамыка, М.* Наш верш. С. 221–223.
- Лёсік, Я.* Ня ўсе-ж разам, ягамосьці. С. 224–227.
- Лёсік, Я.* Апазданаўне бяз назвы. Яўхім Плашка. С. 227–228.
- Гурло, А.* Мая песня. С. 229.
- Гурло, А.* Вясна ідзе. С. 229.
- Гурло, А.* З выраю. С. 229.

- Гурло, А.* Віхор. С. 230.
Гурло, А. Клён. С. 230.
Гурло, А. Да мора. С. 230.
Гурло, А. Мора. С. 230–231.
Гурло, А. Сяўцу. С. 231.
Гурло, А. Аратаму. С. 231.
Гурло, А. Жніва. С. 232.
Гурло, А. Думка рабочага. С. 232.
Гурло, А. Каваль. С. 232.
Гурло, А. У жыцьцёвай кузьні. С. 232–233.
Журба, Я. Вокліч. С. 234.
Журба, Я. Грайце, струны. С. 234.
Журба, Я. На полі. С. 235.
Журба, Я. Першы сьнег. С. 235.
Журба, Я. У сонечных праменьнях. С. 236.
Журба, Я. У маёвую раніцу. С. 236.
Чарнышэвіч, Ф. Песьня каваля. С. 237.
Чарнышэвіч, Ф. Лета. С. 237–238.
Чарнышэвіч, Ф. Вечар. С. 238.
Чарнышэвіч, Ф. Жыве Беларусь! С. 238.
Аляхновіч, Ф. Бутрым Няміра (драма). С. 239–244.
Аляхновіч, Ф. Цені (драма ў 3-х актах). С. 244–250.
Галубок, У. Званы. С. 251–253.
Галубок, У. Бязьвінная кроў (драма ў 3-х актах). С. 253–264.
Шантыр, Ф. Над магілай апошняга. С. 265–268.
Шантыр, Ф. У час барацьбы. С. 268–270.
Родзевіч, Л. Беларусь. С. 271–272.
Родзевіч, Л. Пакрыўджанья (драма ў 4-х дзях). С. 272–277.
Родзевіч, Л. Жабрак. С. 277–278.
Арсеньнева, Н. Плакалі ў садзе бярозы... С. 279.
Арсеньнева, Н. У небе пылаюць чырвоныя хмары... С. 279–280.
Арсеньнева, Н. Лес шумеў. С. 280.
Арсеньнева, Н. У лесе. С. 280.
Арсеньнева, Н. Восень. С. 281.
Арсеньнева, Н. Плач старога лясуна. С. 281–282.
Арсеньнева, Н. Вясельле. С. 282–284.

77. **Галубок, У. І.** Белы вянок : драма ў 1-м акце з жыцця Заходняй Беларусі / Ул. Галубок. – Менск : Беларускае дзяржаўнае выдавецтва, 1929. – 19 с. – (Тэатральная бібліотэка).

Шифр: XXV*/6 1208

Шифр с.х.: 13904-Б

Наличие штампов: № 2 (обл., тит.л.)

Номер КП: 1929/10917

ЛБД: 1929. № 372

78. Галубок, У. І. Ганка : драма ў 5-ці актах / Уладыслаў Галубок. – Менск : Беларускае дзяржаўнае выдавецтва, 1929. – 54 с. – (Тэатральная бібліотэка).

Шифр: XXV*/6 989

Шифр с.х.: 13903-Б

Наличие штампов: № 2 (тит.л.)

Номер КП: 1929/5856

ЛБД: 1929. № 153

79. Галубок, У. І. Суд : камэдыя ў 1-м акце / Уладыслаў Галубок. – Менск : Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі, 1925. – 40 с.

Шифр: XXV*/6 281

Шифр с.х.: 16359-Б

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: 1926/1706

ЛБД: 1925. № 24

80. Гольдберг, М. М. Пабягуць слупы : нарысы і нататкі / Міхась Гольдберг ; прадмова Л. Бендэ. – Менск : Чырвоная зьмена, 1929. – 67, [1] с.

Шифр: XXV*/6 1004

Шифр с.х.: 39088-Б

Наличие штампов: № 2 (тит.л.)

Номер КП: 1929/5810

ЛБД: 1929. № 156

Содержание:

Бендэ, Л. Прадмова. С. 3–4.

Прадвесье дзевяноста восьмага. С. 5–8.

Іван Пуліхаў. С. 9–13.

На апошніх загонах. С. 14–19.
Поэзія Ямнай. С. 20–24.
Галубок. С. 25–28.
Кветкі, якія перамогуць. С. 29–32.
Аўтобус пайшоў. С. 33–36.
Лясны інтэрнацыянал. С. 37–41.
Руць. С. 42–46.
Людзі новай зямлі (комуна «Чырвоны Барацьбіт» на Віцебшчыне).
С. 47–56.
Ноімавы квартаранты. С. 57–60.
Паход на Князь-возера. С. 61–64.
Пабягуць слупы. С. 65–67.

81. Грамыка, М. А. Каля тэрасы : драма ў 4-х дзях з часоў 1917 году / Міхайла Грамыка. – Менск : Беларускае дзяржаўнае выдавецтва, 1929. – 60 с.

Шифр: XXV*/6 1316

Шифр с.х.: 13776-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1930/2412

ЛБД: 1929. № 633

82. Два гады нацыянальнай работы ў БССР : збор прамоў, артыкулаў і рэзалюцый па нацыянальным пытанні. – Менск : Выданьне Нацыянальнай камісіі ЦВК БССР, 1929. – 167, [1] с.

Шифр: XXV*/6 1132

Шифр с.х.: 45396-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1929/7264

ЛБД: 1929. № 269

Содержание:

Будзін, Ш. Прамова. С. 3–8.

Даклад тав. *Ігнатоўскага* на XI зьездзе КП(б)Б. Аб выніках нацыянальна-культурнага будаўніцтва і палітасветнай працы да 10-годзьдзя Кастрычнікавай рэвалюцыі. С. 9–29.

Пытанні нацыянальнай палітыкі (з прамовы т. *Гамарніка* на XII зьездзе КП(б)Б). С. 30–33.

- Даклад тав. **Чарвякова А.Г.** на II Усебеларускім Зьездзе сялян-яўрэяў (студзень 1928 году). С. 34–57.
- Вынікі работы па правядзеньні беларусізацыі ў БССР (даклад т. **Хацкевіча** на пасяджэньні Прэзыдыуму Савету Нацыянальнасьцяй ЦВК СССР 1927 г.). С. 58–75.
- Вынікі работ сярод Нацыянальных меншасьцяў у БССР (даклад т. **Хацкевіча** на пасяджэньні Прэзыдыуму Савету Нацыянальнасьцяй ЦВК СССР 1927 г.). С. 76–92.
- Нацыянальнае пытаньне (з дакладу тав. **М. Галадзеда** на VII Менскай Акруговай Канфэрэнцыі КП(б)Б). С. 93–98.
- Даклад тав. **Прышчэпава** на пасяджэньні СНК БССР аб выніках і пэрспэктывах зямляўпарадкаваньня працоўных яўрэяў (студзень 1929 г.). С. 99–118.
- Кулак.** Некаторыя вынікі ажыцьцяўленьня нацыянальнай палітыкі ў рабоце прафсаюзаў Беларусі (за апошнія 2 гады). С. 119–124.
- Пастанова XI Зьезду КП(б)Б аб выніках нацыянальна-культурнага будаўніцтва і палітасьветнай працы к дзёсяцігодзьдзю Кастрычнікавай Рэвалюцыі. С. 126–137.
- Пастанова бюро ЦК КП(б)Б аб ходзе работ па беларусізацыі ўстаноў БССР (ад 25 верасьня 1928 г.). С. 137–139.
- Рэзалюцыя па дакладу ЦВК БССР аб культурнагаспадарчым абслугоўваньні нацыянальных меншасьцяў Беларускай ССР (Сакратар Прэзыдыуму Савету Нацыянальнасьцяй ЦВК Саюзу ССР **Кульбэзэраў**). С. 139–142.
- Рэзалюцыя Прэзыдыуму Савету Нацыянальнасьцяй ЦВК ССР, прынятая па дакладу тав. **Хацкевіча** аб беларусізацыі. С. 142–144.
- Пастанова Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Беларускае ССР. С. 144.
- Пастанова Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Беларускае ССР (па дакладу Нацкамісіі аб выніках усебеларускіх зьездаў сялян-яўрэяў і літоўцаў). [За Старшыню Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. Хацкевіч**, За Сакратара Цэнтральнага Выканаўчага камітэту БССР **А. Сташэўскі**]. С. 145–146.
- Пастанова Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Беларускае ССР (аб практычных мерапрыемствах па выкананьні пастановаў прэзыдыуму Савету Нацыянальнасьцяй ЦВК Саюзу ССР па дакладу ўраду БССР аб беларусізацыі). [Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР **А. Чарвякоў**, Сак-

- ратар Цэнтральнага Выканаўчага камітэту БССР *А. Хацкевіч*]. С. 146–147.
- Пастанова прэзыдыуму ЦВК БССР (ад 10 лістапада 1927) аб рабоце Нацсаветаў. [Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР *А. Чарвякоў*, Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага камітэту БССР *А. Хацкевіч*]. С. 148–149.
- Усім Акруговым і Раённым Выканаўчым Камітэтам. [Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР *А. Чарвякоў*, Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага камітэту БССР *А. Хацкевіч*]. С. 150–151.
- Пастанова Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і савету Народных Камісараў БССР (аб рэарганізацыі Інстытуту Беларускай Культуры ў Беларускаю Акадэмію Навук). [Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР *А. Чарвякоў*, Старшыня Савету Народных Камісараў БССР *М. Галадзед*, Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага камітэту БССР *А. Хацкевіч*]. С. 151–152.
- Пастанова СНК БССР па дакладу Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту. [Нас. Старшыні Савету Народных Камісараў БССР *М. Карклін*, Нам. Кіраўніка Спраў Савету Народных Камісараў і Эканамічнай Нарады БССР *Л. Дубавіцкі*]. С. 152–154.
- Пастанова Савету Народных Камісараў Беларускае ССР (аб гаспадарчым упарадкаваньні мястэчак). [Старшыня Савету Народных Камісараў БССР *М. Галадзед*, Сакратар Савету Народных Камісараў БССР *Н. Узараў*]. С. 154–159.
- Пастанова СНК БССР па дакладу аб выніках і перспэктывах зямельнага ўпарадкаваньня працоўных яўрэяў БССР. [Старшыня Савету Народных Камісараў БССР *М. Галадзед*, За Сакратара, СНК БССР *Спэктар*]. С. 159–162.
- Рэзальюцыя, прынятая на пасяджэньні Нацкамісіі ЦВК БССР ад 5 красавіка 1928 г. па дакладу аб беларусізацыі Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту і зацьверджаная прэзыдыумам ЦВК БССР 21 чэрвеня 1928 г. С. 162–163.
- Пастанова нацыянальнай камісіі ЦВК БССР па дакладу аб працы Белсаматужпрамкаапэрацыі. С. 164–165.
- Пастанова нацыянальнай камісіі ЦВК БССР па дакладу Белдзяржавыдавецтва аб выданьні і распаўсюджваньні літаратуры на мовах нацменшасьцяй БССР. С. 165–167.
- Пастанова нацыянальнай камісіі ЦВК БССР аб становішчы і працы нацкамераў нарсудоў. С. 167.

83. Дудар, А. Марсэльеза : апавяданьні / Ал. Дудар. – Менск : Выданьне ЦБ «Маладняка», 1927. – 81 с.

Шифр: XXV*/а 133

Шифр с.х.: 22707-А

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1928/2421

ЛБД: 1928. № 84

Содержание:

Марсэльеза. С. 3–10.

Фальварак «Падмошша». С. 11–25.

Спатканьне. С. 26–37.

Таварыш Кунегін. С. 38–52.

Казка. С. 53–66.

Пані Лясоцкая. С. 67–81.

84. Жніво і дажынкi : беларускія народныя песьні / з «Беллар. Зборн.» Е. Романова выбраў і ўлажыў да друку П. Станіч. – Вільня : Выдавецтва Камітэту : Друкарня М. Кухты, 1918. – 32 с.

Шифр: XXV*/б 24

Шифр с.х.: 8127-А

Наличие штампов: № 3 (тит.л., с. 17, 32)

Номер КП: 1921/367

85. Жылуновіч, З. Узгоркі і нізіны : крытычныя нарысы / З. Жылуновіч. – Менск : Беларускае дзяржаўнае выдавецтва, 1928. – 321, [1] с.

Шифр: XXV*/б 855

Шифр с.х.: 8128-А

Наличие штампов: № 3 (тит.л., с. 17, [1])

Номер КП: 1929/1500

ЛБД: 1928. № 666

Содержание:

Ад аўтара. С. 5.

Этапы развіцьця беларускае літаратуры (нарыс). С. 7–47.

Янка Купала[это заглавие произведения, а не автор] – пясняр
вызвалення (крытычна-біографічны нарыс). С. 48–84.
Рэволюцыйным шляхам (да дзесяцілецця творчасці М. Чарота).
С. 85–185.
У надзеях над прасторамі (жыццё і творчасць Алеся Гурлы).
С. 186–223.
Купчастыя руні. С. 224–240.
Літаратурныя падзеі ў 1926 г. С. 241–257.
Ці сапраўды «Узвышша» ёсць узвышша? (па часопісі «Узвышша»
№ 1). С. 258–284.
Шкоднае ў беларускай літаратуры (што было і чаго не павінна
быць). С. 285–311.
Цвёрдымі крокамі (да арганізацыі пісьменьнікаў «Польмя»).
С. 312–321.

86. Заходняя Беларусь на лаве падсудных : процэс Бе-
ларускай сялянска-работніцкай грамады, 23 лютага – 22 мая
1928 г. – Менск : Беларускае дзяржаўнае выдавецтва, 1929. –
251, [1] с.

Шифр: XXV*/б 963

Шифр с.х.: 13663-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1929/5247

ЛБД: 1929. № 93

Содержание:

Ад рэдакцыі. С. 3–5.

Традыцыя, С. Па сьлядох Раманавых. С. 7–32.

Паўлоўскі, Я. На процэсе. С. 33–90.

Лехіта. Судовае следзтва : дзеючыя асобы. С. 91–113.

Выступленьні на судзе і прысуд. С. 115–254.

87. Зборнік сцэнічных твораў. Т. 1, сшыт. 1. Камэдыі і ва-
дэвілі. – Менск : Друкарня Я. Грынблята, 1918. – 150, [1] с. – На
обл. загл. тома : Камэдыі.

Шифр: XXV*/в 12^{1,1)}

Шифр с.х.: 26468-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1922/536

Содержание:

Купала, Я. Паўлінка : сцэны із шляхоцкага жыцця : у двух актах. С. 5–44.

Алехнович, Ф. Манька : пьеса у 4-х актах. С. 45–75.

Прыгаворка, Н. (Вінцук Дунін-Марцінкевіч). Залёты : сьмяхотная штука у 3-х дзеях (напісана у Люцынцэ 8-го сьнежня 1870 году). С. 77–113.

Краніўніцкі, М. Пашыліся ў дурні : жарцік у 3-х дзеях (пераклад з украінскае мовы (с папраўкамі)). С. 115–150.

88. Зборнік сцэнічных твораў. Т. 1, сшыт. 2. Вадэвілі. – Менск : Друкарня Я. Грынблята, 1918. – 113 с. – На обл. в надзаг.: Выданне «Вольнае Беларусі».

Шифр: XXV*/в 12^{1,2)}

Шифр с.х.: 26469-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1922/485

Содержание:

Каганец, К. Модны шляхцюк : бытовая камэдыя у 1-ой дзеі. С. 3–15.

Міхалка : камэдыя у 1-ой дзеі / с польскага на беларускі лад перарабілі *Долецкія*. С. 17–34.

Валодзьскі, А. Як Яны жаніліся (жарт) / вольны пераклад *Власта*. С. 35–49.

Краніўніцкі, М. Па рэвізіі : камэдыя у 1-й дзеі / перароблена з укра[...]. С. 51–71.

Алехнович, Ф. Чорт і баба : жарт у 1 акце (паводле народнай казкі). С. 73–86.

Чэхов, А. Мядзьведзь : жарт у 1-м акці (пераклад з расійскага). С. 87–100.

Чэхов, А. Сватанне : жарт у 1 акце / перелажыў з расійскае на беларускую мову Н. Чарноцкі. С. 101–113.

89. Зборнік твораў дзя дзіцячага тэатру. – Менск : Выданьне Беларускай Цэнтральнай Школьнай Рады, 1920. – 58 с.

Шифр: XXV*/в 13

Шифр с.х.: 45397-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1922/486

Содержание:

Кудзелька, М. Данілка і Алеська : дзіцячая п'еска ў 2-х дзеях са сьпевамі. С. 3–16.

Аляхновіч, Ф. У лясным гушчары : казка ў 1 акці. С. 17–24.

Гарун, А. Датрымаў характар / пераробка з польскага «За кару»
М. І. С. 25–34.

Рак, С. Марцэлька : п'еса для дзяцей у 4-х актах / вольны пераклад п'есы для дзяцей «Побѣдила» *Кляудыі Лукашэвічавай*. С. 35–58.

90. Камуністычная партыя Беларусі. Цэнтральны камітэт. Аддзел прапаганды і агітацыі. Самаадукацыя : арганізацыя, кіраўніцтва : праца гурткоў / Агітпроп аддзел ЦК КП(б)Б, Бюро па самаадукацыі. – Менск : [б.в.], 1927. – 157, [2] с.

Шифр: XXV*/6 597

Шифр с.х.: 26617-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1928/1812

ЛБД: 1927. № 554

Содержание:

Замест прадмовы. С. 5–6.

3 рэзолюцыі Бюро ЦК КП(б)Б «Аб выніках партасьветы за 1926–27 г.». С. 7–8.

Кнорын, В. Значэнне і асноўныя задачы самаадукацыі. С. 8–11.

Папоў, К. Аб удзельнай вазе самаадукацыі ў сыстэме партасьветы на 1927–28 навучальны год. С. 11–18.

Тэзісы ЦК УсеКП(б) аб пастаноўцы політычнае самаадукацыі. С. 21–28.

Краўчанка, А. Арганізацыйныя пытаньні самаадукацыі. С. 28–37.

Арганізацыйныя гурткоў самаадукацыі. С. 37–38.

3 рэзолюцыі Ўсебеларускае нарады па самаадукацыі. С. 38–40.

3 рэзолюцыі 2 Усесаюзнае нарады па самаадукацыі С. 40–43.

- Аляксандрав, В.** Партактыву і самаадукацыі (з артыкулу «Помощь самообразов.» № 1 за 1927 г.). С. 43–50.
- Паўлаў, С.** Організацыя консультацый па самаадукацыі актыву. С. 50–55.
- Руднеў, А.** Організацыя гурткоў самаадукацыі бібліятэкамі (з брошуры **А. Суднова** «Как проводить самообразовательную работу в библиотеке»). С. 55–58.
- Інструкцыя ячэйкаваму ўпаўнаважнаму па самаадукацыі. С. 59–60.
- Інструкцыя аб працы раённага арганізатара па самаадукацыі. С. 61–62.
- Інструкцыя аб арганізацыі гурткоў самаадукацыі. С. 63–64.
- 3 рэзолюцыі 1-е нарады па самаадукацыі. С. 67–68.
- Остэрман, Э.** Мэтоды кіраўніцтва самаадукацыяй. С. 69–72.
- Шырамаў, А.** Праца па самаадукацыі ў вёсцы. С. 72–81.
- Фільштынскі, А.** Работа па самаадукацыі і саўпартшкола. С. 81–87.
- Остэрман, Э.** Мэтодыка рэцэнзавання і консультацыі па самаадукацыі. С. 87–91.
- Вечары запытаньяў і адказаў (з брошуры **І. Рэбэльскага** «Вечера вопросов и ответов»). С. 91–97.
- Ошэраў, З.** Роля і абавязкі консултанта. С. 97–103.
- Кантаровіч, Е.** Мэтодыка вуснай консультацыі. С. 103–113.
- Магазынэр, Е.** Аб рухомай консультацыі. С. 113–115.
- Кац, Д.** Організацыя і мэтодыка індывідуальнае політсамаадукацыі. С. 115–121.
- Інструкцыя да складання мэтодычнай распрацоўкі для гурткоў самаадукацыі і індывідуалаў. С. 121–124.
- Мэтодыка заняткаў гуртка. С. 127–128.
- Як чытаць кнігу (з брошуры **В.А. Неўскага** «Как находить нужную книгу»). С. 128–136.
- Ошэраў, З.** Як займацца самому, без кіраўніка, па кнізе «політграмота» Тайшына і Казлова і іншых падручніках політграмоты. С. 136–140.
- Остэрман, Э.** Організацыя і мэтодыка праца гуртка. С. 141–146.
- Ошэраў, З.** Як пісаць пратаколы заняткаў. С. 147.
- Інструкцыя аб мэтодах заняткаў па самаадукацыі. С. 148–149.
- Остэрман, Э.** Чым павінен быць сектар гуртка самаадукацыі. С. 150–152.
- Гурская, А., Кантаровіч, Л.** Гурткі павышанага тыпу. С. 152–157.

91. Камуністычная партыя Беларусі. Цэнтральны камітэт. Адзел прапаганды і агітацыі. У дапамогу самаадукацыі. Вып. 1. Пытанні пяцёхгадовага пляну і рацыяналізацыі : праграмы і матэрыялы / Агітпроп ЦК КП(б)Б ; Бюро па самаадукацыі. – Менск : [б. в.], 1928. – 53, [1] с.

Шифр: XXV*/6 627 вып. 1)

Шифр с.х.: 43021-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1928/2344

ЛБД: 1928. № 28

Содержание:

Прадмова. С. 3–4.

Пэрспэктывы гаспадарчага разьвіцьця СССР і БССР у сувязі з дырэктывамі партыі па «пяцілетцы» СССР і БССР. С. 5–16.

Аб Рацыяналізацыі вытворчасьці і разьмеркаваньні і аб інтэнсыўнасьці працы (з прамовы т. *Бухарына* на 16-ай Маскоўскай партконфэрэнцыі. «Правда. № 269. 24 лістапада 1927 г.»). С. 17–19.

Баран, М. Рацыяналізацыя і гаспадарчае будаўніцтва ў БССР (з Дакладу т. *Кнорына* на верасеньскім (1927 г.) Пленуме ЦК КП(б)Б). С. 19–21.

Ракаў, Я. Пытанні рацыяналізацыі ў БССР. С. 21–34.

Пытанні рацыяналізацыі розьнічнага гандалю. С. 34–38.

Ракаў, Я. Што трэба рабіць па рацыяналізацыі ў раёнах і на вёсцы. С. 39–42.

Пытанні рацыяналізацыі вытворчасьці. С. 43–49.

Аб вытворчых нарадах (з рэзолюцыі VII Усесаюзнага зьезду профэсыянальных саюзаў, 6–18 сьнежня 1926 г.). С. 49–51.

(з рэзалюцыі Верасеньскага (1927 г.) Пленуму ЦК КП(б)Б «Аб гаспадарчых дырэктывах на 1927–28 гаспадарчый год»). С. 51–53.

XI Зьезд КП(б)Б «Аб рацыяналізацыі» (з рэзолюцыі XI Зьезду КП(б) «Аб асновах пяцёхгадовага пляну народнай гаспадаркі БССР і СССР»). С. 53.

92. Камуністычная партыя Беларусі. Цэнтральны камітэт. Адзел прапаганды і агітацыі. У дапамогу самаадукацыі. Вып. 2. Камінтэрн і перспектывы сусветнай рэвалю-

цыі. Пагроза вайны і абарона СССР : праграмы / Агітпроп ЦК КП(б)Б ; Бюро па самаадукацыі. – Менск : [б. в.], 1928. – 15 с.

Шифр: XXV*/б 627 вып. 2)

Шифр с.х.: 26652-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1928/2363

ЛБД: 1928. № 27

Содержание:

Комінтэрн і пэрспэктывы сусьветнай рэволюцыі. С. 5–12.

Тэма – Пагроза вайны і абарона СССР. С. 12–15.

93. Кастрычнікавая рэволцыя ў атрадзе і школе : зборнік матэрыялаў / пад рэдакцыяй, [з прадмовай] А. Якімовіча і П. Хэйфэца. – Менск : Выданьне ЦК ЛКСМБ, 1925. – 79, [1] с. – (Бібліотэка «Чырвоная зьмена». Піонэрская сэрыя).

Шифр: XXV*/б 262

Шифр с.х.: 22724-А

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: 1926/803

ЛБД: 1925. № 66

Содержание:

Чаму і як адбылася Кастрычнікавая рэволюцыя. С. 5–11.

Палянскі, В. Размова Леніна з Кранштадам па простаму проваду. С. 12–15.

Антонан-Аўсеенка, В. Канец Часовага Ўраду (25-га кастрычніка). С. 16–20.

Троцкі, Л. Рашучы дзень. С. 21–23.

Ліст Леніна да таварышоў перад Кастрычнікавай рэволюцыяй. С. 24–26.

Пясткоўскі, С. На другі дзень пасья перавароту. С. 27–33.

Мануільскі, Д. У дні барацьбы і перамогі. С. 34–38.

Быкаў, П. Сьмерць Мікалая Раманава (16 чэрвеня 1918 г.). С. 39–40.

Яраслаўскі, А. Юным Ленінцам, нараджаным пролетарскай рэволюцыяй. С. 41–43.

Рыд, Д. Ленін – правадыр. С. 44–47.

Якімовіч, А. У дні змаганьня. С. 48–61.

Інтэрнацыянал Ленінцаў. С. 62–63.

Сонца нарадзілася. С. 64–66.

Песьня «Чырвоных Зорак». С. 67.

Якімовіч, А. Шагай-жа дружна, піонэр. С. 68.

Труба, А. Мой сон перад сёмай гадавінай Кастрычніка. С. 69–73.

У Комсамол Ільліча. С. 74–75.

Хэйфэц, П. Некаторыя ўказаньні да правядзеньня сьвята. С. 76–79.

94. Кнігасьпіс Беларускага дзяржаўнага выдавецтва. – Менск : Друкарня Беларускага дзяржаўнага выдавецтва, 1928. – 124 с.

Шифр: XXV*/6 879

Шифр с.х.: 26516-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1929/1502

ЛБД: 1928. № 647

95. Кнігасьпіс кнігарні Беларускага В-ва «Савецкая Беларусь». – Менск : Савецкая Беларусь, 1923. – 13 с.

Шифр: XXV*/6 56

Шифр с.х.: 12440-А

Наличие штампов: № 3 (обл., с. 13)

Номер КП: 1924/186

96. Кнорын, В. Г. Міжнароднае становішча і нашы задачы / доклады т. Кнорына і т. Галадзедз. – Менск : Беларускае дзяржаўнае выдавецтва, 1927. – 73 с.

Шифр: XXV*/6 510

Шифр с.х.: 28045-Б

Наличие штампов: № 2 (обл., тит.л.)

Номер КП: 1927/7546

ЛБД: 1927. № 331

97. Лёсік, А. Ю. Да рэформы беларускага правапісу / Ан-

тон Лёсік і Язэп Лёсік. – [Менск : б. в., 1926]. – 8 с. – (Матар’ялы да Акадэмічнае Конфэрэнцыі па рэформе правапісу і азбукі / Інстытут беларускае культуры, Сэкцыя беларускае мовы і літаратуры ; 2).

Шифр: XXV*/б 353

Шифр с.х.: 16965-Б

Наличие штампов: № 2 (обл.)

Номер КП: 1926/6915

ЛБД: 1926. № 176

98. Лёсік, А. Ю. Да рэформы беларускага правапісу / Антон Лёсік. – [Менск : б. в., 1926]. – 25 с. – (Матар’ялы да Акадэмічнае Конфэрэнцыі па рэформе правапісу і азбукі / Інстытут беларускае культуры, Сэкцыя беларускае мовы і літаратуры ; 3).

Шифр: XXV*/б 355

Шифр с.х.: 16964-Б

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: 1926/6959

ЛБД: 1926. № 325

99. Лёсік, А. Ю. Ня ўсе-ж разам, ягомосьці! / А. Лёсік. – Вільня : Друкарня Марціна Кухты, 1914. – 32 с.

Шифр: XXV*/б 75

Шифр с.х.: 8639-А

Наличие штампов: № 3 (тит.л., с.17, 32)

Номер КП: 1914/3698

100. Лёсік, Я. Ю. Спрашчэньне правапісу / Язэп Лёсік. – [Менск : Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі, 1926]. – 24 с. – (Матар’ялы да Акадэмічнае Конфэрэнцыі па рэформе правапісу і азбукі / Інстытут беларускае культуры, Сэкцыя беларускае мовы і літаратуры ; 1).

Шифр: XXV*/б 407

Шифр с.х.: 16963-Б

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: 1927/832

ЛБД: 1926. № 327

101. Лёсік, Я. Ю. У справе рэформы нашае азбукі / Язэп Лёсік. – [Менск : БДВ, 1926]. – 10 с. – (Матар’ялы да Акадэмічнае Конфэрэнцыі па рэформе правапісу і азбукі / Інстытут беларускае культуры, Сэкцыя беларускае мовы і літаратуры ; 1).

Шифр: XXV*/б 354

Шифр с.х.: 16958-Б

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: 1926/6914

ЛБД: 1926. № 175

102. Ліманаўскі, Я. Вецер з усходу / Я. Ліманаўскі. – Менск : Беларускае дзяржаўнае выдавецтва, 1929. – 69, [2] с. – (Мастацкае слова – масам!).

Шифр: XXV*/б 1302

Шифр с.х.: 8385-А

Наличие штампов: № 3 (тит.л., с. 17, [2])

Номер КП: 1930/1471

ЛБД: 1929. № 663

103. Ліманаўскі, Я. Над абрывама / Я. Ліманаўскі. – Менск : Беларускае дзяржаўнае выдавецтва, 1929. – 297, [3] с.

Шифр: XXV*/б 1243

Шифр с.х.: 16976-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1930/326

ЛБД: 1929. № 392

Содержание:

Над абрывама. С. 3–118.

Палоньнікі (адшуканы скарб). С. 119–189.

Дзьве пущіны. С. 191–297.

104. Матар’ялы і пастановы па народнай асьвеце. – Віцебск : Выданьне Інспэктарыяту народнае асьветы, 1929. – 32 с.

Шифр: XXV*/а 236

Шифр с.х.: 20349-А

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1930/4057

ЛБД: 1929. № 626

105. Міцкевіч, М. Як Мікіта бараніу сваіх / М. Міцкевіч і Я. Лёсік. – Мінск : Выданьне «Вольнае Беларусі», 1917. – 8 с.

Шифр: XXV*/б 43 (ил. 10)

Шифр с.х.: 8611-А

Наличие штампов: № 3 (обл.; с. 8)

№ 11 (обл., с. 8)

Номер КП: 1922/542

ЛБД: неизв.

106. Мядзёлка, П. В. Селянская доля / Паўлінка. – [Б. м. : б. в.], 1921. – 15 с. – Отд. оттиск из: Сялянская доля : часопіс. [Каўнас], 1921.

Шифр: XXV*/а 29

Шифр с.х.: 22734-А

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1922/543

ЛБД: неизв.

107. Нацыянальнае пытаньне і Комуністычная партыя : зборнік артыкулаў, прамоваў і пастанаваў / уложаны пад рэдакцыяй Ус. Ігнатоўскага. – Менск : Савецкая Беларусь, 1924. – 231, III с.

Шифр: XXV*/в 35

Шифр с.х.: 45131-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1925/1855

Содержание:

- Ігнатоўскі, У.** Уводзіны (Комуністычная партыя Беларусі і беларускае пытаньне). С. 3–16.
- Сталін, І.** Марксызм і нацыянальнае пытаньне. С. 17–53.
Рэзолюцыя па нацыянальнаму пытанню, прынятая на нарадзе Ц.К. Р.С.–Д. К. Р. П. з партыйнымі работнікамі ўлетку 1913 г. С. 54–55.
- Ленін, У.** Крытычныя ўвагі да нацыянальнага пытаньня. С. 56–81.
Рэзолюцыя да нацыянальнага пытаньня, прынятая Ўсерасійскай Конфэрэнцыяй Р. С.–Д. Р. П. (бальшавікоў) 24–29 красавіка 1917 г. С. 82–83.
- Ленін, У.** Да нацыянальнага пытаньня на Ўкраіне. С. 84–86.
- Сталін, І.** Кастрычнікаўская рэволюцыя і нацыянальнае пытаньне. С. 87–92.
- Нацыянальнае пытаньне на VIII зьездзе Р.К.П. (Прамова, сказанная на VIII зьездзе Р.К.П. (бальшавікоў) *Ул. Леніным* 19 сакавіка 1919 г.) С. 93–99.
- Нацыянальнае пытаньне на 2-ім Конгрэсе III Інтэрнацыяналу. (Прамова Т. *Леніна*, сказанная на 2-ім Конгрэсе Комуністычнага Інтэрнацыяналу (26 ліпеня 1920 г.)). С. 100–103.
- Тэзісы да нацыянальнага і колёніяльнага пытаньня, прынятыя 2-ім Конгрэсам III Комуністычнага Інтэрнацыяналу. С. 103–110.
- Сталін, І.** Політыка Савецкае Ўлады ў нацыянальным пытаньні ў Расіі. С. 111–116.
- Нацыянальнае пытаньне на X зьездзе Р.К.П. : даклад т. *Сталіна*. С. 117–121 ; Доклад т. *Сафарова*. С. 122–128.
- Рэзолюцыя X зьезду РКП аб чарговых задачах партыі ў нацыянальным пытаньні. С. 128–134.
- Сталін, І.** Да пастаноўкі нацыянальнага пытаньня. С. 135–138.
- Трайнін, І.** Савецкая ўлада і вызваленьне нацый. С. 139–146.
- Троцкі, Л.** Нацыянальнае пытаньне і выхаваньне партыйнай моладзі. С. 147–156.
- Нацыянальнае пытаньне на XII-ай конфэрэнцыі Р.К.П. (б). Нацыянальныя моманты ў партыйным і дзяржаўным будаўніцтве : даклад *І. Сталіна* на пасяджэньні XII зьезду Р.К.П. (23 красавіка 1923). С. 157–169.
- Рэзолюцыя XII зьезду РКП(б) у нацыянальным пытаньні. С. 169–176.
- Троцкі, Л.** Чырвоная армія нацыянальнае пытаньне (адрывак з артыкулу «Пэрспэктывы й заданьні вайсковага будаўніцтва»). С. 177–179.

- Абвяшчэньне Заходняй Комуны Беларускай Савецкай Рэспублікай (Рэзолюцыя, прынятая на 1-ым зьездзе Комуністычнай партыі (бальшавікоў) Беларускай Рэспублікі 30 сьнежня 1918 г.). С. 183.
- Абвяшчэньне Незалежнай Савецкай Беларусі 1-га студзеня 1919 г. (Менск) : Маніфэст Часовага Работніча-Сялянскага Савецкага Правіцельства Беларусі. [Іменем вольнага Беларускага народу: Старшыня Часовага работніча-Сялянскага Правіцельства Беларусі Зьмітро Жылуновіч. Сябры Правіцельства: *А. Мяснікоў, С. Іваноў, Алесь Чарвяк, І. Рэйнгольд*]. С. 184–186.
- Дэкларацыя аб абвяшчэньні незалежнасьці Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі Беларусі. [За Цэнтральны Комітэт Комуністычнай Партыі Літвы і Беларусі *І. Сьмілга, В. Кнорын, А. Чарвякоў*. За Цэнтральны Комітэт Усеагульнага Жыдоўскага Рабочага Саюзу «Бунд» Вайнштэйн. За Цэнтральны Комітэт Беларускай Комуністычнай Арганізацыі *Ў. Ігнатоўскі*. За Цэнтральнае Бюро Профэсэянальных Саюзаў гор. Менску і Менскай губ. А. Крыніцкі]. С. 187–189.
- Пастанова 2-й сэсіі Цэнтральнага Выканаўчага Комітэту Саветаў Беларусі, адбыўшайся ў лютым м-цы 1921 г. па пытаньню аб мясцовых мовах. С. 190–191.
- Беларускае нацыянальнае пытаньне і комуністычная партыя : тэзісы. С. 192–195.
- XII Ўсебеларускі зьезд Компартыі. Нацыянальныя моманты ў савецкім партыйным будаўніцтве (даклад т. Чарвякова). С. 196–208.
- Рэзолюцыя да нацыянальнага пытаньня, прынятая XII Усебеларускай Конфэрэнцыяй Комуністычнай партыі (бальшавікоў) 1923 г. сакавік м-ц. С. 209–211.
- Пастанова VII-га Зьезду Саветаў Рабочых, Сялянскіх і Чырвонаармейскіх дэпутатаў Гомельскай губэрні (1923 – сьнежань) а далучэньні да Беларусі. С. 212.
- Пастанова XI-га Губ. Зьезду Саветаў Рабочых, Сялянскіх і Чырвонаармейскіх дэпутатаў Віцебшчыны а далучэньні да Беларусі. С. 212–213.
- Пастановы V-га Ўсебеларускага Зьезду Саветаў аб пашырэньні Беларусі. С. 213.
- Пастанова Прэзыдыуму Ўсерасійскага Цэнтральнага Выканаўчага Комітэту, 4 лютага 1924 г. С. 213–214.
- Пастанова Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Комітэту Саю-

зу Сав. Соц. Рэспублік. [Старшыня ЦВК СССР *Н. Нарыманаў*, Сэкрэтэр ЦВК СССР *А. Енукідзе*]. С. 214–215.

VI-ы ўсебеларускі Надзвычайны Зьезд Саветаў Рабочых, Сялянскіх і Чырвонаармейскіх Дэпутатаў а пашырэнні Беларусі. Пашырэнне тэрыторыі Беларускай рэспублікі і заданні Савецкага ўраду (з тэзісаў да дакладу т. *Чарвякова*). С. 215–217.

Пастанова VI ўсебеларускага Надзвычайнага Зьезду Саветаў Рабочых, Сялянскіх і Чырвонаармейскіх Дэпутатаў а пашырэнні тэрыторыі Беларускай Рэспублікі. С. 217–218.

Нацыянальнае пытаньне на 2-ой сэсіі ЦВК Беларусі (Ліпень – 1924 г.). Доклад т. *Ігнатоўскага* а практычным ажыццяўленьні нацыянальнае політыкі. С. 219–225.

Пастанова 2-ой Сэсіі ЦВК Беларусі VI скліканьня аб практычных спосабах ажыццяўленьня нацыянальнае політыкі. С. 225–229.

V-ы Конгрэс Комінтэрну а беларускім і ўкраінскім нацыянальным пытаньні. С. 230–231.

108. Нацыянальная політыка Комуністычнае партыі / пад рэдакцыяй А. Гаруновіча і С. Будзінскага. – Менск : Беларускае дзяржаўнае выдавецтва, 1930. – 52, [1] с.

Шифр: XXV*/б 1373

Шифр с.х.: 20114-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1930/4037

ЛБД: 1929. №680

109. Наша праца : падручнік для працы з дарослымі па комплекснаму мэтоду : пераклад з 6-га расійскага выданьня з прыстасаваньнем да беларускіх умоў і дадаткам беларускага матар'ялу / зладжыла Элькіна ; пры ўдзеле С. Троіцкага [і інш.]. – Менск : Выданьне Галоўпалітасьветы БССР, 1926. – 580 с., [1] арк. к. : к.

Шифр: XXV*/б 542

Шифр с.х.: 39996-Б

Наличие штампов: № 2 (обл., тит.л.)

Номер КП: 1927/8597

ЛБД: 1927. № 369

Содержание:

- Гартны, Ц.* Дружна, з ахвотай. С. 5.
Праца. С. 6.
Сасноўскі, Л. Грамадзкая праца. С. 6–7.
Гасьціцёў, А. Гудкі. С. 8.
Давайце вывучаць народную гаспадарку. С. 8–10.
Блоніна, Е. Цяжкой была наша доля... С. 10–11.
Правы працоўных. С. 12.
Савельлеў, М. Фабрычна-заводзкая прамысловасьць у Расіі. С. 13–16.
Паўлаў. На фабрыцы. С. 17–19.
Гартны, Ц. Ткачыха. С. 20–21.
Савельлеў, М. Тэкстыльная прамысловасьць. С. 21–23.
Баваўна (па працах М. і П. Уласавых). С. 23–25.
Багдановіч, М. Слуцкія ткачыкі. С. 25.
Лён і яго апрацоўка. С. 26–27.
На прадзільнай фабрыцы. С. 27–29.
Апрацоўка воўны. С. 29–30.
Савельлеў, М. Наша саматужная прамысловасьць. С. 30–31.
Саматужная (кустарныя) вырабы на Беларусі. С. 32–34.
Каплун, С. Праца. С. 34–40.
Чалавек і праца. С. 40–42.
Гасьціцёў, А. Мацней за словы. С. 42–45.
У станка. С. 45–47.
Каплун, С. Аховы працы ў Савецкім Саюзе. С. 47–54.
З прамовы маскоўскага ткача Пётры Аляксеева на судзе 10 сакавіка 1887 г. С. 54–56.
Пакроўскі, М.Н. Становішча рабочых. С. 56–58.
Чарот, М. Два. С. 59.
Пакроўскі, М.Н. Барацьба кляс. С. 60–61.
Сьвірскі, А.І. Прыгнечанасьць рабочае масы. С. 61–63.
Гартны, Ц. К працы. С. 64.
Горкі, М. Першыя крокі рэволюцыянэры. С. 64–66.
Гурло, А. Завод. С. 67.
Савельлеў, М. Мэталапрамысловасьць. С. 68–70.
У вогненным пекле. С. 71–74.
Мамін-Сібірак. На чыгуначна-плавільным заводзе. С. 74–76.
Мэталы. С. 77–81.
Серафімовіч, А. На заводзе. С. 82–84.
Чарот, М. Кавалю. С. 84–85.

Золя, Э. Завод будучага. С. 85–89.
Геерстам-аф, Г. У старой шахце. С. 90–93.
Савельлеў, М. Апал. С. 93–95.
Каменная-вугальная прамысловасць. С. 95–98.
У шахце. С. 98–104.
Ніканаў. Торп. С. 104–107.
Торп на Беларусі. С. 107–109.
Доўгае балота. С. 109–112.
Нафта і яе значэнне. С. 113–116.
Умовы развіцця прамысловасці на Беларусі. С. 116–124.
На фабрыцы беларускіх запалак. С. 124–125.
Баранскі завод цвікоў. С. 126.
Баскіна, Брун, Лібезон, Філіційт. Як арганізавалася Віцебская панчошная фабрыка. С. 126–128.
Паездка на гуту. С. 128–131.
Электрычнасць. С. 131–134.
Белы вугаль. С. 135–136.
Волхаўскі асілак. С. 136–137.
Электрыфікацыя. С. 138–139.
Электрыфікацыя Беларусі. С. 139–142.
Жылін, А. Кругавая парука. С. 142–148.
Золата, плятына і срэбра. С. 148–149.
Сонечная сыстэма. С. 149–154.
Крубэр, Грыгор’ев, Барков, Чафранав. Пахаджэнне гор. С. 154–156.
Горы СССР. С. 156–160.
Профэсійнальныя саюзы. С. 160–168.
Як арганізаваны профсаюзы. С. 168–171.
Сьмідовіч, С. Усесаюзная Камуністычная партыя – УсеКП(б). С. 171–173.
3 гісторыі РКП(б). С. 174–176.
Ігулаў, С. Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік (СССР). С. 176–178.
С.С.С.Р. С. 178 – 179.
Беларуская Савецкая Сацыялістычная Рэспубліка. С. 179–184.
Аб Цэнтральным Выканаўчым Камітэце Беларусі (ЦВКБ). С. 184–185.
Аб Савеце Народных Камісараў (Саўнарком). С. 186–187.
Журба, Я. Гімн працы. С. 188.
Серафімовіч, А. Чый сад? С. 189–190.

З Конституцыі СССР. С. 191.
Сельская гаспадарка. С. 194–198.
Зямлякарыстаньне на Беларусі. С. 199–201.
Жывы сьвет прыроды. С. 201–204.
Глеба і барацьба з сухменем. С. 204–209.
Меч, С. Гісторыя кропелькі вады. С. 209–212.
Чафранаў, С. Клімат. С. 212–214.
У паветры. С. 214–219.
Баромэтр. С. 219–220.
Глёбус. С. 221–222.
Чафранаў, С. Рух зямлі. С. 222–226.
Каляндар стары і новы. С. 226–231.
Зубрылін, Шлыков. Віды і сыстэмы зямляробства. С. 231–236.
Што такое плодасьмен. С. 236–241.
Агроном Сэрадэля. С. 241–244.
Гартны, Ц. Песьня жніі. С. 244–245.
Курдаў, Іваноўскі. Лугі і кармавыя травы. С. 245–247.
Як палепшыць сенажаць. С. 247–252.
Купала, Я. Касцом. С. 252.
Курдаў, Іваноўскі. Лясы СССР. С. 252–255.
Лясная гаспадарка Беларусі. С. 255–258.
Колас, Я. Плытнікі. С. 258–259.
Колас, Я. Лес. С. 259.
Гадоўля жывёлы. С. 259–261.
Гадоўля жывёлы на Беларусі (па Смолічу). С. 261–265.
Сьвярчков. Аб скотным дварэ. С. 265–266.
Рыбацтва. С. 266–268.
Рыбная гаспадарка на Беларусі. С. 268–272.
Паляўніцтва (па А. Додэ). С. 272.
Садоўніцтва СССР. С. 272–273.
Садоўніцтва на Беларусі. С. 274–277.
Галоўныя шкоднікі палявое гаспадаркі і барацьба з імі. С. 277–279.
Лугавы матыль. С. 279–280.
Багданаў, П. Будаўніцтва сацыялістычная сельскае гаспадаркі.
С. 280–283.
Падабед. Малады араты. С. 284–285.
Кабета і машына. С. 286–288.
Вінэра, В. Апрацоўка поля і машыны ў сельскай гаспадарцы.
С. 288–294.
Купала, Я. Мужык. С. 294–295.

З часоў прыгону. С. 295–296.
Бядуля, З. На зачарованых гонях. С. 296–299.
Засечана, зварана і спалена. С. 299–302.
Гарэцкі, М. Панская сучка. С. 302–312.
Нікіціна, І. Помста. С. 313.
1863 год на Беларусі. С. 314–317.
Ігнатоўскі, У. Кастусь Каліноўскі. С. 317–321.
Гартны, Ц. Паўстаньне. С. 321–322.
Дудар, А. Кастусь Каліноўскі. С. 322.
Аддзяленьне прамысловасці ад зямляробства. С. 323–325.
Расслаенне сялянства. С. 325–326.
Колас, Я. Песня батрака. С. 326–327.
Купала, Я. Сьцёпка Жук. С. 327–330.
Краніва. Кулак. С. 330–331.
Пад'ячаў, С. Першы ў воласьці. С. 331–333.
Марыля. Вясковай кабеце. С. 334.
Логінаў. Пастух Сьцёпа. С. 334–336.
Чарот, М. На чырвонай дарозе. С. 336–337.
Сельска-гаспадарчая прамысловасць. С. 338–345.
Уласаў. Цукер. С. 345–347.
Алей. С. 347–348.
Мукавольная вытворчасць. С. 348–349.
Ноччу на млыне. С. 349–354.
Бокль. Коопэрацыя. С. 354–359.
Міхайлаў, І. Шляхі зносін. С. 360–361.
Міхайлаў, І. Значэньне чыгуначнага транспарту. С. 361–363.
Бэрэн. Чыгунка. С. 364–366.
Гурло, А. У дарозе. С. 367.
Гаршын, У. Сьignal. С. 367–369.
Чэхаў, А. Зламысьнік. С. 369–373.
Краніва. У вагоне. С. 374.
Шляхі Беларусі (па Смолічу). С. 375–379.
Вахцераў, В. Пара-асілак. С. 379–381.
Несьцярэнка, А. Карысьць рэк. С. 381–384.
Гурло, А. На моры. С. 385.
Нашы моры. С. 385–387.
Тытанік. С. 387–390.
Бэрэн. Водны транспарт. С. 391–394.
Герд. Староны сьвету. С. 394–395.
Станюковіч, К. «Чалавек за бортом». С. 396–401.

- Бэрэн.** Як людзі перамаўляюцца за тысячы вёрст адзін ад аднаго.
Тэлеграф і тэлефон. С. 401–409.
- Гурло, А.** Самалёт. С. 410.
- Як людзі лётаюць па паветры. С. 410–416.
- Бэрэн.** Посьпехі лётніцтва. С. 417–419.
- Масква – Кёнігсбэрг па паветры. С. 419–420.
- Баявыя задачы паветранага флёту ў мірным будаўніцтве краю.
С. 420–421.
- Сараб’янаў, У.** Карл Маркс. С. 422–424.
- Інтэрнацыянал. С. 424–426.
- Профінтэрн (Міжнароднае аб’яднаньне профэсыянальных саюзаў).
С. 426–427.
- Міжнародны рабочы гімн (інтэрнацыянал). С. 426–427.
- Беларуская марсэльеза. С. 427–428.
- Антонан-Аўсеенка, В.** Навошта нам патрэбна сталая армія.
С. 429–431.
- Нявераў, А.** Я хачу жыць. С. 431–434.
- Арскі.** Тыран. С. 435–437.
- Чырвоны вартавы. С. 438.
- Падвойскі.** Чырвоная армія. С. 438–440.
- Чырвоная прысяга. С. 440.
- Дудар, А.** Чырвонаармеец. С. 441.
- Жыцьцёпіс У.І. Леніна. С. 442–447.
- Рыкаў, А.І.** Уладзімер Ільліч – правадыр мас. С. 447–449.
- Як мы даведаліся аб сьмерці Леніна. С. 450–451.
- Гурло, А.** На сьмерць Леніна. С. 451–452.
- Гісторыя 9(22) студзеня. С. 452–453.
- Троцкі, Л.** 9 студзеня. С. 454.
- Чарот, М.** Ваш сыяг абаронім. С. 455.
- Сьвярчкоў, Д.** 9 студзеня. С. 455–458.
- Міжнародны дзень работніц. С. 458–459.
- Александровіч, А.** Сьвята жанчыны. С. 459–460.
- Купала, Я.** Дзьве сястры. С. 460–461.
- Краніва.** Ты ня лайся, дзядзя, пры Савецкай уладзе. С. 461–462.
- Канец самаўладзтву (Лютаўская рэволюцыя). С. 462–463.
- Уладзімераў, У.** Пачатак. С. 463–465.
- Менск на зары рэволюцыі. С. 466–467.
- Ясакар.** Рэволюцыя лютага. С. 468–469.
- Окунеў, Я.** Лютаўская рэволюцыя 1917 г. С. 469–472.
- Суханан, Н.** Першае паседжаньне Пецярбурскага Савету. С. 472–474.

Дзень Парыскае Камуны (18 сакавіка). С. 475.
Гартны, Ц. Ідуць гады (да 50-ай гадавіны Парыскае Камуны).
С. 475–476.
Ленскі расстрэл. С. 477–478.
Чарот, М. На расеце сьлязамі. С. 478–479.
Першае Мая. С. 479–480.
Чарот, М. Песьня Першага Мая. С. 480–481.
Ясакар. Май. С. 481.
Першамайскі сьпеў. С. 481–485.
Серафімовіч, А. З яго пачалося. С. 486–489.
Усесяюзны Ленінскі Камуністычны Саюз Моладзі – УсеЛКСМ.
С. 489–490.
Купала, Я. Моладзі. С. 490.
Александровіч, А. Бацькава радасьць. С. 491.
Міжнародны дзень моладзі. С. 491–493.
Маладняк (Маладая гвардыя). С. 493–494.
Якімовіч, А. Мы піонэры. С. 494.
Тумілаў (Маладняк). Там. С. 494–495.
Вялікая Кастрычнікавая рэволюцыя 7 лістапада (25 кастрычніка)
1917 г. С. 495–496.
Чарот, М. Кліч. С. 496–497.
Рыд, Д. Сьмела наперад! С. 497–499.
Гартны, Ц. Рэволюцыя. С. 500.
Ясакар. Акцябар. С. 500–501.
Даведачны разьдзел. С. 507–562.
Некаторыя мэтодычныя ўвагі. С. 564–568.
Ад Цэнтральнага Габінэту Ліквідатара Няпісьменнасьці пры Га-
лоўпалітасьвеце БССР. С. 569–570.

110. Нікановіч, М. У. Золак : апавяданьні / М. Нікановіч. –
Менск : Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі, 1926. – 141,
[1] с.

Шифр: XXV*/6 326

Шифр с.х.: 9670-А

Наличие штампов: № 3 (тит.л., с. 17, [1])

№ 1 (обл.)

Номер КП: 1926/4432

ЛБД: 1926. № 182

Содержание:

Адплаціў. С. 5–21.
«Вы... зьверы!». С. 22–64.
У хвалях жыцця. С. 65–141.

111. Нікановіч, М. У. Крык працы : апавяданьні / М. Нікановіч. – Менск : Беларускае дзяржаўнае выдавецтва, 1928. – 66, [1] с.

Шифр: XXV*/6 732

Шифр с.х.: 9671-А

Наличие штампов: № 3 (тит.л., с. 17, [1])

Номер КП: 1928/5201

ЛБД: 1928. № 264

Содержание:

Крык працы. С. 3–17.
На начлезе. С. 18–44.
Так часта бывае. С. 45–51.
Ноччу Купальскаю. С. 52–66.

112. Нікановіч, М. У. Радасьць : апавяданьні / М. Нікановіч. – Менск : Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі, 1926. – 57, [1] с.

Шифр: XXV*/6 327

Шифр с.х.: 9672-А

Наличие штампов: № 3 (тит.л., с. 17, [1])
№ 1 (обл.)

Номер КП: 1926/4424

ЛБД: 1926. № 183

Содержание:

Песьні вясны. С. 5–8.
У дзень Першага Мая. С. 9–14.
Вёска ў радасьці. С. 15–19.
Радасьць. С. 20–57.

113. Праца : беларускі работніцка-сялянскі каляндар на 1923 год. – Менск : Савецкая Беларусь, 1923. – 121, [2] с. : іл.

Шифр: XXV*/ в 21

Шифр с.х.: 44762-Б
Наличие штампов: [№ 8] (тит.л.)
Номер КП: 1923/122

114. Сцэнічныя творы. Кн. 1. – Менск : Савецкая Беларусь, 1923. – 83 с.

Шифр: XXV*/в 22

Шифр с.х.: 45418-Б
Наличие штампов: отсутствуют
Номер КП: 1923/124

Содержание:

Ад выдавецтва. С. 3.

Купала, Я. Прымакі : сцэнічны жарт у 1-м акце. С. 5–25.

Кудзелька, М. Мікітаў Лапаць : камедыя ў 2 актах. С. 26–41.

Дунін-Марцінкевіч, В. Пінская шляхта : фарс-водэвіль у 1 дзеі.
С. 42–60.

Родзевіч, Л. Зьбянтэжаны саўка : жарт у адной дзеі. С. 61–68.

Родзевіч, Л. Пасланец : жарт у адной дзеі (з народнага быту).
С. 69–75.

Родзевіч, Л. Конскі партрэт : жарт у адной дзеі. С. 76–83.

115. Сычоў, П. Чырвонаармеец : лемантар для чырвонаармейцаў і дапрызынікаў / П. Сычоў ; апрацаваў А. Бараноўскі ; Політычная ўправа Беларускай вайскавай акругі. – Менск : Беларускае дзяржаўнае выдавецтва, 1929. – 131, [1] с.

Шифр: XXV*/в 355

Шифр с.х.: 45432-Б
Наличие штампов: отсутствуют
Номер КП: 1929/9501
ЛБД: 1929. № 416

Содержание:

Работа. С. 4–5.

У роты сіла. С. 6.

У роту работа. С. 7.

Наша рота. С. 8.

Нашы роты – наша абарона. С. 9.

Наш камроты. С. 10–11.
Наша кашара – наш дом. С. 11–12.
Нашы роты – наша сіла. С. 12–13.
Янку ад сына. С. 14–15.
Паразумнеў. С. 15–16.
На заводзе. С. 17–18.
Провады. С. 19–20.
Мікіта кала порахау. С. 20–21.
Конь ня выдаў. С. 21–22.
Парад. С. 22–23.
Дамо адпор. С. 23–24.
Саветы. С. 24.
Беражы народнае дабро. С. 25–26.
Жараў – адзін з першых. С. 26–27.
У Усе КП(б). С. 27.
Дзянікін. С. 28–29.
Дзянікіна пагналі. С. 30–31.
Не падрывай сілу Чырвонай арміі. С. 31–33.
Адважнаму танкі ня страшны. С. 33–35.
Служба ў флоце. С. 35.
Бой пад Уфою. С. 36–37.
У кашары пры цары (апавяданьне старога салдата). С. 37–39.
Час-ад-часу не лягчэй. С. 39–40.
Выпаўніў свой абавязак і загад камандзіра. С. 41–42.
Ячэйка УсеКП(б) у часьці. С. 42–44.
УсеКП(б) і камсамол. С. 44–45.
Зьмітрок Чычын у кашары. С. 45–46.
Разьмеркаваньне часу. С. 47.
Загады трэба выконваць. С. 47–48.
Партызаны. С. 48.
Прысяга беларускага партызана. С. 48–49.
Разгром Юдэніча. С. 50–51.
Польскіх паноў пагналі. С. 51–52.
Тэрчасьці. С. 52–53.
Карта. С. 53–54.
Таварыш Клім. С. 54–55.
Заслугі Варашылава перад рэволюцыяй. С. 55–56.
Асабістая адвага Варашылава. С. 56–57.
Быць здаровым залежыць ад нас саміх (апавяданьне камроты).
С. 57–58.

Беражы здароўе. С. 58–59.
Гісторыя аднае парцянкі. С. 59.
На зьезд Саветаў. С. 61–62.
Як мы «ваявалі» (апавяданьне англійскага салдата). С. 62–63.
Чырвоная армія і капіталістычныя арміі. С. 63–64.
У нас і ў іх. С. 65.
З каго складаецца Чырвоная армія (1926). С. 66.
Чырвоная армія – рабоча-сялянская армія (Чырвоная армія –
клясавая армія). С. 66.
Нашы і іх камандзіры. С. 66–67.
Чырвоная армія – родны дом і вайскова-політычная школа для
чырвонаармейцаў. С. 67–68.
Чырвонаармеец – грамадзянін. С. 68.
Чырвоная армія – армія абароны. С. 68.
Беларуская азбука. С. 69.
К працы. С. 70.
Годзе. С. 71.
Пазямельны падатак пры цары. С. 71.
Хто ўладаў зямлёю да рэвалюцыі. С. 72.
Наш капітал, наш горад, наша ўлада (па **А. Я.**). С. 72–73.
Царская грамата (па **С. Скiтальцу**). С. 73–74.
Цара адмянілі (па **Л. Сейфулінай**). С. 75.
На чырвонай дарозе. С. 76.
Пановаму ваюе. С. 76–77.
Перад Кастрычнікам. С. 77–78.
Рашэньне прынята (па **Калантай**). С. 78–79.
Кастрычнікаўская рэвалюцыя. С. 79–81.
Індустрыялізацыя. С. 82–84.
Наша прамысловасьць. С. 84–85.
Днепраўскія парогі. С. 85–86.
Днепрабуд. С. 86–88.
Электрыфікацыя нашай краіны. С. 88.
Вялікае будаўніцтва. С. 89.
Будаўніцтва соцыялізму і індустрыялізацыя краю. С. 90.
Колькі страчана сродкаў на новае будаўніцтва ў прамысловасьці і
транспарце ў 1926 годзе ў розных краях. С. 90.
Чырвонаармейская комуна і кулацкая лютасьць (па **Г. Лебедзеву**).
С. 91–92.
Прычыны нашых хлебных цяжкасьцяў (паводле прамовы тав.
Сталіна). С. 92–93.

Аб колгасах і новых савгасах (паводле прамовы тав. *Сталіна*). С. 93–94.

Моцны братэрскі саюз. С. 94.

Дыктатура пролетарыяту і саюз з сялянствам (паводле прамовы тав. *Сталіна*). С. 94–95.

Кіраўніцтва рабочае клясы канечна патрэбна селяніну (паводле прамовы *Н.К. Крупскай*). С. 95–96.

Буржуазія, рабочая кляса і сялянства. С. 96–97.

Рабочая кляса – правадыр працоўных. С. 97–98.

УсеКП(б) – правадыр працоўных. С. 98–99.

Генэральны сакратар ЦК УсеКП(б) Я.В. Сталін. С. 100–101.

Дэпутат. С. 102.

Дэпутат. С. 103.

Права выбараў па савецкіх законах. С. 103.

Хто пазбаўлены выбарчых праў. С. 103–104.

ЦВК і Саўнарком. С. 104–105.

Склад дэлегатаў IV Усесаюзнага зьезду саветаў. С. 105.

Аб бюрократызме і самакрытыцы (з прамовы тав. *Сталіна*). С. 106.

Мар’я – старшыня сельсавету. С. 106–108.

Аб ранніх гадох майого жыцця (з жыццярысу тав. *Калініна М.І.*, зробленага ім самім). С. 108–110.

М.І. Калінін на рэволюцыйнай рабоце. С. 110–111.

М.І. Калінін – ганаровы чырвонаармеец. С. 111.

Як пісаць М.І. Калініну. С. 111.

Старшыня Саўнаркому СССР А.І. Рыкаў. С. 112–113.

Хто кіруе БССР. С. 114–117.

Склад СССР. С. 117.

Прастора і насельніцтва Саюзу ССР. С. 118.

Рост насельніцтва Саюзу ССР. С. 118.

РСФСР. С. 118–119.

Вітайце ўсе Кастрычнік – волю. С. 119–120.

Вялікая сям’я працоўных народаў. С. 120–121.

У самаедаў. С. 122–123.

Як капіталістыя зруйнавалі Дайка (па *Ф. Норысу*). С. 123–125.

Што чакае сялян у капіталістычных краях. С. 125–126.

У вагоне. С. 126–127.

Два лягеры. С. 128.

Дадатак. С. 129–131.

116. Тэзісы па гісторыі рэвалюцыйнага руху ў Заходней Эўропе і Расіі ў XIX і XX ст. : праца сэмінарыя лектарскай групы Камуністычнага Унівэрсытэта ім. Сьвердлава / переклад Я. Мацьвяёнка і М. Ларычкава. – 2-е спраўлен. і папоўнен. выд. – Магілёў : Дзяржаўнае выдавецтва БССР, 1924. – 80, [1] с.

Шифр: XXV*/В 49

Шифр с.х.: 44795-Б

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: 1925/2784

Содержание:

Тэзісы па гісторыі рэвалюцыйнага руху ў Заходней Эўропе XIX і XX ст. : праца сэмінарыя лектарскай групы Камуністычнага Ун-та ім. Сьвердлава – т. **Ц. Фрыдлянда**. 2-е спраўлен. і папоўненае выданьне / пераклад **Я. Мацьвяёнка** і **М. Ларычкава**. С. 3–66.

Тэзісы па гісторыі клясавай барацьбы ў Расіі : праца Кам. уні-вэрсытэта ім. Сьвердлава [т. **Мэбеля**] / перакладаў **Я. Мацьвя-ёнак**. С. 67–73.

Мацьвяёнак, Я., Ларычкау, М. Дадатак. С. 74–80.

117. Усебеларускае аб’яднанне паэтаў і пісьменнікаў «Маладняк». Росквіт : літаратурна-мастацкі альманах Полацкай філіі Усебеларускага аб’яднаньня паэтаў і пісьменьнікаў «Маладняк». – Полацак : Выданьне Полацкай філіі «Малад-няка», 1927. – 148 с. : партр. ; 19 см. – Библиогр.: с. 145–146.

Шифр: XXV*/Б 555

Шифр с.х.: 21280-А

Наличие штампов: № 2 (обл., тит.л.)

Номер КП: неизв.

ЛБД: 1927. № 461

Содержание:

Масэвіч, В. Наш уклад. С. III–IV.

Броўка, П. Горад. С. 3–4.

Броўка, П. Мы на Ленінскім шляху. С. 5–7.

Броўка, П. О, Беларусь... С. 8–10.

Броўка, П. М. Багдановічу. С. 11.

- Броўка, П.* Таганы. С. 12.
Броўка, П. Адышоўшай. С. 13–14.
Броўка, П. Аб сабе. С. 15–17.
Броўка, П. Аб чым зьвініць душа... С. 18–19.
Броўка, П. У брыльлянтных росах... С. 20–21.
Броўка, П. Зіма. С. 22–23.
Сямашка, С. Пад панскай няволяй. С. 27–51.
Сямашка, С. Зьвіні, сталь, зьвіні. С. 52–53.
Хурсік, С. Пажар. С. 57.
Хурсік, С. Стой пралетары пільней на пасту! С. 58–59.
Хурсік, С. Эй, брат!.. С. 60.
Хурсік, С. Зьвіні струна. С. 61.
Хурсік, С. Вясна ідзе!.. С. 62.
Хурсік, С. Ой, ты, гаю... С. 63.
Відук, Я. Чуцён трывожны шум. С. 67.
Відук, Я. Партызаншчына. С. 68–69.
Відук, Я. Чадра. С. 70–73.
Відук, Я. Дзяўчыне ў дні згубіўшай пуцявіну. С. 74–75.
Відук, Я. Вочы смуродзіны. С. 76.
Відук, Я. Таіса. С. 77–87.
Хадкевіч, Т. Пастух. С. 91.
Хадкевіч, Т. Два. С. 92–93.
Хадкевіч, Т. Песьня. С. 94–95.
Хадкевіч, Т. Табе. С. 96.
Хадкевіч, Т. Што адышло... С. 97–98.
Брэская, Г. Не – восень на мяне ня веяла журбой... С. 101.
Брэская, Г. Настурцыі. С. 102–103.
Брэская, Г. Зялёны сьвет... С. 104.
Крушына, С. Спатканьне. С. 107–117.
Дружына, М. Ліпень. С. 121.
Дружына, М. Сьвежым подыхам сыпала раньне... (прысьвячаю С. Х.) С. 122–123.
Пчалкоў, К. І будзе... С. 127.
Пчалкоў, К. Ой, ды з-пад бярозак... С. 128.
Хвойка, Р. М. Багдановічу. С. 131.
Хвойка, Р. Ружавее вёска... С. 132–133.
Хвойка, Р. Эх, сонца... С. 134.
Козік, Я. У нашых сэрцах сьпяваюць баяны. С. 137.
Козік, Я. Ой, у полі... С. 138.
Сямашка, М. Эх, пашто... С. 141.

Сямашка, М. Пятрусю Броўку. С. 142.

Сямашка, М. Што прайшло, то ніколі ня зьвернецца... С. 143.

118. Усебеларуская краязнаўчая канферэнцыя (2 ; 1929 ; Мінск). II Ўсебеларуская краязнаўчая канферэнцыя, 7–12 студзеня 1929 году / Цэнтральнае Бюро Краязнаўства. – Менск : Друкарня Беларускай Акадэміі Навук, 1929. – 24 с. – Отд. оттиск из: Наш край : часопіс. Менск, 1929. № 1.

Шифр: XXV*/в 329

Шифр с.х.: 39166-Б

Наличие штампов: № 2 (обл.)

Номер КП: 1929/3964

ЛБД: 1929. № 54

119. Усебеларускі з’езд калгасаў (2 ; 1928 ; Менск). 2-гі Ўсебеларускі зьезд Калгасаў : кастрычнік – 1928 г. – Менск : Выданьне Белсальсаюзу, 1928. – 71, [1] с.

Шифр: XXV*/б 934

Шифр с.х.: 39167-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1929/3942

ЛБД: 1929. № 55

Содержание:

Адчыненне зьезду. С. 3–7.

Спрэчкі па дакладу т. *Ляўкова*. С. 8–43.

Рэзалюцыя па дакладу тав. *Ляўкова*: «Задачы савецкай улады і наша палітыка на вёсцы». С. 44–45.

Аб сучасным становішчы калектыўных гаспадарак БССР і далейшых задачах (тэзісы па дакладу тав. *Аксючыца*). С. 46–54.

Рэзалюцыя па дакладу тав. *Аксючыца* аб становішчы калектыўных гаспадарак БССР і далейшых задачах. С. 55–59.

Аб перспэктывах разьвіцьця калгаснага будаўніцтва ў БССР (тэзісы па дакладу т. *Подзіна*). С. 60–66.

Пастанова па дакладу аб перспэктывах разьвіцьця калгаснага будаўніцтва ў БССР. С. 67–70.

Рэзалюцыя аб удзеле моладзі ў калектыўным будаўніцтве. С. 71–[72].

120. Усебеларускі краязнаўчы з’езд (1 ; 1926 ; Мінск).
Працы першага Ўсебеларускага краязнаўчага з’езду, 7–11 лютага 1926 году. – У Менску : Коштам Інстытуту беларускае культуры, 1926. – 81, [2] с. – (Інстытут беларускае культуры, Цэнтральнае бюро краязнаўства. Аддзел 5, сэр’я 5 ; кн. 1).

Шифр: XXV*/в 139 ¹⁾

Шифр с.х.: 44765-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1929/6439

ЛБД: неизв.

Содержание:

[Прадмова]. С. 3.

Пасяджэньне 1-ае. 8-е лютага 1926 г. С. 5–9.

Дзеннае пасяджэньне 8 лютага 1926 г. С. 9–18.

Вячэрняе пасяджэньне 8 лютага 1926 г. С. 19–43.

Дзеннае пасяджэньне 9-га лютага. С. 43–59.

Вячэрняе пасяджэньне 9 лютага 1926 г. С. 59–61.

Дзеннае пасяджэньне 10-га лютага. С. 61–71.

Вячэрняе пасяджэньне 10 лютага 1926 г. С. 71.

Дзеннае пасяджэньне 11-га лютага. С. 71.

Рэзолюцыі па дакладах Цэнтральнага Бюро Краязнаўства і мясцовых краязнаўчых арганізацый. С. 72–76.

Рэзолюцыя па дакладзе т. Фядзюшына аб прыродазнаўчым вывучэньні Беларусі. С. 76–77.

Рэзолюцыя па дакладзе **С. Некрашэвіча**: «Мовазнаўчая праца краязнаўчых арганізацый». С. 77–78.

Рэзолюцыя па дакладзе т. **Гарэцкага** аб збіраньні і апрацоўцы фольклёру. С. 78–79.

Рэзолюцыя па дакладзе т. **Пятровіча** на тэму: «Як весці працу па вывучэньні гаспадаркі». С. 79–80.

Рэзолюцыя па дакладзе проф. **Доўнар-Запольскага** аб краязнаўчай працы ў галіне гісторыі і архэалёгіі і па дакладзе т. **Мароза** аб ахове помнікаў старасьветчыны. С. 80–81.

Рэзолюцыя па дакладзе т.т. **Мялешкі** і **Ракава** аб вывучэньні быту. С. 81.

Зачыненне з’езду. С. 81.

Сьпіс дэлегатаў Першага Ўсебеларускага Краязнаўчага З’езду 7–11 лютага 1926 году. С. [1–2].

121. Усебеларускі краязнаўчы з’езд (2 ; 1927 ; Мінск).
Працы другога Ўсебеларускага краязнаўчага зьезду, 10–13 лютага 1927 году. – У Менску : Коштам Інстытуту беларускае культуры, 1927. – 122, [3] с. – (Інстытут беларускае культуры, Цэнтральнае бюро краязнаўства. Аддзел 5, сэр’я 5 ; кн. 2).

Шифр: XXV*/в 139 ²⁾

Шифр с.х.: 44766-Б

Наличие штампов: № 2 (обл., тит.л.)

Номер КП: 1927/6738

ЛБД: 1927. № 240

Содержание:

Прамова т. *Бялугі* пры адчыненні Зьезду. С. 3–5.

Справаздача Цэнтральнага Бюро Краязнаўства на II Усебеларускім Краязнаўчым Зьездзе : змест дакладу т. *Казака А.* С. 6–16.

Дзейнасць краязнаўчай сеткі БССР : змест дакладу т. *Касцяровіча М.* С. 16–25.

Як праводзіцца вывучэнне Асіпавіцкага раёну : змест дакладу т. *Немцава А.* С. 25–30.

Організацыя і тып раённага краязнаўчага музэю. С. 30–35.

Вывучэнне клімату БССР : даклад *Макарэўскага.* С. 35–44.

Інструкцыя і праграма фэналогічных назіранняў : судаклад проф. *Салаўёва.* С. 44–45.

Праграма. С. 45–50.

Укладанне архэалёгічнай карты Беларусі : даклад *Даўгялы.* С. 50–57.

Праграмы па вывучэнні хатніх рамёстваў і саматужнай прамысловасці Беларусі : даклад *Рака.* С. 57–63.

Краязнаўства ў школе : даклад *Шапялёвіча.* С. 63–71.

Краязнаўчая праца ў Вузах БССР : даклад *Сянкевіча.* С. 72–73.

Вывучэнне мястэчка : змест дакладу т. *Аляксандрава.* С. 73–80.

Дзеньнік прац 2 Ўсебеларускага Краязнаўчага Зьезду 10–13 лютага 1927 г. С. 81–119.

Сьпіс дэлегатаў II Ўсебеларускага Краязнаўчага Зьезду 10–13 лютага 1927 году. С. 120–[1].

122. Усесаюзны з’езд работніц і сялянак-членаў Саветаў (1927 ; Масква). Рэзалюцыі Ўсесаюзнага зьезду работніц і сялянак – членаў Саветаў і Пастановы прэзыдыуму ЦВК

БССР аб мерапрыемствах, якія выцякаюць з вынікаў зездаў работніц і сялянск – членаў Саветаў і райвыканкомаў. – Менск : Выданьне ЦВК БССР, 1928. – 27, [1] с.

Шифр: XXV*/6 647

Шифр с.х.: 21282-А

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1928/2341

ЛБД: 1928. № 14

Содержание:

Міжнароднае і ўнутранае становішча Саюзу СССР (па дакладу тав.

М.І. Калініна). С. 3–7.

Аб рабоце саветаў і ўдзеле ў ёй работніц і сялянск (па дакладу тав.

А.С. Енукідзе). С. 8–12.

Становішча работніц і сялянск у Саюзе ССР к дзесятай гадавіне Кастрычніка (па дакладу тав. *Арцюхінай*). С. 12–16.

Аб народнай асьвеце ў Саюзе ССР (па дакладу тав. *Луначарскага А.В.*). С. 16–20.

Аб ахове здароўя (па дакладу тав. *Н.А. Семашка*). С. 20–24.

Пастанова Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Б.С.С.Р. Аб мерапрыемствах, якія выцякаюць з вынікаў зездаў работніц і сялянск – членаў саветаў і райвыканкомаў (Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР *А. Чарвякоў*, Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР *А. Хацкевіч*). С. 25–27.

123. Усесаюзны Ленінскі камуністычны саюз моладзі. З’езд (8 ; 1928 ; Масква). Задачы камуністычнага выхавання моладзі : даклады т. Бухарына, Чапліна і прамова т. Сталіна / VIII Усесаюзны зезд Ленінскага камуністычнага саюзу моладзі. – Менск : Выдавецтва ЦК ЛКСМБ «Чырвоная зьмена», 1928. – 92 с.

Шифр: XXV*/6 778

Шифр с.х.: 26447-Б

Наличие штампов: № 5 (с. 3, 17, 92)

Номер КП: 1928/6809

ЛБД: 1928. № 378

Содержание:

Даклад тав. *М.І. Бухарына*. С. 3–38.

Прамова тав. *Сталіна*. С. 39–46.

Даклад тав. *Чапліна*. С. 47–92.

124. Федасенка, А. Чырвоная зьмена : лемантар / А. Федасенка ; малюнкi мастака Г. Змудзінскага. – 3-е выд., стэрэотып. (60-ая – 100-ая тысяча). – Менск : Беларускае Дзяржаўнае Выдавецтва, 1927. – 90, [5] с.

Шифр: XXV*/6 245

Шифр с.х.: 45421-Б

Наличие штампов: № 2 (тит.л.)

Номер КП: 1928/34

ЛБД: 1927. № 464

125. Харламповіч, П. В. Пяцігодзьдзе Беларускага дзяржаўнага музэю / П. Харламповіч. – Менск : Інстытут беларускае культуры, 1927. – 6, [1] с. : іл. – Отд. отгиск из: Наш край : штомесячнік. Менск, 1927. № 1.

Шифр: XXV*/в 147

Шифр с.х.: 45422-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1927/3628

ЛБД: 1927. № 39

126. Цвікевіч, А. Адраджэньне Беларусі і Польшча / А. Цвікевіч. – Менск [і інш.] : Вызваленьне, 1921. – 191 с. – Библиогр.: с. 187–191.

Шифр: XXV*/ б 1427

Шифр с.х.: 34238-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: неизв.

127. Цвікевіч, А. І. Інстытут беларускае культуры (Інбелкульт) : гісторыя ўзьнікнення, сучасная структура, навукова-

дасьледчая дзейнасьць / апрацаваў А.І. Цьвікевіч. – Менск : Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі, 1926. – 118 с. : іл.

Шифр: XXV*/в 138

Шифр с.х.: 45393-Б

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: 1927/898

ЛБД: 1926. № 380

128. Цішка Гартны ў літаратурнай крытыцы : да дваццацігодзьдзя яго літаратурнай дзейнасьці, 1908 – 1928 : [зборнік артыкулаў]. – Менск : Беларускае дзяржаўнае выдавецтва, 1928. – 212, [1] с., [3] арк. іл. : іл. – Библиогр.: с. 186–212.

Шифр: XXV*/б 858

Шифр с.х.: 45423-Б

Наличие штампов: № 2 (тит.л.)

Номер КП: 1929/1497

ЛБД: 1928. № 694

Содержание:

Чарвякоў, А. Пясьняр змаганьня і змагар за Савецкую Беларусь. С. 7–14.

Байкоў, М. Цішка Гартны (біографічны нарыс). С. 15–38.

Клейнборт, А. Творчасць Ц. Гартнага [пераклад з расійскай мовы М.Б. з кнігі «Молодая Белорусь». Минск, 1928 г. Белгосиздат]. С. 39–53.

Піятуховіч, М. Лірыка і проза Ц. Гартнага. С. 54–79.

Крывіч, М. На перагібе [увагі да другой квадры роману Ц. Гартнага «Сокі цаліны» – «На перагібе»]. С. 80–92.

Замоцін, І. Цішка Гартны, як драматург. С. 93–115.

Дзяржынскі, У. З. Жылуновіч, як крытык. С. 116–141.

Цвяткоў, Л. Вершаваньне Ц. Гартнага. С. 142–176.

Бузук, П. Мова і правапіс Ц. Гартнага. С. 177–185.

Бібіла, Ю. Літаратурныя праца Ц. Гартнага [бібліографічны нарыс]. С. 186–212.

129. Шапавалаў, М. Ф. Скарына, яго дні ды друк на Беларусі : до 400-лецьця друку на Беларусі / Мік. Шапавалаў. – Менск : Выданьне Наркамасьветы БССР, 1925. – 58 с.

Шифр: XXV*/а 56 (ил. 11)

Шифр с.х.: 22742-А

Наличие штампов: № 1 (обл.)

Номер КП: 1926/1731

ЛБД: 1925. № 166

130. Шастакоў, А. В. Што дала сялянам Кастрычнікавая рэвалюцыя 1917 году / А. В. Шастакоў. – Менск : Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі, 1925. – 38 с. – (Сялянская бібліятэка ; № 44).

Шифр: XXV*/б 58

Шифр с.х.: 7412-А

Наличие штампов: № 3 (тит.л., с. 17, 38)

№ 1 (обл.)

Номер КП: 1926/2247

ЛБД: 1926. № 74

131. Шлюбскі, А. А. Бядуля як этнограф / Ал. Шлюбскі. – Менск : [б. в.], 1925. – [8] с. – Отд. оттиск из: Польша : часопіс. Мінск, 1925. № 2. С. 188–195.

Шифр: XXV*/в 393

Шифр с.х.: 16536-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1930/2259

ЛБД: 1925. № 167

132. Шлюбскі, А. А. Паны і сяляне у першай палове XIX стагодзьдзя / Ал. Шлюбскі. – Менск : [б. в.], 1924. – 24 с. – (Сябра Інстытуту беларускае культуры). – Библиогр.: с. 22–23.

Шифр: XXV*/б 1306

Шифр с.х.: 7892-А

Наличие штампов: № 3 (тит.л., с. 17, 24)

Номер КП: 1930/2261

133. Што трэба ведаць кожнаму беларусу : зборнік артыкулаў розных аўтараў / М. Міцкевіч, Я. Лёсік, В. Ластоўскі, М. Багдановіч, Пётра з Арленят [і інш.]. – Менск : Друкарня А.Я. Грынблята, 1918. – 64 с.

Шифр: XXV*/6 44

Шифр с.х.: 22744-А

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: неизв.

Содержание:

Ластоўскі, В. Што трэба ведаць кожнаму беларусу. С. 1–19.

Лёсік, Я. Роднае мова і яе значэнне. С. 20–36.

Пётр з Арленят. Што было і што павінно быць. С. 37–56.

Багдановіч, М. Хто мы такія? С. 57–59.

Хто ты гэтакі? С. 60–64.

134. Эканомічная політыка СССР : падручнік для марксыцкіх гурткоў і партшкол / П.С. Бярэзін, Я. Бумберг, Г.П. Гоберман [і інш.]; прадмова і рэд. Г. І. Крумін. – Менск : Беларускае дзяржаўнае выдавецтва, 1928. – 138, [1] с.

Шифр: XXV*/6 836

Шифр с.х.: 42588-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 192[9]/236

ЛБД: 1928. № 535

135. Якуб Колас у літаратурнай крытыцы : да дваццацігадовага юбілею яго літаратурнай дзейнасці / злагыў Ул. Дзяржынскі. – Менск : Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі, 1926. – 162, [2] с.

Шифр: XXV*/6 428

Шифр с.х.: 41565-Б

Наличие штампов: № 5 (обл., тит.л.)

Номер КП: 1927/3637

ЛБД: 1927. № 46

Содержание:

Да біографіі Я. Коласа. С. 5–12.

Замоцін, І. Якуб Колас (к дваццацілецьцю яго літаратурнай дзейнасьці). С. 13–16.

Дзяржынскі, У. Да партрэту Якуба Коласа ў літаратурнай крытыцы. С. 17–28.

Байкоў, М. Поэма «Новая Зямля», як монументальны твор у беларускай поэзіі. С. 29–51.

Замоцін, І. Пуціны беларускай літаратуры (Якуб Колас, «Новая зямля»). С. 52–72.

Дзяржынскі, У. Праменьца далі. С. 73–89.

Лёсік, А. Соцыяльна-політычны элемэнт у творах Коласа: «Новая Зямля» і «Сымон Музыка». С. 90–103.

Навіна, А. Сымон Музыка. С. 104–110.

Пятуховіч, М. Повецьць «У Палескай глушы», як новы этап беларускай мастацкай прозы. С. 111–120.

Дрэйзін, Ю. Музыка ў творах Якуба Коласа. С. 121–131.

Бузук, П. Мова і правапіс твораў Якуба Коласа. С. 132–138.

Шукевіч-Трацьцякоў, Р. З «ціхай вады» – «на прасторы жыцьця». С. 139–149.

Дзяржынскі, У. На павароце. С. 150–162.

136. Яраслаўскі, Е. Кароткія нарысы па гісторыі ЎсеКП(б) : пераклад з чацьвертага расійскага выданьня. Ч. 1. Ад народніцтва да імперыялістычнай вайны / Ем. Яраслаўскі. – Менск : [б. в.], 1929. – 276 с.

Шифр: XXV*/б 1323

Шифр с.х.: 16403-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1930/2433

ЛБД: 1929. № 719

2.2. Пэрыядычныя выданьня

137. Атака : альманах / [рэд. Клінковіч М.]. – Менск : Дзяржаўнае выдавецтва Беларусі, 1935. – Вып. 3. – 95, [1] с. – Библиогр. в подстроч. прим.

Шифр: XXV*/сб 89

Шифр с.х.: 19313-Б

Наличие штампов: № 7 (тит.л., с. [1])

Номер КП: неизв.

ЛБД: 1935. № 236

Содержание:

Галавач, П. Салдаты : з романа «Праз гады». С. 3–36.

Броўка, П. Мабілізацыя. С. 37–41.

Бядуля, З. Набліжэнне : урыўкі. С. 42–70.

Глебка, П. Песні мінулай вайны. С. 71–75.

Гусеў, С. Праз шквал кіпучы : урывак з аповесці. С. 76–85.

Шаранай, А. Дзве сустрэчы / пераклаў з рускай мовы В. Казлоўскі.
С. 86–90.

Баранавых, С. Варашылаўскі значок. С. 91–95.

138. Беларуская акадэмія навук. Беларуская навуковая тэрміналогія / Беларуская акадэмія навук (Інстытут беларускае культуры). – Менск, 1922–1930. – До 1928 г. Інстытут беларускае культуры.

Вып. 10 : Тэрміналогія права / Інстытут беларускае культуры, Праўная сэкцыя ; апрацаваў Мікола Гуткоўскі [і інш.]. – 1926. – 104 с. – (Адзел 1, сэрыя 5 ; кн. 10).

Шифр: XXV*/б 182₁₀₎

Шифр с.х.: 45516-Б

Наличие штампов: № 2 (обл.)

Номер КП: 1927/4833

ЛБД: 1927. № 111

Вып. 11 : Тэрміналогія грамадазнаўства / Інстытут беларускае культуры, Адзел беларускае мовы і літаратуры, Глаўная тэрміналогічная камісія ; укладчык проекту Ёладыслаў Чаржынскі [і інш.]. – 1926. – 95 с. – (Адзел 1, сэрыя 5 ; кн. 11).

Шифр: Шифр: XXV*/б 182₁₁₎

Шифр с.х.: 33924-Б

Наличие штампов: № 5 (обл., тит.л., с. 17,95)

Номер КП: неизв.
ЛБД: 1927. № 193

Вып. 14 : Слоўнік матэматычнае тэрмінолёгіі : проект / Інстытут беларускае культуры, Аддзел мовы і літаратуры, Глаўная тэрмінолёгічная камісія ; злаж. А. Міхайлоўскі [і інш.]. – 1927. – 144 с. – (Аддзел 1, сэрыя 5 ; кн. 14).

Шифр: XXV*/б 182 ¹⁴⁾
Шифр с.х.: 45514-Б
Наличие штампов: № 2 (обл.)
Номер КП: 1928/636
ЛБД: 1927. № 431

Вып. 15 : Слоўнік граматычна–лінгвістычнае тэрмінолёгіі : проект / Інстытут беларускае культуры, Аддзел мовы і літаратуры, Глаўная тэрмінолёгічная камісія ; апрацоваў Яз. Лёсік [і інш.]. – 1927. – 77, [1] с. – (Аддзел 1, сэрыя 5 ; кн. 15).

Шифр: XXV*/б 182 ¹⁵⁾
Шифр с.х.: 45518-Б
Наличие штампов: № 2 (обл.)
Номер КП: 1928/636
ЛБД: 1927. № 542

Вып. 16 : Слоўнік глебазнаўчае тэрмінолёгіі : проект / Інстытут беларускае культуры, Аддзел мовы і літаратуры, Глаўная тэрмінолёгічная камісія ; уклад. П. Кучынскі [і інш.]. – 1927. – 62, [2] с. – (Аддзел 1, сэрыя 5 ; кн. 16).

Шифр: XXV*/б 182 ¹⁶⁾
Шифр с.х.: 45519-Б
Наличие штампов: отсутствуют
Номер КП: 1928/2816
ЛБД: 1928. № 89

Вып. 20 : Nomina anatomica alboruthenica. Вып. 3 : Neurologia, organa sensuum, integumentum commune, regiones corporis

humanі / Беларуская акадэмія навук, Аддзел гуманітарных навук, Інстытут навуковае мовы. – 1929. – 109 с. – (Аддзел 1, сэрыя 5 ; кн. 20).

Шифр: XXV*/б 182 ²⁰⁾

Шифр с.х.: 46031-Б

Наличие штампов: № 5 (обл., тит.л., с. 17, 109)

Номер КП: неизв.

ЛБД: 1929. № 235

Вып. 21 : Слоўнік фізычнае тэрміналогіі : праект / Беларуская акадэмія навук, Аддзел гуманітарных навук, Інстытут навуковае мовы. – 1929. – 287, [3] с. – (Аддзел 1, сэрыя 5 ; кн. 21).

Шифр: XXV*/б 182 ²¹⁾

Шифр с.х.: 45520-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: неизв.

ЛБД: 1930. № 495

Вып. 23 : Слоўнік пэдагогічных дысцыплін : праект / Беларуская акадэмія навук, Тэрміналогічная камісія Інстытуту мовазнаўства. – 1930. – 262 с. – На обл. указ. год вып. 1931.

Шифр: XXV*/б 182 ²³⁾

Шифр с.х.: 43649-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: неизв.

ЛБД: 1931. № 1064

Вып. 24 : Слоўнік тэрміналогіі агульнае расьлінагадоўлі : праект / Беларуская акадэмія навук, Тэрміналогічная камісія Інстытуту мовазнаўства. – 1930. – 100 с.

Шифр: XXV*/б 182 ²⁴⁾

Шифр с.х.: 45522-Б

Наличие штампов: № 6 (обл., тит.л., с. 17, 100)

Номер КП: неизв.

ЛБД: 1931. № 367

139. Беларуская акадэмія навук. Запіскі Аддзелу гуманітарных навук = Veröffentlichungen der Abteilung für humanistische Wissenschaften / Беларуская акадэмія навук (Інстытут беларускае культуры). – Менск, 1928–1930. – До 1928 г. Інстытут беларускае культуры.

Кн. 2, т. 1 : Працы клясы філёлёгіі = Arbeiten der philologischen Unterabteilung / Інстытут Беларускае Культуры, Адзел гуманітарных навук, Кляса Філёлёгіі ; пад агул. рэд. С. Некрашэвіча. – 1928. – VII, 388, [2] с. : к., табл.

Шифр: XXV*/сб 72 ^{кн.2)}

Шифр с.х.: 46032-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1928/6887

ЛБД: 1928. № 461

Содержание:

Прадмова. С. VI–VII.

Бузук, П. Спраба гісторыі дагістарычнай эпохі славянскай фонэтыкі. С. 1–44.

Цвяткоў, Л. Некаторыя рысы іншаславянскай фонэтыкі ў беларускім лексычным матар'яле. С. 45–85.

Некрашэвіч, С. Мова кнігі Касьяна Рымляніна Ераміты. С. 86–114.

Расстаруеў, П.А. Аб вывучэнні беларускае дыялекталёгіі. С. 115–120.

Раманаў, Е. Гаворкі Магілёўскае губэрні. С. 121–146.

Воўк-Левановіч, О.В. Важнейшыя рысы гаворкі вёскі Татаркавічы і гаворак ваколічных вёсак. С. 147–188.

Расстаруеў, П. Да характарыстыкі беларускіх гаворак. С. 189–219.

Дурнаво, М. Дыялекталёгічная паездка ў Падкарпацкую Русь улетку 1925 году. С. 220–229.

Булахоўскі, Л.А. Аб перасоўваньні націску на склады перад слабымі канчатковымі рэдукаванымі. С. 230–234.

Ільінскі, Г.А. Блр. Нетра=рас. «болото, тряси́на, дебри». С. 235.

Коген, М.О. Этымолёгічныя нататкі. С. 236–241.

Станкевіч, Я. Дыспаляталізацыя L у беларускай мове. С. 242–246.

Перец, В.Н. Адшуканьні і нагляданьні ў беларускай народнай творчасці. С. 247–264.

Замоцін, І.І. Чарговыя задачы вывучэння гісторыі беларускае літаратуры. С. 265–275.

Пятуховіч, М. Ядвігін Ш. (Антон-Лявіцкі). С. 276–290.

Бібла, Ю. Матар’ялы да біяграфіі Цёткі : Алёзіі Пашкевіч Кейрысавай. С. 291–302.

Шлюбскі, А. Адносіны расійскага ўраду да беларускае мовы ў XIX ст. С. 303–337.

Шлюбскі, А. Этнографічная дзейнасць Е.Р. Раманава. С. 338–371.

Бібліографія. С. 372–384.

Паказьнік найбольш важных тэрмінаў. С. 385–388.

Кн. 8, т. 3 : Працы клясы гісторыі = Arbeiten der historischen Unterabteilung / Беларуская акадэмія навук, Аддзел гуманітарных навук, Кляса гісторыі ; пад агул. рэд. Прэзыдыуму клясы гісторыі. – 1929. – [8], 576 с.

Шифр: XXV*/сб 97

Шифр с.х.: 46033-Б

Наличие штампов: № 12 (шмуцтитул, тит.л., с. 17, 576)

Номер КП: неизв.

ЛБД: 1929. № 601

Содержание:

Любаўскі, М. Літва і славяне ў іх узаемаадносінах у XI–XIII сталяцці. С. 1–20.

Таўсталес, А. Права сямейнае паводле Літоўскіх Статутаў : нарыс да гісторыі старажытнага беларуска-літоўскага грамадзянскага права. С. 21–52.

Гембіцкі, Я. Да пытання аб соцыяльна-эканамічным стане беларускіх татар у сярэднявечча. С. 53–64.

Ясінскі, А. Пісар вялікага князя Казіміра Васіль Паўлавіч Любіч, як прадстаўнік буйнага зямляўладаньня XV сталяцця : нарыс да гісторыі буйнае зямляўласнасьці на Беларусі. С. 65–80.

Забела, Т. Места Берасьцейскае ў XVI сталяцці : соцыяльна-эканамічны нарыс. С. 81–126.

Кернажэўскі, К. Брожаскі ключ 1639–1810 г. : соцыяльна-эканамічны нарыс з гісторыі Бабруйшчыны. С. 127–197.

Ясінскі, А. Два словы аб волатах : да праблемы першапачатковага насельніцтва Беларусі. С. 199–216.

- Цытовіч, С.** 1863 год у Горы-Горках (быўш. Магілёўскай губ.) : падзеі паўстання. С. 217–340.
- Даўгяла, З.** Магілёўскі Купецкі Дом у 1681–1685 г.г. : гістарычна-бытавы матар’ял для характарыстыкі гандлёвага капіталу ў канцы XVII стагоддзя. С. 341–376.
- Дружчыц, В.** Магістрат у Беларускіх местах з Майдэборскім правам у XV–XVII стагоддзях. С. 377–458.
- Пічэта, У.** Юрыдычнае становішча вясковага насельніцтва на прыватнаўласніцкіх землях да часу выдання Літоўскага Статуту 1529 г. С. 459–519.
- Бурдзейка, А.** Прыказ Вялікага Княства Літоўскага : фонд установы і функцыі. С. 521–550.
- Varia : Матар’ялы аб музэі **Г.Х. Татура** ў Менску / падаў **З.І. Даўгяла**. С. 553–559 ; Пералік навуковых дакладаў гістарычнае клясы БАН у 1928–1929 ак. годзе. С. 559–560.
- Даўгяла, З.І.** Бібліографія. С. 561–570.

140. Беларуская акадэмія навук. Запіскі Аддзелу прыроды і гаспадаркі = Mitteilungen der Abteilung für Natur und Wirtschaftskunde / Беларуская акадэмія навук (Інстытут беларускае культуры) ; пад агул. рэд. А. Смоліча. – Менск, 1928 – . – До 1928 г. Інстытут беларускае культуры.

Т. 1. – 1928. – 292, [1] с.

Шифр: XXV*/сб 95 (ил. 1)

Шифр с.х.: 46035-Б

Наличие штампов: № 9 (обл.)

Номер КП: неизв.

ЛБД: 1928. № 607

Содержание:

Смоліч, А. Прадмова. С. V–VII.

Smolitsch, A. Geleitwirt. С. IX–XII.

Афанасьеў, Я. Да пытання аб акрышчэвых пародах заходняй часткі СССР. С. 1–12.

Люнгерсгаўэн, Ф.В. Кароткая справаздача аб маршрутных геолёгічных даследаваннях паўночнае Беларусі ў 1925 г. С. 13–31.

Тарлеікі, Б.К. Апісаньне адкладаў крэйдавае сыстэмы ў Менскай акрузе. С. 33–98.

- Скандракоў, С.В.** Вэгетацыйныя досьледы з беларускімі фосфарытамі ў 1926 і 1927 г.г. С. 99–137.
- Савіцкі, М.** Вынікі палёвых досьледаў з угнаеньнямі па Меншчыне : паводле даных колектыўных досьледаў, дасьледча-паказальных вучасткаў і ў працы сялян-дасьледчыкаў. С. 139–187.
- Шчапоцьцеў, А.** Першая беларуская плянктонная экспэдыцыя. С. 189–193.
- Розанаў, Л.П.** Да фізыялёгіі дражджавога бушаваньня. С. 195–211.
- Фядзюшын, А.** Заметка аб летняй орнітофаўне воз. «Князь». С. 213–225.
- Трамповіч, П.В.** Папярэдняя справаздача партыі па дасьледваньні курортных мясцовасьцяў Беларусі. С. 227–233.
- Смоліч, А.** [Рец.]: Zaborski, B. O kształtach wsi w Polsce i ich rozmieszczeniu. Kraków, 1927. 122 s. С. 235–237.
- Ленц, А.** [Рец.]: Talko-Hryncewicz, J. Przyczynek do antropologii Białorusinów. T. 2. Wilno, 1926. С. 237–239.
- Рак, Р.** [Рец.]: Oryńżyna, J. Przemysł ludowy w województwach : wileńskim, nowogródzkim, poleskim i wołyńskim. Warszawa, 1927. 111 с. С. 239–245.
- Азбукін, М.** [Рец.]: Богораз-Тан В.Г. Распространение культуры на земле. Основы этногеографии. М. ; Л., 1928. 314 с. С. 245–251.
- Пракулевіч, У.** Сыстэматычны сьпіс навуковых прац аб прыродзе Беларусі за 1926 і 1927 г.г. С. 253–292.

Т. 2. – 1929. – 307, [5] с.

Шифр: XXV*/сб 96

Шифр с.х.: 46036-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1929/9741

ЛБД: неизв.

Содержание:

- Розанаў, Л.П.** Электрамэтрычны і індыкатарны мэтоды вывучэньня канцэнтрацыі вадародных іонаў. С. 1–19.
- Ярашэвіч, І.К., Пілько, Ё.М.** Аб глебах Койданаўскага, Узьдзенскага, паўднёвай часткі Заслаўскага і заходняй часткі Самахваляўскага раёнаў Менскай акругі. С. 21–51.
- Поллан, А.А.** Аб расьлінах-альбіносах, знойдзеных у Беларусі : папярэднія зьвесткі / прамова У. Адамаў. С. 53–72.

- Дзямідовіч, А.Л.** Да пытаньня аб вывучэньні засьмечанасьці палёў на Меншчыне. С. 73 – 85.
- Салаўёў, П.Ф.** Да біолёгіі *Lynceus brachyurus* Müll. С. 87–89.
- Трамповіч, П.В.** Да пытаньня аб асяродзьдзі мязгавых органаў. С. 91–112.
- Руткоўскі, Е.С.** Шляхі разьвіцьця саматужнага ткацтва ў БССР. С. 113–161.
- Рак, Р.П.** Народнае ткацтва Бабруйскай акругі. С. 163–229.
- Rak, R.P.** Volkstümliche Weberei im Bezirk Bobrujsk. С. 230.
- Вяшук, В.Я.** Прыродныя фарбы Беларусі. С. 231–257.
- Трамповіч, П.В.** Задачы і плян працы біолёгічнае лябораторыі Інстытуту Беларускае Культуры. С. 259–261.
- Рыжкоў, В.Л.** Сучасны стан пытаньня аб стрыкатасьці лісьця : агляд літаратуры. С. 263–270.
- Азбукін, М.** Аб працы украінскага Навукова-Дасьледчага Інстытуту географіі і картографіі. С. 270–272.
- Рагавы, П.** [Рец.]: Бутковский, В. 1. Содержание P_2O_5 в песчаных почвах Украинского Полесья. 2. О поглощенных основаниях и ненасыщенности. С. 272–275.
- Рагавы, П.** [Рец.]: Соколов, А. Физические свойства песчаных почв. Полесская Областная с.-х. Опытная Станция имени А.Н. Засухина. Отд. агрохимии, бюллетень 2–27, Харьков, 1927. С. 275–227.
- Фядзюшын, А.У.** [Рец.]: Pleske, T. «Birds of the Eurasian Tundra». Memoirs of the Boston Society of Natural History. Vol. 6, № 3. Boston, 1928. С. 277–280.
- Добратворскі, М.** [Рец.]: Frison, T. H. Experiments in rearing colonies of bumblebees (Bremidae) in Artificial nests. Biologicals Bulletin. Vol. 52, № 1, January 1927. С. 281–282.
- Розанаў, Л.П.** [Рец.]: Randoïn, L., Simonnet, H. «Гормоны і вітаміны». Аглядны рэфэрат. Уласна гормоны адзначаюцца, як «эндогормоны» а вітаміны – «экзогормоны». Bull Soc chim boil 10. с. 745–756. С. 282–285.
- Другі Пленум Камісіі для вывучэньня прыродных вытворчых сіл Беларусі. Рэзолюцыі С. 287 – 290.
- Блюдуха, М.Т.** Папярэдняя справаздача Беларускага Геолёгічнага Інстытуту аб досьледах мінулага лета і пляне распрацоўкі іх матар’ялаў : конспект дакладу. С. 291–292.
- Сіроцін, Е.** Аб дасьледаваньні радыёактыўнасьці зямных парод. С. 292–293.

- Рагавы, П.П.** Папярэдняя справаздача аб дасьледваньні глеб Слуцкае акругі. С. 293.
- Медзьвядзёў, А.Р.** Папярэдняя справаздача аб дасьледваньні глеб заходняй часткі Бабруйскай акругі. С. 293–294.
- Афанасьёў, Я.М.** Да пытаньня аб дынаміцы жалеза і морфолёгічных формах яго адкладаньня. С. 295–296.
- Медзьвядзёў, А.Р.** Вэгетацыйна-лізімэтрычныя досьледы глеб Аршанскай акругі з мэтай бонітыроўкі і вывучэньня фізыялёгіі іх. С. 296–297.
- Стракоўскі, К.У.** Даклад ВСНГБ аб заданьнях наукова-дасьледчай працы з боку пяцігадовага пляну народнае гаспадаркі : кароткі зьмест дакладу. С. 297.
- Кучынскі, П.** Параўнаўчае вывучэньне сучаснай мэтодыкі вызначэньня ступені насычанасьці глеб асаваньнямі. С. 298.
- Геамагнэсавыя здымкі БССР : конспэкт дакладу проф. **Е.Я. Сіроціна**. С. 299.
- Полянская, О.С.** Вынікі геоботанічных досьледаў і задачы далейшых геоботанічных досьледаў у Беларусі ў сувязі з картыраваньнем яе расьліннасьці : кароткі зьмест дакладу. С. 299–300.
- Трамповіч, П.В.** Даклад аб курортных досьледах. С. 300.
- Шапавалаў.** Інфармацыя Народнага Камісарыяту Аховы Здраўя аб курортна-санаторнай справе : конспэкт дакладу. С. 301–302.
- Рак, Р.** Даклад Камісіі па вывучэньні хатніх рамэстваў аб экспэдыцыйных досьледах па народных ткацтве. С. 303.
- Ярмакова, І., Бандарык, М.** Папярэдняя справаздача аб экспэдыцыі для вывучэньня броварнае прамысловасьці і ўплыву яе на сялянскую гаспадарку. С. 303–306.
- Троська, Я.Т.** Папярэдняя справаздача аб праведзенай экспэдыцыі па вывучэньні смалярства на Палесьсі. С. 306–307.
- Тарасаў.** Рыбныя гаспадарка і рыбагаспадарчае дасьледваньне вадаёмаў БССР. С. 307.

141. Беларуская акадэмія навук. Літаратура і мастацтва : нарысы і матэрыялы / Беларуская акадэмія навук, Інстытут літаратуры і мастацтва ; пад рэд. В. Вольскага. – Менск : Выдавецтва Беларускай акадэміі навук, 1934–1936. – Кн. 2. – 1934. – 90, [1] с.

Шифр: XXV*/сб 90

Шифр с.х.: 17227-Б

Наличие штампов: № 9 (обл.)
№ 13 (обл.)

Номер КП: неизв.

ЛБД: неизв.

Содержание:

Шаблюўскі, Е.С. Т.Г. Шэўчэнка і яго эпоха. С. 5–16.

Костэнка, А. Шэўчэнка і руская рэволюцыйна-дэмакратычная грамадскасць (1857–1861 гг). С. 17–31.

Домбаль, Т. Чалавек мяняе скуру : аповесць Бруно Ясенскага аб соцыялістычнай пераробцы чалавека. С. 33–36.

Вольскі, В. Аб праявах буржуазнага нацыяналізма ў беларускім сцэнічным мастацтве. С. 37–45.

Пятуховіч, М. Творчасць Кузьмы Чорнага. С. 47–76.

Замоцін, І. І.С. Тургенеў : да 50-годдзя са дня смерці (1883–1933). С. 77–90.

142. Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. Працы Беларускага Дзяржаўнага Універсітэту ў Менску = Труды Белорусского Государственного Университета в г. Минске = Les Annales de l'Université de la Blanche-Ruthénie / Беларускі Дзяржаўны Універсітэт, Педагогічны факультэт. – Менск : Выданьне Праўленьня Б.Д.У, 1922–1936. – № 16. – 1927. – 211 с.

Шифр: XXV*/сб 33_а

Шифр с.х.: 39606-Б_а

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1928/1954

ЛБД: 1928. № 6

Содержание:

Пятуховіч, М.М. Ля вытокаў лірыкі Янкi Купалы («Жалейка», «Гусляр»). С. 1–19.

Пятуховіч, М.М. Поэтычнае сьветаадчуваньне ў творчасці Якуба Коласа. С. 20–28.

Вознесенский, А.Н. Традиция «формальных» (эстетических) изучений в науке о литературе. С. 29–58.

Тепин, В. Постановка внеклассного чтения в современной школе : доклад, прочитанный в заседании литературной секции Научного Общества 13 марта 1927 года. С. 59–64.

- Бузук, П.** Некалькі слоў аб грамаце рыжан каля 1300 г. С. 65–67.
- Воўк-Левановіч, О.** Форма «прошлага ў будучым» (буду-ль) у мове дакумэнтаў «Літоўскай Мэтрыкі». С. 68–78.
- Цьвяткоў, Л.М.** Увагі аб мове філёматаў : 1. С. 79–89.
- Цьвяткоў, Л.М.** Увагі аб мове філёматаў : 2. С. 90–103.
- Замотин, И.И.** На переломе : схема литературных исканий к. XIX – н. XX вв. С. 104–122.
- Быховский, Б.** Дидро о Спинозе : историческая справка. С. 123–136.
- Вазьнясенскі, А.Н.** Асноўныя прынцыпы пабудовы беларускае навукі аб літаратуры. С. 137–157.
- Панкевич, П.** Проблема политехнического воспитания. С. 158–168.
- Даўгяла, З.І.** З беларускага пісьменства XVII стал. С. 169–191.
- Ліст да Абуховіча (Рукапісны аддзел Адэскай Дзярж. Бібліотэкі № 26, л. 249 адв – 250). С. 193–199.
- Прамова **Мялешкі** / [паводле рукапісу 20 ліпня 1663 г. Бельскага, з архіву Турава-Пінскай архіепіскапіі (выд. В.У. Ластоўскім у 1926 г.)]. С. 200–205.
- Прамова **Мялешкі** / па рукапісу бібліотэкі Хрэптовічаў у Шчорсах, надрукованаму ў працы Wiszniewski'ego «Historja literatury polskiej» t. VIII, Warszawa 1851 г., str. 480–484 u artykułu «Język i literatura Białoruska». С. 206–207.
- Прамова **Мялешкі** / па рукапісу графа Язэпа Серакоўскага, надрукованаму ў працы **I.U. Niemcewicza** «Zbiór pamiętników historycznych o dawnej Polsce z rękopismów, tudzież...». С. 208–209.
- Прамова **Мялешкі** / ў перакладзе на Украінскую мову **П.А. Куліша** ; надрукована ў часопісу «Основа» 1862 г., кн. VI, стар. 13–16. С. 210–211.

143. Кастрычнк на Беларусі : зборнік артыкулаў і дакумэнтаў (матэрыялы да гісторыі Кастрычнікавай рэвалюцыі на Беларусі) / Камісія ЦВК БССР па адзначэньні 10-годзьдзя Кастрычнікавай рэвалюцыі і Гістпарту ЦК КП(б)Б ; улажыў С. Агурскі. – Менск : 1-ая дзяржаўная друкарня, 1927. – Вып. 1. – XI, 485, [2] с. : іл.

Шифр: XXV*/в 247₁
 Шифр с.х.: 19920-Б,

Наличие штампов: № 5 (тит.л., с. 17, [2])

Номер КП: 1928/675

ЛБД: 1927. № 410

Шифр: XXV*/сб 93 ¹⁾

Шифр с.х.: 19735-Б

Наличие штампов: № 7 (тит.л.; 17 стр.)

Номер КП: неизв.

ЛБД: 1927. № 410

Содержание:

Ад Гістпарту. С. III–IV.

Агурскі, С. Беларусь наярэдадні 1917 году. С. V–XI.

Любімаў, І. Люты на Заходнім фронце і Менскі Саўдэп. С. 3–10.

Фамін, В. Зьезд Дэпутатаў Армій і тылу Заходняга фронту ў кра-
савіку 1917 году. С. 11–24.

Мяснікоў, А. Паdryхтоўка Кастрычніка : да дня першай гадавіны
«Звезды». С. 25–33.

Кнорын, В. «Звезда» і Менскі Савет. С. 34–36.

Ляндэр, К. 1917 год. С. 37–44.

Мяснікоў, А. Кастрычнік і яго вынікі : Кастрычнікавыя дні ў За-
ходняй Вобласці. С. 45–48.

Калмановіч, І. Кастрычнікавая рэволюцыя і Рэволюцыйны Камі-
тэт Заходняй Вобласці і фронту. С. 49–52.

Хатаевіч, М. Гомельская балшавіцкая арганізацыя. С. 53–63.

Лелевіч, Г. (Магілеўскі, Л.). Кастрычнікавыя дні ў Магілеве. С. 64–
69.

Пінсон, Б. Балшавікі ў Віцебску. С. 70–111.

Дзьмітрыеў, І. Кастрычнік у Воршы. С. 112–123.

Агурскі, С. Роля дробна-буржуазных партый на Беларусі ў Каст-
рычнікавай рэволюцыі. С. 124–135.

Пільман, І. 1917 год у Бабруйску. С. 136–146.

Бэйлін, А. 1917 год у Нэвелі. С. 147–173.

Крыніцкі, А. (Бампі). Комуністычная партыя Беларусі ў 1918 годзе.
С. 177–203.

Славінскі, А. Балшавікі на Беларусі ў часе нямецкай окупацыі.
С. 204–218.

Любарскі, Л. Барацьба за Савецкае Палесьсе. С. 219–238.

Вацэк. Барацьба за Саветы ў Горадзеншчыне. С. 239–241.

Славін, І. 3 гісторыі контр-рэволюцыі на Беларусі. С. 242–246.

- Цыхоўскі, К.* Віленскі Савет Рабочых Дэпутатаў. С. 249–254.
- Лелевіч, Г.* Стрэкапытаўшчына : нарыс гісторыі контр-рэвалюцыйнага паўстання ў Гомлі. С. 255–269.
- Рэйнгольд, І.* Узнікненне Савецкай Беларусі. С. 273–279.
- Кнорын, В.* У час між нямецкай і польскай окупацыямі. С. 280–294.
- Адамайціс, І.* Харчовае пытаньне ў эпоху Кастрычнікавай рэвалюцыі. С. 295–307.
- Тлумачэньні да дакументаў. С. 311–312.
- Першыя крокі Менскага Савету Рабочых і Салдацкіх Дэпутатаў. С. 313–334.
- Разьвіцьцё і рост бальшавізму ў Беларусі. С. 335–356.
- Бальшавіцкія ўплывы ў Арміі на Заходнем Фронце. С. 357–369.
- Кастрычнікавыя дні. С. 371–397.
- Арганізацыя Савецкай улады на Беларусі. С. 399–408.
- Дзейнасьць Савету Народных Камісараў Заходняй Вобласьці. С. 409–424.
- Сяляне за бальшавікоў. С. 425–433.
- Борьба з контр-рэвалюцыяй. С. 435–446.
- Пэрыяд нямецкай окупацыі Беларусі і ўтварэньне БССР. С. 447–465.
- Хроніка галоўных падзей Кастрычнікавай рэвалюцыі на Беларусі / злажылі *Іл. Барашка* і *М. Шанавалаў*. С. 467–478.

144. Марксыцкі зборнік / [рэдкалегія: В.М. Ігнатоўскі (адк. рэдактар), Б.Э. Быхоўскі (адк. сэкратар)]. – Менск : Навуковае таварыства марксыстых Беларусі, 1929. – № 1. – 227 с. – Библиогр. в подстроч. прим.

Шифр: XXV*/6 1005

Шифр с.х.: 33725-Б

Наличие штампов: № 2 (тит.л.)

Номер КП: 1929/5808

ЛБД: 1929. № 182

Содержание:

Ад рэдакцыі. С. 5–6.

Вольфсон, С.Я. Марксыцкая навуковая работа ў БССР за 10 гадоў (1918–1928). С. 7–21.

Быховский, Б. О методологии Дидро. С. 22–59.

Панкевич, П. Философское мировоззрение Н.А. Добролюбова. С. 60–76.

Вольфсон, С.Я. Г.В. Плеханов и наука. С. 77–83.

Вьдра, Р. Эмпирическая социология Визе и здравый смысл. С. 84–98.

Шановалов, Н. К вопросу о понятии нации. С. 99–119.

Ривлин, Е. Аграрная дискуссия в германской с.-д. С. 120–171.

Герчиков, И.В. Конструктивный социализм. С. 172–191.

Аб кнізе тав. *Агурскага* «Гісторыя рэвалюцыйнага руху на Беларусі» (стэнограма паседжання гістарычнае сэкцыі Н.Т.М.Б.) [пераклад т.т. *Раманоўскага і Гарабурды*]. С. 192–227.

145. Пэдагагічны зборнік / пад рэдакцыяй П.Д. Каляды, П.В. Вянцоўскага і З. Градзіцкага. – [Масква] : Народны камісарыят асьветы РСФСР, 1929. – № 1. – 103, [1] с. : іл.

Шифр: XXV*/сб 81

Шифр с.х.: 41667-Б

Наличие штампов: отсутствуют

Номер КП: 1929/10633

ЛБД: 1929. №767

Содержание:

Ад рэдакцыі. С. 3.

Скачкоў, У. Культурная рэвалюцыя і задачы народнае асьветы. С. 5–11.

Вянцоўскі, П.В. Праца ў школе 1-й ступені. С. 12–19.

Саваў. Летняя школа. С. 20–30.

Хмараў. Праца на зямлі ў летняй Школе. С. 31–47.

Сьмятанін, Ф.К. Летняя работа хаты-чытальні. С. 48–56.

Градзіцкі, З. Да пытання аб пабудове курсу гісторыі беларускае літаратуры. С. 57–73.

Градзіцкі, З. «У палескай глушы» Тараса Гушчы. С. 74–83.

Яновіч, С.В. Аб перападрыхтоўцы настаўнікаў беларускіх школ у Смаленшчыне. С. 84–86.

Праграма па роднай мове для беларускіх школ 1-й ступ. РСФСР. С. 87–94.

Расійская мова у беларускай школе РСФСР. С. 95–100.

Градзіцкі, З. Бібліяграфія. С. 101–103.

ВСПОМОГАТЕЛЬНЫЕ УКАЗАТЕЛИ

ИМЕННОЙ УКАЗАТЕЛЬ

- А. Л. **40, 41**
А. Я. **115**
Абуховіч, А. **67, 142**
Агурскі, С. Х. **143, 144**
Адамайціс, І. **143**
Адамаў, У. У. **140**
Адзінец, М. **42**
Ажгірэй, А. І. (Вольны, А. І.)
44, 45, 72
Ажгірэй, В. **54**
Азбукін, М. **57, 140**
Аксючыц. **119**
Акулік. **74**
Александровіч, А. І. **1, 42, 44,**
45, 46, 54, 67, 72, 109
Алехновіч, Ф. **87, 88**
Алуф, А. **48**
Аляксандрав, В. **90, 121**
Аляхновіч, Ф. **76, 89**
Антонан-Аўсеенка, В. **93,**
109
Антошкін, Д. **2**
Анцэловіч, Н. **48**
Арбузаў. **54**
Арсеньева, Н. **50, 67, 76**
Арскі, П. **54, 109**
Арцюхіна. **122**
Арэшчыха, Э. **41**
Астроўскі, Р. **40**
Атраховіч, К. К. (Крапіва) **54,**
67, 72, 109
Афанасьёў, Я. М. **140**
Багданаў, П. **109**
Багдановіч, М. А. **8, 40, 44, 45,**
54, 67, 76, 109, 117, 133
Багдановіч, А. В. **3**
Багдановіч, І. **43**
Багушэвіч, Ф. **41, 67, 76**
Байкоў, М. Я. (Крывіч, М.) **49,**
50, 51, 52, 58, 59, 128, 135
Баліцкі, А. В. **53**
Бампі см. Крыніцкі, А. М.
Баран, М. **91**
Баранавых, С. **137**
Бараноўскі, А. **54, 115**
Барашка, Іл. **143**
Барков. **109**
Баркоўскі, С. А. **55, 72**
Баршчэўскі, Я. **56, 76**

- Баскіна. **109**
 Бейлін, А. **43**
 Беленькі, Я. (Сяргэй) **43**
 Бендэ, Л. **80**
 Беразоўскі, А. **69**
 Бібіла, Ю. **128, 139**
 Блоніна, Е. **109**
 Блюдуха, М. Т. **140**
 Богораз-Тан, В. Г. **140**
 Бокль. **109**
 Бондар, Г. П. **71**
 Броўка, П. **117, 137**
 Брун. **109**
 Брэжго, Б. **40, 41**
 Брэская, Г. **117**
 Будзін, Ш. **74, 82**
 Будзінскі, С. І. (Традыцыя, С.)
     86, 108
 Будзька, Э. **67**
 Бузук, П. **128, 135, 139, 142**
 Буйла, К. **67, 76**
 Булат, С. **67, 76**
 Булахоўскі, Л. А. **139**
 Бульбянік, З. **72**
 Бумберг, Я. **134**
 Бурачок, М. **67**
 Бурдзейка, А. **139**
 Бутковский, В. **140**
 Бухарын, М. І. **91, 123**
 Быкаў, П. **93**
 Быліна, Я. **67**
 Быхоўскі, Б. Э. **142, 144**
 Бэйлін, А. **143**
 Бэрэн. **109**
Бядуля, З. см. Плаўнік, С. Я.
Бядуля-Ясакар, З. см. Плаў-
нік, С. Я.
 Бялуга. **121**
 Бярэзін, П. С. **134**

 В. Т. **54, 67**
 Вазьнясенскі, А. Н. **142**
 Валодзьскі, А. **88**
 Валюш, Я. **67**
 Вахцераў, В. **109**
 Вацэк. **143**
 Верашчакаў, род **41**
Відук, Я. см. Скрыган, І. А.
 Вінэра, В. **109**
 Вітэнбэрг. **43**
 Віцька, В. **72**
 Власт. **88**
Вольны, А. І. см. Ажгірэй, А. І.
Вольскі, В. см. Зэйдель, В. Ф.
 Вольфсон, С. Я. **66, 144**
 Воўк-Левановіч, О. В. **139, 142**
 Выдра, Р. **144**
 Вянцоўскі, П. В. **145**
 Вяршук, В. Я. **140**

 Галавач, П. **137**
 Галадзед, М. **20, 82, 96**
Галубок, У. І. см. Голуб, У. І.
 Ганжа, Б. **68**
 Ганчпрык, М. М. (Сявец, Я.) **67**
 Гапановіч, Я. **67**
 Гарабурда. **144**
 Гарбацэвіч, П. **54, 72**
Гартны, Ц. см. Жылуно-
віч, З. Х.

- Гарун, А. см. Прушынскі, А. У.*
Гарун-Прушынскі, А. см. Прушынскі, А. У.
 Гаруновіч, А. **108**
 Гаршын, У. **54, 109**
 Гарэлік. **43**
 Гарэцкі. **120**
 Гарэцкі, Г. І. **5, 68**
 Гарэцкі, М. І. **5, 51, 52, 54, 76, 109**
 Гасьцеў, А. **109**
 Гвоздыка, Е. **67**
 Гегечоры, М. **70**
 Геерстам-аф, Г. **109**
 Гельтман. **66**
 Гембіцкі, Я. **139**
 Герд. **109**
 Герчиков, И. В. **144**
 Гінзбург, А. **70**
 Глебка, П. **137**
 Гоберман, Г. П. **134**
 Гольдберг, М. М. **80**
 Голуб, У. І. (Галубок, У. І.) **67, 76, 77, 78, 79**
Горкі, М. см. Пешкоў, А. М.
 Градзіцкі, З. **145**
 Грамыка, М. А. **67, 76, 81**
 Грашчанка, М. І. (Дружына, М.) **117**
 Грыгор'ев. **109**
 Грынблят, А. Я. **133**
 Грынблят, Я. **87, 88**
 Грышкевіч, В. **41**
 Гурло, А. **54, 67, 76, 85, 109**
 Гурская, А. **90**
 Гурын, М. **70**
 Гусеў, С. **137**
 Гуткін. **43**
 Гуткоўскі, М. **138**
Гушча, Т. см. Міцкевіч, К. М.
 Гэндлер. **20**
 Дайлідовіч, А. А. (Дудар, А.) **54, 72, 83, 109**
 Дакукін, М. В. **68**
 Дарашэнка, Д. **41**
Дарожны, С. М. см. Серада, С. М.
 Даўгяла, З. І. **121, 139, 142**
 Дзьмітрыеў, І. **143**
 Дзямідовіч, А. Л. **140**
 Дзяржынскі, У. **128, 135**
 Дидро, Д. **142, 144**
 Добратворскі, М. **140**
 Добролюбов, Н. А. **144**
 Додэ, А. **109**
 Долецкія. **88**
 Домбаль, Т. **141**
 Доўгі, Ю. **72**
 Доўнар-Запольскі, М. В. (Запольскі, М.) **67, 120**
 Дружчыц, В. **139**
Дружына, М. см. Грашчанка, М. І.
 Дрэйзін, Ю. **135**
 Дубавіцкі, Л. **82**
 Дубах, А. Д. **68**
 Дубоўка, У. М. **7, 67, 76**
Дудар, А. см. Дайлідовіч, А. А.

- Дунін-Марцінкевіч, В. **40, 76, 87, 114**
Дурнаво, М. **139**
- Енукідзе, А. С. **107, 122**
Есакоў, А. А. (Ісаеў, А.) **20**
- Ждановіч, Ф. 67**
Журавец, В. **57**
Журба, Я. **67, 76, 109**
Жылін, А. **109**
Жылка, В. **67**
Жылуновіч, З. Х. (Гартны, Ц.) **50, 54, 67, 72, 76, 85, 107, 109, 128**
- Забела, Т. **139**
Залуцкі, В. **54**
Замоцін, І. І. **8, 128, 135, 139, 141, 142**
Запольскі, М. см. Доўнар-Запольскі, М.
Зарніца, М. **67**
Зарэцкі, М. см. Касянкаў, М. Я.
Засухин, А. Н. **140**
Зэйдель, В. Ф. (Вольскі, В.) **141**
Змудзінскі, Г. **124**
Золя, Э. **109**
Зубрылін. **109**
- Іванова, А. **67**
Іваноў, С. **107**
Іваноўскі см. Канчэўскі, А. У.
Ігнатоўскі, У. М. **29, 42, 44, 45, 54, 66, 67, 82, 107, 109, 144**
- Ід. **40**
Ільїнскі, Г. А. **139**
Ілляшэвіч, М. **40**
Ілляшэвіч, Х. **40, 41**
Ільющонак, П. В. (Пётр з Арле-
ня) **133**
Інгулаў, С. **109**
Ісаеў, А. см. Есакоў, А. А.
- Каганец, К. см. Кастравіцкі, К. К.*
Казак, А. **121**
Казімір IV Ягелончык. **139**
Казлоўскі, В. **137**
Калантай, А. М. **115**
Калатухін, Б. **48**
Калінін, М. І. **115, 122**
Калінічэнка, А. **42**
Каліноўскі, К. **54, 109**
Калмановіч, І. **143**
Калмсон, Л. Г. (Лелевіч, Г.,
Магілеўскі, Л.) **143**
Каляда, П. Д. **145**
Камальга, Р. **72**
Камінский, П. **40**
Канапніцкая, М. **67**
Кантаровіч, Е. **90**
Кантаровіч, Л. **90**
Канчэўскі, А. У. (Іваноўскі) **109**
Капаевіч, П. Ф. **72**
Каплан, Л. Б. **20**
Каплан, А. **20**
Каплун, С. **109**
Караленко. **67**
Каранеўскі У. (Неўскі, У.) **67**

- Карачун, А. **42**
Карклін, М. М. **20, 82**
Кастравіцкі, К. К. (Каганец, К.)
76, 88
Каспяровіч, М. І. (М. І.) **89, 121**
Касянкуў, М. Я. (Зарэцкі, М.)
54, 72
Кац, Д. **90**
Каценбоген, С. З. **66**
Кацярына II **40**
Кернажыцкі, К. **139**
Клейнборт, А. **128**
Клінковіч, М. **137**
Кнорын, В. Г. **29, 54, 90, 91,**
96, 107, 143
Коген, М. О. **139**
Козік, Я. **117**
Колас, Я. см. Міцкевіч, К. М.
Костэнка, А. **141**
Кошаль, Т. **72**
Крапіва см. Атраховіч, К. К.
Крапіўніцкі, М. **87, 88**
Краўчанка, А. **90**
Крубэр. **109**
Крумін Г. І. **134**
Крупская, Н. К. **115**
Крушына см. Скрыган, І. А.
Крывіч, М. см. Байкоў, М. Я.
Крыленко. **54**
Крыніцкі, А. М. (Бампі) **107,**
143
Кудзелька, М. С. (Чарот, М.,
Чарот-Кудзелька, М.) **29, 30,**
31, 42, 54, 67, 72, 76, 85, 109,
89, 114
Кулак. **82**
Куліш, П. А. **142**
Купала, Я. см. Луцэвіч, І. Д.
Курдаў. **109**
Кухта, М. **84, 99**
Кучынскі, П. **138, 140**

Л-кі. **54**
Лапіч, А. **72**
Ларын, Ю. **48**
Ларычкаў, М. **116**
Ластоўскі, В. Ю. **61, 133, 142**
Лебедзев, Г. **115**
Левін, Я. **40**
Лелевіч, Г. см. Калмсон, Л. Г.
Ленін, У. І. **9, 14, 31, 54, 68, 71,**
72, 93, 107, 109
Ленц, А. К. **74, 140**
Лёсік, А. Ю. **97, 98, 99, 135**
Лёсік, Я. Ю. **76, 97, 100, 101,**
105, 133, 138
Леўчык, Г. см. Ляўковіч, І. М.
Лехіта. **86**
Лібезон. **109**
Ліманаўскі, Я. **54, 102, 103**
Лішні. **67**
Лобач, Я. М. **74**
Логінаў. **109**
Лоз, К. **67**
Лубяка, Г. **68**
Лукашэвічава, К. **89**
Луначарскі, А. В. **122**
Луцкевіч, А. І. (Навіна, А.) **40,**
41, 135
Луцкевіч, І. Д. (Купала, Я.) **40,**

- 41, 50, 54, 67, 72, 76, 85, 87, 109, 114, 142**
- Лучына, Я. см. Неслухоўска, І. Л.*
- Львоўскі, Г. **48**
- Любарскі, Л. **143**
- Любаўскі, М. **139**
- Любімаў, І. **143**
- Любіч, В. П. **139**
- Люнгерсгаўзэн, Ф. В. **140**
- Лявіцкі, А. І. (Я. Ш., Ядвігін, Ш.) **67, 76, 139**
- Лявонны, Ю. см. Юркевіч, Л. М.*
- Ляжневіч, А. **67**
- Ляндэр, К. **143**
- Ляўков. **119**
- Ляўковіч, І. М. (Леўчык, Г.) **67**
- М. І. см. Касьняровіч, М. І.*
- Магазынэр, Е. **90**
- Магілеўскі, Л. см. Калмсон, Л. Г.*
- Макар, К. **67**
- Макарэўскі, М. І. **68, 121**
- Маладняк см. Тумілаў*
- Малевіч, З. **72**
- Малеін, А. І. **8**
- Мамін-Сібірак, Д. Н. **109**
- Мамоніч, К. І. и Л. І. **41**
- Мануільскі, Д. **93**
- Маразоўскі, М. **44**
- Марахавец, Е. **43**
- Маргерыт. **54**
- Маркс, К. **71, 109**
- Мароз. **120**
- Маруся Маленькая см. Цімофеева, Н.*
- Марыля см. Плаўнік, С. Я.*
- Масальскі. **21**
- Масэвіч, В. **117**
- Мацьвяёнак, Я. **116**
- Медзьвядзёў, А. Р. **140**
- Мельнік, С. П. **68**
- Мельнічанскі, Г. **48, 70**
- Метлін, В. **43**
- Меч, С. **109**
- Мількамановіч. **20**
- Міровіч. **54**
- Міхайлаў, І. **109**
- Міхайлоўскі, А. **138**
- Міцкевіч, А. **67**
- Міцкевіч, К. М. (Гушча, Т., Колас, Я.) **41, 54, 67, 72, 76, 109, 135, 142, 145**
- Міцкевіч, М. **105, 133**
- Модэль, М. **42**
- Монвід, Я. **67**
- Моркаўка, А. **67**
- Музыка, С. **42**
- Мэбель. **116**
- Мядзёлка, П. В. (Паўлінка) **42, 106**
- Мялешка. **120, 142**
- Мясьнікоў, А. **107, 143**
- Навіна, А. см. Луцкевіч, А. І.*
- Нарыманаў, Н. **107**
- Некрашэвіч, С. М. **10, 11, 12, 13, 14, 49, 120, 139**
- Нёманскі см. Пятровіч, І. А.*

- Немцав, А. **121**
 Немцаў, А. **57**
 Неслухоўскі, І. Л. (Лучына, Я.)
76
 Несьцярэнка, А. **109**
 Неўскі, В. А. **90**
Неўскі, У. см. Каранеўскі У.
 Ніканаў. **109**
 Нікановіч, М. У. **110, 111,**
112
 Нікіціна, І. **109**
 Норыс, Ф. **115**
 Нявераў, А. **109**
 Някрасав. **67**
 Нялепка, Я. **67**

Одынец. 67
 Окунеў, Я. **109**
 Остэрман, Э. **90**
 Ошэраў, З. **90**

П–а, Л. 67
 Павел І. **40**
 Пад'ячаў, С. **109**
 Падабед. **109**
 Падвойскі. **109**
 Падлужны, З. **72**
 Пакроўскі, М. Н. **109**
 Палонскі, А. **42**
 Палянскі, В. **93**
 Панамарова, Н. (Хмарка)
67
 Панкевич, П. **142, 144**
 Папоў, К. **90**
 Паўлаў, С. **90, 109**

Паўлінка см. Мядзёлка, П. В.
 Паўловіч, А. **67, 76**
 Паўлоўскі, Я. **86**
 Пачопка, Я. **67**
 Пашкевіч, А. С. (Цётка) **54, 76,**
139
 Перетц, В. Н. **139**
Пётр з Арленят см. Льючо-
нак, П. В.
 Петрашкевіч, А. **67**
 Пешкоў, А. М. (Горкі, М.) **54,**
109
Пичета, В. И. см. Пичэта, У. І.
 Пігулеўскі, У. **47**
Пілінаў, І. см. Нялепка, Я.
 Пілько, М. **68**
 Пілько, Ў. М. **140**
 Пільман, І. **143**
 Пінсон, Б. **143**
 Пінт. **43**
 Пічэта, У. І. **66, 139**
 Пятуховіч, М. М. **128, 135,**
139, 141, 142
 Плаўнік, І. **6, 72**
 Плаўнік, С. Я. (Бядуля, З., Бя-
 дуля-Ясакар, З., Марыля,
 Ясакар) **54, 67, 72, 76, 109,**
131, 137
 Плашчынскі, Я. П. (Пушча, Я.)
15, 16, 17, 18, 67
 Плеханов, Г. В. **144**
 Подзін. **119.**
 Поллан, А. А. **140**
 Полянская, О. С. **140**
 Пот'э, Э. **54**

- Пракулевіч, У. **140**
Прохараў, А. **68**
Пруднік, П. **73**
Пруднікаў, С. **43**
Прушынскі, А. У. (Гарун, А.,
Гарун-Прушынскі, А.) **54,**
67, 76, 89
*Прыгаворка, Н. см. Дунін-
Марцінкевіч, В.*
Прышчэпаў, З. Х. **68, 82**
Пугач, Р. К. (Хвойка, Р.) **117**
Пуліхаў, І. П. **80**
*Пушча, Я. см. Плашчынс-
кі, Я. П.*
Пцяццоў, В. **70**
Пчалкоў, К. **117**
Пясткоўскі, С. **93**
Пятровіч. **120**
Пятровіч, І. А. **54**
- Рабіновіч, Л. 70**
Равін, А. **39**
Рагавы, П. П. **140**
Раіч, А. **54**
Рак. **121**
Рак, Р. П. **140**
*Рак, С. см. Рак-Міхайлоўс-
кі, С. А.*
Рак-Міхайлоўскі, С. А. (Рак, С.)
89
Ракаў, Я. **91, 120**
Раманав, Е. Р. **139**
Раманав, М. **93**
Раманавы, род. **86**
Раманоўскі, А. **2, 48, 144**
- Раманоўскі, М. К. (Чорны, К.)
32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 54,
141
Растаргуеў, П. А. **139**
Ривлин, Е. **144**
Родзевіч, Л. **76, 114**
Розанаў, Л. П. **140**
Романова, Е. **84**
Руднеў, А. **90**
Руткоўскі, Е. С. **140**
Рыд, Д. **93, 109**
Рыжкоў, В. Л. **140**
Рыкаў, А. І. **109, 115**
Рыпінскі, А. **76**
Рыўкін, А. **43**
Рэбэльскі, І. **90**
Рэзьнікаў, І. **48**
Рэйнгольд, І. **107, 143**
- С. Х. 117**
Саваў. **145**
Савельеў, М. **109**
Савіцкі, М. **140**
Салаўёў, П. Ф. **121, 140**
Самковіч, І. **47**
Сапега, Л. **40**
Сараб'янаў, У. **109**
Сасноўскі, Л. **54, 109**
Сафарова. **107**
Сейфуліна, Л. **115**
Семашка, Н. А. **122**
Серада, С. М. (Дарожны, С. М.)
6
Серакоўскі, Я. **142**
Серафімовіч, А. **109**

- Сівы-Сівіцкі, У. П. (Стары Ёлас) **67**
- Сіроцін, Е. Я. **140**
- Скандракоў, С. В. **140**
- Скарына, Ф. **40, 129**
- Скачкоў, У. **145**
- Скіталец, С. **115**
- Скрыган, І. А. (Відук, Я., Крушына) **117**
- Славін, І. **143**
- Славінскі, А. **143**
- Смоліч, А. А. **68, 109, 140**
- Смуры, П. **40**
- Соколов, А. **140**
- Спиноза, Б. **142**
- Спэктар. **82**
- Сталін, І. В. **54, 107, 115, 123**
- Станіч, П. см. Станкевіч, П.*
- Станкевіч, П. (Станіч, П.) **84**
- Станкевіч, Я. **40, 41, 56, 139**
- Станюковіч, К. **109**
- Стары дзед. **67**
- Стары Ёлас см. Сівы-Сівіцкі, У. П.*
- Шашэўскі, А. **82**
- Шашэўскі, В. П. **19**
- Стракоўскі, К. У. **140**
- Стручок. **67**
- Стрыгельскі. **72**
- Суднов, А. **90**
- Сукала, Я. **72**
- Суханаў, Н. **109**
- Сычоў, П. **115**
- Сьвердлаў. **116**
- Сьвірскі, А. І. **109**
- Сьвярчкоў, Д. **109**
- Сьмідовіч, С. **109**
- Сьмілга, І. **107**
- Сьмятанін, Ф. К. **145**
- Сявец, Я. см. Ганчпрык, М. М.*
- Сямашка, М. **117**
- Сямашка, С. **117**
- Сянкевіч. **121**
- Сянькевіч, А. **54**
- Сярээй см. Беленькі, Я.*
- Сяўрук, М. **72**
- Т.Т. 41**
- Талочка, У. **40, 41**
- Тамарнік. **82**
- Тарасаў. **140**
- Тарлецкі, Б. К. **140**
- Татура, Г. Х. **139**
- Таўсталес, А. **139**
- Тепін, В. **142**
- Томскі, М. **70**
- Традыцыя, С. см. Будзінска, С. І.*
- Трайнін, І. **107**
- Трамповіч, П. В. **140**
- Троіцкі, С. **109**
- Троська, Я.Т. **140**
- Троцкі, Л. **54, 93, 107, 109**
- Труба, А. **93**
- Трус, П. **72**
- Тургенеў, І. С. **141**
- Тумілаў. (Маладняк) **109**
- Угараў, Н. 82**
- Ул. С. **40**

Уладзімераў, У. **109**
Уласавы, М. і П. **109**
Уласаў. **109**

Фамін, В. 143
Федасенка, А. **124**
Філіціайт. **109**
Фільштынскі, А. **90**
Фін, Я. **70**
Флёроўскі, А. **41**
Фрумкін. **74**
Фрыдланд, Ц. **116**
Фядзюшын, А. У. **140**

Хадкевіч, Т. **117**
Харах, Ф. **43**
Харламповіч, П. В. **125**
Хатаевіч, М. **143**
Хацкевіч, А. І. **21, 74, 82, 122**
Хвойка, Р. см. Пугач, Р. К.
Хмараў. **145**
Хмарка см. Панамарова, Н.
Хурсік, С. А. **22, 117**
Хэйфэц, П. **93**

Ц – іч. 67
Цвікевіч, А. І. **126, 127**
Цвікевіч, І. І. **23, 24, 25, 26, 27, 28**
Цвыркун. **67**
Цётка см. Пашкевіч, А. С.
Цеханоўскі, І. **41**
Цімофеева, Н. (Маруся Маленькая) **43**
Цытовіч, С. **139**

Цыхоўскі, К. **143**
Цьвяткоў, Л. М. **128, 139, 142**
Цярэбіч, А. **67**

Чапліна. 123
Чарвякоў, А. Г. **21, 42, 74, 82, 107, 122, 128**
Чаржынскі, Ў. **138**
Чарноцкі, Н. **88**
Чарнышэвіч, Ф. **67, 76**
Чарот, М. см. Кудзелька, М. С.
Чарот–Кудзелька, М. см. Кудзелька, М. С.
Чафранаў, С. **109**
Чачот, Я. **76**
Чорны, К. см. Раманоўска, М. К.
Чуіко, Г. М. **68**
Чурыла, В. **54**
Чэхаў, А. П. **88, 109**

Ш. Я. 67
Шабліоўскі, Е. С. **141**
Шантыр, Ф. **76**
Шапавалаў М. **129, 140, 143, 144**
Шапиро, Д. Х. **74**
Шапялевіч. **121**
Шарапаў, А. **137**
Шастакоў, А. В. **130**
Шатэрнік, М. В. **58**
Шашкоў, Л. **47**
Шелег. **74**
Шклоўскі, Г. Л. **43**
Шкялёнак, М. В. **40, 41**

Шлыков. **109**
Шлюбскі, А. А. **131, 132, 139**
Шукевіч-Трацяцкаў, Р. **76, 135**
Шульман, М. **43**
Шчакаціхін, М. **61**
Шчапоцьцеў, А. **140**
Шымаўноскі, С. **67**
Шырамаў, А. **90**
Шыфрын, П. **73**
Шэўчэнка, Т. Г. **50, 67, 141**

Эйнгорн, Д. Л. **39**
Элькіна. **109**
Энгельс, Ф. **71**
Эпімах-Шыпіла, Б. І. **58**

Юрасік, С. **67**
Юркевіч, Л. М. (Лявонны, Ю.)
72

Я. Ш. см. Лявіцкі, А. І.
Ядвігін, Ш. см. Лявіцкі, А. І.

Якімовіч, А. **93, 109**
Яновіч, С. В. **145**
Яраслаўскі, А. **93**
Яраслаўскі, Е. **136**
Ярашэвіч, І. К. **140**
Ярмакова, І. **140**
Ясакар см. Плаўнік, С. Я.
Ясенскі, Б. **141**
Ясінскі, А. **139**

Frison, T.H. **140**
Niemcewicz, I.U. **142**
Orynżyna, J. **140**
Pleske, T. **140**
Rak, R. P. см. Рак, Р. П.
Randoin, L. **140**
Simonnet, H. **140**
Smolitsch, A. см. Смоліч, А. А.
Talko-Hryncewicz, J. **140**
Zaborski, B. **140**

АЛФАВИТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ ЗАГЛАВИЙ ИЗДАНИЙ И ПРОИЗВЕДЕНИЙ

- А зязюлька кукавала... **67**
А ў бары... **76**
А у смутку задумнага лесу... **6**
А хто там ідзе? **76**
А чым-жа твая, дзеванька, га-
лоўка занята? **76**
А я іду. **67, 76**
А Яна? **67**
Аб ахове здароўля. **122**
Аб бюрократызме і самакры-
тыцы. **115**
Аб вывучэнні беларускае
дыялекталёгіі. **139**
Аб выніках і перспэктывах
зямляўпарадкавання пра-
цоўных яўрэяў. **82**
Аб выніках нацыянальна-
культурнага будаўніцтва і
палітасветнай працы да
10-годзьдзя Кастрычнікавай
рэвалюцыі. **82**
Аб вытворчых нарадах. **91**
Аб вячэрніх занятках у про-
фсаюзах. **70**
Аб глебях Койданаўскага, Узь-
дзенскага, паўднёвай часткі
Заслаўскага і заходняй част-
кі Самахвалаўскага раёнаў
Менскай акругі. **140**
Аб дасьледаваньні радыё-
актыўнасьці земных парод.
140
Аб кнізе тав. Агурскага «Гісто-
рыя рэвалюцыйнага руху на
Беларусі». **144**
Аб колгасах і новых савгасах.
115
Аб мінулым. **13, 14**
Аб народнай асьвеце ў Саюзе
СССР. **122**
Аб пашырэнні аканьня на чу-
жземныя словы. **10**
Аб перападрыхтоўцы настаў-
нікаў беларускіх школ у
Смаленшчыне. **145**
Аб перасоўваньні націску на
склады перад слабымі кан-
чатковымі рэдукаванымі.
139
Аб працы украінскага Наву-
кова-Дасьледчага Інстытуту
геаграфіі і картографіі. **140**
Аб праявах буржуазнага
нацыяналізма ў беларускім
сцэнічным мастацтве. **141**
Аб перспэктывах разьвіцьця
калгаснага будаўніцтва ў
БССР. **119**

- Аб рабоце саветаў і ўдзеле ў ёй работніц і сялянск. **122**
- Аб ранніх гадох майго жыцця. **115**
- Аб расьлінах-альбіносах, знойдзеных у Беларусі. **140**
- Аб Рацыяналізацыі вытворчасці і разьмеркаваньні і аб інтэнсыўнасьці працы. **91**
- Аб рухомай консультацыі. **90**
- Аб рэволюцыйным руху сярод вучнёўскай моладзі ў пачатку 1905 году ў г. Менску. **43**
- Аб сабе. **117**
- Аб Савеце Народных Камісараў. **109**
- Аб скотным дварэ. **109**
- Аб сучасным становішчы калектыўных гаспадарак БССР і далейшых задачах. **119**
- Аб сыстэме народнае асьветы ў Беларусі. **53**
- Аб творчасці Натальі Арсеньевай. **50**
- Аб удзельнай вазе самаадукацыі ў сыстэме партасьветы на 1927/28 навучальны год. **90**
- Аб Уладзімеру Ільічу Леніне. **14**
- Аб Цэнтральным Выканаўчым Камітэце Беларусі. **109**
- Аб чым ведаеш, таго ня пытайся. **13**
- Аб чым зьвініць душа... **117**
- Абвяшчэньне Заходняй Камуны Беларускай Савецкай Рэспублікай. **107**
- Абвяшчэньне Незалежнай Савецкай Беларусі 1-га студзеня 1919 г. **107**
- Аблава на дзікіх сьвіньней. **13**
- Абмылка. **67**
- Абнімі ты мяне, маладая... **67**
- Абрам. **44, 45**
- Абрасьлі зімою. **6**
- Аганькі. **67**
- Агароднік. **67**
- Агіт і палітсуды. **72**
- Агляд выкладаньня на 1-ым курсе Пэдагагічнага факультэту Бел. Дз. Ун-ту. **62**
- Агляд выкладаньня на Пэдагагічным факультэце Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту у 1927/28 ак. г. **63**
- Агляд выкладаньня на факультэце Права і Гаспадаркі Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту ў 1926/27 акадэмічным годзе. **64**
- Агляд выкладаньня на факультэце Права і Гаспадаркі Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту ў 1927/28 акадэмічным годзе. **65**
- Агляд поля. **76**
- Аграрная дыскусія в германскай с.-д. **144**
- Аграрная рэволюцыя в свете

- взглядов Маркса, Энгельса и
Ленина. **71**
- Аграрная рэвалюцыя у свят-
ле поглядаў Маркса, Энгель-
са і Леніна. **71**
- Аграрныя непарадкі ў мястэч-
ку Пясочын. **43**
- Агроном Сэрадэля. **109**
- Ад Гістпарту. **143**
- Ад Крывіцкіх балотаў да тунд-
раў Сыбіру... **76**
- Ад народніцтва да імперыя-
лістычнай вайны. **136**
- Ад радасці. **15**
- Ад сахі, ад станкоў. **67**
- Ад сонца. **76**
- Ад Цэнтральнага Габінэту
Ліквідатара Няпісьменнасць
пры Галоўпалітасьвеце
БССР. **109**
- Адам Залес. **22**
- Адарваным. **67**
- Адважнаму танкі ня страшны.
115
- Аддзел Лясное Гаспадаркі. **68**
- Аддзел мэліорацыі і культуры
балот. **68**
- Аддзел С.-Г. Эканоміі і Аграр-
най Політыкі. **68**
- Адзяленьне прамысловасці
ад зямляробства. **109**
- Адзіная працоўная школа. **13**
- Адкуль узяўся хлеб. **13, 14**
- Адкупіўся. **72**
- Адна. **76**
- Адносіны расійскага ўраду да
беларускае мовы ў XIX ст.
139
- Адплата. **42, 72**
- Адплаціў. **110**
- Адраджэньне Беларусі і Польш-
ска. **126**
- Адрывак з апавяданьня «Пан-
кел ліпа». **76**
- Адрывак з повесці «Дзье ду-
шы». **76**
- Адрывак з раману «Сокі Цалі-
ны». **76**
- Адчыненьне зьезду. **119**
- Адшуканьні і нагляданьні ў
беларускай народнай твор-
часці. **139**
- Адышоўшай. **117**
- Ай ей, які ён добры гаспадар!
76
- Акцябар. **109**
- Алей. **109**
- Алесь Гарун-Прушынскі. **76**
- Аловак. **13**
- Альбэрт Паўловіч. **76**
- Аляксандар Рыпінскі. **76**
- Анатолію Вольнаму. **44, 45**
- Анатомія фізыялёгія і гігіена.
23
- Антырэлігійнае выхаваньне ў
школе. **47**
- Апавяданьне бяз назвы. **76**
- Апавяданьні. **32**
- Апал. **109**
- Апісаньне адкладаў крэйдавае

- сыстэмы ў Менскай акрузе. **140**
- Апокрыф. **76**
- Апошні лісток. **67**
- Апошнія «даруй». **67, 76**
- Апошняя ноч. **30**
- Апрацоўка воўны. **109**
- Апрацоўка поля і машыны ў сельскай гаспадарцы. **109**
- Аратаму¹. **67**
- Аратаму². **76**
- Араты. **67**
- Арганізацыя Савецкай улады на Беларусі. **143**
- Арлянтам. **54, 72**
- Аружжам на сонцы блішчэўшы. **42**
- Аршанскі пагром. **43**
- Асабістая адвага Варашылава. **115**
- Асадзі назад! **54, 76**
- Асёл і навука. **67**
- Асеньні дождж. **13, 14**
- Асеньні сьпеў. **76**
- Асеньнія нагляданьні над птушкамі. **13, 14**
- Асеньняе. **6**
- Асілак. **54**
- Асіпавіцкі раён, Бабруйскае акругі. **57**
- Асноўныя палажэньні рабочай узаемадапамогі. **70**
- Асноўныя прынцыпы пабудовы беларускае навукі аб літаратуры. **142**
- Асноўныя пытаньні працы профсаюзаў на вёсцы. **48**
- Атака. **137**
- Аўтобус пайшоў. **80**
- Аўца. **13, 14**
- Ахова здароўя і вывучэньне фізычнага разьвіцьця дзяцей у школе і канцэнтру. **39**
- Аховы працы ў Савецкім Саюзе. **109**
- Бабіны лекі. **67**
- Бабруйск напярэдадні 1905 году. **43**
- Бабулька і Козьлік. **13, 14**
- Баваўна. **109**
- Бай. **13, 14**
- Бальшавікі на Беларусі ў часе нямецкай окупацыі. **143**
- Бальшавікі на фронце ў часы кераншчыны. **54**
- Бальшавікі ў Віцебску. **143**
- Бальшавіцкія ўплывы ў Арміі на Заходнем Фронце. **143**
- Баранскі завод цьвікоў. **109**
- Барацьба з дзіц. Бяспрытульнасьцю ў Аршанск. **74**
- Барацьба з дзіцячай бяспрытульнасьцю ў БССР. **74**
- Барацьба з садовымі шкоднікамі. **13, 14**
- Барацьба за мір. **54**

---

¹ Автор Чарот, М

² Автор Гурло, А.

- Барацьба за Саветы ў Горад-
 ценшчыне. **143**
 Барацьба за Савецкае Палесь-
 се. **143**
 Барацьба кляс. **109**
 Барацьбіт. **54**
 Барацьбітом. **13, 14**
 Баромэтр. **109**
 Бацька і сын. **19**
 Бацькава радасьць. **44, 45, 109**
 Бацюшка. **30**
 Баявыя задачы паветранага
 флёту ў мірным будаўніцтве
 краю. **109**
 Без цябе ня живу. **67**
 Безназоўнае. **54**
 Беларускае нацыянальнае пы-
 таньне і камуністычная партыя. **107**
 Беларуска-расійскі слоўнік. **49**
 На літаратурныя тэмы. **50**
 Беларуская азбука. **115**
 Беларуская літаратура ў яе
 адносінах да агульнай куль-
 туры пролетарыяту. **50**
 Беларуская марсэльеза³. **1**
 Беларуская марсэльеза⁴. **13,**
14, 54, 72, 109
 Беларуская навуковая тэрмі-
 налёгія. **138**
 Беларуская проза за 1926 г. **50**
 Беларуская Савецкая Сацыя-
 лістычная Рэспубліка. **109**
- Беларускі гутарнік Піліп Сму-
 ры. **40**
 Беларускі дэкліматыр «Чыр-
 воны дудар». **67**
 Беларускі Музей ім. Івана
 Луцкевіча. **40**
 Беларускі народ. **67**
 Беларускі селянін у т. У.І. Ле-
 ніна. **54**
 Беларускія легенды. **56**
 Беларускія мусульмане і бела-
 руская літаратура арабскім
 пісьмом. **40**
 Беларусы. **67**
 Беларусь лапцюжная. **54**
 Беларусь напярэдадні 1917 го-
 ду. **143**
 Беларусь у рэляцыі а. Пётры
 Камінскага З. С. Б. В. **40**
 Беларусь⁵. **54**
 Беларусь⁶. **76**
 Беларушчына. **67**
 Белы вугаль. **109**
 Белы вянок. **77**
 Белым матылёчкам. **67**
 Беражы здароўе. **115**
 Беражы народнае дабро.
115
 Благая жонка. **67**
 Бліжэй да мас. **70**
 Блр. Нетра=рас. «болото, тря-
 сина, дэбри». **139**
 Бой пад Уфою. **115**

³ Автор Александрович, А.І.

⁴ «Ад веку мы спалі...»

⁵ Автор Бядуля, З.

⁶ Автор Родзевіч, Л.

- Борьба з контр-рэвалюцыяй. **143**
- Босыя на вогнішчы. **29, 54, 76**
- Бот і лапаць. **67**
- Браты вы мае! **16**
- Браты-дубкі. **67**
- Брожаскі ключ 1639–1810 г. **139**
- Б. Р. С. Р. (Беларуская Радавая Соцыялістычная Рэспубліка). **67**
- БССР – ордэнаносная. **9**
- БССР расце і мацнее як індустрыяльная рэспубліка. **9**
- Будаваньне. **67**
- Будаўніцтва сацыялістычная сельскае гаспадаркі. **109**
- Будаўніцтва соцыялізму і індустрыялізацыя краю. **115**
- Будзь сьмелым! **67**
- Будова. **13**
- Буду піонэр! **44, 45**
- Будуйце лазьні. **72**
- Будучына. **67**
- Буланы. **35**
- Бунт. **54**
- Бунтар. **67, 76**
- Бура. **76**
- Буржуазія, рабочая кляса і сялянства. **115**
- Буры. **33**
- Бусел. **76**
- Буслы. **13, 14**
- Бутрым Няміра. **76**
- Бывае здарэньне. **72**
- Быльнікавы межы. **32**
- Быў у чысцы. **67**
- Быць здаровым залежыць ад нас саміх. **115**
- Бычок-трацячок. **13**
- Бягучы ў крыніцу па ваду. **15**
- Бядуля як этнограф. **131**
- Бяздольным. **67**
- Бязьвінная кроў. **76**
- Бярэзьнік. **67**
- В. Журавец. **57**
- Вавёрка і воўк. **13, 14**
- Вадэвілі. **88**
- Важна фіга. **67**
- Важнейшыя рысы гаворкі вёскі Татаркавічы і гаворак ваколічных вёсак. **139**
- Варашылаўскі значок. **137**
- Варона й рак. **13, 14**
- Варта. **67**
- Васеньняя пара. **76**
- Васількова-зьялёная ночкай. **18**
- Васіль Чурыла. **54**
- Васількі і каласы. **13, 14**
- Васількі (прысьвячаю І.В. Луцкевічу). **6**
- Васількі. **67, 76**
- Ваўкалак. **67**
- Ваўкалакі. **76**
- Ваш сьцяг абаронім. **13, 14, 109**
- Ведай, сьвет... **67**
- Вейце, ветры, на прасторы! **67**

Вера беларуса. **76**
Верабей. **13, 14**
Верасьнёвыя ночы. **33**
Вершаваньне Ц. Гартнага.
128
Вершык для гульні. **13, 14**
Вёска ў радасьці. **112**
Вёска. **67, 76**
Веснавыя дарогі. **33**
Веснаход. **30**
Весткі аб пэрсанальным скла-
дзе ўдзельнікаў ІІІ-га Ўсе-
беларускага Зьезду ІТР. **20**
Вецер з усходу. **102**
Вецер. **6**
Вецер-разбэшчаны шэльма...
18
Вечар асенні, вечар маўклівы.
15, 17
Вечар на захадзе ў попеле ту-
шыць... **76**
Вечар над морам. **67**
Вечар⁷. **35**
Вечар⁸. **45**
Вечар⁹. **76**
Вечарам. **13, 14, 67**
Вечары запытаньняў і адказаў.
90
Вечна ўвечар вецер з сьвіс-
там... **16**
Вечнае Раньнэ-Мэсія. **16**
Вечная бура. **67**

⁷ Автор Чорны, К

⁸ Автор Александровіч, А. І.

⁹ Автор Чарнышэвіч, Ф.

Віды і сыстэмы зямляробства.
109
Віленскі Савет Рабочых Дэпу-
татаў. **143**
Вітайце ўсе Кастрычнік – во-
лю. **115**
Вітрыны. **17**
Віхор. **13, 14, 67, 76**
Водгульле. **76**
Водны транспорт. **109**
Вожык. **13, 14**
Возера¹⁰. **67**
Возера¹¹. **76**
Возера¹². **76**
Вокліч. **76**
Волат. **67**
Волхаўскі асілак. **109**
Вольнае слова. **67**
Ворагам Беларужчыны. **67, 76**
Ворагам. **76**
Восень і радасьць. **34**
Восень¹³. **13, 14**
Восень¹⁴. **13, 14**
Восень¹⁵. **13, 14**
Восень¹⁶. **45**

¹⁰ Автор Александровіч, А.

¹¹ Автор Багдановіч, М. «Ўча-
рцы цёмнай і глыбокай...»

¹² Автор Багдановіч, М. «Ста-
яў калісь тут бор стары...»

¹³ «Дуг ужо скошаны...»

¹⁴ «З поўначы цёмнае, з сівэру
дальняга...»

¹⁵ «Сонца ў хмаркі ўжо схава-
лась...»

¹⁶ Автор Александровіч, А. І.

- Восень¹⁷. **67, 76**
 Восень¹⁸. **76**
 Вось такія дактары вымуць
 душу без пары. **67**
 Воўк-дурань. **13**
 Вочы смуродзіны. **117**
 Вступительная речь Ректора
 Белорусского Государственного
 Университета профессора. **66**
 Вуліца рукі прасьцерла. **18**
 Вулкі Вільні зіяюць і гулка
 грымяць! **76**
 Вы просіце песьні. **67**
 «Вы... зьверы!». **110**
 Вывучэньне клімату БССР.
121
 Вывучэньне мястэчка. **121**
 Выгляд твой малажавы збла-
 жэў. **16**
 Выйдзі... **67**
 Вылечыў! **67**
 Вынікі геоботанічных досьле-
 даў і задачы далейшых гео-
 ботанічных досьледаў у
 Беларусі ў сувязі з картыра-
 ваньнем яе расьліннасьці.
140
 Вынікі палёвых досьледаў з
 угнаеньнямі па Меншчыне.
140
-
- «Навальніцу, віхуру – люблю
 я ...»
¹⁷ Автор Арсьеньнева, Н.
¹⁸ Автор Гарун, А.
- Вынікі працы па землябудаў-
 ніцтву працоўнага яўрэй-
 скага насельніцтва ў Бела-
 рускай Сацыялістычнай
 Савецкай Рэспубліцы. **75**
 Вынікі работ сярод Нацыя-
 нальных меншасьцяў у
 БССР. **82**
 Вынікі работы па правядзень-
 ні беларусізацыі ў БССР. **82**
 Выпадак увосень. **33**
 Выпаўніў свой абавязак і за-
 гад камандзіра. **115**
 Выпісы з беларускае літарату-
 ры. **76**
 Вырвалася. **22**
 Высіцца, высіцца арка. **16**
 Выступленьні на судзе і пры-
 суд. **86**
 Вэгетацыйна-лізімэтрычныя
 досьледы глеб Аршанскай
 акругі з мэтай бонітыроўкі
 і вывучэньня фізіялёгіі іх.
140
 Вэгетацыйныя досьледы з бе-
 ларускімі фосфарытамі ў
 1926 і 1927 г.г. **140**
 Вялікае будаўніцтва. **115**
 Вялікаму песьняру Бацькаў-
 шчыны. **67**
 Вялікая Кастрычнікавая рэво-
 люцыя 7 лістапада (25 каст-
 рычніка) 1917 г. **109**
 Вялікая сям'я працоўных на-
 родаў. **115**

Вясёлка. **13, 14**
Вясёлы зلودзей. **67**
Вясельле¹⁹. **67**
Вясельле²⁰. **76**
Вясельле²¹. **76**
Вясковае. **54**
Вясковай кабеце. **67, 109**
Вясковая Рада або Сельсавет.
13, 14
Вясковыя дзеці. **13, 14**
Вясковыя частушкі. **72**
Вясна 1915-я. **67**
Вясна ідзе. **76, 117**
Вясна прыйшла! **67**
Вясна, голад, перапала. **76**
Вясна²². **13, 14**
Вясна²³. **13, 14**
Вясна²⁴. **13, 14**
Вясна²⁵. **67**
Вясна²⁶. **67, 76**
Вясна²⁷. **76**

---

¹⁹ Автор Гарун, А.

²⁰ Автор Ядвігін, Ш.

²¹ Автор Арсеньнева, Н.

²² «Які прыгожы, слаўны дзянёк!..»

²³ «Уцякай, мароз-дзядуля!..»

²⁴ «Пасья дажджу была на небе...»

²⁵ Автор Купала, Я. «Увянку з пралесак...»

²⁶ Автор Гарун, А. «Дзе дадуць – зраблю пазыку...»

²⁷ Автор Гарун, А. «Эх, вясна, вясна!»

Вясна²⁸. **76**
Вясновае. **18**
Вясной²⁹. **67**
Вясной³⁰. **76**
Вясну пяю. **67, 76**
Вячэрняе пасяджэнне 10 лютага 1926 г. **120**
Вячэрняе пасяджэнне 8 лютага 1926 г. **120**
Вячэрняе пасяджэнне 9 лютага 1926 г. **120**

Г.В. Плеханов и наука. **144**

Гаворка уночы у дарозе. **37, 38**

Гаворкі Магілёўскае губэрні.
139

Гадаваньне грудных дзяцей.
24

Гадавік Беларускага Навуковага Таварыства. **40**

Гадоўля жывёлы на Беларусі.
109

Гадоўля жывёлы. **109**

Гай. **67**

Галоўныя кірункі ў беларускай поэзіі. **40**

Галоўныя шкоднікі палявое гаспадаркі і барацьба з імі.

109

Галубок. **80**

Галя. **30**

---

²⁸ Автор Купала, Я. «Згінулі сьцюжы, марозы, мяцеліцы...»

²⁹ Автор Ясакар (Бядуля, З.).

³⁰ Автор Колас, Я.

- Ганка. **78**
 Ганулька. **67**
 Гануля. **54**
 Гарцуюць крыклівыя ветры...
17
 Гары, сьвяці. **17**
 Гарэліца. **76**
 Гаспадарка. **13, 14**
 Гаспадарка іншым манэрам.
72
 Генэральны сакратар ЦК
 УсеКП(б) Я.В. Сталін. **115**
 Геамагнэсавыя здымкі БССР.
140
 Гібель Комуны. **54**
 Гімн працы. **109**
 Гісторыя 9(22) студзеня. **109**
 Гісторыя аднае парцянкi. **115**
 Гісторыя аднэй яблынкi. **13,**
14
 Гісторыя беларускага ма-
 стацтва. **40**
 Гісторыя кропелькi вады. **109**
Гісторыя рэвалюцыйнага руху
на Беларусі. см. Аб кнізе
тав. Агурскага ...
 Глеба і барацьба з сухменем.
109
 Глёбус. **109**
 Глушэц. **54**
 Год працы БНДІ сельскае і
 лясной гаспадаркi імя У.І.
 Леніна 26.1-1927 г. 26.1-
 1928 г. і плян працы на 1927-
 28 г. **68**
 Год Сьцяпана Лайдака. **67**
 Годзе³¹! **54, 67, 76, 115**
 Годзе³²! **67**
 Голь. **76**
 Гомельская бальшавіцкая ор-
 ганізацыя. **143**
 Горад. **117**
Гормоны і вітаміны см.
[Рец.]: Randoin, L., Simonnet,
Н. «Гормоны ...
 Горсьць пшаніцы. **76**
 Горы СССР. **109**
 Госьць. **54**
 Грай-жа, музыка. **67**
 Грайце, песні. **67**
 Грайце, струны. **76**
 Грамадзкая праца. **109**
 Грамадзкая роля парабкоў. **48**
 Грахі мае душы. **17**
 Грашовыя сродкі саюзаў па
 дырэктывах VI зьезду. **70**
 Груган і салавей. **67**
 Гудкi. **109**
 Гульні. **72**
 Гультайныя дзеткi. **13, 14**
 Гурткi павышанага тыпу. **90**
 Гусі. **13, 14**
 Гусляр. **67**
Гусляр см. такжэ Ля выто-
каў лірыкi Янкi Купалы
 Гымн працы. **67**

³¹ Автор Гартны, Ц. «Доўга гнулі свае сьпіны...»

³² Автор Купала, Я. «Годзе брахні ўжо...»

- Гэй наперад. **67**
 Гэй, брат заходні. **72**
 Гэй, наперад! **76**
 Гэты сьпеў я падслухаў у ру-
 ні... **6**
- Да біяграфіі Я. Коласа. **135**
 Да біолёгіі *Lynceus brachyurus*
 Müll. **140**
 Да гадавіны 25 кастрычніка.
54
 Да гадавіны КСМБ. **54**
 Да гісторыі беларускага дрэ-
 варытніцтва. **40**
 Да гісторыі роду Верашчакаў.
41
 Да мілых мужычкоў. **76**
 Да моладзі. **67**
 Да мора. **76**
 Да нацыянальнага пытаньня
 на Ўкраіне. **107**
 Да Нёмна. **67**
 Да пастаноўкі нацыянальнага
 пытаньня. **107**
 Да першай гадавіны Белару-
 скага Навукова-дасьледчага
 Інстытуту сельскае і лясной
 гаспадаркі імя У.І. Леніна.
68
 Да партрэту Якуба Коласа ў
 літаратурнай крытыцы. **135**
 Да працы. **67**
 Да пытаньня аб акрышчэ-
 вых пародах заходняй часткі
 СССР. **140**
- Да пытаньня аб асяродзьдзі
 мязгавых органаў. **140**
 Да пытаньня аб вывучэньні
 засьмечанасьці палёў на Ме-
 ншчыне. **140**
 Да пытаньня аб дынаміцы
 жалеза і морфолёгічных
 формах яго адкладаньня.
140
 Да пытаньня аб мэтодах і пры-
 ёмах нашае крытыкі. **50**
 Да пытаньня аб пабудове
 курсу гісторыі беларускае
 літаратуры. **145**
 Да пытаньня аб соцыяльна-
 эаномічным стане беларус-
 кіх татар у сярэднявечча.
139
 Да пытаньня аб чужаземных
 словах у нашай мове. **50**
 Да рэформы беларускага пра-
 вапісу. **97, 98**
 Да сонца. **30**
 Да фізыялёгіі дражджавога
 бушаваньня. **140**
 Да характарыстыкі беларускіх
 гаворак. **139**
 Давайце вывучаць народную
 гаспадарку. **109**
 Даведачны разьдзел. **109**
 Даволь сьлёз. **67**
 Дадатак. **115**
 Дажынкавае. **18**
 Даклад аб курортных досьле-
 дах. **140**

- Даклад ВСНГБ аб заданьнях
навука-дасьледчай працы з
боку пяцігадовага пляну на-
роднае гаспадаркі. **140**
- Даклад Камісіі па вывучэньні
хатніх рамэстваў аб экспэ-
дыцыйных досьледах па на-
родных ткацтве. **140**
- Даклад тав. Будзіна аб дзей-
насьці Цэнтральнай Дзіця-
чай Камісіі на Прэзыдыуме
ЦВК БССР : 23 лютага 1929
году. **74**
- Даклад тав. Чарвякова А. Г. на
II Усебеларускім Зьезьдзе
сялян-яўрэяў. **82**
- Даліны адвеляі шумам аўся-
ным... **17**
- Дамо адпор. **115**
- Данілка і Алеська. **89**
- Дапаможнік для работы па ле-
мантару «Наша сіла – саве-
ты». **73**
- Дар. **67**
- Дарагой памяці Сьцяпана Бу-
лата. **67**
- Дарога. **67**
- Датрымаў характар. **89**
- Даўно ўжо целама я хварэю...
76
- Дачакаўся. **72**
- Два браты. **67**
- Два гады нацыянальнай рабо-
ты ў БССР. **82**
- Два каханьні. **67**
- Два ліпневыя дні³³. **42**
- Два ліпнёвыя дні³⁴. **72**
- Два лягеры. **115**
- Два мужыкі і глушэц. **67**
- Два словы аб волатах. **139**
- Два таварышы. **13, 14**
- Два. **54, 76, 109**
- Два³⁵. **117**
- Дванаццацігоднікі. **54**
- Дзве сустрэчы. **137**
- Дзе ні кінь – дык клін! **67**
- Дзе? **67**
- Дзедка-Мароз. **13**
- Дзейнасьць аддзелу мэліора-
цыі НДІ за 1927 г. **68**
- Дзейнасьць краязнаўчай сеткі
БССР. **121**
- Дзейнасьць Мазырскай Акру-
говай Дзіцячай Камісіі. **74**
- Дзейнасьць праўленьня мен-
скага Таварыства «Пры-
хільнік Дзяцей» з ачас з 16
красавіка 1927 года па 1 лю-
тага 1929 г. **74**
- Дзейнасьць Савету Народных
Камісараў Заходняй Воб-
ласьці. **143**
- Дзеннае пасяджэньне 10-га
лютага. **120**

³³ Автор Александрович, А.
«Паволі, кульгаючы, у безладзь-
дзі...»

³⁴ Автор Александрович, А.
«У бязладзьдзі, суматосе прашло
жыцьцё...»

³⁵ Автор Хадкевич, Т.

- Дзеннае пасяджэньне 11-га лютага. **120**
- Дзеннае пасяджэньне 8 лютага 1926 г. **120**
- Дзеннае пасяджэньне 9-га лютага. **120**
- Дзень добры. **67**
- Дзень Парыскае Камуны (18 сакавіка). **109**
- Дзень ураджаю. **54**
- Дзеньнік прац 2 Ўсебеларускага Краязнаўчага Зьезду 10–13 лютага 1927 г. **121**
- Дзіўная заява. **30**
- Дзічае гора. **14**
- Дзьве доли. **67**
- Дзьве кумы. **67**
- Дзьве пучіны. **103**
- Дзьве сястры. **109**
- Дзвьярэй больш рука не адчыніць... **16**
- Дзень ліпневы над лесам зга-сау. **42**
- Дзядзька ў Вільні. **54**
- Дзядзька Хвядос і малакасос. **54**
- Дзядулька і ўнучак. **13**
- «Дзякуй богу, як шклянка». **54**
- Дзяліцьба. **72**
- Дзянікін. **115**
- Дзянікіна пагналі. **115**
- Дзяўчаці. **67**
- Дзяўчына. **76**
- Дзяўчыне ў дні згубіўшай пучывіну. **117**
- Дзяўчыне. **67**
- Дзяўчынка, галубка мая! **67**
- Дзяўчынцы. **67**
- Дзяцел і совы. **13, 14**
- Дидро о Спинозе. **142**
- Днепрабуд. **115**
- Днепраўскія парогі. **115**
- Дні вясны. **16**
- Добрая дачушка. **13, 14**
- Досьвіткі. **54**
- Доўгае балота. **109**
- Доч месяца. **67**
- Дрот. **67**
- Другі Пленум Камісіі для вывучэньня прыродных вытворчых сіл Беларусі. Рэзолюцыі. **140**
- Дружбакоў-таварышаў ня маю... **16**
- Дружна з ахвотай. **13, 14, 76, 109**
- Друкар. **44, 45**
- Дуб. **67**
- Дуброва. **6**
- Дудар. **13, 14**
- Дудар³⁶. **76**
- Думка рабочага. **76**
- Думкі – дьямэнты, краскі жыцця... **76**
- Думкі жаўнера. **76**
- Думкі рабочага. **67**
- Думкі ў дарозе. **54, 76**
- Думкі. **67**
- Дунін-Марцынкевіч. **76**

³⁶ Автор Колас, Я.

- Дурны мужык, як варона. **76**
 Дух мой узв'іўся высока. **15**
 Душа людзкая халадзе. **15**
 Дыктатура пролетарыату і саюз з сялянствам. **115**
 Дымам і пажарам. **54, 76**
 Дыспаляталізацыя L у беларускай мове. **139**
 Дыялекталёгічная паездка ў Падкарпацкую Русь улетку 1925 году. **139**
 Дзээртыр. **54**
 Дэкларацыя аб абвяшчэнні незалежнасці Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі Беларусі. **107**
 Дэкрэт Савету Народных Камісараў аб Рабоча-Сялянскай. **54**
 Дэпутат. **115**
- Жабрак. 76**
Жабы. 13, 14
 Жалаба Рыскае Рады канца XIII стаг. **41**
Жалейка см. Ля вытокаў лірыкі Янкі Купалы
 Жараў – адзін з першых. **115**
 Жарт. **13**
Жня см. Жня
Жніва. 76
Жніво і дажынкi. 84
Жніво. 67
Жніво. 76
Жня. 13, 14, 67
- Жня**³⁷. **67**
 Журба і сьмехацьцё. **67**
 Жывая і вусная газэты. **72**
 Жыве Беларусь! **76**
 Жывеш ня вечна, чалавек... **76**
 Жывое балота. **67**
 Жывы сьвет прыроды. **109**
 Жыдоўскія рэлігійныя песні пабеларуску. **40**
 Жыцьцё і творчасць Фр. Багушэвіча ў успамінах ягоных сучаснікаў. **41**
 Жыцьцё Камлюкоў пасьля рэвалюцыі. **13, 14**
 Жыцьцё³⁸. **15**
 Жыцьцё³⁹. **67, 76**
 Жыцьцёпіс У.І. Леніна. **109**
- З «ціхай вады» – «на прасторы жыцьця». 135**
З «Абразкоў». 76
З «Зачарованага краю». 76
З беларускага пісьменства XVII стал. 142
З выраю. 76
З гісторыі Беларусі. 42
З гісторыі друкарства. 40
З гісторыі контр-рэвалюцыі на Беларусі. 143
З гісторыі РКП(б). 109
З гісторыі рэвалюцыйнага руху ў Бабруйску. 43

³⁷ Автор Юрасік, С.

³⁸ Автор Пушча, Я.

³⁹ Автор Чарот, М.

- З дзіцячых разгавораў. **67**
- З каго складаецца Чырвоная армія. **115**
- З Констытуцыі СССР. **109**
- З недрукованае спадчыны па М. Багдановічу. **40**
- З Новым Годам! **67**
- З песень аб вясне. **67**
- З песень мужычых. **67**
- З песьнай звонкай, з песьняй волі... **67**
- З песьняў беларускага мужыка. **76**
- З песьняў каханья. **76**
- З песьняў мужыцкіх. **76**
- З поэмы «Камсамол». **72**
- З поэмы «Мая казка». **44**
- З поэмы «Новая зямля». **67**
- З поэмы «Ярыла». **76**
- З поэмы 1920 год. **54**
- З прамовы маскоўскага ткача Пётры Аляксеева на судзе 10 сакавіка 1887 г. **109**
- З прыродай вячаньне. **67**
- З рэвалюцыйных успамінаў. **43**
- З рэзалюцыі Верасеньскага (1927 г.) Пленуму ЦК КП(б) Б «Аб гаспадарчых дырэктывах на 1927–28 гаспадарчый год». **91**
- З рэзалюцыі 1-е нарады па самаадукацыі. **90**
- З рэзалюцыі 2 Усесаюзнае нарады па самаадукацыі. **90**
- З рэзалюцыі Бюро ЦК КП(б)Б «Аб выніках партасветы за 1926–27 г.». **90**
- З рэзалюцыі Ўсебеларускае нарады па самаадукацыі. **90**
- З сучасных настрояў. **76**
- З табой я спаткаўся учора. **15**
- З тугі вялікай на душы. **15**
- З цыклю «Заходняя Беларусь»⁴⁰. **15**
- З цыклю «Заходняя Беларусь»⁴¹. **16**
- З чаго памёр Янкаў дзядзька. **13, 14**
- З часоў прыгону. **109**
- З яго пачалося. **109**
- З. Жылуновіч, як крытык. **128**
- За бяседным сталом. **17**
- За граніцай. **76**
- За мною – курганы вячэстыя... **76**
- За праўду, за шчасьце. **67, 76**
- За пяць гадоў. **42**
- За свабоду сваю. **67**
- За сталецьцем у сталецьце. **15**
- За чырвоную вечарынку. **72**
- Забава з Мурзам. **13, 14**
- Забойства. **33, 34**
- Забралі людзі. **17**
- Завіруха⁴². **67, 76**

⁴⁰ Автор Пушча, Я.: «Здаецца, што гавораць шчыра...»

⁴¹ Автор Пушча, Я.: «Затрасьліся у лесе асіны...»

⁴² Автор Гарун, А.

- Завіруха⁴³. **76**
 Завод будучага. **109**
 Завод. **67, 109**
 Загадкі⁴⁴. **13, 14**
 Загадкі⁴⁵. **72**
 Загады трэба выконваць. **115**
 Заграницай. **67**
 Задачи і плян працы біолёгічнае лябораторыі Інстытуту Беларускае Культуры. **140**
 Задачи камуністычнага выхаваньня моладзі. **123**
Задачи савецкай улады і наша палітыка на вёсцы см. Рэзалюцыя па дакладу тав. Ляўкова: ...
 Зазванецце. **18**
 Заключнае слова т. Будзіна. **74**
 Заклятая кветка. **67, 76**
 Законадаўчае нормаваньне наёмніцкай працы сельскагаспадарчых рабочых. **48**
 Залатая россып. **6**
 Залёты. **87**
 Заметка аб летняй орнітофаўне воз. «Князь». **140**
 Замкі Віцебшчыны. **40**
 Заморскі зьвер. **76**
 Запіскі Аддзелу гуманітарных навук. **139**
-
- ⁴³ Автор Багдановіч, М.
⁴⁴ «А што бяжыць бяз повада?...»
⁴⁵ «Два чырвонаармейцы атрымалі...»
- Запіскі Аддзелу прыроды і гаспадаркі. **140**
 Запісы Беларускага Навуковага Таварыства. **41**
 Заплаканы вечар. **17**
 Засечана, зварана і спалена. **109**
 Заслугі Варашылава перад рэволюцыяй. **115**
 Захар Зынга. **37, 38**
Заходняя Беларусь см. 3 цыклю «Заходняя Беларусь»
 Заходняя Беларусь на лаве падсудных. **86**
 Заходняя Беларусь пад пятой польскіх акупантаў. **69**
 Зацірка. **13, 14**
 Зашумелі лісты. **17**
 Зборнік сцэнічных твораў. **87, 88**
 Зборнік твораў дзя дзіцячага тэатру. **89**
 Зборскі сельсавет. **57**
 Званы⁴⁶. **67**
 Званы⁴⁷. **76**
 Званы⁴⁸. **76**
 Зваяваным. **67**
 «Звезда» і Менскі Савет. **143**
 Звон вясны. **6**
 Звон сонцу. **6**
 Звон шыбаў. **67**
 Звон. **67**
-
- ⁴⁶ Автор П – а, Л.
⁴⁷ Автор Паўловіч, А.
⁴⁸ Автор Галубок, У.

Здаецца. **15**
З-за лесу, лесу. **15**
Зіма ў вёсцы. **13**
Зіма. **13**
Зіма⁴⁹. **117**
Зімовае. **18**
Зімовая праца ў садзе. **13**
Зімовы вецер. **13**
Зімовыя забавы. **13, 14**
Зімой⁵⁰. **13**
Зімой⁵¹. **67, 76**
Зімою. **76**
Злавіў. **67**
Зламысьнік. **109**
Змагайся! **76**
Змаганьне. **67**
Змяніўся твар беларускай вёскі. **9**
Знаходка. **13**
Значэньне і асноўныя задачы самаадукацыі. **90**
Значэньне чыгуначнага транспарту. **109**
Золак. **110**
Золата, плятына і срэбра. **109**
Золатам сонца... **67**
Зоркі. **67**
Зоры мітусяцца, сьвецяць. **15**
Зьбянтэжаны саўка. **114**
Зьвіні струна. **117**
Зьвіні, сталь, зьвіні. **117**
Зьезд Дэпутатаў Армій і тылу

---

⁴⁹ Автор Броўка, П.

⁵⁰ «Маці з калаўротам...»

⁵¹ Автор Багдановіч, М.

Заходняга фронту ў кра-
савіку 1917 году. **143**
Зьмітрок Чычын у кашары. **115**
Зьмітрукоў Васіль з Котчына.
72
Зьмітрок Бядуля-Ясакар. **76**
Зьмітрок з Загоранкі. **72**
Зязюля і варона. **67**
Зялёны сьвет... **117**
Зялёны шум лясны... **16**
Зямлякарыстаньне на Белару-
сі. **109**

І будзе... **117**

І чамусьці у гэты час... **6**

І.С. Тургенеў. **141**

Іван Пуліхаў. **80**

Іван Цеханоўскі. **41**

Іграюць промені у вочах... **6**

Ідзі дарогаю заросшай. **76**

Ідуць гады⁵². **54, 109**

Ідуць гады⁵³. **76**

Ідылія. **67**

Індустрыялізацыя. **115**

Інструкцыя аб мэтодах занят-
каў па самаадукацыі. **90**

Інструкцыя аб арганізацыі
гурткоў самаадукацыі. **90**

Інструкцыя аб працы раённа-
га арганізатара па самааду-
кацыі. **90**

Інструкцыя да складаньня мэ-
тодычнай распрацоўкі для

---

⁵² Автор Гартны, Ц.

⁵³ Автор Гарун, А.

- гурткоў самаадукацыі і індывідуалаў. **90**
- Інструкцыя і праграма фэнолёгічных назіранняў. **121**
- Інструкцыя ячэйкаваму ўпаўнаважнаму па самаадукацыі. **90**
- Інстытут беларускае культуры (Інбелкульт). **127**
- Інстытут Сялян-Дасьледчыкаў. **68**
- Інтэрнацыянал Ленінцаў. **93**
- Інтэрнацыянал. **109**
- Інтэрнацыянал см. такжэ Міжнародны гімн («Інтэрнацыянал»).*
- Інфармацыя Народнага Камісарыяту Аховы Здароўя аб курортна-санаторнай справе. **140**
- К** вопросу о понятии нации. **144**
- К дзеткам. **13, 14**
- К партрэту Леніна. **54**
- К працы. **54, 67, 109, 115**
- К. Каліноўскі. **54**
- Каб у карчме не сядзеў... **76**
- Кабета і машына. **109**
- Кабзар. **76**
- Кавалі. **72**
- Каваль. **76**
- Каваль-знахар. **13, 14**
- Кавалю. **13, 14, 67, 109**
- Казёл і баран. **13, 14**
- Казка. **83**
- Казьляткі й воўк. **13, 14**
- Калі ты прытаміўся душой... **67**
- Калі ў ракавіну цёмную жамчужніцы... **76**
- Каліноўскага. **54**
- Калысная песня. **76**
- Калыханка. **76**
- Каля тэрасы. **81**
- Калядная размова. **72**
- Каляндар стары і новы. **109**
- Камарова сьмерць. **13, 14**
- Каменна-вугальная прамысловасьць. **109**
- Камень і краска. **13, 14**
- Камінтэрн і перспектывы сусветнай рэвалюцыі. **92**
- Камісія для ўкладаньня слоўніка жывой беларускай мовы. **58**
- Камсамол см. 3 поэмы «Камсамол».*
- Камэдыі і вадэвілі. **87**
- Канец існаваньня друкарні Дому Мамонічаў. **41**
- Канец самаўладзтву. **109**
- Канец Часовага Ўраду. **93**
- Каплі вады. **15**
- Капуста. **13, 14**
- Карл Маркс. **109**
- Кармлю ўсё словам божым. **54, 67**
- Кароткая справаздача аб маршрутных геолёгічных дась-

- ледваньнях паўночнае Беларусь і ў 1925 г. **140**
- Кароткі жыцьцёпіс У. І. Леніна. **54**
- Кароткі нарыс профэсіянальнага руху ў Расіі. **2**
- Кароткія нарысы па гісторыі ЎсеКП(б). **136**
- Карта. **115**
- Карусь Каганец. **76**
- Карысьць рэк. **109**
- Кастрычнік і яго вынікі. **143**
- Кастрычнік на Беларусі. **143**
- Кастрычнік у Воршы. **143**
- Кастрычнік. **54**
- Кастрычнікавая рэволюцыя і Рэволюцыйны Камітэт Заходняй Вобласці і фронту. **143**
- Кастрычнікавая рэволюцыя ў атрадзе і школе. **93**
- Кастрычнікавыя дні ў Магілёве. **143**
- Кастрычнікавыя дні. **143**
- Кастрычнікаўская рэволюцыя і нацыянальнае пытаньне. **107**
- Кастрычнікаўская рэволюцыя. **115**
- Кастусь Каліноўскі. **109**
- Кастусь Каліноўскі : драма. **54**
- Касцом. **67, 109**
- Касьбіты. **13, 14**
- Катаржнікі. **67**
- Каток і пеўнічак. **13, 14**
- Качаняткі. **13, 14**
- Кветкі, якія перамогуць. **80**
- Кіраўніцтва рабочае клясы канечна патрэбна селяніну. **115**
- Кірмаш⁵⁴. **30, 54**
- Кірмаш⁵⁵. **72**
- Клён. **76**
- Клімат. **109**
- Кліч званоў. **67**
- Кліч. **109**
- Кнігасьпіс Беларускага дзяржаўнага выдавецтва. **94**
- Кнігасьпіс кнігарні Беларускага В-ва «Савецкая Беларусь». **95**
- Князь см. Заметка аб летняй орнітофаўне воз. «Князь»*
- Козьлік. **14**
- Колькі страчана сродкаў на новае будаўніцтва ў прамысловасьці і транспарце ў 1926 годзе ў розных краях. **115**
- Комсамол і 11-га ліпеня. **42**
- Комсамолія. **54**
- Комсамолка. **54**
- Комсамольскія частушкі. **72**
- Комсамольцу-ленінцу. **54**
- Комунар. **54, 67**
- Комуністычная партыя Беларусі ў 1918 годзе. **143**
- Конік. **13, 14**
- Конскі партрэт. **114**
- Констанцыя Буйла. **76**

⁵⁴ Автор Чарот, М.

⁵⁵ Автор Гушча Т. (Колас, Я.)

- Конструктивны́й социализм. **144**
 Конь ня выдаў. **115**
 Коопэрацыя. **109**
 Коўдрачка. **13**
 Краёвы слоўнік Чэрвеншчы-
 ны. **58**
 Краска. **13, 14, 76**
 Красуй, збожжа! **67**
 Краязнаўства ў школе. **121**
 Краязнаўчая праца ў Вузах
 БССР. **121**
 Кроў рабочага. **54**
 Кругавая парука. **109**
 Крык працы. **111**
 Крынічная вада. **13, 14**
 Крытычныя ўвагі да нацыя-
 нальнага пытання. **107**
 Кулак. **72, 109**
 Культпраца саюзаў на вёсцы.
48
 Культурная рэвалюцыя і зада-
 чы народнае асьветы. **145**
 Купчастыя руні. **85**
 Курачка. **13, 14**
 Курган. **54, 67, 76**
 Курлоўскі расстрэл⁵⁶. **43**
 Курлоўскі расстрэл⁵⁷. **54**
 Курсанты. **54**

 Ластавачка. **13, 14**
 Лацініка ці кірыліца. **7**
 Лемантар. **11, 12**

 Лён і яго апрацоўка. **109**
 Ленін – правадыр. **93**
 Ленін⁵⁸. **31, 72**
 Ленін⁵⁹. **54, 72**
 Ленскі расстрэл. **109**
 Лепш ня сунься... **44, 45**
 Лес шумеў. **76**
 Лес. **13, 109**
 Лесавое сьвята. **13**
 Лета⁶⁰. **13, 14**
 Лета⁶¹. **13, 14**
 Лета⁶². **76**
 Лета⁶³. **67, 76**
 Летапіс Беларускага Навуко-
 вага т-ва. **41**
 Летапісец. **76**
 Летні дождж. **13, 14**
 Летняя ноч. **13, 14**
 Летняя работа хаты-чытальні.
145
 Летняя школа. **145**
 Ліпень. **117**
 Лірыка і проза Ц. Гартнага. **128**
 Ліст да Абуховіча. **142**
 Ліст Леніна да таварышоў пе-
 рад Кастрычнікавай рэволю-
 цыяй. **93**
Літаратура і мастацтва. 141
⁵⁸ Автор Чарот, М.
⁵⁹ Автор Дудар, А.
⁶⁰ «Прышло і лета...»
⁶¹ «Звоніць поле доляй, во-
 ляй...»
⁶² «Эх, ты, лета гарачае, бур-
 нае!...»
⁶³ Автор Чарнышэвіч, Ф.

- Літаратурныя падзеі ў 1926 г. **85**
- Літаратурныя праца Ц. Гартнага. **128**
- Літва і славяне ў іх узаемаадносінах у XI–XIII стагоддзі. **139**
- Літоўская Мэтрыка см. Форма «прошлага ў будучым» (буду-ль) у мове дакумэнтаў «Літоўскай Мэтрыкі».*
- Лічба і лік. **40**
- Лугавы матыль. **109**
- Лугам-лугам зеляненькім... **67**
- Лугі і кармавыя травы. **109**
- Люблю наш край. **13, 14**
- Люблю⁶⁴. **67**
- Люблю⁶⁵. **76**
- Любыя, мілыя ліпы... **16**
- Людзі новай зямлі. **80**
- Лютаяўская рэвалюцыя 1917 г. **109**
- Люты на Заходнім фронце і Менскі Саўдэп. **143**
- Ля вытокаў лірыкі Янкі Купалы. **142**
- Лянівы й старэнны. **13, 14**
- Лясная гаспадарка Беларусі. **109**
- Лясны інтэрнацыянал. **80**
- Лясы СССР. **109**
- Лятуць ў прасторы мэтэоры. **15**
- М. Багдановіч : крытычна-біографічны нарыс. **8**
- М. Багдановічу. **117**
- М.І. Калінін – ганаровы чырвонаармеец. **115**
- М.І. Калінін на рэвалюцыйнай рабоце. **115**
- Мабілізацыя. **137**
- Магілеўскі Купецкі Дом у 1681–1685 гг. **139**
- Магістрат у Беларускіх месцах з Майдэборскім правам у XV–XVII стагоддзях. **139**
- Маёй песьні далі тоны... **67**
- Маёй песьні ніхто не ачэрніць... **16**
- Май. **13, 14**
- Май⁶⁶. **67, 109**
- Максім Багдановіч. **76**
- Максім Гарэцкі. **76**
- Максім і Магдалена. **76**
- Максімка. **32**
- Малаядая Беларусь. **67**
- Маладняк. **72, 109**
- Маладое жыццё. **67**
- Малоды араты. **109**
- Маленькая драма. **37, 38**
- Маленькая работніца. **13**
- Малюся я за вас. **17**
- Маніфэст II Конгрэсу Комуністычнага Інтэрнацыяналу. **54**

⁶⁴ Автор Чарот, М.

⁶⁵ Автор Буйла, К.

⁶⁶ Автор Ясакар (Бядуля, З.).

- Маніфэст Часовага Работніча-
Сялянскага Савецкага Пра-
віцельства Беларусі. **54**
- Манька. **87**
- Мар'я – старшыня сельсавету.
115
- Марава. **76**
- Марак. **72**
- Марксызм і нацыянальнае пы-
таньне. **107**
- Марксыцкая навуковая работа
ў БССР за 10 гадоў (1918–
1928). **144**
- Марксыцкі зборнік. **144**
- Мароз. **76**
- Марозка. **13**
- Марсэльеза. **83**
- Марцэлька. **89**
- Марш Будзённага. **72**
- Мары каханьня. **67**
- Масавая работа Саветаў і вы-
канаўчых камітэтаў БССР
на III сэсіі ЦВК БССР VIII
скліканьня. **21**
- Масква – Кёнігсбэрг па паве-
тры. **109**
- Мастак. **16**
- Матар'ялы аб музэі Г.Х. Тату-
ра ў Менску. **139**
- Матар'ялы да біяграфіі Цёткі.
139
- Матар'ялы і пастановы па на-
роднай асьвеце. **104**
- Матылёк. **13, 14**
- Маці. **13, 14**
- Маці⁶⁷. **54**
- Мацней за словы. **109**
- Машыніст. **45**
- Машыннае раньне. **6**
- Мая дзяучынка. **67**
- Мая думка. **76**
- Мая душа. **76**
- Мая казка см. 3 поэмы «Мая
казка».*
- Мая любя. **67**
- Мая песьня⁶⁸. **45, 54**
- Мая песьня⁶⁹. **67, 76**
- Мая радзіма. **13, 14**
- Мая стыхія. **67**
- Мая хата скраю. **67**
- Мая хата. **76**
- Межы. **76**
- Мельнікі. **33, 36**
- Менск на зары рэвалюцыі. **109**
- Менская балотная дасьледчая
станцыя. **68**
- Менская Расьлінаводная Дась-
ледчая Станцыя. **68**
- Менская Станцыя Аховы
Расьлін ад шкоднікаў. **68**
- Менскі рытм. **44, 45**
- Места Берасьцейскае ў XVI
сталецьці. **139**
- Место Вышшага Соцыяльна-
Эканамічнага Образува-
ня в системе Советского
строительства. **66**

⁶⁷ Автор Нёманскі, Я.

⁶⁸ Автор Александровіч, А.

⁶⁹ Автор Гурло, А.

- Месца Янкі Купалы у беларускай літаратуры. **50**
- Месяц. **76**
- Міжнароднае і ўнутранае становішча Саюзу СССР. **122**
- Міжнароднае становішча і нашы задачы. **96**
- Міжнародны гімн («Інтэрнацыянал»). **13, 14, 54, 72, 109**
- Міжнародны дзень моладзі⁷⁰. **72**
- Міжнародны дзень моладзі⁷¹. **109**
- Міжнародны дзень работніц. **109**
- Міжнародны рабочы гімн (інтэрнацыянал) см. Міжнародны гімн («Інтэрнацыянал»).*
- Мікіта кала порахау. **115**
- Мікітаў Лапаць. **114**
- Мілы мне бясконца, любы тыя хвілі. **67**
- Міма радыо мчыцца. **15**
- Мітусяцца, сьвецяць. **17**
- Міхалка. **88**
- Міхась Чарот–Кудзелька. **76**
- Мне знаць. **67**
- Мне чупрыны ня хочацца звесіць. **18**
- Мова дыплёматычнага лісту Рыскае Рады 1271–1280 г. **41**
- Мова і правапіс твораў Якуба Коласа. **135**
- Мова і правапіс Ц. Гартнага. **128**
- Мова кнігі Касьяна Рымлянкіна Ераміты. **139**
- Мовазнаўчая праца крэднаўчых арганізацый см. Рэзолюцыя па дакладзе С. Некрашэвіча...*
- Могілка. **76**
- Модны шляхцюк. **88**
- Мой край. **67**
- Мой пагляд і мэта. **67**
- Мой скарб. **76**
- Мой сон перад сёмай гадавінай Кастрычніка. **93**
- Моладзі⁷². **67, 109**
- Моладзі⁷³. **67**
- Моладзь. **13, 14, 72, 76**
- Мора⁷⁴. **54**
- Мора⁷⁵. **76**
- Морква. **13, 14**
- Моцны братэрскі саюз. **115**
- Мужык⁷⁶. **54, 109**
- Мужык⁷⁷. **76**
- Музыка ў творах Якуба Коласа. **135**
- Музыка. **13, 14**

⁷² Автор Купала, Я.

⁷³ Автор Журба, Я.

⁷⁴ Автор Цётка.

⁷⁵ Автор Гурло, А.

⁷⁶ Автор Купала, Я.

⁷⁷ Автор Колас, Я.

«Музыка» Саветаў. **54**
Мукамольная вытворчасць.
109
Муляру. **67, 76**
Муха. **67**
Муха-хахаўка. **13, 14**
Мы на Ленінскім шляху. **117**
Мы не паклонімся богу. **54, 72**
Мы піонэры. **109**
Мы ўсталі песняй-казкаю...
54
Мышы і кот. **13, 14**
Мэлёдыя. **16**
Мэталапрамысловасць. **109**
Мэталы. **109**
Мэтоды кіраўніцтва самаадукацыяй. **90**
Мэтодыка вуснай консультацыі. **90**
Мэтодыка заняткаў гуртка. **90**
Мэтодыка рэцэнзавання і консультацыі па самаадукацыі. **90**
Мядзведзь. **88**
Мястэчка Асіпавічы, Бабруйскай акругі. **57**
Мястэчка Глазомічы або Янавічы ў Віцебшчыне ў XVIII стагоддзі. **41**
Мястэчка. **45**
Мяцежнік. **54**
Мяцеліца. **67**
Мяшчане ў густой пары. **32**

На апошніх загонах. **80**

На балоце. **13, 14**
На восень дзіўлюся. **17**
На гуце. **13, 14**
На дарогах крыжавых. **16**
На дарозе. **67**
На другі дзень пасля перавароту. **93**
На заводзе⁷⁸. **109**
На заводзе⁷⁹. **115**
На заробаткі. **13**
На зачарованых гонях. **54, 109**
На зьезд Саветаў. **115**
На каляды к сыну. **54**
На лузе. **13, 14**
На магілках. **76**
На магілу Максіма Багдановіча. **44, 45**
На моры. **67, 109**
На начлезе. **111**
На ніве. **67**
На павароце. **135**
На пагулянку. **13, 14**
На парозе. **54**
На пасеках. **30, 54**
На пасецы. **13, 14**
На пашы. **13, 14**
На перагібе. **50, 128**
На переломе. **142**
На полі вясной. **67, 76**
На полі. **13, 14**
На полі⁸⁰. **76**
На поплаве. **13, 14**

⁷⁸ Автор Серафімовіч, А.

⁷⁹ Автор Сычоў, П.

⁸⁰ Автор Журба, Я.

- На почце. **13, 14**
На прадвесні. **76**
На прадзільнай фабрыцы. **109**
На процэсе. **86**
На пыльнай дарозе. **37, 38**
На расеце сьлязамі. **109**
На ростані. **17**
На Сівашы. **54**
На сьмерць Леніна. **109**
На сьмерць Сьцяпана Булата. **67, 76**
На сэрцы раны ёсьць... **16**
На фабрыцы беларускіх запа-
лак. **109**
На фабрыцы. **109**
На чарвонай дарозе. **67**
На чыгуначна-плавільным за-
водзе. **109**
На чырвонай дарозе. **13, 14,**
54, 72, 109, 115
На шляху адраджэньня⁸¹. **67**
На шляху адраджэньня⁸². **76**
Набліжэнне. **137**
Навакол... **76**
Навальніца. **76**
Навошта нам патрэбна сталая
армія. **109**
Нагляданьні за гнёздамі. **13,**
14
Нагляданьні над ападам лісту.
13, 14
Нагляданьні над воблакамі.
13, 14
-
- Нагляданьні над дробнымі
жывёламі. **13, 14**
Нагляданьні над пачаткам вяс-
ны. **13, 14**
Нагляданьні над птушкамі,
якія прылятаюць з выраю.
13, 14
Нагляданьні над птушкамі. **13,**
14
Нагляданьні над сяўбою. **13,**
14
Нагляданьні ў гародзе. **13, 14**
Нагляданьні ў лесе. **13, 14**
Нагляданьні ў полі. **13, 14**
Нагляданьні ўлетку ў садзе і ў
гародзе. **13, 14**
Нагляданьні. **13**
Над абрываам. **103**
Над возерам. **76**
Над калыскай беларускае му-
зыкі. **40**
Над калыскаю. **13, 14**
Над Кроманьню. **54**
Над магілай апошняга. **76**
Над магілай мужыка. **76**
Над Нёманам. **76**
Над Прыпяцьцю. **15**
Над рэчкай. **67**
Над Сьвіслаччу. **76**
Над хмарами! **76**
Надзея. **67**
Надраньне. **15**
Надыйдзе яшчэ завіруха. **1**
Наконт хібаў профсаюзнага
мэханізму. **70**

⁸¹ Автор Гурло, А.

⁸² Автор Чарот–Кудзелька, М.

- Наперад! **67**
 Наперад, гэі! **54**
 Народнае ткацтва Бабруйскай акругі. **140**
 Настурцыі. **117**
 Нафта і яе значэнне. **109**
 Нацыянальнае пытаньне і выхаваньне партыйнай моладзі. **107**
 Нацыянальнае пытаньне і Комуністычная партыя. **107**
 Нацыянальнае пытаньне на 2-ім Конгрэсе III Інтэрнацыяналу. **107**
 Нацыянальнае пытаньне на 2-ой сэсіі ЦВК Беларусі. **107**
 Нацыянальнае пытаньне на VIII зьездзе Р.К.П. **107**
 Нацыянальнае пытаньне на XII-ай конфэрэнцыі Р.К.П.(б). Нацыянальныя моманты ў партыйным і дзяржаўным будаўніцтве. **107**
 Нацыянальнае пытаньне на X зьездзе Р.К.П. **107**
 Нацыянальнае пытаньне. **82**
 Нацыянальная політыка Комуністычнае партыі. **108**
 Начлег у вёсцы Сінегах. **33**
 Наш верш. **76**
 Наш гарт. **67**
 Наш камроты. **115**
 Наш капітал, наш горад, наша ўлада. **115**
 Наш май. **54**
 Наш народ. **13**
 Наш покліч. **76**
 Наш сад. **13, 14**
 Наш уклад. **117**
 Наша кашара – наш дом. **115**
 Наша краіна. **13, 14**
 Наша літаратура за 1925 г. **50**
 Наша прамысловасьць. **115**
 Наша праца. **109**
 Наша рота. **115**
 Наша саматужная прамысловасьць. **109**
Наша сіла – саветы см. Данаможнік для работы на лемантару «Наша сіла – саветы».
 Наша хатка. **13, 14**
 Нашы моры. **109**
 Нашто нам дым выдае вочкі? **76**
 Нашы і іх камандзіры. **115**
 Нашы прыяцелі. **13, 14**
 Нашы птушкі. **13, 14**
 Нашы роты – наша абарона. **115**
 Нашы роты – наша сіла. **115**
 Не – восень на мяне ня веяла журбой... **117**
 Не гасеце агнёў. **67**
 Не загаснуць зоркі. **67**
 Не закілзаць. **15**
 Не калосьсе. **15**
 Не падрывавай сілу Чырвонай арміі. **115**
 Не прасі, ня гнісь ніколі... **67**

Не прасьпі... **67**
Не сядзець мне з хлапцамі. **15**
Не ўдалося у гэта мне лета...
18
Не хацеў ахаладжваць ён сэрца. **15**
Не хачу гэтак. **33**
Не хачу я нічога казаці табе...
67
Незнаёмы. **67**
Некалькі слоў аб грамаце рыжан каля 1300 г. **142**
Некаторыя вынікі ажыццяўленьня нацыянальнай палітыкі ў рабоце прафсаюзаў Беларусі. **82**
Некаторыя мэтодычныя ўвагі. **109**
Некаторыя рысы іншаславянскай фонэтыкі ў беларускім лексычным матар'яле. **139**
Некаторыя ўказаньні да правядзеньня сьвята. **93**
Нёман. **13, 14**
Нёман. **76**
Непагодай. **15**
Непагодаю маёвай. **76**
Непатрэбны чалавек. **30**
Нечаканае. **72**
Нешта чую. **6**
Нешчаслівае каханьне. **67**
Ні красак, ні зыкаў. **76**
Ніва. **13, 14**
Новая беларуская літаратура.
3

Новая зямля см. 3 поэмы «Новая зямля».

Новая зямля см. такжэ Поэма «Новая зямля», як монумэнтальны твор у беларускай поэзіі.

Новая хатка. **14**
Новы Алімп. **76**
Новы дзень. **67**
Новы Менск. **44, 45**
Новыя лісты. **17**
Новыя прыпеўкі. **72**
Ноімавы квартаранты. **80**
Ноч наплакалі бярозы... **67**
Ноч⁸³. **67**
Ноч⁸⁴. **76**
Ночка моўчкі крочыць. **15**
Ночцы. **76**
Ноччу Купальскаю. **111**
Ноччу на млыне. **109**
Нэпія. **67**
Нюрэчка – Савдурэчка. **67**
Ня кувай ты, шэрая зязюля...
76
Ня пі густога чаю. **36**
Ня пытайце, не прасеце. **76**
Ня стлеў, ня згас! **17**
Ня сынiў, ня думаў, не гадаў...
16
«Ня ўсе дома». **67**
Ня ўсе-ж разам, ягамосьці! **76, 99**
Ня цурайся. **76**

⁸³ Автор Колас, Я.

⁸⁴ Автор Буйла, К.

- Ня шумеце, ветры! **16**
 Ня шумі, бяроза! **16**
 Ня шумяць табуны калосься...
6
 Нячысьцік. **76**
- О** методоліі Дидро. **144**
О поглощенных основаниях и ненасыщенности см. [Рец.]: Бутковский, В. ...
- О, Беларусь... **117**
 О, жоўталісьце мой асенні.
15, 17
 О, край родны, край прыгожы!
76
- Об'ективное изучение бес-
 призорного ребенка в систе-
 ме мер борьбы с беспризор-
 ностью. **74**
- Ой ды, песьні мае, цёмнавірыя!
18
- Ой за лугам, лесам разьвясё-
 лая зара. **16**
- Ой ты, краса палёў далёкіх...
16
- Ой ты, суседзе багаты! **76**
 Ой ты, хмелю! **18**
 Ой, ды з-пад бярозак... **117**
 Ой, мацней іграй гармонік. **72**
 Ой, пайду я. **6**
 Ой, ты, гаю... **117**
 Ой, у полі, полі... **72**
 Ой, у полі... **117**
 Ой, шуміць, кудлаты лес. **72**
 Октава. **76**
- Organizaцыйная палітыка і
 практыка профсаюзаў. **70**
 Organizaцыйныя гурткоў
 самаадукацыі. **90**
 Organizaцыйныя пытаньні са-
 маадукацыі. **90**
 Organizaцыя гурткоў самаа-
 дукацыі бібліотэкамі. **90**
 Organizaцыя і мэтодыка інды-
 відуальнае політсамаадука-
 цыі. **90**
 Organizaцыя і тып раённага
 краязнаўчага музэю. **121**
 Organizaцыя консультацый па
 самаадукацыі актыву. **90**
- Оркестры. **16**
Основа см. Прамова Мялешкі
- Ось дзе будзе ўжо радасьці
 поўна... **18**
- Па** беларускім бруку. **44, 45**
 Па дарозе да будучыны. **67**
 Па дарозе. **33, 34**
 Па ляду у глухім бары... **76**
 Па рэвізіі. **88**
 Па сьлядох Раманавых. **86**
 Пабягуць слупы. **80**
 Паварот з пагулянкi. **13, 14**
 Павіншаваньне. **54, 67**
 Паводка. **67**
 Павук. **76**
 Пагроза вайны і абарона
 СССР. **92**
 Пад гармонік. **72**
 Пад панскай няволяй. **117**

- Пад хатай. **15**
Пад хмелем вясновага піва. **15**
Падзел гісторыі Беларусі на пэрыёды. **41**
Падзяліў. **67**
Падпольлю. **44, 45**
Падрыхтоўка Кастрычніка. **143**
Паездка на гуту. **109**
Пажар. **117**
Пажарны сабака. **13, 14**
Пазямельны падатак пры цары. **115**
Паказьнік найбольш важных тэрмінаў. **139**
Пакахай мяне, дзяўчынка... **67**
Пакінь разважаць. **67**
Пакрыўджаныя. **76**
Пакуль жыў – для мяне... **67**
Пакуль сонца ўзыдзе... **76**
Палахлівы Янка. **13, 14**
Палац. **17**
Палескія абразы. **13, 14**
Палітычны працэс Якуба Коласа і Т.Т. **41**
Палка-чарнявыя вочы. **15**
Палоньнікі. **103**
Паляўніцтва. **109**
Паляшук пляжыць лес і выкарчвае балота. **76**
Памочнік. **13, 14**
Памяці Шэўчэнкі. **67**
Пан і акуляр. **76**
Панас гуляе. **67**
Пані Лясоцкая. **83**
Пановаму ваюе. **115**
Панская навала. **16**
Панская сучка. **109**
Панскі падарунак. **1**
Панскія акуляр. **67**
Панскія куплеты. **67**
Панства працы. **67**
Паншчына. **76**
Паны і сяляне у першай палове XIX стагодзьдзя. **132**
Папоўская прамова парафіянам. **67**
Папоўскія. **72**
Папярэдняя справаздача аб дасьледваньні глеб Слуцкае акругі. **140**
Папярэдняя справаздача аб дасьледваньні глеб заходняй часткі Бабруйскай акругі. **140**
Папярэдняя справаздача аб праведзенай экспэдыцыі па вывучэньні смалярства на Палесьсі. **140**
Папярэдняя справаздача аб экспэдыцыі для вывучэньня броварнае прамысловасьці і ўплыву яе на сялянскую гаспадарку. **140**
Папярэдняя справаздача Беларускага Геалёгічнага Інстытуту аб досьледах мінулага лета і пляне распрацоўкі іх матар’ялаў. **140**
Папярэдняя справаздача пар-

- ты і па дасьледваньні курортных мясцовасьцяў Беларусі. **140**
- Пара-асілак. **109**
- Парад. **115**
- Парадзіў. **67**
- Парады цяжарным. **25**
- Паразумнеў. **115**
- Параўнаўчае вывучэньне сучаснай мэтодыкі вызначэньня ступені насычанасьці глеб асаваньнямі. **140**
- Партактыву і самаадукацыі. **90**
- Партызаншчына. **117**
- Партызаны. **115**
- Парфір Кіяцкі. **35**
- Пасланец. **114**
- Пастанова 2-й сэсіі Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў Беларусі, адбыўшайся ў лютым м-цы 1921 г. па пытаньню аб мясцовых мовах. **107**
- Пастанова 2-ой Сэсіі ЦВК Беларусі VI скліканьня аб практычных спосабах ажыццяўленьня нацыянальнае палітыкі. **107**
- Пастанова IV-га Пленуму Цэнтральнага Савету Прафсаюзаў Беларусі. **20**
- Пастанова VI Ўсебеларускага Надзвычайнага Зьезду Саветаў Рабочых, Сялянскіх і Чырвонаармейскіх Дэпутатаў а пашырэньні тэрыторыі Беларускай Рэспублікі. **107**
- Пастанова VII-га Зьезду Саветаў Рабочых, Сялянскіх і Чырвонаармейскіх дэпутатаў Гомельскай губэрні (1923 – сьнежань) а далучэньні да Беларусі. **107**
- Пастанова XI Зьезду КП(б) аб выніках нацыянальна-культурнага будаўніцтва і палітасьветнай працы к дзёсяцігодзьдзю Кастрычнікавай Рэвалюцыі. **82**
- Пастанова XI-га Губ. Зьезду Саветаў Рабочых, Сялянскіх і Чырвонаармейскіх дэпутатаў Віцебшчыны а далучэньні да Беларусі. **107**
- Пастанова бюро ЦК КП(б) аб ходзе работ па беларусізацыі ўстаноў БССР. **82**
- Пастанова нацыянальнай камісіі ЦВК БССР аб становішчы і працы нацкамераў нарсудоў. **82**
- Пастанова нацыянальнай камісіі ЦВК БССР па дакладу аб працы Белсаматужпрамкапрацы. **82**
- Пастанова нацыянальнай камісіі ЦВК БССР па дакладу Белдзяржавыдавецтва аб выданьні і распаўсюджвань-

- ні літаратуры на мовах нацменшасць БССР. **82**
- Пастанова па дакладу аб перспэктывах разьвіцця калгаснага будаўніцтва ў БССР. **119**
- Пастанова Прэзыдыуму Ўсерасійскага Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту. 4 лютага 1924 г. **107**
- Пастанова прэзыдыуму ЦВК БССР (ад 10 лістапада 1927) аб рабоце Нацсаветаў. **82**
- Пастанова Прэзыдыуму ЦВК БССР па дакладу Цэнтр. Дзіц. Камісіі. **74**
- Пастанова Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Б.С.С.Р. Аб мерапрыемствах, якія выцякаюць з вынікаў зьездаў работніц і сялянскіх – членаў саветаў і райвыканкомаў. **122**
- Пастанова Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Беларускае ССР. **82**
- Пастанова Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саюзу Сав. Соц. Рэспублік. **107**
- Пастанова Савету Народных Камісараў Беларускае ССР. **82**
- Пастанова СНК БССР па дакладу аб выніках і перспэктывах зямельнага ўпарадкаваньня працоўных яўрэяў БССР. **82**
- Пастанова СНК БССР па дакладу Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту. **82**
- Пастанова Цэнтральнага Выканаўчага камітэту БССР па дакладу аб масавай рабоце саветаў. **21**
- Пастанова Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту і савету Народных Камісараў БССР. **82**
- Пастановы V-га Ўсебеларускага Зьезду Саветаў аб пашырэнні Беларусі. **107**
- Пастух Сыцёпа. **109**
- Пастух. **117**
- Пастушка. **6**
- Пастушок. **13, 14**
- Пасьля буры. **30, 54**
- Пасьня першага мая. **76**
- Пасяджэньне 1-ае. 8-е лютага 1926 г. **120**
- Пасяджэньне пятае. **21**
- Пасяджэньне сёмае. **21**
- Пасяджэньне шостае. **21**
- Патаемнае. **67, 76**
- Патаёмнае см. Патаемнае*
- Паўлінка. **87**
- Паўстанцы. **1, 46, 72**
- Паўстаньне. **54, 67, 109**
- Паходжэньне гор. **109**
- Паход на Князь-возера. **80**

- Пачатак. **109**
Пачуцьці. **35**
Пашанцавала. **72**
Пашыліся ў дурні. **87**
Перад Кастрычнікам. **115**
Перад навальніцай. **13, 14**
Перад паводкай. **76**
Пералік навуковых дакладаў гістарычнае клясы БАН у 1928–1929 ак. годзе. **139**
Перапісчык. **76**
Перасьцярога. **76**
Первый выпуск Белорусского Государственного Университета 20 Февраля 1925 года. **66**
Першага Мая. **67, 72**
Першае Мая на Беларусі. **55**
Першае Мая. **109**
Першае паседжаньне Пецярбурскага Савету. **109**
Першамайскі сьпеў. **109**
Першая беларуская плянктонная экспэдыцыя. **140**
Першая кніжка. **13, 14**
Першы выпуск Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсітэту 20 Лютага 1925 году. **66**
Першы год працы Б.Н.Д. інстытуту. **68**
Першы паўстанак. **22**
Першы Савет Рабочых і Салдацкіх Дэпутатаў у Менску. **54**
Першы сьнег. **76**
Першы ў воласьці. **109**
Першыя крокі Менскага Савету Рабочых і Салдацкіх Дэпутатаў. **143**
Першыя крокі рэволюцыянэрскага. **109**
Песні мінулай вайны. **137**
Песьняй толькі. **67**
Песьні вясны. **13, 14**
Песьні вясны⁸⁵. **112**
Песьні гарбара. **54, 76**
Песьні зімы. **67**
Песьні на руінах. **17**
Песьня аб буравесьніку. **54**
Песьня аб сокале. **54**
Песьня батрака. **76, 109**
Песьня вайны. **17**
Песьня вёскі й фабрычных станкоў. **44, 45**
Песьня вольнага чалавека. **67**
Песьня грабара. **13, 14, 76**
Песьня жанцоў. **13, 14**
Песьня жніі. **76, 109**
Песьня званара. **67**
Песьня зvon. **76**
Песьня каваля. **67, 76**
Песьня лірніка. **67**
Песьня мая... **76**
Песьня начлежнікаў. **67**
Песьня п'янага. **67**
Песьня Першага Мая. **54, 67, 109**
Песьня свабоды. **54**
Песьня сонцу. **18**

⁸⁵ Автор Нікановіч, М. У.

- Песьня цвіце. **16**
 Песьня «Чырвоных Зорак». **93**
 Песьня юнацтва. **16**
 Песьня, якую любіў Ільліч. **72**
 Песьня⁸⁶. **67**
 Песьня⁸⁷. **67**
 Песьня⁸⁸. **67**
 Песьня⁸⁹. **76**
 Песьня⁹⁰. **117**
 Песьня-звон. **67**
 Песьняру. **76**
 Пінская шляхта. **114**
 Пісар вялікага князя Казіміра
 Васіль Паўлавіч Любіч, як
 прадстаўнік буйнага зям-
 ляўладаньня XV стагоддзя.
139
 Пісьмо з турмы. **67**
 Піанэры дапамаглі. **14**
 Піанэры. **14**
 Плакалі ў садзе бярозы... **76**
 Плач старога лясуна. **76**
 Плача восень. **76**
 Плеткары. **67**
 Пльвём к прыгожа-сьветлай
 далі. **67**
 Плытнікі. **67, 109**
 Повесьць «У Палескай глу-
 шы», як новы этап беларус-
 кай мастацкай прозы. **135**
 Політыка Савецкае Ўлады ў
 нацыянальным пытанні ў
 Расіі. **107**
 Польскіх паноў пагналі. **115**
 Помнікі старасьветчыны ў
 Асіпавіцкім раёне. **57**
 Помста. **109**
 Постановка вьнекласнаго чте-
 ния в современной школе.
142
 Посьпехі лётніцтва. **109**
 Поэзія Ямнай. **80**
 Поэзія. **67**
 Поэма «Новая зямля», як мо-
 нумэнтальны твор у беларус-
 ськай поэзіі. **50, 135**
 Поэтычнае сьветаадчуваньне
 ў творчасьці Якуба Коласа.
142
 Пра Кандрата і Ігната, што
 кахалі «гар» заўзята. **72**
 Права выбараў па савецкіх за-
 конах. **115**
 Права сямейнае паводле
 Літоўскіх Статутаў. **139**
 Правадыру. **14**
 Правы працоўных. **109**
 Праграма Беларускай народ-
 най партыі рэвалюцыйных
 соцыялістаў. **60**
 Праграма па роднай мове для
 беларускіх школ 1-й ступ.
 РСФСР. **145**

⁸⁶ Автор Купала, Я.

⁸⁷ Автор Гурло, А.

⁸⁸ Автор Гарун, А. «Прыказа-
ла сонца ветру...»

⁸⁹ Автор Гарун, А. «На чужой
старонацы...»

⁹⁰ Автор Хадкевіч, Т.

- Прадвесьне дзевяноста восьмага. **80**
- Прадвыбарная агітацыя. **54**
- Праз шквал кіпучы. **137**
- Пракацілася песьня дубровай... **18**
- Практыка працы саюзаў. **48**
- Практычны расійска-беларускі слоўнік. **51, 52**
- Пралеска. **13, 14**
- Пралескі. **67**
- Праменяцца далі. **135**
- Прамова Мялешкі. **142**
- Прамова старшыні СНКБ тав. Галадзеда на Ўсебеларускім зьездзе інжынэраў і тэхнікаў 18 мая 1928 г. **20**
- Прамова т. Хацкевіча. **74**
- Праплюсочуць гады, бы вада. **16**
- Прарок. **67**
- Прастакаваты чалавек. **13**
- Прастора і насельніцтва Саюзу ССР. **115**
- Прасьцярога. **67**
- Праўда аб «Мужыцкай Праўдзе». **40**
- Праўда ад усяго даражэй. **13, 14**
- Праца на зямлі ў летняй Школе. **145**
- Праца па самаадукацыі ў вёсцы. **90**
- Праца ў школе 1-й ступені. **145**
- Праца, задачы і перспектывы беларускае мэтэаролёгічнае службы. **68**
- Праца. **109**
- Праца⁹¹. **109**
- Праца : беларускі работніцкасялянскі каляндар на 1923 год. **113**
- Працуй і пей. **76**
- Працуй, наш таварыш. **67**
- Працы Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту ў Менску. **142**
- Працы другога Ўсебеларускага краязнаўчага зьезду, 10–13 лютага 1927 году. **121**
- Працы клясы гісторыі. **139**
- Працы клясы філёлёгіі. **139**
- Працы першага Ўсебеларускага краязнаўчага зьезду, 7–11 лютага 1926 году. **120**
- «При исполнении служебных обязанностей». **76**
- Проблема политехнического воспитания. **142**
- Пробуюць грушы шумець. **37, 38**
- Провады. **115**
- Програма. **121**
- Програмы па вывучэньні хатніх рамёстваў і саматужнай прамысловасьці Беларусі. **121**
- «Продналог». **67**

⁹¹ Автор Каплун, С.

- Проект укладання слоўніка
 жывой беларускай мовы. **59**
 Прозьвішчы на – Ла (- Лю) і іх
 правапіс. **41**
 Простыя вопыты. **72**
 Протокол пасяджэння ЦК 10
 катрычніка 1917 г. **54**
 Профінтэрн. **109**
 Профсаюзы і беспрацоўныя.
70
 Профсаюзы і сельская праца.
48
 Профэсыянальныя саюзы. **109**
 Прошча. **54**
 Пры калысцы. **67**
 Прывет табе, жыцьцё на волі!
67, 76
 Прывітаньне табе... **18**
 Прывітаньне. **67**
 Прыгнечанасьць рабочае ма-
 сы. **109**
 Прыём і выключэньне з саю-
 заў. **70**
 Прызнаньне правоў белару-
 скае мовы падчас сусьветнае
 вайны. **41**
 Прыйшла у цэркву раз бабуля,
 сьвечках накупіла... **76**
 Прыказ Вялікага Княства Лі-
 тоўскага. **139**
 Прымакі. **114**
 Прыродныя фарбы Беларусі.
140
 Прысяга беларускага партыза-
 на. **115**
 Прысяга над крывавамі разо-
 рамі. **76**
 Прысядзем на пянчук. **15**
 Прыход зімы. **13**
 Прычыны нашых хлебных
 цяжкасьцяй. **115**
 Прыяцелям-поэтам. **17**
 Пуд жыта. **54**
 Пудзіла. **13, 14**
 Пуціны беларускай літарату-
 ры. **135**
 Пчолкі. **13, 14**
 Пытаньні аб вёсцы. **13, 14**
 Пытаньні аб нашым краі. **13, 14**
 Пытаньні абароны і органа-
 зцы парабкоў. **48**
 Пытаньні нацыянальнай палі-
 тыкі. **82**
 Пытаньні пяцёхгадовага пля-
 ну і рацыяналізацыі. **91**
 Пытаньні рацыяналізацыі
 розьнічнага гандалю. **91**
 Пытаньні рацыяналізацыі вы-
 творчасці. **91**
 Пытаньні рацыяналізацыі ў
 БССР. **91**
 Пышна расцвітае соцыяліс-
 тычная культура ў БССР. **9**
 Пэдагагічны зборнік. **145**
 Пэнтамэтры. **76**
 Пэрспэктывы гаспадарчага
 разьвіцьця СССР і БССР у
 сувязі з дырэктывамі партыі
 па «пяцілетцы» СССР і
 БССР. **91**

- Пэрыяд нямецкай окупацыі Беларусі і ўтварэньне БССР. **143**
- Пясьняр змаганьня і змагар за Савецкую Беларусь. **128**
- Пятнаццаць гадоў працы Беларускага Навуковага Таварыства. **40**
- Пятрусю Броўку. **117**
- Пяцігодзьдзе Беларускага дзяржаўнага музэю. **125**
- Пячаткі полацкіх князёў у беларускім Музэі. **40**
- Рабіндранат Тагору. **16**
- Работа на прыгоне. **13, 14**
- Работа па самаадукацыі і саўпартшкола. **90**
- Работа Полацкай Акрдзеткамісіі. **74**
- Работа. **115**
- Работнічая і сялянская рэвалюцыя. **54, 76**
- Рабоча-Сялянскаму Ўраду Беларускай Сацыялістычнай Савецкай Рэспублікі. **66**
- Рабочая кляса – правадыр працоўных. **115**
- Рабункі Мужыкоў. **76**
- Радасьць. **112**
- Раёчак. **13, 14**
- Разбуджаная. **67**
- Разводзьдзе. **67**
- Разгром Юдэніча. **115**
- Размова Леніна з Кранштадам па простаму проваду. **93**
- Разумны конь. **13, 14**
- Разьвіцьцё і рост бальшавізму ў Беларусі. **143**
- Разьмеркаваньне часу. **115**
- Раніца вясною. **13, 14**
- Раніца рыкае. **18**
- Раніца. **13, 14**
- Раніца⁹². **18**
- Раніцою. **13, 14**
- Раніцу шчэбет пільнуе... **18**
- Раньш і цяпер. **67, 76**
- Расейская палітыка на землях былага Беларуска-Літоўскага гаспадарства за панаваньня Кацярыны II і Паўлы I : 1772–1801. **40**
- Расійская мова у беларускай школе РСФСР. **145**
- Распространение культуры на земле см. [Рец.]: Богораз-Тан, В.Г. Распространение...*
- Расслаеньне сялянства. **109**
- Расце матэрыяльны дабрабыт працоўных БССР. **9**
- Рацыяналізацыя і гаспадарчае будаўніцтва ў БССР. **91**
- Рашучы дзень. **93**
- Рашыў памерці. **67, 72**
- Рашэньне прынята. **115**
- [Рец.]: Frison, T. H. Experiments in rearing colonies of

⁹² Автор Пушча, Я.

- bumblebees (Bremidae) in Artificial nests. *Biological Bulletin*. Vol. 52, № 1, January 1927. **140**
- [Рец.]: Oryñżyna, J. Przemysł ludowy w województwach : Wilenskiem, Nowogródzkim, Poleskiem i Wołyńskiem. Варшава, 1927. 111 с. **140**
- [Рец.]: Pleske, T. «Birds of the Eurasian Tundra». *Memoirs of the Boston Society of Natural History*. Vol. 6, № 3. Boston, 1928. **140**
- [Рец.]: Randoin, L., Simonnet, H. «Гормоны і вітаміны». Аглядны рэфэрат. Уласна гормоны адзначаюцца, як «эндогормоны» а вітаміны – «экзогормоны». *Bull Soc chim boil* 10. С. 745–756. **140**
- [Рец.]: Talko-Hryncewicz, J. Przyczynek do antropologii Białorusinów. Т. 2. Wilno, 1926. **140**
- [Рец.]: Zaborski, B. O kształtach wsi w Polsce i ich rozmieszczeniu. Kraków, 1927. 122 s. **140**
- [Рец.]: Богораз-Тан, В.Г. Распространение культуры на земле. Основы этногеографии. М.–Л., 1928. 314 с. **140**
- [Рец.]: Бутковский, В. 1. Содержание P_2O_5 в песчаных почвах Украинского Полесья. 2. О поглощенных основаниях и ненасыщенности. **140**
- [Рец.]: Соколов, А. Физические свойства песчаных почв. Полесская Областная с.-х. Опытная Станция имени А.Н. Засухина. Отд. агрохимии, бюллетень 2–27, Харьков, 1927. **140**
- Роднае мова і яе значэнне. **133**
- Роднае поле. **67**
- Роднае слова⁹³. **13, 14**
- Роднае слова⁹⁴. **67**
- Родны брат парсючка. **13, 14**
- Роля дробна-буржуазных партый на Беларусі ў Кастрычнікавай рэвалюцыі. **143**
- Роля і абавязкі консультанта. **90**
- Романс. **67**
- Рондо. **76**
- Росквіт. **117**
- Рост насельніцтва Саюзу ССР. **115**
- РСФСР. **115**
- Ружавее вёска... **117**
- Рунь. **80**
- Русалка. **67**
- Русалкі. **76**
- Руска-беларускі слоўнік. **5**
- Рух зямлі. **109**

⁹³ Автор Некрашэвіч, С. М.

⁹⁴ Автор Купала, Я.

- Ручэй. **13, 14**
- Рыбацтва. **109**
- Рыбная гаспадарка на Беларусі. **109**
- Рыбныя гаспадарка і рыбагаспадарчае даследванне вадаёмаў БССР. **140**
- Рытмы вясковай працы. **6**
- Рэвалюцыйным шляхам. **85**
- Рэвалюцыйныя выслоўі. **13, 14**
- Рэвалюцыя лютага. **109**
- Рэвалюцыя. **67, 109**
- Рэвэляцыйныя весткі аб Францішку Скарыне. **40**
- Рэзальцыі ІІІ-га Усебеларускага зьезду інжынэрна-тэхнічных работнікаў (19-га – 22-га мая 1928 г.) і пастанова ІV Пленуму ЦСПСБ аб выніках зьезду ІТР і далейшай рабоце інж.-тэхнічных сэкцый (8-га – 9-га чэрвеня 1928 г.). **20**
- Рэзальцыі ІІІ-га Ўсебеларускага Зьезду Інжынэрна-тэхнічных работнікаў. **20**
- Рэзальцыі Ўсесаюзнага зьезду работніц і сялянск – членаў Саветаў і Пастановы прэзыдыуму ЦВК БССР аб мерапрыемствах, якія выцякаюць з вынікаў зьездаў работніц і сялянск – членаў Саветаў і райвыканкомаў. **122**
- Рэзальцыя аб удзеле моладзі ў калектыўным будаўніцтве. **119**
- Рэзальцыя па дакладу тав. Аксочыца аб становішчы калектыўных гаспадарак БССР і далейшых задачах. **119**
- Рэзальцыя па дакладу тав. Ляўкова: «Задачы савецкай улады і наша палітыка на вёсцы». **119**
- Рэзальцыя па дакладу ЦВК БССР аб культурнагаспадарчым абслугоўваньні нацыянальных меншасцяў Беларускай ССР. **82**
- Рэзальцыя Прэзыдыуму Савету Нацыянальнасьцяў ЦВК ССР, прынятая па дакладу тав. Хацкевіча аб беларусізацыі. **82**
- Рэзальцыя, прынятая на пасяджэньні Нацкамісіі ЦВК БССР ад 5 красавіка 1928 г. па дакладу аб беларусізацыі Беларускага Дзяржаўнага Унівэрсытэту і зацьверджаная прэзыдыумам ЦВК БССР 21 чэрвеня 1928 г. **82**
- Рэзальцыя па дакладах Цэнтральнага Бюро Краязнаўства і мясцовых краязнаўчых арганізацый. **120**

- Рэзолюцыя XII Зьезду РКП (б) у нацыянальным пытанні. **107**
- Рэзолюцыя да нацыянальнага пытаньня, прынятая XII Усебеларускай Конфэрэнцыяй Комуністычнай партыі (бальшавікоў) 1923 г. сакавік м.-ц. **107**
- Рэзолюцыя да нацыянальнага пытаньня, прынятая Ўсерасійскай Конфэрэнцыяй Р. С.-Д. Р. П. (бальшавікоў) 24–29 красавіка 1917 г. **107**
- Рэзолюцыя па дакладзе проф. Доўнар-Запольскага аб краязнаўчай працы ў галіне гісторыі і архэалёгіі і па дакладзе т. Мароза аб ахове помнікаў старасьветчыны. **120**
- Рэзолюцыя па дакладзе С. Некрашэвіча: «Мовазнаўчая праца краязнаўчых арганізацый». **120**
- Рэзолюцыя па дакладзе т. Гарэцкага аб зьбіраньні і апрацоўцы фальклёру. **120**
- Рэзолюцыя па дакладзе т. Пятровіча на тэму: «Як весьці працу па вывучэньні гаспадаркі». **120**
- Рэзолюцыя па дакладзе т. Фядзюшына аб прыродазнаўчым вывучэньні Беларусі. **120**
- Рэзолюцыя па дакладзе т.т. Мялешкі і Ракава аб вывучэньні быту. **120**
- Рэзолюцыя па нацыянальнаму пытаньню, прынятая на нарадзе Ц.К. Р.С.–Д. К. Р. П. з партыйнымі работнікамі ўлетку 1913 г. **107**
- Рэзолюцыя X зьезду РКП аб чарговых задачах партыі ў нацыянальным пытанні. **107**
- С. Е. Палуяну. **76**
- С.С.С.Р. **109**
- Сабака. **13, 14**
- Саветы. **115**
- Савецкая Беларусь см. Кнігасьпіс кнігарні Беларускага В-ва «Савецкая Беларусь»*
- Савецкая ўлада і вызваленьне нацый. **107**
- Садоўніцтва на Беларусі. **109**
- Садоўніцтва СССР. **109**
- Садочак. **13, 14**
- Салавей. **13, 14**
- Салдаты. **137**
- Самаадукацыя. **90**
- Самалёт⁹⁵. **30, 72**
- Самалёт⁹⁶. **44**
- Самалёт⁹⁷. **67, 109**
- Саматканая сьвітка. **30**

⁹⁵ Автор Чарот, М.

⁹⁶ Автор Александрович, А. И.

⁹⁷ Автор Гурло, А.

- Саматужная (кустарныя) вырабы на Беларусі. **109**
- Санітарна-гігіенічная работа ў школе і канцэнтру. **39**
- Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік (СССР). **109**
- Свабода. **76**
- Сваім розумам. **13, 14**
- Сват. **67**
- Сватанне. **88**
- Сватаўство. **67**
- Сельска-гаспадарчая прамысловасьць. **109**
- Сельская гаспадарка. **109**
- Сельскі рэўком. **54**
- Сельскі Савет. **13, 14**
- Селянін і мядзьведзь. **13, 14**
- Селянін і рабочы. **13, 14**
- Селянская доля. **106**
- Сенажаць. **13, 14**
- Сёння вочы свае праглядзеў...
16
- Сівер. **76**
- Сіла ў грамадзе. **13, 14**
- Сірацінка. **76**
- Скажы! **67**
- Скамячыўшы злосьць. **15**
- Скачы, браце. **67**
- Склад дэлегатаў IV Усесаюзнага зьезду саветаў. **115**
- Склад СССР. **115**
- Скрыпка. **76**
- Скупы хлопчык. **67**
- Словы мае, словы – песьні агнявыя... **17**
- Слоўнік пэдагогічных дысцыплін. **138**
- Слоўнік глебазнаўчае тэрмінолёгіі. **138**
- Слоўнік граматычна-лінгвістычнае тэрмінолёгіі. **138**
- Слоўнік матэматычнае тэрмінолёгіі. **138**
- Слоўнік тэрмінолёгіі агульнае расьлінагадоўлі. **138**
- Слоўнік фізычнае тэрмінолёгіі. **138**
- Служба ў флоце. **115**
- Слуцкія ткачыхі. **13, 14, 54, 67, 76, 109**
- Смутак сьлязой адцвітае на скронях... **16**
- Смутныя дні. **13, 14**
- Содержание P₂O₅ в песчаных почвах Украинского Полесья см. [Рец.]: Бутковский, В. I. Содержание ...*
- Сон Габруся. **30**
- Сон у турме. **67**
- Сонечня сыстэма. **109**
- Сонца нарадзілася. **93**
- Сонца ўстае. **67**
- Сонэт. **67, 76**
- Соцыяльна-політычны элемент у творах Коласа. **135**
- Спадчына. **67, 76**
- Спатканьне⁹⁸. **6**
- Спатканьне⁹⁹. **33**

⁹⁸ Автор Дарожны, С.

⁹⁹ Автор Чорны, К.

- Спатканьне¹⁰⁰. 76
 Спатканьне¹⁰¹. 83
 Спатканьне¹⁰². 117
 Спаткаў яго я на вокзале. 17
 Спатыкаем ўсе мы долю... 16
 Спатыкаць пайдзю вясну. 67
 Спісок студэнтаў Ф.О.Н.,
 скончывшых Універсітэт.
 66
 Споведзь самагоншчыка. 30
 Споведзь. 54
 Справаздача Цэнтральнага
 Бюро Краязнаўства на II
 Усебеларускім Краязнаўчым
 Зьездзе. 121
 Спрашчэнне правапісу. 100
 Спроба гісторыі дагістарычнай
 эпохі славянскай фанэтыкі.
 139
 Спрэчка жывёлін. 13, 14
 Спрэчкі па дакладу т. Ляўкова.
 119
 Срэбра жыцця. 36
 Становішча работніц і сялян-
 нак у Саюзе ССР к дзесятай
 гадавіне Кастрычніка. 122
 Становішча рабочых. 109
 Стараства. 67
 Старац. 76
 Старая вёсачка. 13, 14
 Старая вёска. 13, 14
-
- ¹⁰⁰ Автор Дунін-Марцынке-
 віч, В.
¹⁰¹ Автор Дудар, А.
¹⁰² Автор Крушына, Р.
- Старая хата. 13, 14
 Старонка з маіх успамінаў. 41
 Староны сьвету. 109
 Старцы. 67
 Старшыня Саўнаркому СССР
 А.І. Рыкаў. 115
 Стары леў і асёл. 67
 Стаяў ён нагім на дарозе. 15
 Стой пралетары пільней на па-
 сту! 117
 Стол бяседы абрусам накры-
 ты... 18
 Страцім-лебедзь. 76
 Струны. 16
 Стрэкапытаўшчына. 143
 Стэп. 67
 Суд. 79
 Судовае сьледства. 86
 Суседзям у няволі. 76
 Сухі марозны вецер сум рась-
 сеяў... 17
 Сучаснае беларускае мастацт-
 ва. 61
 Сучасны стан пытання аб
 стрыкатасьці лісьця. 140
 Суш. 13, 14
 Сцэнічныя творы. 114
 Сьгнал. 109
 Сымон Музыка. 135
 Сымон. 76
 Сыстэматычны сьпіс навуко-
 вых прац аб прыродзе Бе-
 ларусі за 1926 і 1927 г.г.
 140
 Сьведка. 67

- Сьвежым подыхам сыпала
раньне... **117**
- Сьветлая ноч. **67**
- Сьветлых дзён хараство. **16**
- Сьвінапас і стрынатка. **67**
- Сьвіньня пад дубам. **13**
- Сьвітаньне. **67**
- Сьвята «Чырвонага Кастрыч-
ніка» на Беларусі. **42**
- Сьвята 22 студзеня. **13, 14**
- Сьвята жанчын. **72, 109**
- Сьвята жанчыны см. Сьвята
жанчын*
- Сьвята Кастрычнікаўскай Рэ-
волюцыі. **13**
- Сьвята першага мая. **13, 14**
- Сьвята ўраджаю. **54**
- Сьвязіны буйныя упалі... **16**
- Сьляпая любоў загубіла. **76**
- Сьмейся! **76**
- Сьмела наперад! **109**
- Сьмелымі крокамі ў ногу. **72**
- Сьмерць Леніна. **14**
- Сьмерць Мікалая Раманава. **93**
- Сьмерць Міхала. **76**
- Сьнежны дзед. **13, 14**
- Сьняжыначкі. **76**
- Сьняжынкi. **13**
- Сьпевы могілак. **76**
- Сьпіс дэлегатаў II Ўсебела-
рускага Краязнаўчага Зьез-
ду 10–13 лютага 1927 году.
121
- Сьпіс дэлегатаў Першага
Ўсебеларускага Краязнаў-
чага Зьезду 7–11 лютага
1926 году. **120**
- Сьпіс загінуўшых у часе кур-
лоўскага расстрэлу ў Мен-
ску ў 1905 годзе. **43**
- Сьпіс політычных вязьняў
у Магілёўскай губэрнскай
турме 1906, 1908 і 1909 гг. **43**
- Сьцены. **67**
- Сьцёпка Жук. **109**
- Сьцеражыцца. **54**
- Сьцюдзёнаю зімой. **16**
- Сьцяна фэдэралістаў см.
Сьцяна фэдэралістых.*
- Сьцяна фэдэралістых. **54, 67**
- Сэзонныя і часовыя рабочыя.
70
- Сявец. **13, 14**
- Сягонья ноч пагодная. **17**
- Сяляне за бальшавікоў. **143**
- Сялянская праца ў верасьні.
13, 14
- Сялянскі рух 1905–1907 гг. і
соцыял-дэмократыя ў Бела-
русі і Літве. **43**
- Сялянскія. **72**
- Сяргей Карага. **54, 72**
- Сярод ночы. **76**
- Сяўцу. **67, 76**
- Т.Г. Шэўчэнка і яго эпоха. **141**
- Табе. **117**
- Таварыш Клім. **115**
- Таварыш Кунегін. **83**
- Таварышкі. **13**

Таварышы, з намі вясна. **1**
Таганы. **117**
Таіса. **117**
Так часта бывае. **111**
Там. **109**
Талачка-шкрабалачка. **30**
Тарас на Парнасе. **67, 76**
Таржаство ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі. **9**
Тарыфная політыка профсаюзаў на вёсцы. **48**
Тварам да вёскі. **54**
Творчасць Кузьмы Чорнага. **141**
Творчасць Ц. Гартнага. **128**
Ткачыха¹⁰³. **67**
Ткачыха¹⁰⁴. **76, 109**
Тлумачэньні да дакумантаў. **143**
То ня песня. **76**
То ня сонца заходзіць. **6**
Толькі ноч. **6**
Торп на Беларусі. **109**
Торп. **109**
Трагедыя майого настаўніка. **33**
Традыцыя «формальных» (эстетических) изучений в науке о литературе. **142**
Трохлінейка-магазынка. **54**

---

¹⁰³ Автор Гартны, Ц. «Ты – мая ткачыха...»

¹⁰⁴ Автор Гартны, Ц. «За вярстатам дні і ночы...»

Труды Белорусского Государственного Университета в г. Минске. **142**
Тры зьвезды. **54**
Трыолет. **6**
Трыолет... **76**
Туляўся выбоямі грэблі. **18**
Туман і дождж. **13, 14**
Тут і там¹⁰⁵. **18**
Тут і там¹⁰⁶. **67**
Ты ня лайся, дзядзя, пры Савецкай уладзе. **72, 109**
Ты прыдзі... **67**
Ты ўзбудзіў... **67**
Ты-ж сам, суседзька, хацеў... **76**
Тым, хто на захадзе. **67**
Тыран. **109**
Тытанік. **109**
Тэзісы да нацыянальнага і колёніяльнага пытаньня, прынятыя 2-ім Конгрэсам III Комуністычнага Інтэрнацыяналу. **107**
Тэзісы па гісторыі клясавай барацьбы ў Расіі. **116**
Тэзісы па гісторыі рэвалюцыйнага руху ў Заходняй Эўропе XIX і XX ст. **116**
Тэзісы па гісторыі рэвалюцыйнага руху ў Заходняй Эўропе і Расіі ў XIX і XX ст. **115**
Тэзісы ЦК УсеКП(б) аб паста-

---

¹⁰⁵ Автор Пушча, Я.

¹⁰⁶ Автор Купала, Я.

ноўцы політычнае самааду-
кацыі. **90**
Тэкстыльная прамысловасць.
109
Тэрмінолёгія грамадазнаўства.
138
Тэрмінолёгія права. **138**
Тэрцыны. **76**
Тэрчасьці. **115**

У агранома. **72**
У брыльлянтных росах... **117**
У вагоне¹⁰⁷. **109**
У вагоне¹⁰⁸. **115**
У вастрозе¹⁰⁹. **67**
У вастрозе¹¹⁰. **76**
У вёсцы. **36**
У Вільні. **76**
У вогненным пекле. **109**
У вырай! **67, 76**
У горадзе. **13, 14**
У дапамогу самаадукацыі. **91, 92**
У дарозе¹¹¹. **67, 109**
У дарозе¹¹². **67, 76**
У дзень Першага Мая. **112**
У дзіячым садзе. **13, 14**
У дні барацьбы і перамогі. **93**
У дні змаганьня. **93**

---

¹⁰⁷ Автор Крапіва, К.

¹⁰⁸ Автор Сычоў, П.

¹⁰⁹ Автор Колас, Я.

¹¹⁰ Автор Багушэвіч, Ф.

¹¹¹ Автор Гурло, А.

¹¹² Автор Чарот, М.

У доктара. **14**
У жыцьцёвай кузьні. **76**
У зялёным садочку. **76**
У зямлі. **13, 14**
У іншым шчасьці няшчасьце
схована. **76**
У каго ёсьць матка, у таго й
галоўка гладка. **13, 14**
У карчме. **76**
У кашары пры цары. **115**
У Комсамол Ільліча. **93**
У краіне будучага. **13, 14**
У крываваых кіпцях белага ар-
ла. **42**
У кузьні. **67**
У лесе¹¹³. **67, 76**
У лесе¹¹⁴. **76**
У летні дзень. **13, 14**
У лясным гушчары. **89**
У маёвую раніцу. **76**
У надзеях над прасторами. **85**
У нас і ў іх. **115**
У нашых сэрцах сьпяваюць
баяны. **117**
У небе пылаюць чырвоныя
хмары... **76**
У ночы. **67**
У паветры. **109**
«У палескай глушы» Тараса
Гушчы. **145**
*У палескай глушы см. такжэ
Повесьць «У Палескай глу-*

---

¹¹³ Автор Арсеньнева, Н.

¹¹⁴ Автор Буйла, К.

- шы», як новы этап беларускай мастацкай прозы*
- У палёх Беларусі. **76**
- У полі. **13, 14**
- У прыпар. **76**
- У рот работа. **115**
- У роты сіла. **115**
- У самаедаў. **115**
- У сонечных праменьнях. **76**
- У справе рэформы нашае азбукі. **101**
- У станка. **109**
- У старой шахце. **109**
- У судзе. **67**
- У сутоньні касою каравай...
6
- У сэрцы холад, гнеў. **15**
- У трохсотныя ўгодкі сьмерці Вялікага Канцлера Льва Сапегі. **40**
- У Ўсе КП(б). **115**
- У хвалях жыцьця. **110**
- У Цемры. **19**
- У час барацьбы. **76**
- У час між нямецкай і польскай окупацыямі. **143**
- У шахце. **109**
- У школу. **13, 14**
- Увагі аб мове філёматаў. **142**
- Уводзіны (Камуністычная партыя Беларусі і беларускае пытаньне). **107**
- Ужо днее... **76**
- Узагрудзьдзі. **15**
- Узвышша* см. *Ці сапраўды*
- «Узвышша» ёсьць узвышша?*
- Узгоркі і нізіны. **85**
- Узьнікненьне Савецкай Беларусі. **143**
- Укладаньне архэалёгічнай карты Беларусі. **121**
- Укленчылі дні перад лесам...
17
- Уладзімер Ільліч – правадыр мас. **109**
- Умовы разьвіцьця прамысловасьці на Беларусі. **109**
- Уперад не хваліся. **13, 14**
- Уперад, да новых перамог! **9**
- Усе за работай. **13, 14**
- Усеваладу Макаравічу Ігнатоўскаму. **44, 45**
- УсеКП(б) – правадыр працоўных. **115**
- УсеКП(б) і камсамол. **115**
- Усесаюзная Камуністычная партыя – УсеКП(б). **109**
- Усесаюзнаы Ленінскі Камуністычны Саюз Моладзі – УсеЛКСМ. **109**
- Усім Акруговым і Раённым Выканаўчым Камітэтам. **82**
- Усім акруговым прафбюро, ЦП саюзаў усім акруговым МБТ і бюро сэкцый ЦП саюзаў. **20**
- Успаміны 1919–20 года, – жыцьця пад панскай Польшчай. **42**

- Успаміны аб 1905 годзе. **54**
 Успаміны аб бальшавіцкай
 арганізацыі ў г. Менску ў
 1903–1909 г. **43**
 Успаміны аб Парыскай Кому-
 не. **54**
 Успаміны аб рэвалюцыйным
 руху ў Слуцкім павеце. **43**
 Успаміны. **6**
 Уставай! **67**
 Усьміхаецца раніца. **18**
 Ушчункі бабулі-зімы. **13**
- Ў дагонку. **67**
 Ў паведах сонечнай красы. **15**
 Ў пачуццях быў я нехай-
 ным... **16**
 Ў прасторы зоры. **17**
 Ў чыстым полі на кургане...
16
 Ўзьвейся, вецер. **16**
 Ўстань, навальніца, мкні на-
 нова! **76**
 Ўсюды лета... **67**
- Ф.** Багушэвіч. **76**
 Ф. Скарына, яго дні ды друк
 на Беларусі. **129**
 Фабрыка сьмерці. **1**
 Фабрычна-заводзкая прамыс-
 ловасьць у Расіі. **109**
 Фальварак «Падмошша». **83**
 Фантазія ня ў Азіі, а на Бе-
 ларусі. **18**
Физические свойства песча-
ных почв. см. [Рец.]: Соко-
лов, А. Физические ...
- Філософское мировоззрение
 Н.А. Добролюбова. **144**
 Фінансаваньне Беларускага
 Навукова-Дасьледчага Ін-
 стytutу. **68**
 Форма «прошлага ў будучым»
 (буду-ль) у мове дакумэнтаў
 «Літоўскай Мэтрыкі». **142**
 Фр. Багушэвіч і Э. Арэшчыха.
41
 Фрагмэнт з жыцьця В. Дунін-
 Марцінкевіча. **40**
- Харчовае пытаньне ў эпоху
 Кастрычнікавай рэвалюцыі.
143
 Хвалі. **16**
 Хвалько. **13, 14**
 Хвоі гавораць. **37, 38**
 Хлопцы з казой. **13**
 Хлопчык і плотачка. **13, 14**
 Хмаркі. **76**
 Хорт – ня хорт, чорт – ня чорт.
67
 Хочацца жыць. **67**
 Храбры дрозд. **13, 14**
 Храбры певень. **13, 14**
 Хроніка галоўных падзей
 Кастрычнікавай рэвалюцыі
 на Беларусі. **143**
 Хрызантэмы. **67**
 Хрэст на свабоду. **54, 76**
 Хрэсьбіны Мацюка. **76**

Хто адгадае? **26**
Хто гэта ідзе? **67**
Хто кіруе БССР. **115**
Хто мы такія? **133**
Хто мы? **67**
Хто пазбаўлены выбарчых
праў. **115**
Хто сказаў: «і я з народам» ...
76
Хто такія піянэры. **14**
Хто ты гэтка? **133**
Хто ўладаў зямлёю да рэво-
люцыі. **115**
Хто што сее. **13, 14**
Хцівец і скарб на сьвятога
Яна. **76**

Ц. Гартному. **67**
Цара адмянілі. **115**
Царская грамата. **115**
Цару неба й зямлі. **76**
ЦВК і Саўнарком. **115**
Цёмнай ноччу лучына дагара-
ла... **76**
Цені. **76**
Цень консула. **17**
Цёплы ранак. **67**
Цётка. **76**
Ці грэх. **67**
Ці сапраўды «Узвышша»
ёсьць узвышша? **85**
Цікавая хатка. **13, 14**
Ціт заводзіць новы быт. **54, 72**
Ціха у небе... **67**
Цішка Бабыль. **54, 72**

Цішка Гартны – Зьмітро Жы-
луновіч. **76**
Цішка Гартны ў літаратурнай
крытыцы. **128**
Цішка Гартны, як драматург.
128
Цішка Гартны. **50, 128**
Цукер. **109**
Цыган. **13**
Цьвёрдымі крокамі. **85**
Цэнтральная Хэмічная Лябо-
раторыя НДІ імя У.І. Леніна.
68
Цяжкой была наша доля... **109**
Чаго я хачу. 67, 76
Чаго-б я хацеу... **67**
Чадра. **117**
«Чалавек за бортом». **109**
Чалавек і праца. **109**
Чалавек мяняе скуру. **141**
Чалавек, які не радзіўся. **30, 72**
Чалавечае цела. **13**
Чаму з маленства, з ураджэн-
ства... **76**
Чаму і як адбылася Кастрыч-
нікавая рэволюцыя. **93**
Чаму-ж мне ня пець? **13, 14**
Чарговыя задачы вывучэнь-
ня гісторыі беларускае літа-
ратуры. **139**
Чарговыя задачы оргпрацы
профсаюзам. **70**
Чарнаморац. **72**
Чары. **67**
Час-ад-часу не лягчэй. **115**

- Часовыя правілы і тарыфная політыка Ўсепрацызмлесу. **48**
- Частушка-чыстушка. **67**
- Частушкі вясковай комсамолкі. **72**
- Чорнакніжнік і зьмея, што вылупілася с птушынага яйца. **56**
- Чорна-чырвоная жалоба. **54**
- Чорная дарога. **17**
- Чорныя вароны. **17**
- Чорт і баба. **88**
- Чорт. **72**
- Чубатка. **13, 14**
- Чуешь гул? **76**
- Чужына. **67**
- Чуцён трывожны шум. **117**
- Чыгунка¹¹⁵. **13, 14**
- Чыгунка¹¹⁶. **13, 14**
- Чыгунка¹¹⁷. **109**
- Чый сад? **109**
- Чым павінен быць сектар гуртка самаадукацыі. **90**
- Чырвонаармеец – грамадзянін. **115**
- Чырвонаармеец¹¹⁸. **109**
- Чырвонаармеец¹¹⁹. **115**
- Чырвонаармейская комуна і кулацкая лютасьць. **115**
- Чырвонаармейская. **44, 45, 72**
- Чырвонаармейскі марш. **54, 67**
- Чырвонаармейцы. **54, 67, 72, 76**
- Чырвонай Арміі. **54**
- Чырвоная армія – армія абароны. **115**
- Чырвоная армія – рабоча-сялянская армія. **115**
- Чырвоная армія – родны дом і вайскова-політычная школа для чырвонаармейцаў. **115**
- Чырвоная армія і капіталістычныя арміі. **115**
- Чырвоная армія нацыянальнае пытаньне. **107**
- Чырвоная армія. **109**
- Чырвоная зьмена. **124**
- Чырвоная мятла добра мяла. **54, 67**
- Чырвоная прысяга. **109**
- Чырвоная селянская вечарынка. **72**
- Чырвоны вартавы. **109**
- Чырвоны мак. **67, 76**
- Чырвоны сыцяг¹²⁰. **54, 67**
- Чырвоны сыцяг¹²¹. **67**
- Чырвоныя вяснянкі. **67**
- Чырвоныя кветкі Беларусі. **54**
- Чырвоныя ружы. **54**
- Чыстае паветра. **13, 14**

¹¹⁵ «Калі Янка з бацькам...»

¹¹⁶ «Ў два рады між палеў...»

¹¹⁷ Автор Бэрэн.

¹¹⁸ Автор Дудар, А.

¹¹⁹ Автор Сычоў, П.

¹²⁰ Автор Гартны, Ц.

¹²¹ Автор Журба, Я.

- Шавец. **13, 14**
- Шагай-жа дружна, піонэр. **93**
- Шкоднае ў беларускай літаратуры. **85**
- Школьныя тэсты. **4**
- Шляхі Беларусі. **109**
- Шляхі зносін. **109**
- Шляхі разьвіцця саматужнага ткацтва ў БССР. **140**
- Шпачок, дзе ты? **13**
- Што адышло... **117**
- Што было і што павінно быць. **133**
- Штовы, хлопцы, пахмурнелі... **67**
- Што дала сялянам Кастрычнікавая рэвалюцыя 1917 году. **130**
- Што дзеці бачылі ў лесе. **13, 14**
- Што думае Янка, вязучы дровы ў горад. **76**
- Што і як будзе. **67**
- Што каму. **13, 14**
- Што нам расказваў дзядзька Язэп. **14**
- Што нарабіла зайздрасць. **13**
- Што павінен памятаць піянэр. **14**
- Што прайшло, то ніколі ня зьвернецца... **117**
- Што робіць селянін у кастрычніку. **13**
- Што робіць селянін у лістападзе? **13**
- Што робіць Янкаў бацька ў сакавіку. **13, 14**
- Што сказаў певень. **76**
- Што такое плодзьямен. **109**
- Што трэба ведаць кожнаму беларусу. **133**
- Што трэба рабіць па рацыяналізацыі ў раёнах і на вёсцы. **91**
- Што чакае сялян у капіталістычных краях. **115**
- Што Янка робіць дома. **13, 14**
- Штрыхі. **6**
- Шчароўскія дажынкi. **76**
- Шэўчэнка і руская рэвалюцыйна-дэмакратычная грамадскасць. **141**
- Эй, брат! **117**
- Эканомічная політыка СССР. **134**
- Эканомічны стан беларускага сялянства ў канцы XVIII стагоддзя. **54**
- Электрычнасць. **109**
- Электрамэтрычны і індыкатарны мэтоды вывучэння канцэнтрацыі вадародных іонаў. **140**
- Электрыфікацыя Беларусі. **109**
- Электрыфікацыя нашай краіны. **115**
- Электрыфікацыя. **109**

- Эмпірычная сацыялогія
 Визе і здравы сэнс. **144**
 Энэіда навыварат. **76**
 Этапы развіцця беларускае
 літаратуры. **85**
 Этнографічная дзейнасць
 Е.Р. Раманава. **139**
 Этымалёгічныя нататкі. **139**
 Эўропа душу закавала ў мэталы... **17**
 Эх, вёска... **18**
 Эх, пашто... **117**
 Эх, песня! **18**
 Эх, сонца... **117**
 Эх, сягонья, ў гэту ночку...
67, 76
- Юным** Ленінцам, нараджаным
 пролетарскай рэвалюцыяй. **93**
Юрыдычнае становішча вясковага
 насельніцтва на прыватнаўласніцкіх
 землях да часу выдання Літоўскага
 Статуту 1529 г. **139**
- Я** – спадчына вясцоў, сын
 даўных пакаленняў... **76**
 Я аддаў дню вясноваму дань...
16, 17
 Я бачыў... **67**
 Я ведаю... **16**
 Я для Беларусі мілай. **15**
 Я жыву. **67**
 Я зноў – дзе поле каласамі. **67**
- Я мінуўшыны не шкадую. **6**
 Я мужык беларус. **67**
 Я на ганку стаю. **72**
 Я ня знаю. **76**
 Я пясняр лясцоў, балота... **67**
 Я стаю пахіліўшы чало. **16**
 Я сын дубровы круглалістай.
18
 Я ў песні пра вёску трыбу-
 ню... **18**
 Я хацеў-бы пяць... **67**
 Я хацеў-бы... **67**
 Я хачу жыць. **109**
 Я шукала. **76**
 Я юнацтва вітаю. **15**
 Явар і Каліна. **67**
 Ядвігін Ш. (1870–1921 г.).
76
 Ядвігін Ш. (Антон-Лявіцкі).
139
 Як ваўкі нашу свінью ўха-
 пілі. **13**
*Як вёсці працу на вывучэнні
 гаспадаркі см. Рэзолюцыя на
 дакладзе т. Пятровіча ...*
 Як гадаваць грудных дзяцей.
27
 Як гаспадарылі акупанты. **9**
 Як дзеці бавіліся ў лесе. **13,**
14
 Як дзеці самі зрабілі парадак у
 школе. **13, 14**
 Як жыла Красуля ў Сымоніхі.
13, 14

- Як займацца самому, без кіраўніка, па кнізе «політграмота» Тайшына і Казлова і іншых падручніках політграмоты. **90**
- Як Камлюк з дрэннай зямлі зрабіў добрую. **13, 14**
- Як Камлюк саджаў у сваім садзе дрэвы. **13, 14**
- Як капіталістыя зруйнавалі Дайка. **115**
- Як Кармлюк перахоўваў хлеб і бульбу. **13, 14**
- Як ліст вярбінкі маладой... **67**
- Як любя тут. **17**
- Як людзі дадумаліся да плуга. **13, 14**
- Як людзі дадумаліся рабіць печы. **13, 14**
- Як людзі лётаюць па паветры. **109**
- Як людзі перамаўляюцца за тысячы вёрст адзін ад аднаго. Тэлеграф і тэлефон. **109**
- Як Мікіта бараніў сваіх. **105**
- Як мы «ваявалі». **115**
- Як мы даведаліся аб сьмерці Леніна. **109**
- Як мы пакінулі хутар. **33**
- Як настаўніку атрымаць і скарыстаць даныя аб фізычным разьвіцьці дзяцей. **39**
- Як Настулька комсамолкай зрабілася. **54**
- Як арганізавалася Віцебская панчошная фабрыка. **109**
- Як арганізаваны профсаюзы. **109**
- Як палепшыць сенажаць. **109**
- Як пісаць М. І. Калініну. **115**
- Як пісаць пратаколы заняткаў. **90**
- Як праводзіцца вывучэньне Асіпавіцкага раёну. **121**
- Як прадракаць пагоду. **13, 14**
- Як працоўныя пад кіраўніцтвам партыі змагаліся супроць акупацыі і атрымалі перамогу. **9**
- Як ратаваць замерзлага. **13**
- Як Сымонка паступіў у дзіцячы дом. **14**
- Як у лесе зацьвіталі... **67**
- Як усьцерагчыся ад сыфілісу. **28**
- Як царскія каты расправіліся з сялянамі ў вёсцы Сямёнаўка. **43**
- Як чалавек быў канём. **13, 14**
- Як чытаць кнігу. **90**
- Як я гуляю. **13, 14**
- Як я навучыўся плясьці кошыкі. **13, 14**
- Як Янка з бацькам здымалі яблыкі. **13, 14**
- Як Янка захварэў на каросту. **13, 14**

- Як Янка маляваў чалавека. **13, 14**
- Як Янка папсаваў свае зубы. **13, 14**
- Як Янкаў бацька зрабіў цёплы рассаднік. **13, 14**
- Як Янкаў бацька пабудаваў новую хату. **13, 14**
- Як Яны жаніліся. **88**
- Якая змучаная джож... **17**
- Якія ў Янкі вочы. **13, 14**
- Якуб Колас у літаратурнай крытыцы. **135**
- Якуб Колас. **135**
- Якуб Колас. **76**
- Ян Баршчэўскі. **76**
- Ян Неслухоўскі. **76**
- Ян Чачот. **76**
- Яна. **15**
- Янка і яго сабака. **13**
- Янка і яго сваякі. **13, 14**
- Янка Канцавы. **67**
- Янка Купала – пясняр вызваленьня. **85**
- Янка Купала. **76**
- Янкавы цацкі. **13, 14**
- Янкаў сон. **13, 14**
- Янку ад сына. **115**
- Ярыла см. 3 поэмы «Ярыла»*
- Ячмень і пшаніца. **13, 14**
- Ячэйка ЎсеКП(б) у часьці. **115**
- № 1. Грамадзяна гор. Менску. **54**
- 2-гі Ўсебеларускі зьезд Калгасаў. **119**
- 5 Гадоў, 11-VII-1920 – 11-VII-1925. **42**
- 5 год (1924–1929) дзейнасьці Гомельскага Таварыства «Прыхільнік Дзяцей» па барацьбе з дзіцячай бяспрытульнасьцю. **74**
- 9 студзеня. **109**
- 10-га ліпеня 1920 году. **42**
- 15 год назад. **9**
- 25 кастрычніка. **54**
- 27 кастрычніка. **54**
- 42 (схэма літаратурнае ілюстрацыі). **54**
- 1863 год на Беларусі. **109**
- 1863 год у Горы-Горках. **139**
- 1905 год у Беларусі. **43**
- 1905 год у Полацку. **43**
- 1914-ты. **67**
- 1917 год у Бабруйску. **143**
- 1917 год у Нэвелі. **143**
- 1917 год. **143**
- II Ўсебеларуская краязнаўчая канфэрэнцыя, 7–12 студзеня 1929 году. **118**
- V-ы Конгрэс Комінтэрну а беларускім і ўкраінскім нацыянальным пытаньні. **107**

- VI-ы Ўсебеларускі Надзвычайны Зьезд Саветаў Рабочых, Сялянскіх і Чырвонаармейскіх Дэпутатаў а пашырэнні Беларусі. Пашырэнне тэрыторыі Беларускай рэспублікі і заданні Савецкага ўраду. **107**
- XI Зьезд КП(б)Б «Аб рацыяналізацыі». **91**
- XII Ўсебеларускі зьезд Кампартыі. Нацыянальныя моманты ў савецкім партыйным будаўніцтве. **107**
- Annuaire de la Société Scientifique Blancruthénienne. **40**
- Arbeiten der historischen Unterabteilung. **139**
- Arbeiten der philologischen Unterabteilung. **139**
- Birds of the Eurasian Tundra* см. [Пеу.]: Pleske, T. «Birds ...
- Czaty. **67**
- Experiments in rearing colonies of bumblebees (Bremidae) in Artificial nests.* см. [Пеу.]: Frison, T. H. *Experiments...*
- Historja literatury polskiej* см. Прамова Мялешкі
- Jahrbuch der Weissruthenischen wissenschaftlichen Gesellschaft. **40**
- Les Annales de l'Université de la Blanche-Ruthénie. **142**
- Mitteilungen der Abteilung für Natur und Wirtschaftskunde. **140**
- Neurologia, organa sensuum, integumentum commune, regiones corporis humani. **138**
- Nokturn. **67, 76**
- Nokturno* см. *Nokturn*
- Nomina anatomica alboruthenica. **138**
- O kształtach wsi w Polsce i ich rozmieszczeniu* см. [Пеу.]: Zaborski, B. *O kształtach ...*
- Przemysł ludowy w województwach* см. [Пеу.]: Oryżyna, J. *Przemysł ...*
- Przyczynek do antropologii Białorusinów* см. [Пеу.]: Talko-Hryniewicz, J. *Przyczynek ...*

Rocznik Białoruskiego Towarzystwa Naukowego. **40**

Varia. **139**

Veröffentlichungen der Abteilung für humanistische Wissenschaften. **139**

Vita. **15**

Volkstümliche Weberei im Bezirk Bobrujsk. **140**

Zbiór pamiątek historycznych o dawnej Polsce z rękopismów, tudzież... см. Прамова Мялешкі

АЛФАВИТНЫЙ УКАЗАТЕЛЬ МЕСТ ПЕЧАТАНИЯ И ТИПОГРАФИЙ

[Сноски сделаны концевыми намеренно, см. введение]

Вiльня

[б.в.] **60**

Выданье Беларускага Навуковага т-ва [1] **41**

Выдавецтво Беларускага Камітэту **84**

Друкарня Марціна Кухты **84, 99**

Гоман **56**

Друкарня Я. Левіна **40**

Вiтeбск см. Віцебск

Віцебск

Выданье Віцебскага Акруговага Таварыства Краязнаўства [2] **3**

Выданье Інспэктарыяту народнае асьветы [3] **104**

Издание БГУ[4] **66**

Гомель

Друкарня «Палесдрук» **7**

Выданье НКА [3] БССР **73**

[Каўнас]

[б.в.] **106**

Клімавічы

Выданье Акругкома КПБ [5] **42**

Выданье Калінінскага Акрпалітасьветы [3] **29**

Магілёў

Дзяржаўнае выдавецтво БССР [6] **116**

[Масква]

Народны камісарыят асьветы РСФСР [7] **145**

Масква – Петраград (на обл.)

Выданье Беларускага коопэрацыйна-выдавецкага т-ва «Савецкая Беларусь» [6] **13**

Менск

[б.в.] **43, 57, 61, 62, 63, 64, 65, 71, 72, 90, 91, 92, 97, 98, 131, 132, 136**

1-ая дзяржаўная друкарня см.

Беларускае дзяржаўнае выдавецтва 1-ая дзяржаўная

друкарня «БДВ» см. Беларускае дзяржаўнае выдавецтва

Аб'яднаная беларуская вайсковая школа імя ЦВК [8]

*Беларускай Рэспублікі **54***

- БДВ см. Беларускае дзяржаўнае выдавецтва*
- Беларускае дзяржаўнае выдавецтва [6] **1, 4, 6, 9, 10, 11, 12, [13], 14, 16, 17, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 33, 35, 38, 39, 44, 45, 46, 47, 49, 50, 51, 52, 53, 67, 76, 77, 78, 79, 81, 85, 86, 94, 95, 96, 100, 101, 102, 103, 107, 108, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 124, 127, 128, 130, 134, 135, 137, 143**
- Беларускае коопэрацыйна-выдавецкае таварыства «Савецкая Беларусь» см. Беларускае дзяржаўнае выдавецтва*
- Беларуская акадэмія навук [9] **8, 58, 59, 118, 120, 121, 125, 138, 139, 140, 141**
- Беларуская акадэмія навук (Інстытут беларускае культуры) см. Беларуская акадэмія навук*
- Белтрэздрук см. Беларускае дзяржаўнае выдавецтва*
- Выдавецтва Беларускай акадэміі навук см. Беларуская акадэмія навук*
- Выдавецтва «Белтрэздрук» см. Беларускае дзяржаўнае выдавецтва*
- Выдавецтва ЦК ЛКСМБ [11] «Чырвоная зьмена» **123**
- Выданьне Беларускага коопэрацыйна-выдавецкага таварыства «Савецкая Беларусь» см. Беларускае дзяржаўнае выдавецтва
- Выданьне Беларускае акадэміі навук см. Беларуская акадэмія навук
- Выданьне Беларускай Цэнтральнай Школьнай Рады [10] **89**
- Выданьне Белсальсаюзу **119**
- Выданьне БНДІ [11] **68**
- Выданьне «Вольнае Беларусі» **88, 105**
- Выданьне Галоўпалітасьветы БССР [12] **55, 109**
- Выданьне Наркамасьветы БССР [3] **129**
- Выданьне Нацыяналнай камісіі ЦВК БССР [8] **82**
- Выданьне Праўленьня БДУ [4] **142**
- Выданьне Сэкратарыяту ЦВК БССР [8] **75**
- Выданьне ЦБ «Маладняка» [13] **15, 18, 19, 22, 31, 32, 34, 36, 37, 83**
- Выданьне ЦВК БССР [8] **21, 122**
- Выданьне ЦК ЛКСМБ [14] **93**
- Выданьне ЦСПСБ [15] **2, 20, 48, 70**
- Выданьне Цэнтр. дзіц. камісіі пры ЦВК БССР [8] **74**

Вызваленне **126**

*Дзяржаўнае Выдавецтва
Беларусі см. Беларускае
дзяржаўнае выдавецтва*
Друк. Беларус. Акадэміі Навук
см. Беларуская акадэмія на-
вук

Друкарня А.Я. Грынблята **133**

*Друкарня БДВ см. Беларускае
дзяржаўнае выдавецтва*

*Друкарня Беларускай Ака-
дэміі Навук см. Беларуская
акадэмія навук*

*Друкарня Беларускага дзяр-
жаўнага выдавецтва см. Бе-
ларускае дзяржаўнае выда-
вецтва*

Друкарня Я. Грынблята **87, 88**

*Інстытут беларускае культу-
ры см. Беларуская акадэмія
навук*

*Коштам Інстытуту белару-
скае культуры см. Белару-
ская акадэмія навук*

Навуковае таварыства марк-
сыстых Беларусі [16] **144**

*Савецкая Беларусь см. Белару-
скае дзяржаўнае выдавецт-
ва*

ЦК Мопр'а БССР [17] **69**

Чырвоная змена **80**

Мінск см. Менск

Полацк

Виданьне Полацкай філіі «Ма-
ладняка» [13] **117**

Смаленск

Друкарня Атдзела Народнае
Асьветы **5**

У Менску см. Менск

Сноски:

1. Беларускае навуковае таварыства
2. Віцебскае акруговае таварыства краязнаўства
3. Народны камісарыят асветы БССР
4. Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт
5. Камуністычная партыя Беларусі. Магілёўскі абласны камітэт
6. Беларускае дзяржаўнае выдавецтва БССР
7. Народны камісарыят асветы РСФСР = Народный комиссариат просвещения РСФСР
8. Цэнтральны Выканаўчы Камітэт БССР
9. Беларуская акадэмія навук
10. Беларуская цэнтральная школьная рада
11. Беларускі навукова-даследчы інстытут сельскай і лясной

гаспадаркі імя У. І. Леніна пры
СНК БССР

12. Галоўны палітыка-асвет-
ны камітэт БССР

13. Усебеларускае аб'ядна-
нне паэтаў і пісьмёнікаў «Ма-
ладняк»

14. Цэнтральны Комитет Ле-
нинского Коммунистического со-
юза моладёжы Беларусі

15. Цэнтральны Савет праф-
саюзаў БССР

16. Навуковае таварыства
марксістаў БССР

17. Международная органи-
зация помощи борцам револю-
ции (МОПР) = Міжнародная
арганізацыя дапамогі бараць-
бітам рэвалюцыі

УКАЗАТЕЛЬ ИСТОЧНИКОВ ПОСТУПЛЕНИЯ ИЗДАНИЙ В СЛАВЯНСКИЙ ФОНД БАН

Белорусская академия наук¹
138, 139, 140

Белорусская книжная палата²
1, 2, 3, 4, 6, 7, 10, 12, 14, 15,
17, 18, 20, 21, 22, 23, 26, 27,
28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35,
36, 37, 39, 42, 45, 46, 47, 48,
49, 50, 52, 53, 54, 55, 59, 61,
62, 64, 66, 68, 69, 70, 71, 72,
73, 74, 75, 77, 76, 77, 78, 79,
80, 81, 82, 83, 85, 86, 90, 91,
92, 93, 94, 97, 98, 100, 101,
102, 103, 104, 108, 109, 110,
111, 112, 115, 118, 119, 121,
122, 124, 125, 127, 128, 129,
130, 135, 136, 143, 144

Белорусский государственный
университет 63, 65, 142

Белорусское государственное
издательство 25, 95

Институт восточных рукописей
РАН³ 120

---

¹ До 1928 г. Институт белоруской культуры (Инбелкульт).

² До 1924 г. Белорусской государственной и университетской библиотеки.

³ До 1930 г. Азиатский музей.

Источник не зафиксирован 5,
84, 99

От А.И. Лященко 8, [60⁴],
[87], [105], [106]

От А.О. Шлюбского 131, 132

От В.Ф. Боцяновского 88, 89

Украинская книжная палата
16, 19, 38, 96, 123, 134

Центральная книжная палата
11, 13, 24, 51, 67, 76, 107,
113, 114, 116⁵, 145

Номер «Книги поступлений»

⁴ Номера отмечены квадратными скобками, так как сведения, внесенные в «Книгу поступлений», не дают нам возможности с полной уверенностью утверждать, что эти издания были переданы, подарены или куплены у А.И. Лященко.

⁵ В «Книге поступлений» имеется запись: «От Центр. Кн. Палаты (Белорус. Госуд. и Универ. Библиотеки)». Возможно, издание поступило в Центральную книжную палату из Белорусской государственной и университетской библиотеки в 1924 г., а в 1925 г. было передано в БАН и внесено в документы учета.

**неизвестен 9, 40, 41, 43, 44,
56⁶, 57, 58, 117, 126, 133, 137,
138, 139, 140, 141, 143**

---

⁶ На издании регистрационный номер «1919/179/54» частично заклеен бумажным ярлыком с шифром спецхрана, что не позволяет с точностью установить все фрагменты надписи. В «Книге поступлений» за 1919 г. под этим номером зарегистрировано другое издание. Поиски действительного номера успехом не увенчались, поэтому было принято решение в настоящем указателе поместить номер описания в раздел «Номер "Книги поступлений" неизвестен».